

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΗΠΕΙΡΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΗΠΕΙΡΟΣ**

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

Ταχ. Δ/ση : Πλατεία Πύρρου 1
Διοικητήριο
ΤΚ 45221, Ιωάννινα

Ιωάννινα, 17 / 3 /2026

Αριθ. Πρωτ.: 630

ΘΕΜΑ : 1^η τροποποίηση πρόσκλησης υποβολής προτάσεων “Ηπειρος Καινοτομίας: Δημιουργία και Ενίσχυση Startup & Spin-off επιχειρήσεων” στο πλαίσιο του Προγράμματος Ήπειρος 2021 – 2027

Ο ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΡΧΗΣ ΗΠΕΙΡΟΥ

Έχοντας υπόψη:

1. Το Ν.3852/2010 (ΦΕΚ 87/τΑ/7-6-2010) «Νέα Αρχιτεκτονική της Διοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης – Πρόγραμμα Καλλικράτης», όπως ισχύει.
2. Το Ν.4555/2018 (ΦΕΚ 133/τΑ/19-7-2018) «Μεταρρύθμιση του θεσμικού πλαισίου της Τοπικής Αυτοδιοίκησης - Εμβάθυνση της Δημοκρατίας - Ενίσχυση της Συμμετοχής – Βελτίωση της οικονομικής και αναπτυξιακής λειτουργίας των Ο.Τ.Α. [Πρόγραμμα «ΚΛΕΙΣΘΕΝΗΣ Ι»] - Ρυθμίσεις για τον εκσυγχρονισμό του πλαισίου οργάνωσης και λειτουργίας των ΦΟΔΣΑ - Ρυθμίσεις για την αποτελεσματικότερη, ταχύτερη και ενιαία άσκηση των αρμοδιοτήτων σχετικά με την απονομή ιθαγένειας και την πολιτογράφηση - Λοιπές διατάξεις αρμοδιότητας Υπουργείου Εσωτερικών και άλλες διατάξεις.», όπως ισχύει.
3. Το Π.Δ. 140/27-12-2010 «Οργανισμός Περιφέρειας Ηπείρου» (ΦΕΚ 233/τΑ/27-12-2010), όπως ισχύει.
4. Την αριθμ. 96/2023 απόφαση του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Ιωαννίνων, με την οποία έγινε η επικύρωση των αποτελεσμάτων των περιφερειακών εκλογών της 8ης Οκτωβρίου 2023 και ανακήρυξη του επιτυχόντος και των επιλαχόντων συνδυασμών, των εκλεγέντων Περιφερειάρχου και των περιφερειακών συμβούλων της Περιφέρειας Ηπείρου, για την οποία δεν υποβλήθηκαν ενστάσεις κατά του κύρους των, ως ισχύει.
5. Το Π.Δ. 82/2023 (Α' 139) «Μετονομασία Υπουργείου - Σύσταση και μετονομασία Γενικών Γραμματειών - Μεταφορά αρμοδιοτήτων, υπηρεσιακών μονάδων και θέσεων προσωπικού - Τροποποίηση και συμπλήρωση του π.δ. 77/2023 (Α' 130) - Μεταβατικές διατάξεις.
6. Το Π.Δ. 50/2024 (Α' 138) «Σύσταση Γενικών Γραμματειών, κατάργηση Γενικής Γραμματείας και Ειδικών Γραμματειών», και ειδικότερα το άρθρο 2.
7. Τον Καν. (ΕΕ) 2021/1060 (L 231/159/24-6-2021) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Ιουνίου 2021 για τον καθορισμό κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+, το Ταμείο Συνοχής, το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας, Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας, και δημοσιονομικών κανόνων για τα εν λόγω Ταμεία και για το Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης, το Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας και το Μέσο για τη Χρηματοδοτική Στήριξη της Διαχείρισης των Συνόρων και την Πολιτική των Θεωρήσεων, όπως ισχύει.

8. Τον Καν. (ΕΕ) 2021/1057 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Ιουνίου 2021 περί ιδρύσεως του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου + (ΕΚΤ+) και καταργήσεως του Καν (ΕΕ) αριθ. 1296/2013, όπως ισχύει.
9. Τον Καν. (ΕΕ) 2021/1058 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Ιουνίου 2021 για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και το Ταμείο Συνοχής, όπως ισχύει.
10. Την Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης όπως αναφέρεται στο άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2016/C 262/01).
11. Τη Σύσταση 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής της 6ης Μαΐου 2003, σχετικά με τον ορισμό των πολύ μικρών, των μικρών και των μεσαίων επιχειρήσεων [Επίσημη Εφημερίδα L 124 της 20-05-2003].
12. Τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθμ. 651/2014 της Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014 σχετικά με την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά, κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης, όπως ισχύει. (Ο.Υ ΕΕ L 187/1 της 26-06-2014).
13. Την Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «Πλαίσιο σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για την έρευνα και ανάπτυξη και την καινοτομία» (2022/C 414/01).
14. Τον Κανονισμό (ΕΕ) 2023/2831 της Επιτροπής σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας, όπως ισχύει (Ο.Υ ΕΕ L της 15-12-2023).
15. Το άρθρο 90 του «Κώδικα Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα Κυβερνητικά Όργανα» που κυρώθηκε για το άρθρο πρώτο του Π.Δ. 63/2005 (ΦΕΚ 98/τΑ/22-4-2005) που διατηρήθηκε σε ισχύ με την διάταξη του άρθρου 119 παρ.22 του Ν.4622/2019 (ΦΕΚ 133/τΑ/7-8-2019), όπως ισχύει.
16. Το Ν.4914/2022 (ΦΕΚ 61/τΑ/21-3-2022) για τη «Διαχείριση, τον έλεγχο και την εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την προγραμματική περίοδο 2021-2027, σύσταση ανώνυμης εταιρείας «Εθνικό Μητρώο Νεοφυών Επιχειρήσεων Α.Ε.» και άλλες διατάξεις », όπως ισχύει.
17. Το Ν.4864/2021 «Στρατηγικές επενδύσεις και βελτίωση του επενδυτικού περιβάλλοντος μέσω της επιτάχυνσης διαδικασιών στις ιδιωτικές και στρατηγικές επενδύσεις, δημιουργία πλαισίου για τις εταιρείες τεχνολογίας και άλλες επείγουσες διατάξεις για την ανάπτυξη» (ΦΕΚ 237/Β/2-12-2024), όπως ισχύει.
18. Τη C(2021) 5617 final Εκτελεστική Απόφαση της Επιτροπής της 29-7-2021 για την έγκριση της συμφωνίας εταιρικής σχέσης με την Ελληνική Δημοκρατία.
19. Την Εκτελεστική Απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με αριθμό C(2022) 6511final/5-9-2022 που αφορά την έγκριση του Προγράμματος Ήπειρος για στήριξη από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+ στο πλαίσιο του στόχου «Επενδύσεις στην απασχόληση και την ανάπτυξη» για την Περιφέρεια Ηπείρου στην Ελλάδα (CCI2021EL16FFPR009), όπως τροποποιήθηκε με την C(2026) 1079final/16-2-2026 Εκτελεστική Απόφαση.
20. Το Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου ΕΣΠΑ 2021-2027.
21. Την Υπουργική Απόφαση 114947/29-11-2022 (ΦΕΚ 6132/τΒ/1-12-2022) «Εθνικοί Κανόνες Επιλεξιμότητας των δαπανών των πράξεων των Προγραμμάτων 2021-2027», όπως ισχύει.
22. Την Υπουργική Απόφαση 110565/17-11-2022 (ΦΕΚ 5958/τΒ/22-11-2022) «Διαδικασία υποβολής και αξιολόγησης ενστάσεων επί των αποτελεσμάτων αξιολόγησης προτάσεων ένταξης στα Προγράμματα ΕΣΠΑ 2021-2027 (ένσταση της παρ. 7 του άρθρου 36 του Ν.4914/2022 (Α' 61))», όπως ισχύει.
23. Την Υπουργική Απόφαση 114274/17-11-2022 (ΦΕΚ 6131/τΒ/1-12-2022) «Διαδικασίες ελέγχου νομιμότητας διαδικασιών ανάθεσης και εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων στο πλαίσιο των Τομεακών και Περιφερειακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2021-2027 (έλεγχος δημοσίων συμβάσεων του άρθρου 38 του Ν.4914/2022 (Α' 61))», όπως ισχύει.
24. Την Κοινή Υπουργική Απόφαση 5483/20.01.2023 «Διαδικασίες δημοσιονομικών διορθώσεων και αναζήτησης αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών στα Τομεακά και Περιφερειακά Προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021-2027» (ΦΕΚ Β' 390).
25. Την Υπουργική Απόφαση με αριθ. 77792/2-8-2022 (ΦΕΚ 4164/τΒ/4-8-2022) με την οποία Αναδιαρθρώθηκε η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Προγράμματος Ήπειρος, όπως ισχύει.

26. Τη με αρ. πρωτ. 1398/5-6-2024 Απόφαση του Περιφερειάρχη (ΑΔΑ: 6ΥΖΕ7Λ9-ΗΦΩ) περί ορισμού του Ενδιάμεσου Φορέα Επιχειρησιακών Προγραμμάτων Ανταγωνιστικότητας και Επιχειρηματικότητας «ΕΦΕΠΑΕ» ως Ενδιάμεσου Φορέα του Προγράμματος Ήπειρος 2021-2027 και ανάθεση καθηκόντων της Διαχειριστικής Αρχής Προγράμματος Ήπειρος για τη διαχείριση πράξεων κρατικών ενισχύσεων, όπως τροποποιήθηκε με την 1410/25-6-2025 (ΑΔΑ: ΨΔΨΞ7Λ9-8ΕΝ) Απόφαση.
27. Την Υπουργική Απόφαση με αριθ. 3357/ΕΥΣ/1338/27.01.2011 και θέμα: "Στοιχεία συστήματος για τον έλεγχο σώρευσης κρατικών ενισχύσεων", όπως τροποποιείται και ισχύει.
28. Το με αρ. πρωτ. 115970/13-11-2015 έγγραφο ΕΥΚΕ-ΧΕ με θέμα "Οδηγός «Κρατικές ενισχύσεις και RIS3»".
29. Το με αρ. πρωτ. 99801/27-10-2023 έγγραφο ΕΥΚΕ-ΧΕ με θέμα "Οδηγίες προς φορείς που εμπλέκονται στη διαχείριση συγχρηματοδοτούμενων δράσεων κατά την προγραμματική περίοδο 2021-2027 αναφορικά με ζητήματα κρατικών ενισχύσεων".
30. Το με αρ. πρωτ. 112292/27-11-2023 έγγραφο ΕΥΚΕ-ΧΕ με θέμα "Διευκρινίσεις στις οδηγίες προς φορείς που εμπλέκονται στη διαχείριση συγχρηματοδοτούμενων δράσεων κατά την προγραμματική περίοδο 2021-2027 αναφορικά με ζητήματα κρατικών ενισχύσεων".
31. Το με αρ. πρωτ. 15460/25-10-2024 έγγραφο ΕΥΘΥΠΣ με θέμα " Οδηγίες/διευκρινίσεις για: α) τις δηλώσεις μη σύγκρουσης συμφερόντων στο πλαίσιο της Προγραμματικής Περιόδου 2021-2027 κατ' άρθρο 51 του Ν.4914/2022 προς τις Διαχειριστικές Αρχές και τους Ενδιάμεσους Φορείς του Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου των Προγραμμάτων της ΠΠ 2021-2027 που χρηματοδοτούνται από τα Ταμεία και προς την Κεντρική Υπηρεσία της ΜΟΔ ΑΕ (Υπόδειγμα 1) και β) τις δηλώσεις απουσίας σύγκρουσης συμφερόντων στο πλαίσιο του αρ. 61 του Κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ), 2024/2509 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23ης Σεπτεμβρίου 2024 σχετικά με τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης (αναδιατύπωση) προς τα μέλη των Αναθετουσών Αρχών, γνωμοδοτικά και αποφαινόμενα όργανα, όργανα διοίκησης ή άλλα όργανα των Αναθετουσών Αρχών, καθώς και εξωτερικούς εμπειρογνώμονες και μέλη σχετικών μητρώων που εμπλέκονται στην διεξαγωγή της διαδικασίας σύναψης δημόσιας σύμβασης, συμπεριλαμβανομένου του σχεδιασμού και της προετοιμασίας της διαδικασίας, καθώς και της κατάρτισης των εγγράφων της σύμβασης (Υπόδειγμα 2)".
32. Το με αρ. πρωτ. 35720/27-2-2025 έγγραφο ΕΥΘΥΠΣ με θέμα "Παροχή επιπλέον διευκρινίσεων σε συνέχεια της με αριθ. πρωτ. οικ. 157460/ΕΞ2024/ΥΠΕΘΟΟ/25.10.2024 εγκυκλίου μας και προσαρμογή εντύπων (Υπόδειγμα 1 και Υπόδειγμα 2)".
33. Τη με αρ. πρωτ. 8233/27-3-2025 (ΦΕΚ 1476/τΒ/27-3-2025) ΚΥΑ με θέμα «Καθορισμός νομοθετημένου κατώτατου μισθού και κατώτατου ημερομισθίου για τους υπαλλήλους και τους εργατοτεχνίτες όλης της χώρας».
34. Το Ν. 4488/2017 «Συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις Δημοσίου και λοιπές ασφαλιστικές διατάξεις, ενίσχυση της προστασίας των εργαζομένων, δικαιώματα ατόμων με αναπηρίες και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 137Α/13-09-2017) και συγκεκριμένα τα άρθρα 39 & 40.
35. Το Ν.4555/2018 (Α' 133) «Μεταρρύθμιση του θεσμικού πλαισίου της Τοπικής Αυτοδιοίκησης - Εμβάθυνση της Δημοκρατίας - Ενίσχυση της Συμμετοχής – Βελτίωση της οικονομικής και αναπτυξιακής λειτουργίας των Ο.Τ.Α. [Πρόγραμμα «ΚΛΕΙΣΘΕΝΗΣ Ι»] - Ρυθμίσεις για τον εκσυγχρονισμό του πλαισίου οργάνωσης και λειτουργίας των ΦΟΔΣΑ - Ρυθμίσεις για την αποτελεσματικότερη, ταχύτερη και ενιαία άσκηση των αρμοδιοτήτων σχετικά με την απονομή ιθαγένειας και την πολιτογράφηση - Λοιπές διατάξεις αρμοδιότητας Υπουργείου Εσωτερικών και άλλες διατάξεις.»
36. Το Ν.4557/2018 (Α' 139) «Πρόληψη και καταστολή της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας (ενσωμάτωση της Οδηγίας 2015/849/ΕΕ) και άλλες διατάξεις», άρθρο 3 και 20, όπως ισχύει.
37. Το από 13/3/2025 Πρακτικό του ΠΣΕΚ.
38. Το με αρ. πρωτ. 1444/18-11-2025 έγγραφο ΕΥΚΕ-ΧΕ με θέμα "Διατύπωση γνώμης επί του σχεδίου πρόσκλησης με τίτλο «Ήπειρος Καινοτομίας: Δημιουργία και Ενίσχυση Startup & Spin-off επιχειρήσεων» στο πλαίσιο της ΕΥΔ Προγράμματος Ήπειρος".

39. Τη με αρ. πρωτ. 1133/23-5-2025 Απόφαση του Περιφερειάρχη με την οποία εγκρίθηκαν η εξειδίκευση και ο προγραμματισμός των προσκλήσεων υποβολής προτάσεων (έκδοση 8.1), όπως τροποποιήθηκαν με την 2075/17-9-2025 Απόφαση (έκδοση 8.3).
40. Την από 3/6/2025 Απόφαση έγκρισης 4ης Συνεδρίασης Επιτροπής Παρακολούθησης με την οποία εγκρίθηκε η μεθοδολογία αξιολόγησης και τα κριτήρια επιλογής πράξεων, όπως τροποποιήθηκαν με την 3184/18-12-2025 Απόφαση έγκρισης 15^{ης} Γραπτής Διαδικασίας.
41. Τη με αρ. πρωτ. 2849/19-12-2025 (ΑΔΑ: 93Π97Λ9-ΚΘ5) Απόφαση Περιφερειάρχη Ηπείρου για την προκήρυξη της δράσης “Ήπειρος Καινοτομίας: Δημιουργία και Ενίσχυση Startup & Spin-off επιχειρήσεων”.
42. Τη με αρ. πρωτ. Α1003/16-1-2026 (ΦΕΚ 2187/Β/22-1-2026) Απόφαση Διοικητή ΑΑΔΕ με θέμα «Καθορισμός νέας Εθνικής Ονοματολογίας Οικονομικών Δραστηριοτήτων (ΚΑΔ 2025)».
43. Τη με αρ. πρωτ. 217542 ΕΞ 2025/12-12-2025 ΚΥΑ «Λειτουργία Πληροφοριακού Συστήματος Σώρευσης Κρατικών Ενισχύσεων Ήσσονος σημασίας (ΠΣΣΚΕΗΣ) - Εθνικό Κεντρικό Μητρώο Κρατικών Ενισχύσεων Ήσσονος Σημασίας» (Β' 6936).
44. Το με αρ. 29239 ΕΞ ΕΥΚΕ-ΧΕ170_19-2-2026 (ΑΔΑ Ψ20ΠΗ-ΟΡΟ) έγγραφο της ΕΥΚΕ-ΧΕ με θέμα "Παροχή οδηγιών για τη χρήση του Πληροφοριακού Συστήματος Σώρευσης Κρατικών Ενισχύσεων Ήσσονος Σημασίας (ΠΣΣΚΕΗΣ) και τη λειτουργία του ως Εθνικό Κεντρικό Μητρώο Κρατικών Ενισχύσεων Ήσσονος Σημασίας".
45. Το με αρ. πρωτ. 44369/ΕΥΚΕ-ΧΕ326/16-3-2026 έγγραφο ΕΥΚΕ-ΧΕ με θέμα "Διατύπωση γνώμης επί της 1ης τροποποίησης της πρόσκλησης υποβολής προτάσεων με τίτλο “Ήπειρος Καινοτομίας: Δημιουργία και Ενίσχυση Startup & Spin-off επιχειρήσεων” στο πλαίσιο του Προγράμματος Ήπειρος 2021-2027.
46. Την ανάγκη αλλαγών για διαχειριστικούς λόγους και για την ομαλή υλοποίηση της Δράσης.

ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ

Την 1η τροποποίηση της προκήρυξης “Ήπειρος Καινοτομίας: Δημιουργία και Ενίσχυση Startup & Spin-off επιχειρήσεων”, στο πλαίσιο του Προγράμματος Ήπειρος 2021-2027, ως προς τα ακόλουθα σημεία:

1. Κεφάλαιο 2 και Κεφάλαιο 8: αντικαθίσταται το κείμενο από «Λήξη υποβολής προτάσεων: 18/3/2026 – 15.00» σε «Λήξη υποβολής προτάσεων: 30/4/2026 – 15.00».
2. Παράγραφος 4.1 - Δικαιούχοι: προσθήκη στις Νομικές Μορφές Επιχειρήσεων:
  - Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης (Ε.Π.Ε.) προσθήκη και (Μ.Ε.Π.Ε.)
  - Ανώνυμη Εταιρεία (Α.Ε.) προσθήκη και (Μ.Α.Ε.)
  - Ιδιωτική Κεφαλαιουχική Εταιρεία (Ι.Κ.Ε.) προσθήκη και (Μ.Ι.Κ.Ε.)
3. Παράγραφος 6.2 – Ανάλυση ανά κατηγορία δαπάνης / 01. Δαπάνες προσωπικού: διαγραφή της φράσης «των εταίρων / μετόχων της επιχείρησης, καθώς και» στην πρόταση «Δεν είναι επιλέξιμη δαπάνη: η επιχορήγηση του μισθολογικού κόστους των εταίρων / μετόχων της επιχείρησης, καθώς και των εργαζομένων που είναι σύζυγοι ή συγγενείς α΄ και β΄ βαθμού εξ αίματος ή εξ αγχιστείας με τους εταίρους – μετόχους και τους ασκούντες τη διοίκηση της επιχείρησης».
4. Παράγραφος 7.2 Σώρευση: αντικατάσταση του κειμένου «Στο στάδιο της αξιολόγησης διενεργείται έλεγχος σώρευσης, μέσω της υπεύθυνης δήλωσης ... τότε διαμορφώνονται κατάλληλα τα αποτελέσματα της αξιολόγησης.» με το «Στο στάδιο της αξιολόγησης διενεργείται έλεγχος σώρευσης, μέσω του Πληροφοριακού Συστήματος Σώρευσης Κρατικών Ενισχύσεων Ήσσονος Σημασίας (ΠΣΣΚΕΗΣ), το οποίο λειτουργεί ως Εθνικό Κεντρικό Μητρώο Κρατικών Ενισχύσεων Ήσσονος Σημασίας, από την 1η Ιανουαρίου 2026, μετά την έκδοση της υπ' αριθμ. 217542 ΕΞ 2025/12-12-2025 ΚΥΑ. Ο έλεγχος σώρευσης βασίζεται στα στοιχεία του ΠΣΚΚΕΗΣ για τις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας, που έχει λάβει η ενιαία επιχείρηση μέχρι και την ορισθείσα ημερομηνία ελέγχου σώρευσης και από τα στοιχεία που δηλώνονται από την επιχείρηση στην αίτηση ενίσχυσης (και τη σχετική υπεύθυνη

δήλωση) στο ΟΠΣΚΕ . Όλες οι ληφθείσες ενισχύσεις συναθροιζόμενες με την αναλογούσα από την παρούσα δράση, δεν υπερβαίνουν τις 300.000 ευρώ, ή το εκάστοτε ισχύον όριο του Κανονισμού κατά την ημερομηνία χορήγησης παραχώρησης στην οικεία επιχείρηση του εννόμου δικαιώματος λήψης της ενίσχυσης. Ο έλεγχος σώρευσης διενεργείται και πριν την έκδοση της Απόφασης Έγκρισης Αποτελεσμάτων Αξιολόγησης (προενταξιακός έλεγχος). Εφόσον το αποτέλεσμα του ελέγχου υποδείξει υπέρβαση του ορίου που θέτει ο κανονισμός 2831/2023 (De Minimis), η αίτηση κρίνεται απορριπτή.»

5. Παράγραφος 9.1 – Κριτήρια Αξιολόγησης: προσθήκη της διευκρίνησης «Προσοχή: - Η Εκδήλωση ενδιαφέροντος χρηματοδότησης που θα βαθμολογηθεί στο κριτήριο 4.1 πρέπει να είναι πρόσθετη, δηλαδή επιπλέον της πιθανής χρηματοδότησης για την κάλυψη της ιδιωτικής συμμετοχής. - Σε περίπτωση που εταίρος μιας επιχείρησης είναι νομικό πρόσωπο τότε όσον αφορά στα βαθμολογούμενα κριτήρια της 5ης ομάδας κριτηρίων θα λαμβάνονται υπόψη οι εταίροι μέτοχοι του νομικού προσώπου με ποσοστό μεγαλύτερο του 20% στο εταιρικό σχήμα. Αναφορικά με το κριτήριο 3.1 στην περίπτωση που η "μητρική" εταιρεία διαθέτει δίπλωμα ευρεσιτεχνίας για να ληφθεί υπόψη και να βαθμολογηθεί κατά την αξιολόγηση θα πρέπει να συνοδεύεται από παραχώρηση άδειας χρήσης.».
6. Παράρτημα II - Υπόδειγμα Εντύπου Β – Τεχνική Περιγραφή Πρότασης: προσθήκη της φράσης «Ενώ για spin-off θα πρέπει να τεκμηριωθεί η ύπαρξη έγκριση Αρμοδίου Οργάνου για την Ίδρυση Τεχνοβλαστού.» στο πεδίο «Τεκμηρίωση του χαρακτηρισμού Startup ή Spin-off».
7. Παράρτημα III – Δικαιολογητικά Συμμετοχής:

Για την Υποδράση 1. Δημιουργία Startup & Spin-off επιχειρήσεων στην Ήπειρο

- 02.02. Δικαιολογητικά Νόμιμης Υπόστασης - Νόμιμης Λειτουργίας: προσθήκη της φράσης «Σε περίπτωση Spin off επιχείρησης θα προσκομίζεται επιπλέον το σχέδιο σύμβασης τεχνοβλαστού και η απόφαση έγκρισης ίδρυσης τεχνοβλαστού του αρμόδιου οργάνου».
- Προσθήκη του δικαιολογητικού «09.04. Υπεύθυνη Δήλωση Σώρευσης: Υπεύθυνη Δήλωση Ν. 1599/86 από τον νόμιμο εκπρόσωπο του Δικαιούχου στην οποία θα δηλώνονται οι επιχορηγήσεις καθεστώτος de minimis που έχει λάβει κατά το παρελθόν η ενιαία επιχείρηση, σύμφωνα με το υπόδειγμα Γ στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI: ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΑ ΥΠΕΥΘΥΝΩΝ ΔΗΛΩΣΕΩΝ. Η δήλωση να φέρει ψηφιακή υπογραφή του εκπροσώπου της επιχείρησης.».
- 09.02 Υπεύθυνες Δηλώσεις / Δήλωση ΜΜΕ σύμφωνα με τα οριζόμενα στην πρόσκληση: τροποποίηση της φράσης από «Η δήλωση να φέρει ψηφιακή υπογραφή του Νόμιμου Εκπροσώπου και του λογιστή της επιχείρησης. Περίοδος αναφοράς είναι το έτος υποβολής.» σε «Η δήλωση να φέρει ψηφιακή υπογραφή του Νόμιμου Εκπροσώπου της επιχείρησης. Περίοδος αναφοράς είναι του έτους υποβολής. Σε περίπτωση ύπαρξης συνδεδεμένων επιχειρήσεων ως έτος αναφοράς θα χρησιμοποιείται το 2024.»

Για την Υποδράση 2. Ενίσχυση νέων Startup & Spin-off επιχειρήσεων στην Ήπειρο:

- 02.02 Δικαιολογητικά Νόμιμης Υπόστασης - Νόμιμης Λειτουργίας διοικούσας επιτροπής: διαγραφή της φράσης «Για ατομικές επιχειρήσεις: Βεβαίωση έναρξης επιτηδεύματος και μεταβολών, από την αρμόδια ΔΟΥ ή κατάσταση ενεργών δραστηριοτήτων (ΚΑΔ) της επιχείρησης μέσω της ιστοσελίδας gsis.gr (πρόσφατη εκτύπωση).» και προσθήκη της φράσης «Σε περίπτωση τεχνοβλαστού πλέον των ανωτέρω προσκομίζεται η σύμβαση και η απόφαση ίδρυσης τεχνοβλαστού αρμόδιου οργάνου.».
- 09.02 Υπεύθυνες Δηλώσεις / Δήλωση ΜΜΕ σύμφωνα με τα οριζόμενα στην πρόσκληση: τροποποίηση της φράσης από «Η δήλωση να φέρει ψηφιακή υπογραφή του Νόμιμου Εκπροσώπου και του λογιστή της επιχείρησης. Περίοδος αναφοράς είναι αυτή της τελευταίας κλεισμένης διαχειριστικής χρήσης.» σε «Η δήλωση να φέρει ψηφιακή υπογραφή του Νόμιμου Εκπροσώπου της επιχείρησης. Περίοδος αναφοράς είναι το 2024.».

Και για τις δύο Υποδράσεις:

- 01.07. Δικαιολογητικά Τεκμηρίωσης Εύλογου του Κόστους: διαγραφή της φράσης «- 03 Δαπάνες για Κτήρια, Γήπεδα, Εγκαταστάσεις & Περιβάλλοντα Χώρο: Μελέτη υπογεγραμμένη από ιδιώτη μηχανικό/ μηχανικούς ή δύο (2) προσφορές, από ανεξάρτητους μεταξύ τους κατασκευαστές, για κάθε δαπάνη καθαρής αξίας άνω των 20.000 €.».
  - 01.04. Δικαιολογητικά Εξασφάλισης Ιδιωτικής Συμμετοχής Επενδυτικού Σχεδίου: τροποποίηση της φράσης από «Ίδια κεφάλαια. Τραπεζικές βεβαιώσεις στις οποίες αναφέρονται τα διαθέσιμα υπόλοιπα των λογαριασμών των εταιρών/μετόχων και τα μέσα διαθέσιμα υπόλοιπα του προηγούμενου ημερολογιακού μήνα πριν από το μήνα υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης. Το ποσό που γίνεται αποδεκτό είναι το μικρότερο από τα δύο παραπάνω. Η ημερομηνία των διαθεσίμων υπολοίπων θα πρέπει να είναι ίδια για όλες τις τραπεζικές βεβαιώσεις για όλους τους εταίρους/μετόχους.» σε «Ίδια κεφάλαια. Τραπεζικές βεβαιώσεις στις οποίες αναφέρονται τα διαθέσιμα υπόλοιπα των λογαριασμών των εταιρών/μετόχων την τελευταία ημέρα του μήνα που προηγείται του μήνα υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης και τα μέσα διαθέσιμα υπόλοιπα του προηγούμενου ημερολογιακού μήνα πριν από το μήνα υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης. Το ποσό που γίνεται αποδεκτό είναι το μικρότερο από τα δύο παραπάνω.».
8. Παράρτημα XVI - Επιλέξιμοι Κωδικοί Δραστηριότητας (ΚΑΔ): Τροποποίηση των ΚΑΔ του παραρτήματος σύμφωνα με την 1003/12-1-2026 (ΦΕΚ 235/Β/22-1-2026) Απόφαση Διοικητή ΑΑΔΕ.

Ο ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΡΧΗΣ ΗΠΕΙΡΟΥ

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΑΧΡΙΜΑΝΗΣ

Συνημμένα:

- Αναλυτική Πρόσκληση “Ήπειρος Καινοτομίας: Δημιουργία και Ενίσχυση Startup & Spin-off επιχειρήσεων” με τα παραρτήματά της, Έκδοση 2.0

Κοινοποίηση:

- Γενική Γραμματεία ΕΣΠΑ, ggde.espa@minfin.gr
- Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού των Περιφερειακών Προγραμμάτων, eyspep@mnc.gr
- Ειδική Υπηρεσία Κρατικών Ενισχύσεων & Χρηματοδοτικών Εργαλείων, stateaid_unit@minfin.gr
- Μονάδα Προγραμματισμού, Συντονισμού και Παρακολούθησης της Εθνικής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης, moneseesee@minfin.gr
- Ενδιάμεσος Φορέας Επιχειρησιακών Προγραμμάτων Ανταγωνιστικότητας και Επιχειρηματικότητας (ΕΦΕΠΑΕ) info@efepae.gr
- Διαχειριστική Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων Δυτικής Ελλάδος, Πελοποννήσου, Ηπείρου & Ιονίων Νήσων, pep@diaxeiristiki.gr

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΗΠΕΙΡΟΥ

ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΗΠΕΙΡΟΣ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ Ήπειρος 2021-2027

ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ 01: «Ενίσχυση της περιφερειακής οικονομίας μέσω της αξιοποίησης της έρευνας και της καινοτομίας»

ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ RSO1.3: «Ενίσχυση της βιώσιμης ανάπτυξης και της ανταγωνιστικότητας των ΜΜΕ και δημιουργία θέσεων εργασίας στις ΜΜΕ, μεταξύ άλλων μέσω παραγωγικών επενδύσεων»

ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ

**Ήπειρος Καινοτομίας: Δημιουργία και Ενίσχυση Startup & Spin-off
επιχειρήσεων**

Κωδικός Πρόσκλησης: ΠΗΠΕ-05/2.0

ΜΑΡΤΙΟΣ 2026

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΟΡΙΣΜΟΙ - ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ	1
ΕΙΣΑΓΩΓΗ	6
1 ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ – ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ	6
2 ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ	11
3 ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ	14
4 ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ – ΟΡΟΙ & ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ	14
4.1 ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ	14
5 ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΙ ΤΟΜΕΙΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ	21
6 ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ – ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΠΡΑΞΕΩΝ.....	22
6.1 ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ & ΈΝΤΑΣΗ ΤΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ	22
6.2 ΑΝΑΛΥΣΗ ΑΝΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΔΑΠΑΝΗΣ.....	26
6.3 ΜΗ ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ.....	36
6.4 ΌΡΟΙ ΚΑΙ ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΤΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ.....	36
6.5 ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΡΓΩΝ – ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	36
6.5.1 Προϋπολογισμός έργων.....	36
6.5.2 Διάρκεια των έργων	36
7 ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΣΧΗΜΑ.....	37
7.1 ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗΣ	37
7.2 ΣΩΡΕΥΣΗ	37
7.3 ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ	38
8 ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΛΑΒΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ.....	39
9 ΚΡΙΤΗΡΙΑ & ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ – ΕΓΚΡΙΣΗ ΠΡΑΞΕΩΝ.....	42
9.1 ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ	42
9.2 ΟΡΓΑΝΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΑΙΤΗΣΕΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	44
9.2.1 Αξιολογητές.....	44
9.2.2 Επιτροπή Αξιολόγησης.....	44
9.3 ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ.....	44
9.4 ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΓΚΡΙΣΗΣ.....	47
9.5 ΟΡΓΑΝΑ ΕΝΣΤΑΣΕΩΝ	48
9.5.1 Επιτροπή Αξιολόγησης Ενστάσεων.....	48
9.6 ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΝΣΤΑΣΕΩΝ	48

10	ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ – ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΠΡΑΞΕΩΝ	50
10.1	ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΠΡΑΞΕΩΝ - ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΕΙΣ – ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ	50
10.1.1	Αίτημα Επαλήθευσης	51
10.1.2	Επαλήθευση έργων	52
10.1.3	Όργανο Επαλήθευσης	53
10.1.4	Παραλαβή αποτελεσμάτων επαλήθευσης - αντιρρήσεις Δικαιούχου	54
10.2	ΕΞΟΦΛΗΣΗ ΔΑΠΑΝΩΝ	55
10.3	ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ – ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ	58
10.3.1	Προκαταβολή (δυννητική)	59
10.3.2	Ενδιάμεση δόση	59
10.3.3	Τελική δόση – Αποπληρωμή	60
10.3.4	Τρόπος υπολογισμού της καταβολής Δημόσιας Χρηματοδότησης (εκταμειύσεων)	60
10.3.5	Γενικοί Όροι.....	60
11	ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ	61
11.1	ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗΣ	61
11.1.1	Τροποποιήσεις μείζονος σημασίας.....	62
11.1.2	Τροποποιήσεις ήσσονος σημασίας.....	63
11.1.3	Μεταβολή στοιχείων με διαλειτουργική ενημέρωση των πεδίων του ΟΠΣΚΕ	63
11.2	ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΩΝ.....	63
11.3	ΕΞΕΤΑΣΗ - ΕΓΚΡΙΣΗ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΩΝ	63
12	ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΠΡΑΞΕΩΝ	64
12.1	ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ ΤΗΣ ΠΑΡΟΥΣΑΣ ΔΡΑΣΗΣ	66
13	ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ	66
13.1	ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΚΑΤΑ ΤΟ ΧΡΟΝΙΚΟ ΔΙΑΣΤΗΜΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ	67
13.2	ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ	68
13.3	ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑ	69
13.4	ΕΞΕΤΑΣΗ ΤΗΡΗΣΗΣ ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΩΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ	70
13.5	ΠΑΡΑΤΥΠΙΕΣ – ΔΙΑΚΟΠΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ – ΑΝΑΚΤΗΣΗ	71
14	ΕΙΔΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ (ΕΕ) 2016/679	72
15	ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ.....	73
16	ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΩΝ	73
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι: ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΕΝΤΥΠΟΥ Α – ΑΙΤΗΣΗ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	75

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ: ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΕΝΤΥΠΟΥ Β – ΤΕΧΝΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	86
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ: ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ.....	104
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙV: ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ	116
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V: ΟΡΙΣΜΟΣ ΜΜΕ ΚΑΙ ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΔΗΛΩΣΗΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΗΝ ΙΔΙΟΤΗΤΑ ΜΜΕ ΜΙΑΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ	128
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI: ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΑ ΥΠΕΥΘΥΝΩΝ ΔΗΛΩΣΕΩΝ	144
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VII: ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ ΔΑΠΑΝΩΝ – ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΑ ΠΑΡΑΣΤΑΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΦΥΣΙΚΟΥ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ	157
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VIII: ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΤΗΣ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗΣ	166
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΧ: ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΙΚΗ ΛΙΣΤΑ ΣΤΗΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΚΑΙ ΕΠΙΛΟΓΗ ΤΩΝ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΗ ΤΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ ΒΑΣΕΙ ΤΟΥ ΧΑΡΤΗ ΘΕΜΕΛΙΩΔΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ	168
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Χ: ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ.....	171
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΧΙ: ΔΕΙΚΤΕΣ.....	173
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΧΙΙ: ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΚΑΙ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΥΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΥΣ.....	177
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΧΙΙΙ: ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΣΤΑ ΑΤΟΜΑ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΑ	182
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΧΙV ΣΗΜΕΙΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ	184
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΧV ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΒΑΘΜΟΥ ΑΠΟΔΟΣΗΣ (IRR) ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ	185
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΧVI ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΙ ΚΩΔΙΚΟΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ (ΚΑΔ).....	186

ΟΡΙΣΜΟΙ - ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ

Για τους σκοπούς της παρούσας πρόσκλησης, οι χρησιμοποιούμενοι όροι και συντομογραφίες έχουν την έννοια που τους αποδίδεται κατωτέρω:

ΟΡΟΣ	ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ ΟΡΟΥ
Αίτημα Επαλήθευσης – Πιστοποίησης Δαπανών	Αίτημα του Δικαιούχου που υποβάλλεται στο ΟΠΣΚΕ για την επαλήθευση και πιστοποίηση του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου του έργου του. Αναφέρεται και ως Αίτημα Επαλήθευσης – Πιστοποίησης ή Αίτημα Πιστοποίησης.
Αίτημα Χρηματοδότησης	Αίτημα του Δικαιούχου που υποβάλλεται στο ΟΠΣΚΕ κάνοντας χρήση του τυποποιημένου στο ΟΠΣΚΕ Εντύπου Υποβολής Αίτησης Χρηματοδότησης και ελέγχεται από τον Ενδιάμεσο Φορέα ως προς την πληρότητα και ορθότητα για την ένταξη στη Δράση και την καταβολή δημόσιας χρηματοδότησης.
ΑμΕΑ	Άτομα με αναπηρία. Ο όρος αναφέρεται σε άτομα με κινητική ή/και αισθητηριακή αναπηρία (προβλήματα όρασης και ακοής) ή/και ψυχική/νοητική/ γνωστική κ.λπ. αναπηρία.
Ανάκτηση	Η επιστροφή των αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών από τον λαβόντα για μη νόμιμη αιτία.
Αρχή Ελέγχου	Εθνική, περιφερειακή ή τοπική δημόσια αρχή ή οντότητα, λειτουργικά ανεξάρτητη από τη Διαχειριστική Αρχή και την Αρχή Πιστοποίησης, η οποία ορίζεται από το κράτος μέλος για κάθε Πρόγραμμα και είναι υπεύθυνη για τον έλεγχο της ουσιαστικής λειτουργίας του Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου. Στην Ελλάδα είναι η Επιτροπή Δημοσιονομικού Ελέγχου (ΕΔΕΛ).
ΑΦΜ	Αριθμός Φορολογικού Μητρώου.
Αχρεωστήτως καταβληθέν ποσό	Κάθε δαπάνη στην οποία δεν αντιστοιχεί ίσης αξίας παραδοθέν προϊόν, έργο ή υπηρεσία σύμφωνα με τους όρους της σχετικής σύμβασης ή απόφασης με την οποία αναλήφθηκε η υποχρέωση της δαπάνης.
ΔΑ	Διαχειριστική Αρχή: Εθνική, περιφερειακή ή τοπική δημόσια αρχή ή δημόσιος ή ιδιωτικός Φορέας, που ορίζεται από το κράτος μέλος για τη διαχείριση του Προγράμματος. Για την συγκεκριμένη πρόσκληση είναι η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Προγράμματος Ήπειρος.
Δαπάνες προσωπικού	Το κόστος προσωπικού στον βαθμό που τα άτομα αυτά απασχολούνται στο σχετικό έργο ή δραστηριότητα.
Δημόσια Συνεισφορά	Κάθε συνεισφορά για τη χρηματοδότηση πράξεων η οποία προέρχεται από τον κρατικό προϋπολογισμό, τον προϋπολογισμό περιφερειακών ή τοπικών αρχών ή οποιονδήποτε ευρωπαϊκό όμιλο εδαφικής συνεργασίας (ΕΟΕΣ) που έχει ιδρυθεί σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1082/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, τον προϋπολογισμό της Ένωσης που διατίθεται στα Ταμεία, τον προϋπολογισμό οργανισμών δημοσίου δικαίου ή τον προϋπολογισμό ενώσεων δημόσιων αρχών ή οργανισμών δημοσίου δικαίου και, προκειμένου να προσδιοριστεί το ποσοστό συγχρηματοδότησης για προγράμματα ή τις προτεραιότητες του ΕΚΤ+, σε αυτήν είναι δυνατόν να περιλαμβάνονται τυχόν χρηματοδοτικοί πόροι στους οποίους συνεισφέρουν συλλογικά εργοδότες και εργαζόμενοι.
Δημοσιονομική διόρθωση	Η ακύρωση του συνόλου ή μέρους της ενωσιακής ή και εθνικής συμμετοχής σε ένα έργο ή πράξη στο πλαίσιο της συγχρηματοδότησής του από τα Προγράμματα της προγραμματικής περιόδου η οποία είναι ανάλογη της παράτυπης δαπάνης που διαπιστώνεται.

Δικαιούχος	Δημόσιος ή ιδιωτικός φορέας αρμόδιος για την έναρξη ή την έναρξη και υλοποίηση πράξεων. Στο πλαίσιο των καθεστώτων κρατικών ενισχύσεων δυνάμει του άρθρου 107 της Συνθήκης, οι Δικαιούχοι είναι δημόσιες ή ιδιωτικές επιχειρήσεις που εκτελούν μεμονωμένο έργο και λαμβάνουν δημόσια ενίσχυση.
Δράση	Σύνολο ενεργειών που πραγματοποιούνται για την υλοποίηση των στόχων που τίθενται από τις προτεραιότητες του Προγράμματος Ήπειρος 2021-2027. Κάθε δράση, μπορεί να υλοποιείται μέσω μίας ή περισσότερων υποδράσεων και πράξεων.
ΕΔΕΛ	Επιτροπή Δημοσιονομικού Ελέγχου.
ΕΕ	Ευρωπαϊκή Ένωση.
Εθνικό Μητρώο Νεοφυών Επιχειρήσεων	Νόμος 4914/2022 (61/τΑ 21-3-2022) Μέρος Η΄ Σύσταση Ανώνυμης Εταιρείας «Εθνικό Μητρώο Νεοφυών Επιχειρήσεων Α.Ε.» Σκοπός της «Εθνικό Μητρώο Νεοφυών Επιχειρήσεων Α.Ε.» είναι η διαχείριση και λειτουργία του ως άνω Μητρώου, η επίσημη και αξιόπιστη καταγραφή των νεοφυών (Startup) επιχειρήσεων της Χώρας, η χαρτογράφηση του οικοσυστήματος που αυτές συνθέτουν, η μεταξύ τους δικτύωση, η δικτύωση με την επιχειρηματική κοινότητα και την ελληνική βιομηχανία με σκοπό την ανατροφοδότηση αναγκών της αγοράς, η εξωστρέφεια των επιχειρήσεων αυτών, η παρακολούθηση της πορείας τους στη βάση κρίσιμων δεικτών, η δημιουργία βάσης δεδομένων για την εύρεση εξειδικευμένων - επιστημονικών θέσεων εργασίας σε νεοφυείς επιχειρήσεις, η λειτουργία της πλατφόρμας ως πόλου έλξης για επενδυτές, όπως επενδυτικούς αγγέλους, venture capital funds και επιχειρήσεις από την Ελλάδα και το εξωτερικό, η στοχευμένη υποστήριξή τους με διάφορα δυναμικά μέτρα χρηματοδότησης από την Πολιτεία και η χορήγηση επιχειρηματικών βραβείων, όπως αναλυτικότερα αναφέρονται στο καταστατικό της.
ΕΚΤ+	Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο +
ΕΜΕ	Ετήσια Μονάδα Εργασίας: Σύμφωνα με το Παράρτημα Ι (ΟΡΙΣΜΟΣ ΜΜΕ) του Καν. (ΕΕ) αριθ. 651/2014 της Επιτροπής (Γενικός Κανονισμός Απαλλαγής ανά Κατηγορία - ΓΚΑΚ), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, ο αριθμός απασχολούμενων ατόμων αντιστοιχεί στον αριθμό ετήσιων μονάδων εργασίας (ΕΜΕ), δηλαδή στον αριθμό εργαζομένων πλήρους απασχόλησης που εργάστηκαν στην εξεταζόμενη επιχείρηση ή για λογαριασμό αυτής επί ολόκληρο το υπόψη έτος. Ένας ερευνητής πλήρους απασχόλησης λογίζεται ως 1 ΕΜΕ (λαμβάνοντας υπόψη ότι ως χρόνος πλήρους απασχόλησης ορίζονται οι 8 ώρες εργασίας ανά ημέρα και οι 5 ημέρες εργασίας ανά εβδομάδα, δηλ. 40 ώρες εργασίας ανά εβδομάδα). Τα άτομα που δεν εργάστηκαν ολόκληρο το έτος, οι εργαζόμενοι μερικής απασχόλησης, ανεξάρτητα από τη διάρκεια, και οι εργαζόμενοι σε εποχική βάση αντιστοιχούν σε κλάσματα των ΕΜΕ.
Έναρξη εργασιών	Το πρώτο χρονικά μεταξύ είτε της έναρξης των κατασκευαστικών εργασιών που αφορούν την επένδυση είτε της πρώτης νομικά δεσμευτικής ανάληψης υποχρέωσης για την παραγγελία εξοπλισμού είτε άλλης ανάληψης υποχρέωσης που καθιστά μη αναστρέψιμη την επένδυση. Η αγορά γης και οι προπαρασκευαστικές εργασίες, όπως η λήψη αδειών και η εκπόνηση μελετών σκοπιμότητας, δεν θεωρούνται έναρξη των εργασιών. Για τις εξαγορές, ως «έναρξη των εργασιών» νοείται η στιγμή απόκτησης των στοιχείων ενεργητικού που συνδέονται άμεσα με την αποκτηθείσα εγκατάσταση.
Ενιαία επιχείρηση	Στην «ενιαία επιχείρηση» περιλαμβάνονται, για τους σκοπούς του Κανονισμού 2023/2831 (άρθρο 2), όλες οι επιχειρήσεις που έχουν τουλάχιστον μία από τις ακόλουθες σχέσεις μεταξύ τους:

	<p>α) μια επιχείρηση κατέχει την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου των μετόχων ή των εταίρων άλλης επιχείρησης·</p> <p>β) μια επιχείρηση έχει το δικαίωμα να διορίζει ή να παύει την πλειοψηφία των μελών του διοικητικού, διαχειριστικού ή εποπτικού οργάνου άλλης επιχείρησης·</p> <p>γ) μια επιχείρηση έχει το δικαίωμα να ασκεί δεσπόμενη επιρροή σε άλλη επιχείρηση βάσει σύμβασης που έχει συνάψει με αυτήν ή δυνάμει ρήτρας του καταστατικού αυτής της τελευταίας·</p> <p>δ) μια επιχείρηση που είναι μέτοχος ή εταίρος άλλης επιχείρησης ελέγχει μόνη της, βάσει συμφωνίας που έχει συνάψει με άλλους μετόχους ή εταίρους της εν λόγω επιχείρησης, την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου των μετόχων ή των εταίρων αυτής της επιχείρησης..</p> <p>Οι επιχειρήσεις που έχουν οποιαδήποτε από τις σχέσεις που αναφέρονται στα στοιχεία α) έως δ) με μία ή περισσότερες άλλες επιχειρήσεις θεωρούνται επίσης ενιαία επιχείρηση.</p>
Ενισχύσεις Ήσσονος Σημασίας	Το συνολικό ποσό των ενισχύσεων ήσσονος σημασίας που χορηγούνται ανά κράτος μέλος σε μία ενιαία επιχείρηση δεν υπερβαίνει το ποσό των 300.000 ευρώ σε οποιαδήποτε περίοδο τριών οικονομικών ετών υπολογιζόμενο σε κυλιόμενη ημερολογιακή βάση.
Επενδυτικό σχέδιο	Το σύνολο των στοιχείων που συμπεριλαμβάνονται στην αίτηση χρηματοδότησης του Δικαιούχου στο πλαίσιο της Πρόσκλησης.
Επιχείρηση	Κάθε οντότητα, ανεξάρτητα από τη νομική της μορφή, που ασκεί οικονομική δραστηριότητα.
ΕΣΕΕ	Εθνική Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης 2021-2027
ΕΣΠΑ 2021-2027	Η συμφωνία εταιρικής σχέσης της ΕΕ με την με την Ελληνική Δημοκρατία όπως εγκρίθηκε με την C(2021) 5617 final Εκτελεστική Απόφαση της Επιτροπής της 29.7.2021.
ΕΤΠΑ	Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης.
Εταιρεία Τεχνοβλαστός (Spin-off)	Νόμος 4864/2021 (ΦΕΚ 237/τΑ/2-12-2021) Κεφαλαιουχική εταιρεία που ιδρύεται από το ακαδημαϊκό ή ερευνητικό προσωπικό των ερευνητικών οργανισμών της Χώρας προς τον σκοπό της εμπορικής αξιοποίησης των ερευνητικών αποτελεσμάτων και της γνώσης που παράγει το συγκεκριμένο προσωπικό, από μόνο του ή και σε συνεργασία με τρίτα φυσικά ή νομικά πρόσωπα της ημεδαπής ή της αλλοδαπής, στο πλαίσιο της δραστηριότητάς του στους ερευνητικούς οργανισμούς.
ΕΥΔ Προγράμματος Ήπειρος	Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Προγράμματος Ήπειρος
ΕΥΚΕ-ΧΕ	Ειδική Υπηρεσία Κρατικών Ενισχύσεων και Χρηματοδοτικών Εργαλείων
ΕΦ	Ενδιάμεσος Φορέας: Κάθε δημόσιος ή ιδιωτικός Φορέας, που ενεργεί υπό την ευθύνη μιας διαχειριστικής αρχής ή αρχής πιστοποίησης ή εκτελεί καθήκοντα εξ ονόματος μίας τέτοιας αρχής σε σχέση με Δικαιούχους που υλοποιούν πράξεις.
ΕΦΕΠΑΕ	Ενδιάμεσος Φορέας του Επιχειρησιακού Προγράμματος Ανταγωνιστικότητα και Επιχειρηματικότητα
Ημερομηνία έναρξης έργου	Ως ημερομηνία έναρξης του έργου, για τις ανάγκες παρακολούθησης αυτού (π.χ. διάρκεια έργου), ορίζεται η ημερομηνία ηλεκτρονικής κοινοποίησης της

	Απόφασης έγκρισης αποτελεσμάτων αξιολόγησης (αποτέλεσμα αξιολόγησης ή αποτέλεσμα αξιολόγησης ένστασης) στο πλαίσιο της παρούσας πρόσκλησης.
Ιδιωτική συμμετοχή	Κάθε συμμετοχή από ιδιωτικά κεφάλαια για την υλοποίηση έργου.
ΚΑΔ	Κωδικός Αριθμός Δραστηριότητας.
Καθαρή αύξηση του αριθμού των εργαζομένων	Η καθαρή αύξηση του αριθμού εργαζομένων σε σύγκριση με τα ΕΜΕ σε μια δεδομένη χρονική περίοδο.
Κρατική ενίσχυση	Ενίσχυση που εμπίπτει στο πεδίο του άρθρου 107 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ).
MME	<p>Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις. Η κατηγορία των πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων («ΜΜΕ») αποτελείται από επιχειρήσεις που απασχολούν λιγότερους από 250 εργαζομένους και των οποίων ο ετήσιος κύκλος εργασιών δεν υπερβαίνει τα 50 εκατ. ευρώ και/ή το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού δεν υπερβαίνει τα 43 εκατ. ευρώ.</p> <p>Στην κατηγορία των ΜΜΕ, ως μικρή επιχείρηση ορίζεται η επιχείρηση η οποία απασχολεί λιγότερους από 50 εργαζομένους και της οποίας ο ετήσιος κύκλος εργασιών και/ή το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού δεν υπερβαίνει τα 10 εκατ. ευρώ.</p> <p>Στην κατηγορία των ΜΜΕ, ως πολύ μικρή επιχείρηση ορίζεται η επιχείρηση η οποία απασχολεί λιγότερους από 10 εργαζομένους και της οποίας ο ετήσιος κύκλος εργασιών και/ή το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού δεν υπερβαίνει τα 2 εκατ. ευρώ.</p>
Νεοφυής (Startup) επιχείρηση	Νεοφυής ή Startup επιχείρηση είναι μια επιχείρηση που βρίσκεται στα αρχικά στάδια του κύκλου ζωής της. Χαρακτηρίζεται από καινοτόμο προσανατολισμό, δυνατότητα ταχείας ανάπτυξης, εξάρτηση από εξωτερική χρηματοδότηση και αυξημένο επιχειρηματικό ρίσκο. Οι Startup επιχειρήσεις επιδιώκουν να διαμορφώσουν ένα επιχειρηματικό μοντέλο που να μπορεί να επαναλαμβάνεται και να επεκτείνεται σε μεγαλύτερη κλίμακα, είτε καλύπτοντας ένα υφιστάμενο κενό στην αγορά είτε δημιουργώντας μια νέα αγορά από την αρχή. Γι' αυτόν τον λόγο, συχνά θεωρούνται ανατρεπτικές, καθώς αμφισβητούν και επαναπροσδιορίζουν τα παραδοσιακά πρότυπα λειτουργίας των επιχειρήσεων. (https://www.britannica.com/money/start-up-company)
ΝΘΕ	Νέα Θέση Εργασίας
ΟΠΣΚΕ	Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Διαχείρισης Κρατικών Ενισχύσεων: το πληροφοριακό σύστημα του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών που περιλαμβάνει τις διαδικασίες και τα δεδομένα που απαιτούνται για τη διαχείριση, έλεγχο και υλοποίηση των δράσεων κρατικών ενισχύσεων και ήσσονος σημασίας.
Οργανισμός έρευνας και διάδοσης γνώσεων / Ερευνητικός Οργανισμός	Οντότητα (όπως πανεπιστήμια ή ερευνητικά ινστιτούτα, οργανισμοί μεταφοράς τεχνολογίας, ενδιάμεσοι φορείς καινοτομίας, ερευνητικοί συνεργαζόμενοι φορείς με φυσική ή εικονική παρουσία), ανεξάρτητα από το νομικό καθεστώς του (δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου) ή τον τρόπο χρηματοδότησής του, πρωταρχικός σκοπός της οποίας είναι η ανεξάρτητη διεξαγωγή βασικής έρευνας, βιομηχανικής έρευνας ή πειραματικής ανάπτυξης ή η ευρεία διάδοση των αποτελεσμάτων των εν λόγω δραστηριοτήτων με τη διδασκαλία, τη δημοσίευση ή τη μεταφορά γνώσεων. Στην περίπτωση που η οντότητα αυτή ασκεί επίσης οικονομικές δραστηριότητες, η χρηματοδότηση, οι δαπάνες και τα έσοδα από τις οικονομικές αυτές δραστηριότητες πρέπει να δηλώνονται χωριστά. Οι επιχειρήσεις που μπορούν να επηρεάσουν

	αποφασιστικά μια οντότητα του είδους αυτού, π.χ. με την ιδιότητα του μετόχου ή του μέλους, δεν επιτρέπεται να έχουν προνομακική πρόσβαση στα ερευνητικά της αποτελέσματα.
Παρατυπία	Κάθε παράβαση διάταξης του ενωσιακού δικαίου ή του σχετικού με την εφαρμογή του εθνικού δικαίου, η οποία προκύπτει από πράξη ή παράλειψη οικονομικού Φορέα που εμπλέκεται στη θέσπιση των Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών Επενδυτικών Ταμείων (ΕΔΕΤ) και η οποία ζημιώνει ή ενδέχεται να ζημιώσει το γενικό προϋπολογισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με καταλογισμό αδικαιολόγητης δαπάνης στον προϋπολογισμό αυτής.
Πρόγραμμα	Έγγραφο που καθορίζει μια αναπτυξιακή στρατηγική με τη χρήση ενός συνεκτικού συνόλου προτεραιοτήτων.
ΣΔΕ	Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου.
Συντονιστής ΟΠΣΚΕ	Για κάθε πρόταση ορίζεται ένα φυσικό πρόσωπο ως Συντονιστής ΟΠΣΚΕ του Έργου. Ο Συντονιστής ΟΠΣΚΕ διαχειρίζεται το σύνολο των απαιτούμενων ενεργειών του έργου από την έναρξη μέχρι και την ολοκλήρωση του, για λογαριασμό του Δικαιούχου/των Δικαιούχων. Επίσης ο Συντονιστής ΟΠΣΚΕ του έργου ενημερώνεται ηλεκτρονικά για όλες τις διαδικασίες που αφορούν στην πορεία του έργου.
ΥΑΕΚΕΔ	Η Υπουργική Απόφαση 114947/29-11-2022 (ΦΕΚ 6132/τΒ/1-12-2022) «Εθνικοί Κανόνες Επιλεξιμότητας των δαπανών των πράξεων των Προγραμμάτων 2021-2027», όπως ισχύει.
Φορέας χρηματοδότησης	Η Υπηρεσία που έχει την ευθύνη απόδοσης των πιστώσεων στο Δικαιούχο ή στον Ενδιάμεσο Φορέα στην περίπτωση πράξεων κρατικών ενισχύσεων.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η δράση «Ήπειρος Καινοτομίας: Δημιουργία και Ενίσχυση Startup & Spin-off επιχειρήσεων» χρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) στο πλαίσιο του Προγράμματος Ήπειρος 2021-2027.

Εντάσσεται στον Άξονα 01 του Προγράμματος Ήπειρος 2021-2027 «Ενίσχυση της περιφερειακής οικονομίας μέσω της αξιοποίησης της έρευνας και της καινοτομίας» και ειδικότερα συμβάλλει στον Ειδικό Στόχο RSO1.3 «Ενίσχυση της βιώσιμης ανάπτυξης και της ανταγωνιστικότητας των ΜΜΕ και δημιουργία θέσεων εργασίας στις ΜΜΕ, μεταξύ άλλων μέσω παραγωγικών επενδύσεων» και στη δράση «1.iii.1: Ανάπτυξη καινοτόμου και εξωστρεφούς επιχειρηματικότητας».

1 ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ – ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ

Το βασικό νομοθετικό πλαίσιο βάσει του οποίου θα υλοποιηθεί η δράση είναι:

1. Ο Ν.3852/2010 (ΦΕΚ 87/τΑ/7-6-2010) «Νέα Αρχιτεκτονική της Διοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης – Πρόγραμμα Καλλικράτης», όπως ισχύει.
2. Ο Ν.4555/2018 (ΦΕΚ 133/τΑ/19-7-2018) «Μεταρρύθμιση του θεσμικού πλαισίου της Τοπικής Αυτοδιοίκησης - Εμβάθυνση της Δημοκρατίας - Ενίσχυση της Συμμετοχής – Βελτίωση της οικονομικής και αναπτυξιακής λειτουργίας των Ο.Τ.Α. [Πρόγραμμα «ΚΛΕΙΣΘΕΝΗΣ Ι»] - Ρυθμίσεις για τον εκσυγχρονισμό του πλαισίου οργάνωσης και λειτουργίας των ΦΟΔΣΑ - Ρυθμίσεις για την αποτελεσματικότερη, ταχύτερη και ενιαία άσκηση των αρμοδιοτήτων σχετικά με την απονομή ιθαγένειας και την πολιτογράφηση - Λοιπές διατάξεις αρμοδιότητας Υπουργείου Εσωτερικών και άλλες διατάξεις.», όπως ισχύει.
3. Το Π.Δ. 140/27-12-2010 «Οργανισμός Περιφέρειας Ηπείρου» (ΦΕΚ 233/τΑ/27-12-2010), όπως ισχύει.
4. Η αριθμ. 96/2023 απόφαση του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Ιωαννίνων, με την οποία έγινε η επικύρωση των αποτελεσμάτων των περιφερειακών εκλογών της 8ης Οκτωβρίου 2023 και ανακήρυξη του επιτυχόντος και των επιλαχόντων συνδυασμών, των εκλεγέντων Περιφερειάρχου και των περιφερειακών συμβούλων της Περιφέρειας Ηπείρου, για την οποία δεν υποβλήθηκαν ενστάσεις κατά του κύρους των, ως ισχύει.
5. Το Π.Δ. 82/2023 (Α' 139) «Μετονομασία Υπουργείου - Σύσταση και μετονομασία Γενικών Γραμματειών - Μεταφορά αρμοδιοτήτων, υπηρεσιακών μονάδων και θέσεων προσωπικού - Τροποποίηση και συμπλήρωση του π.δ. 77/2023 (Α' 130) - Μεταβατικές διατάξεις.
6. Το Π.Δ. 50/2024 (Α' 138) «Σύσταση Γενικών Γραμματειών, κατάργηση Γενικής Γραμματείας και Ειδικών Γραμματειών», και ειδικότερα το άρθρο 2.
7. Ο Καν. (ΕΕ) 2021/1060 (L 231/159/24-6-2021) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Ιουνίου 2021 για τον καθορισμό κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+, το Ταμείο Συνοχής, το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας, Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας, και δημοσιονομικών κανόνων για τα εν λόγω Ταμεία και για το Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης, το Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας και το Μέσο για τη Χρηματοδοτική Στήριξη της Διαχείρισης των Συνόρων και την Πολιτική των Θεωρήσεων, όπως ισχύει.
8. Ο Καν. (ΕΕ) 2021/1057 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Ιουνίου 2021 περί ιδρύσεως του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου + (ΕΚΤ+) και καταργήσεως του Καν (ΕΕ) αριθ. 1296/2013, όπως ισχύει.

9. Ο Καν. (ΕΕ) 2021/1058 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Ιουνίου 2021 για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και το Ταμείο Συνοχής, όπως ισχύει.
10. Η Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης όπως αναφέρεται στο άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2016/C 262/01).
11. Η Σύσταση 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής της 6ης Μαΐου 2003, σχετικά με τον ορισμό των πολύ μικρών, των μικρών και των μεσαίων επιχειρήσεων [Επίσημη Εφημερίδα L 124 της 20-05-2003].
12. Ο Κανονισμός (ΕΕ) αριθμ. 651/2014 της Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014 σχετικά με την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά, κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης, όπως ισχύει. (Ο.Υ ΕΕ L 187/1 της 26-06-2014).
13. Η Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «Πλαίσιο σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για την έρευνα και ανάπτυξη και την καινοτομία» (2022/C 414/01).
14. Ο Κανονισμός (ΕΕ) 2023/2831 της Επιτροπής σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας, όπως ισχύει (Ο.Υ ΕΕ L της 15-12-2023).
15. Το άρθρο 90 του «Κώδικα Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα Κυβερνητικά Όργανα» που κυρώθηκε για το άρθρο πρώτο του Π.Δ. 63/2005 (ΦΕΚ 98/τΑ/22-4-2005) που διατηρήθηκε σε ισχύ με την διάταξη του άρθρου 119 παρ.22 του Ν.4622/2019 (ΦΕΚ 133/τΑ/7-8-2019), όπως ισχύει.
16. Ο Ν.4914/2022 (ΦΕΚ 61/τΑ/21-3-2022) για τη «Διαχείριση, τον έλεγχο και την εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την προγραμματική περίοδο 2021-2027, σύσταση ανώνυμης εταιρείας «Εθνικό Μητρώο Νεοφυών Επιχειρήσεων Α.Ε.» και άλλες διατάξεις », όπως ισχύει.
17. Ο Ν.4864/2021 «Στρατηγικές επενδύσεις και βελτίωση του επενδυτικού περιβάλλοντος μέσω της επιτάχυνσης διαδικασιών στις ιδιωτικές και στρατηγικές επενδύσεις, δημιουργία πλαισίου για τις εταιρείες τεχνολογίας και άλλες επείγουσες διατάξεις για την ανάπτυξη» (ΦΕΚ 237/Β/2-12-2024), όπως ισχύει.
18. Η C(2021) 5617 final Εκτελεστική Απόφαση της Επιτροπής της 29-7-2021 για την έγκριση της συμφωνίας εταιρικής σχέσης με την Ελληνική Δημοκρατία.
19. Η Εκτελεστική Απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με αριθμό C(2022) 6511final/5-9-2022 που αφορά την έγκριση του Προγράμματος Ήπειρος για στήριξη από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+ στο πλαίσιο του στόχου «Επενδύσεις στην απασχόληση και την ανάπτυξη» για την Περιφέρεια Ηπείρου στην Ελλάδα (CCI2021EL16FFPR009), όπως τροποποιήθηκε με την C(2026) 1079final/16-2-2026 Εκτελεστική Απόφαση.
20. Το Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου ΕΣΠΑ 2021-2027.
21. Η Υπουργική Απόφαση 114947/29-11-2022 (ΦΕΚ 6132/τΒ/1-12-2022) «Εθνικοί Κανόνες Επιλεξιμότητας των δαπανών των πράξεων των Προγραμμάτων 2021-2027», όπως ισχύει.
22. Η Υπουργική Απόφαση 110565/17-11-2022 (ΦΕΚ 5958/τΒ/22-11-2022) «Διαδικασία υποβολής και αξιολόγησης ενστάσεων επί των αποτελεσμάτων αξιολόγησης προτάσεων ένταξης στα Προγράμματα ΕΣΠΑ 2021-2027 (ένσταση της παρ. 7 του άρθρου 36 του Ν.4914/2022 (Α' 61))», όπως ισχύει.
23. Η Υπουργική Απόφαση 114274/17-11-2022 (ΦΕΚ 6131/τΒ/1-12-2022) «Διαδικασίες ελέγχου νομιμότητας διαδικασιών ανάθεσης και εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων στο πλαίσιο των Τομεακών και Περιφερειακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2021-2027 (έλεγχος δημοσίων συμβάσεων του άρθρου 38 του Ν.4914/2022 (Α' 61))», όπως ισχύει.
24. Η Κοινή Υπουργική Απόφαση 5483/20.01.2023 «Διαδικασίες δημοσιονομικών διορθώσεων και

- αναζήτησης αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών στα Τομεακά και Περιφερειακά Προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021-2027» (ΦΕΚ Β' 390).
25. Η Υπουργική Απόφαση με αριθ. 77792/2-8-2022 (ΦΕΚ 4164/τΒ/4-8-2022) με την οποία Αναδιαρθρώθηκε η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Προγράμματος Ήπειρος, όπως ισχύει.
  26. Η με αρ. πρωτ. 1398/5-6-2024 Απόφαση του Περιφερειάρχη (ΑΔΑ: 6ΥΖΕ7Λ9-ΗΦΩ) περί ορισμού του Ενδιάμεσου Φορέα Επιχειρησιακών Προγραμμάτων Ανταγωνιστικότητας και Επιχειρηματικότητας «ΕΦΕΠΑΕ» ως Ενδιάμεσου Φορέα του Προγράμματος Ήπειρος 2021-2027 και ανάθεση καθηκόντων της Διαχειριστικής Αρχής Προγράμματος Ήπειρος για τη διαχείριση πράξεων κρατικών ενισχύσεων, όπως τροποποιήθηκε με την 1410/25-6-2025 (ΑΔΑ: ΨΔΨΞ7Λ9-8ΕΝ) Απόφαση.
  27. Η Υπουργική Απόφαση με αριθ. 3357/ΕΥΣ/1338/27.01.2011 και θέμα: "Στοιχεία συστήματος για τον έλεγχο σώρευσης κρατικών ενισχύσεων", όπως τροποποιείται και ισχύει.
  28. Το με αρ. πρωτ. 115970/13-11-2015 έγγραφο ΕΥΚΕ-ΧΕ με θέμα "Οδηγός «Κρατικές ενισχύσεις και RIS3»".
  29. Το με αρ. πρωτ. 99801/27-10-2023 έγγραφο ΕΥΚΕ-ΧΕ με θέμα "Οδηγίες προς φορείς που εμπλέκονται στη διαχείριση συγχρηματοδοτούμενων δράσεων κατά την προγραμματική περίοδο 2021-2027 αναφορικά με ζητήματα κρατικών ενισχύσεων".
  30. Το με αρ. πρωτ. 112292/27-11-2023 έγγραφο ΕΥΚΕ-ΧΕ με θέμα "Διευκρινίσεις στις οδηγίες προς φορείς που εμπλέκονται στη διαχείριση συγχρηματοδοτούμενων δράσεων κατά την προγραμματική περίοδο 2021-2027 αναφορικά με ζητήματα κρατικών ενισχύσεων".
  31. Το με αρ. πρωτ. 15460/25-10-2024 έγγραφο ΕΥΘΥΠΣ με θέμα " Οδηγίες/διευκρινίσεις για: α) τις δηλώσεις μη σύγκρουσης συμφερόντων στο πλαίσιο της Προγραμματικής Περιόδου 2021-2027 κατ' άρθρο 51 του Ν.4914/2022 προς τις Διαχειριστικές Αρχές και τους Ενδιάμεσους Φορείς του Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου των Προγραμμάτων της ΠΠ 2021-2027 που χρηματοδοτούνται από τα Ταμεία και προς την Κεντρική Υπηρεσία της ΜΟΔ ΑΕ (Υπόδειγμα 1) και β) τις δηλώσεις απουσίας σύγκρουσης συμφερόντων στο πλαίσιο του αρ. 61 του Κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ), 2024/2509 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23ης Σεπτεμβρίου 2024 σχετικά με τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης (αναδιατύπωση) προς τα μέλη των Αναθετουσών Αρχών, γνωμοδοτικά και αποφαινόμενα όργανα, όργανα διοίκησης ή άλλα όργανα των Αναθετουσών Αρχών, καθώς και εξωτερικούς εμπειρογνώμονες και μέλη σχετικών μητρώων που εμπλέκονται στην διεξαγωγή της διαδικασίας σύναψης δημόσιας σύμβασης, συμπεριλαμβανομένου του σχεδιασμού και της προετοιμασίας της διαδικασίας, καθώς και της κατάρτισης των εγγράφων της σύμβασης (Υπόδειγμα 2)".
  32. Το με αρ. πρωτ. 35720/27-2-2025 έγγραφο ΕΥΘΥΠΣ με θέμα "Παροχή επιπλέον διευκρινίσεων σε συνέχεια της με αριθ. πρωτ. οικ. 157460/ΕΞ2024/ΥΠΕΘΟΟ/25.10.2024 εγκυκλίου μας και προσαρμογή εντύπων (Υπόδειγμα 1 και Υπόδειγμα 2)".
  33. Η με αρ. πρωτ. 8233/27-3-2025 (ΦΕΚ 1476/τΒ/27-3-2025) ΚΥΑ με θέμα «Καθορισμός νομοθετημένου κατώτατου μισθού και κατώτατου ημερομισθίου για τους υπαλλήλους και τους εργατοτεχνίτες όλης της χώρας».
  34. Ο Ν. 4488/2017 «Συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις Δημοσίου και λοιπές ασφαλιστικές διατάξεις, ενίσχυση της προστασίας των εργαζομένων, δικαιώματα ατόμων με αναπηρίες και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 137Α/13-09-2017) και συγκεκριμένα τα άρθρα 39 & 40.
  35. Ο Ν.4555/2018 (Α' 133) «Μεταρρύθμιση του θεσμικού πλαισίου της Τοπικής Αυτοδιοίκησης - Εμβάθυνση της Δημοκρατίας - Ενίσχυση της Συμμετοχής – Βελτίωση της οικονομικής και αναπτυξιακής λειτουργίας των Ο.Τ.Α. [Πρόγραμμα «ΚΛΕΙΣΘΕΝΗΣ Ι»] - Ρυθμίσεις για τον εκσυγχρονισμό του πλαισίου οργάνωσης και λειτουργίας των ΦΟΔΣΑ - Ρυθμίσεις για την

αποτελεσματικότερη, ταχύτερη και ενιαία άσκηση των αρμοδιοτήτων σχετικά με την απονομή ιθαγένειας και την πολιτογράφηση - Λοιπές διατάξεις αρμοδιότητας Υπουργείου Εσωτερικών και άλλες διατάξεις.»

36. Ο Ν.4557/2018 (Α' 139) «Πρόληψη και καταστολή της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας (ενσωμάτωση της Οδηγίας 2015/849/ΕΕ) και άλλες διατάξεις», άρθρο 3 και 20, όπως ισχύει.
37. Το από 13/3/2025 Πρακτικό του ΠΣΕΚ.
38. Το με αρ. πρωτ. 1444/18-11-2025 έγγραφο ΕΥΚΕ-ΧΕ με θέμα "Διατύπωση γνώμης επί του σχεδίου πρόσκλησης με τίτλο «Ήπειρος Καινοτομίας: Δημιουργία και Ενίσχυση Startup & Spin-off επιχειρήσεων» στο πλαίσιο της ΕΥΔ Προγράμματος Ήπειρος”.
39. Η με αρ. πρωτ. 1133/23-5-2025 Απόφαση του Περιφερειάρχη με την οποία εγκρίθηκαν η εξειδίκευση και ο προγραμματισμός των προσκλήσεων υποβολής προτάσεων (έκδοση 8.1), όπως τροποποιήθηκαν με την 2075/17-9-2025 Απόφαση (έκδοση 8.3).
40. Η από 3/6/2025 Απόφαση έγκρισης 4^{ης} Συνεδρίασης Επιτροπής Παρακολούθησης με την οποία εγκρίθηκε η μεθοδολογία αξιολόγησης και τα κριτήρια επιλογής πράξεων, όπως τροποποιήθηκαν με την 3184/18-12-2025 Απόφαση έγκρισης 15^{ης} Γραπτής Διαδικασίας.
41. Η με αρ. πρωτ. 2849/19-12-2025 (ΑΔΑ: 93Π97Λ9-Κ05) Απόφαση Περιφερειάρχη Ηπείρου για την προκήρυξη της δράσης “ Ήπειρος Καινοτομίας: Δημιουργία και Ενίσχυση Startup & Spin-off επιχειρήσεων”.
42. Η με αρ. πρωτ. Α1003/16-1-2026 (ΦΕΚ 2187/Β/22-1-2026) Απόφαση Διοικητή ΑΑΔΕ με θέμα «Καθορισμός νέας Εθνικής Ονοματολογίας Οικονομικών Δραστηριοτήτων (ΚΑΔ 2025)».
43. Η με αρ. πρωτ. 217542 ΕΞ 2025/12-12-2025 ΚΥΑ «Λειτουργία Πληροφοριακού Συστήματος Σώρευσης Κρατικών Ενισχύσεων Ήσσονος σημασίας (ΠΣΣΚΕΗΣ) - Εθνικό Κεντρικό Μητρώο Κρατικών Ενισχύσεων Ήσσονος Σημασίας» (Β' 6936).
44. Το με αρ. 29239 ΕΞ ΕΥΚΕ-ΧΕ170_19-2-2026 (ΑΔΑ Ψ20ΠΗ-ΟΡ0) έγγραφο της ΕΥΚΕ-ΧΕ με θέμα "Παροχή οδηγιών για τη χρήση του Πληροφοριακού Συστήματος Σώρευσης Κρατικών Ενισχύσεων Ήσσονος Σημασίας (ΠΣΣΚΕΗΣ) και τη λειτουργία του ως Εθνικό Κεντρικό Μητρώο Κρατικών Ενισχύσεων Ήσσονος Σημασίας".
45. Το με αρ. πρωτ. 44369/ΕΥΚΕ-ΧΕ326/16-3-2026 έγγραφο ΕΥΚΕ-ΧΕ με θέμα "Διατύπωση γνώμης επί της 1ης τροποποίησης της πρόσκλησης υποβολής προτάσεων με τίτλο “Ήπειρος Καινοτομίας: Δημιουργία και Ενίσχυση Startup & Spin-off επιχειρήσεων” στο πλαίσιο του Προγράμματος Ήπειρος 2021-2027.

Το θεσμικό πλαίσιο χορήγησης των κρατικών ενισχύσεων της παρούσας πρόσκλησης είναι ο Καν. (ΕΕ) 2023/2831 (de minimis) της Επιτροπής σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας, όπως ισχύει.

Σημειώνονται τα εξής:

1. Οι Δικαιούχοι που θα συμμετέχουν στη Δράση θα πρέπει να λαμβάνουν μέριμνα για τη διευκόλυνση της πρόσβασης σε αυτές / αυτούς ατόμων με αναπηρία, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 9 του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/1060.
2. Η κατηγοριοποίηση των επιχειρήσεων σε Μεγάλες, Μεσαίες, Μικρές και Πολύ Μικρές γίνεται σύμφωνα με το Παράρτημα Ι του Κανονισμού Ε.Ε. 651/2014, όπως ισχύει (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V: ΟΡΙΣΜΟΣ ΜΜΕ ΚΑΙ ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΔΗΛΩΣΗΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΗΝ ΙΔΙΟΤΗΤΑ ΜΜΕ ΜΙΑΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ της παρούσας πρόσκλησης).

3. Το κράτος υποχρεούται να αναστείλει την χορήγηση νέας ενίσχυσης σε επιχείρηση κατά της οποίας εκκρεμεί διαταγή ανάκτησης, κατόπιν προηγούμενης αποφάσεως της Επιτροπής, με την οποία μια ενίσχυση κηρύσσεται παράνομη και ασυμβίβαστη με την εσωτερική αγορά.
4. Πρέπει να τηρηθούν οι απαιτήσεις δημοσιότητας, όπως ορίζονται στα άρθρα 46-50 και Παράρτημα ΙΧ του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/1060 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Ιουνίου 2021, και στον Οδηγό Επικοινωνίας ΕΣΠΑ 2021-2027. Η υποβολή αιτήσεων των δικαιούχων στο πλαίσιο της πρόσκλησης σημαίνει και αποδοχή από μέρους τους των όρων δημοσιότητας.
5. Στοιχεία των εγκεκριμένων προς χρηματοδότηση επενδυτικών έργων, όπως αυτά προβλέπονται στο Άρθρο 49, παρ. 2 του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/1060, στο Παράρτημα ΙΧ αυτού και στην κατά περίπτωση εφαρμοζόμενη νομική βάση του Ανταγωνισμού, θα αποτελέσουν αντικείμενο δημοσιοποίησης.
6. Οι ενισχύσεις που χορηγούνται δυνάμει της παρούσας πρόσκλησης συμβιβάζονται με την εσωτερική αγορά κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 2 ή 3 της Συνθήκης και απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης του άρθρου 108 παράγραφος 3 της Συνθήκης, εφόσον οι ενισχύσεις αυτές πληρούν όλες τις προϋποθέσεις του Καν. (Ε.Ε.) 2023/2831.
7. Για τα όρια και τις μέγιστες εντάσεις ενίσχυσης λαμβάνεται υπόψη το συνολικό ποσό της ενίσχυσης.
  - Απαγορεύεται η σώρευση ενισχύσεων ήσσονος σημασίας που χορηγούνται σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθμ. 2023/2831 με άλλες κρατικές ενισχύσεις για τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες ή με άλλες κρατικές ενισχύσεις για το ίδιο μέτρο χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου, αν η σώρευση αυτή οδηγεί σε υπέρβαση της υψηλότερης σχετικής έντασης ενίσχυσης ή του ποσού ενίσχυσης που έχει καθοριστεί με βάση τα συγκεκριμένα δεδομένα κάθε περίπτωσης σε κανονισμό απαλλαγής κατά κατηγορία ή απόφαση που έχει εκδώσει η Επιτροπή. Πριν από τη χορήγηση της ενίσχυσης, λαμβάνεται από την αποδέκτρια επιχείρηση δήλωση, σε έγγραφη ή ηλεκτρονική μορφή, για οποιαδήποτε άλλη ενίσχυση ήσσονος σημασίας την οποία έλαβε η οικεία επιχείρηση βάσει του παρόντος κανονισμού ή άλλων κανονισμών για ενισχύσεις ήσσονος σημασίας κατά την τελευταία τριετία (υπολογιζόμενη σε κυλιόμενη βάση, ημερολογιακά).
  - Το συνολικό ποσό των ενισχύσεων ήσσονος σημασίας που χορηγούνται ανά κράτος μέλος σε μία ενιαία επιχείρηση δεν υπερβαίνει το ποσό των 300.000 ευρώ σε οποιαδήποτε περίοδο τριών οικονομικών ετών. (για κάθε νέα χορήγηση πρέπει να λαμβάνεται υπόψη το συνολικό ποσό των ενισχύσεων ήσσονος σημασίας που χορηγήθηκαν κατά τα προηγούμενα 3 έτη σε κυλιόμενη ημερολογιακή βάση). Σε περίπτωση υπέρβασης του σχετικού ανώτατου ορίου με τη χορήγηση της νέας ενίσχυσης ήσσονος σημασίας, η εν λόγω νέα ενίσχυση δεν υπάγεται στο ευεργέτημα του κανονισμού 2023/2831).
  - Η ενίσχυση ήσσονος σημασίας θεωρείται ότι χορηγείται κατά τον χρόνο παραχώρησης στην οικεία επιχείρηση του εννόμου δικαιώματος λήψης της ενίσχυσης σύμφωνα με το εφαρμοστέο εθνικό νομικό καθεστώς, ανεξαρτήτως της ημερομηνίας καταβολής της ενίσχυσης ήσσονος σημασίας στην επιχείρηση.
8. Στην εκτέλεση των έργων θα πρέπει να ληφθεί υπόψη η ισχύουσα εθνική και κοινοτική νομοθεσία σχετικά με την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Ειδικότερα:

- Τον Κανονισμό 679/2016 «Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων»,
  - Τον Ν.4624/2019 (Α' 137) «Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, μέτρα εφαρμογής του Καν. (ΕΕ) 2016/679 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, ενσωμάτωση στην εθνική νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/680 και άλλες διατάξεις και τις σχετικές οδηγίες και αποφάσεις της Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα.
9. Στην διαμόρφωση του παρόντος οδηγού εφαρμογής ελήφθησαν υπόψη οι απαιτήσεις της Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ) του Προγράμματος Ήπειρος 2021-2027.
10. Οι επιχειρήσεις που θα συμμετέχουν στη δράση θα πρέπει να τηρούν τη νομοθεσία περί υγείας και ασφάλειας των εργαζομένων και πρόληψης του επαγγελματικού κινδύνου

2 ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ

Η Περιφέρεια καλείται να διαμορφώσει στρατηγική δημιουργίας ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος, μέσω της ανάπτυξης των ισχυρών στοιχείων της καινοτομίας, για την αξιοποίηση των νέων ευκαιριών και των εξελίξεων της αγοράς. Επιδιώκεται να δοθεί έμφαση στην προώθηση συγκεκριμένων δραστηριοτήτων οι οποίες μέσω της καινοτομίας μπορούν να προκαλέσουν τον μετασχηματισμό του παραγωγικού συστήματος, με σκοπό την εκμετάλλευση νέων ευκαιριών.

Βασικός στόχος της δράσης «Ήπειρος Καινοτομίας: Δημιουργία και Ενίσχυση Startup & Spin-off επιχειρήσεων» είναι η ίδρυση και η υποστήριξη, νέων Νεοφυών επιχειρήσεων (Startup) & Εταιριών Τεχνοβλαστού (Spin-off) που δραστηριοποιούνται ή θα δραστηριοποιηθούν στην Περιφέρεια Ηπείρου και επενδύουν στην καινοτομία, για την ανάπτυξη ανταγωνιστικών καινοτόμων προϊόντων ή / και υπηρεσιών τα οποία προγραμματίζουν να διαθέσουν στην αγορά.

Η πρόσκληση αφορά δύο διακριτές υποδράσεις και ο Δυνητικός Δικαιούχος πρέπει να επιλέξει υποχρεωτικά την υποδράση για την οποία θέλει να υποβάλει την πρόταση του:

Υποδράση 1: Δημιουργία Startup & Spin-off επιχειρήσεων στην Ήπειρο

Η υποδράση αφορά υπό σύσταση επιχειρήσεις. Ως υπό σύσταση νοούνται οι επιχειρήσεις που διαθέτουν σχέδιο καταστατικού υπογεγραμμένο από όλα τα μέλη/εταίρους και θα προβούν σε έναρξη εργασιών στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. μετά την ηλεκτρονική υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης.

Υποδράση 2: Ενίσχυση νέων Startup & Spin-off επιχειρήσεων στην Ήπειρο

Η υποδράση αφορά νέες επιχειρήσεις. Ως νέες νοούνται οι υφιστάμενες επιχειρήσεις που έχουν κάνει έναρξη εργασιών από την 1η Ιανουαρίου 2023 και έπειτα.

Η δράση επικεντρώνεται στους Τομείς της περιφερειακής διάστασης της Εθνικής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης 2021- 2027 (ΕΣΕΕ), η οποία εγκρίθηκε σύμφωνα με την υπ' αριθ. 66021/29-06-2022 (ΦΕΚ Β' 3359) Απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων, οι οποίες είναι:

- 01. Υλικά - Κατασκευές και Βιομηχανία
- 02. Τουρισμός - Πολιτισμός - Δημιουργικές Βιομηχανίες
- 03. Αγοροδιατροφική Αλυσίδα
- 04. Περιβάλλον - Κυκλική Οικονομία
- 05. Βιοεπιστήμες - Υγεία και Φάρμακα

- 07. Αειφόρος Ενέργεια
- 08. Ψηφιακές Τεχνολογίες

Η πρόσκληση χρηματοδοτείται από το Πρόγραμμα Ήπειρος 2021-2027 και ειδικότερα την Προτεραιότητα 01 «Ενίσχυση της περιφερειακής οικονομίας μέσω της αξιοποίησης της έρευνας και της καινοτομίας», μέσω του ειδικού Στόχου RSO1.3: «Ενίσχυση της βιώσιμης ανάπτυξης και της ανταγωνιστικότητας των ΜΜΕ και δημιουργία θέσεων εργασίας στις ΜΜΕ, μεταξύ άλλων μέσω παραγωγικών επενδύσεων» και της δράσης 1.iii.1 «Ανάπτυξη καινοτόμου και εξωστρεφούς επιχειρηματικότητας».

Η συνολική δημόσια δαπάνη της παρούσας πρόσκλησης, ανέρχεται σε 2.000.000€. Συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) της Ευρωπαϊκής Ένωσης και από Εθνικούς Πόρους, σύμφωνα με Καν. (ΕΕ) 2023/2831 (de minimis).

Ο κύριος ρόλος του ΕΤΠΑ είναι η υποστήριξη της μετατροπής της γνώσης σε επιχειρηματικές ευκαιρίες, δηλαδή, η εφαρμοσμένη έρευνα, η συνεργασία μεταξύ επιχειρήσεων, κέντρων Ε&Α και τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, η ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών, η μεταφορά τεχνολογίας, η δημιουργία γραμμών πιλοτικής παραγωγής και επικύρωσης προϊόντων, καθώς και πρώτης παραγωγής, κλπ.

Για τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας της εφαρμογής της δράσης αξιοποιείται η δυνατότητα χρήσης παρεμβάσεων που εμπíπτουν στο πεδίο ενισχύσεων του ΕΚΤ+ σύμφωνα με το άρθρο 25 του Καν 1060/21: «Το ΕΤΠΑ και το ΕΚΤ+ μπορούν να χρηματοδοτούν, με συμπληρωματικό τρόπο και με την επιφύλαξη ορίου 15% της στήριξης από τα εν λόγω Ταμεία για κάθε προτεραιότητα ενός προγράμματος, το σύνολο ή μέρος μιας πράξης της οποίας οι δαπάνες είναι επιλέξιμες για στήριξη από το άλλο Ταμείο βάσει των κανόνων επιλεξιμότητας που ισχύουν για το εν λόγω Ταμείο, υπό την προϋπόθεση ότι αυτού του είδους οι δαπάνες είναι απαραίτητες για την υλοποίηση». Το ΕΚΤ+ στοχεύει να βελτιώσει τις ευκαιρίες απασχόλησης, να ενισχύσει την κοινωνική ένταξη, να καταπολεμήσει τη φτώχεια, να προαγάγει την εκπαίδευση, τις δεξιότητες και τη διά βίου μάθηση και να αναπτύξει ενεργές, συνολικές και βιώσιμες πολιτικές ένταξης στο πλαίσιο των καθηκόντων που του ανατίθενται από το άρθρο 162 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ) και με τον τρόπο αυτό να συμβάλει στην οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή σύμφωνα με το άρθρο 174 ΣΛΕΕ. Σύμφωνα με το άρθρο 9 ΣΛΕΕ, το ΕΚΤ+ συνεκτιμά τις απαιτήσεις που συνδέονται με την προαγωγή υψηλού επιπέδου απασχόλησης, την εγγύηση επαρκούς κοινωνικής προστασίας, την καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού, καθώς και το υψηλό επίπεδο εκπαίδευσης, κατάρτισης και προστασίας της ανθρώπινης υγείας.

Δικαιούχος επιχείρηση στο πλαίσιο της πρόσκλησης είναι μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις. Κάθε επιχείρηση έχει δικαίωμα υποβολής για χρηματοδότηση μόνο μιας πρότασης.

Η Δράση υλοποιείται σε όλα τα στάδια (υποβολή, αξιολόγηση, ενστάσεις, υπαγωγή, έλεγχος, πιστοποίηση, τροποποίηση, πληρωμή, έλεγχος μακροχρονίων υποχρεώσεων κ.λπ.) μέσω του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων (ΟΠΣΚΕ).

Οι ημερομηνίες έναρξης και λήξης υποβολής των προτάσεων, έχει ως εξής:

Έναρξη υποβολής προτάσεων	Λήξη υποβολής προτάσεων
15/1/2026 - 13:00	30/4/2026 - 15:00

Η ΕΥΔ Προγράμματος Ήπειρος διατηρεί το δικαίωμα τροποποίησης των ανωτέρω ημερομηνιών και του προϋπολογισμού της πρόσκλησης με βάση τις υποβληθείσες αιτήσεις και τα αποτελέσματα της αξιολόγησης. Η πρόσκληση και κάθε τροποποίηση αυτής θα δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα του

Προγράμματος Ήπειρος 2021-2027 (www.espa-epirus.gr), του ΕΦΔ (www.efepae.gr, www.diaxeirisiki.gr) και του ΕΣΠΑ (www.espa.gr).

Κωδικός πρόσκλησης	ΠΗΠΕ-05 (Κωδ. ΟΠΣ: 21145)
Τίτλος και περιγραφή Δράσης	Ήπειρος Καινοτομίας: Δημιουργία και Ενίσχυση Startup & Spin-off επιχειρήσεων: <ul style="list-style-type: none"> Υποδράση 1: Δημιουργία Startup & Spin-off επιχειρήσεων στην Ήπειρο Υποδράση 2: Ενίσχυση νέων Startup & Spin-off επιχειρήσεων στην Ήπειρο
Τομείς «έξυπνης εξειδίκευσης»	01. Υλικά - Κατασκευές και Βιομηχανία 02. Τουρισμός - Πολιτισμός - Δημιουργικές Βιομηχανίες 03. Αγροδιατροφική Αλυσίδα 04. Περιβάλλον - Κυκλική Οικονομία 05. Βιοεπιστήμες - Υγεία και Φάρμακα 07. Αειφόρος Ενέργεια 08. Ψηφιακές Τεχνολογίες
Δείκτες εκρών	<ul style="list-style-type: none"> RCO01 – Υποστηριζόμενες επιχειρήσεις (από τις οποίες: πολύ μικρές, μικρές, μεσαίες, μεγάλες) RCO02 - Επιχειρήσεις που υποστηρίζονται με επιχορηγήσεις
Δείκτες αποτελέσματος	<ul style="list-style-type: none"> RCR01: Θέσεις εργασίας που δημιουργήθηκαν στις υποστηριζόμενες οντότητες RCR02: Ιδιωτικές επενδύσεις που αντιστοιχούν σε δημόσια στήριξη (από τις οποίες: επιχορηγήσεις, χρηματοδοτικά μέσα) RCR03: Μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ) που εισάγουν καινοτομίες προϊόντων ή διαδικασιών
Γεωγραφικές Ενότητες υλοποίησης	Περιφέρεια Ηπείρου
Συνολική διαθέσιμη Δημόσια Δαπάνη	2.000.000 €
Ανώτατο όριο κατανομής συνολικής διαθέσιμης Δημόσιας Δαπάνης	2.000.000 €
Κατηγορία ενίσχυσης	Ενίσχυση επιχειρηματικότητας
Είδος παρεχόμενων ενισχύσεων	Επιχορήγηση (Grant)
Καθεστώς ενίσχυσης	Καν. (ΕΕ) 2023/2831 (de minimis)

Ταμείο	ΕΤΠΑ
Επιλογή απλοποιημένου κόστους	Έμμεσες Δαπάνες (7% επί των επιλέξιμων άμεσων δαπανών του επενδυτικού σχεδίου)

3 ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ

Η παρούσα δράση υλοποιείται από την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Προγράμματος Ήπειρος και τον Ενδιάμεσο Φορέα Επιχειρησιακού Προγράμματος Ανταγωνιστικότητα & Επιχειρηματικότητα (ΕΦΕΠΑΕ) / Διαχειριστική Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων Δυτικής Ελλάδος – Πελοποννήσου - Ηπείρου & Ιονίων Νήσων (ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΗ), με βάση το νομοθετικό πλαίσιο που διέπει την υλοποίηση του ΕΣΠΑ 2021-2027. Οι αρμοδιότητες οι οποίες αναθέτονται στον ΕΦ υπό την άμεση εποπτεία και τον έλεγχο της, περιγράφονται αναλυτικά στην με αρ. πρωτ. 1398/5-6-2024 (ΑΔΑ: 6ΥΖΕ7Λ9-ΗΦΩ) Απόφαση Ορισμού του.

Φορέας Προκήρυξης της πιο πάνω δράσης είναι η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Προγράμματος Ήπειρος. Η υποδοχή και αξιολόγηση των προτάσεων, καθώς και η παρακολούθηση της υλοποίησης των επενδυτικών σχεδίων θα γίνει από τον ΕΦΕΠΑΕ.

Για τα στελέχη της ΔΑ, του ΕΦΕΠΑΕ και εξωτερικούς συνεργάτες (αξιολογητές κα) εφαρμόζονται τα όσα αναφέρονται στα 157460/25-10-2024 και 35720/27-2-2025 έγγραφα ΕΥΘΥΠΣ περί μη σύγκρουσης συμφερόντων.

4 ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ – ΟΡΟΙ & ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ

Για κάθε επενδυτική πρόταση ορίζονται στο ΟΠΣΚΕ οι κάτωθι Φορείς:

- A. **Δικαιούχος:** χαρακτηρίζεται το νομικό πρόσωπο (Επιχείρηση) που υποβάλλει την πρόταση, εκπληρώνοντας τον ορισμό και προϋποθέσεις της μικρής και πολύ μικρής επιχείρησης και φέρει την ευθύνη έναντι της ΔΑ/ΕΦΕΠΑΕ για την καλή εκτέλεση του έργου.
- B. **Συντονιστής ΟΠΣΚΕ:** διαχειρίζεται το σύνολο των απαιτούμενων ενεργειών του έργου από την έναρξη μέχρι και την ολοκλήρωση του, για λογαριασμό του Δικαιούχου/των Δικαιούχων. Επίσης ο Συντονιστής ΟΠΣΚΕ του έργου ενημερώνεται ηλεκτρονικά για όλες τις διαδικασίες που αφορούν στην πορεία του έργου. Ως Συντονιστής ΟΠΣΚΕ μπορεί να οριστεί εξουσιοδοτημένο πρόσωπο του Δικαιούχου (π.χ. Νόμιμος Εκπρόσωπος, Λογιστής) που διαθέτει ελληνικό ΑΦΜ και είναι χρήστης του ΟΠΣΚΕ.
- Γ. **Οικονομικός Υπεύθυνος:** είναι αρμόδιος για να πραγματοποιεί τις καταχωρήσεις των παραστατικών και πληρωμών μέσω της διαδικασίας προσθήκης ή μέσω διαλειτουργικότητας για λογαριασμό του Δικαιούχου στο ΟΠΣΚΕ και να αναρτά/διαχειρίζεται τα δικαιολογητικά. Επιμερίζει τα τιμολόγια σε έργα/ πράξεις, ώστε ο Συντονιστής να τα συνδέσει με δαπάνες στο Αίτημα Καταβολής Ενίσχυσης. Ως Οικονομικοί υπεύθυνοι μπορούν να οριστούν και οι Συντονιστές, αλλά και σε αυτή την περίπτωση απαιτείται νέα σχέση ΟΠΣΚΕ με ιδιότητα «Οικονομικός Υπεύθυνος».

4.1 ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ

Δικαιούχοι, που δύνανται να τύχουν δημόσιας χρηματοδότησης στο πλαίσιο της παρούσας δράσης, είναι **Επιχειρήσεις**, δηλαδή κάθε οντότητα, ανεξάρτητα από τη νομική της μορφή, που ασκεί οικονομική δραστηριότητα και χαρακτηρίζονται ως Νεοφυείς (Startup) ή Εταιρείες Τεχνοβλαστού (Spin-off). Ειδικότερα στο πλαίσιο της παρούσας πρόσκλησης, οι βασικές προϋποθέσεις συμμετοχής των επιχειρήσεων που υποβάλλουν πρόταση, είναι οι ακόλουθες:

Για την Υποδράση 1: Δημιουργία Startup & Spin-off επιχειρήσεων στην Ήπειρο

- Να είναι υπό σύσταση επιχείρηση. Ως υπό σύσταση νοούνται οι επιχειρήσεις που διαθέτουν σχέδιο καταστατικού υπογεγραμμένο από όλα τα μέλη/εταίρους και θα προβούν σε έναρξη εργασιών στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. μετά την ηλεκτρονική υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης. Στην περίπτωση αυτή θα προσδιοριστεί και θα αξιολογηθεί το εταιρικό σχήμα της υπό σύστασης εταιρείας.
- Να υποβάλλουν επιχειρηματικό σχέδιο, καθώς και το σύνολο των αναγκαίων στοιχείων, δικαιολογητικών και εντύπων, όπως ορίζονται από την παρούσα προκήρυξη.
- Να υποβάλλουν μία πρόταση ανά Α.Φ.Μ. (λογίζεται το Α.Φ.Μ. όλων των μελών/εταίρων του σχήματος).
- Να δεσμευτούν ότι:
  - Θα περιλαμβάνονται στις μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις, όπως ορίζονται στη Σύσταση 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής της 6ης Μαΐου 2003 και στο Παράρτημα Ι του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 651/2014 της Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014, όπως ισχύει σχετικά με τον ορισμό των πολύ μικρών, των μικρών και των μεσαίων επιχειρήσεων.
  - Θα κάνουν έναρξη επιχειρηματικής δραστηριότητας (δραστηριοποιηθούν), μέχρι την χρονική στιγμή καταβολής της ενίσχυσης, (συμπεριλαμβανομένης της προκαταβολής) σε μια μόνο επαγγελματική εγκατάσταση, καθώς και θα πραγματοποιήσουν τις αντίστοιχες δαπάνες στην Περιφέρεια Ηπείρου. Δεν επιτρέπεται η ίδρυση υποκαταστήματος καθ' όλη τη διάρκεια υλοποίησης του Επιχειρηματικού Σχεδίου, επί ποινής ανάκλησης της Απόφασης Ένταξης και επιστροφής της Δημόσιας Χρηματοδότησης που τυχόν έχει ληφθεί.
  - Θα δραστηριοποιηθούν σε έναν τουλάχιστον από τους επιλέξιμους τομείς δραστηριότητας (ΚΑΔ) που αναφέρονται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ XVI ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΙ ΚΩΔΙΚΟΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ (ΚΑΔ), καθώς και ότι θα πραγματοποιήσουν τις αντίστοιχες δαπάνες στους επιλέξιμους ΚΑΔ. Επισημαίνεται ότι όταν επιλέξιμοι θεωρούνται οι ΚΑΔ 4ψηφιοί NACE (πχ 10.11) συμπεριλαμβάνονται όλες οι περαιτέρω αναλύσεις (π.χ. 10.11.11, 10.11.20.01).
  - Θα διαθέτουν τον επιλέξιμο ΚΑΔ επένδυσης πριν την πρώτη εκταμίευση συμπεριλαμβανομένης της προκαταβολής.
  - Θα λειτουργούν αποκλειστικά με μία από τις ακόλουθες μορφές:
    - Ομόρρυθμη Εταιρεία (Ο.Ε.)
    - Ετερόρρυθμη Εταιρεία (Ε.Ε.)
    - Ετερόρρυθμη Εταιρεία (Ε.Ε.) κατά μετοχές
    - Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης (Ε.Π.Ε.) και (Μ.Ε.Π.Ε.)
    - Ανώνυμη Εταιρεία (Α.Ε.) και (Μ.Α.Ε.)
    - Ιδιωτική Κεφαλαιουχική Εταιρεία (Ι.Κ.Ε.) και (Μ.Ι.Κ.Ε.)
    - Κοινωνική Συνεταιριστική Επιχείρηση του Ν.4430/2016 ως ισχύει (ΚΟΙΝ.ΣΕΠ)
    - Αστική Μη Κερδοσκοπική Εταιρεία (Α.Μ.Κ.Ε.)
  - Θα τηρήσουν απλογραφικά ή διπλογραφικά λογιστικά βιβλία (πρώην Β' ή Γ' κατηγορίας βιβλία) του ΚΦΑΣ.
  - Θα τηρήσουν τη νομοθεσία περί υγείας και ασφάλειας των εργαζομένων και πρόληψης του επαγγελματικού κινδύνου

- Θα εγγραφούν στο Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων του άρθρου 20 του Ν.4557/2018 (Α' 139), ως ισχύει, πριν την υποβολή του 1ου Αιτήματος Επαλήθευσης, εφόσον περιλαμβάνονται στους υπόχρεους εγγραφής στο Μητρώο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΧΙΙ: ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΚΑΙ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΥΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΥΣ.
- Θα λειτουργήσουν νόμιμα διαθέτοντας το κατάλληλο έγγραφο αδειοδότησης, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία για την ενισχυόμενη δραστηριότητά τους (ενισχυόμενο ΚΑΔ) (π.χ. άδεια λειτουργίας, υπεύθυνη δήλωση έναρξης λειτουργίας, απαλλακτικό άδειας λειτουργίας, γνωστοποίηση έναρξης λειτουργίας κλπ.). Οι επιχειρήσεις με δραστηριότητες για την άσκηση των οποίων δεν απαιτείται άδεια λειτουργίας, θα πρέπει να υποβάλουν Υπεύθυνη Δήλωση του Νόμιμου Εκπροσώπου, όπου θα βεβαιώνεται ότι δεν απαιτείται η έκδοση άδειας λειτουργίας με σχετική τεκμηρίωση ή έγγραφο απαλλαγής από την σχετική υποχρέωση, από τον αρμόδιο Φορέα.
- Οι επιμέρους δαπάνες που περιλαμβάνονται στη συγκεκριμένη αίτηση χρηματοδότησης δεν έχουν χρηματοδοτηθεί στα πλαίσια άλλης δράσης που χρηματοδοτείται από εθνικούς ή ενωσιακούς πόρους, δεν αποτελούν εγκεκριμένες δαπάνες επιχειρηματικού σχεδίου σε άλλη δράση που χρηματοδοτείται από εθνικούς ή ενωσιακούς πόρους και εφόσον λάβει χώρα έγκριση και για το διάστημα εκείνο που αποτελούν εγκεκριμένες δαπάνες του προς υλοποίηση επιχειρηματικού σχεδίου, δεν θα υποβληθούν προς ένταξη ή πιστοποίηση σε επενδυτικό σχέδιο άλλης δράσης που χρηματοδοτείται από εθνικούς ή ενωσιακούς πόρους.
- Θα υλοποιήσει την πράξη με τρόπο που θα διασφαλίζει τον σεβασμό των θεμελιωδών δικαιωμάτων και τη συμμόρφωση με τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, την ισότητα των φύλων και την ενσωμάτωση της διάστασης του φύλου, την αποτροπή κάθε διάκρισης λόγω φύλου, φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής, θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού, τη διαφάνεια, την προσβασιμότητα για τα άτομα με αναπηρία, την τήρηση της αρχής της βιώσιμης ανάπτυξης και της ενωσιακής πολιτικής στον τομέα του περιβάλλοντος.
- Διαθέτει τους απαραίτητους χρηματοδοτικούς πόρους και μηχανισμούς για να καλύψει τα έξοδα λειτουργίας και συντήρησης για πράξεις που περιλαμβάνουν επενδύσεις σε υποδομές ή παραγωγικές επενδύσεις, ώστε να διασφαλίσει την οικονομική τους βιωσιμότητα.
- Ότι η προτεινόμενη πράξη δεν περιλαμβάνει δραστηριότητες οι οποίες αποτελούσαν τμήμα πράξης που υπόκειται σε μετεγκατάσταση σύμφωνα με το άρθρο 66 του Καν 1060/2021 ή οι οποίες θα συνιστούσαν μεταφορά παραγωγικής δραστηριότητας σύμφωνα με το άρθρο 65 του Καν 1060/2021 παράγραφος 1 στοιχείο α) και εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του ΕΤΠΑ και εντάσσεται σε έναν τύπο παρέμβασης.
- Θα μεριμνήσουν για τις κατάλληλες υποδομές με σκοπό την ελαχιστοποίηση των εμποδίων πρόσβασης ατόμων με αναπηρία, όπου αυτό είναι απαραίτητο και αναγκαίο. Ως υποδομές νοούνται τόσο οι κτιριακές υποδομές όσο και οι ηλεκτρονικές εφαρμογές που απευθύνονται στο πελατειακό κοινό (π.χ. ιστοσελίδες και λουπές ηλεκτρονικές εφαρμογές όπως ηλεκτρονικά σημεία πληροφόρησης ή/και εξυπηρέτησης κ.λπ.).
- Η επιχορηγούμενη επιχείρηση δεν θα συστεγαστεί με άλλη επιχείρηση. Με τον όρο συστεγάση νοείται η εγκατάσταση της επιχείρησης σε ίδιο, μη διακριτό χώρο με άλλη επιχείρηση. Επισημαίνεται ότι δεν θεωρείται συστεγάση η εγκατάσταση της επιχείρησης σε οργανωμένους χώρους φιλοξενίας επιχειρήσεων, όπως επιχειρηματικά και τεχνολογικά πάρκα, συνεργατικούς χώρους (co-working spaces) κλπ. Στην περίπτωση που διαπιστωθεί ότι δεν τηρείται ο όρος, θα

ανακαλείται η εγκριτική απόφαση και στην περίπτωση καταβολής ποσού στον Δικαιούχο, αυτό επιστρέφεται με τη διαδικασία αχρεωστήτως καταβληθέντων.

- ο Να πληρούν όλες τις προϋποθέσεις εφαρμογής του Καν. (ΕΕ) 2831/2023 (OJ L 15-12-2023) (De Minimis) στον οποίο στηρίζεται η Δράση. Η ενίσχυση που θα λάβει μία ενιαία επιχείρηση βάσει του προγράμματος αθροιζόμενη με οποιαδήποτε άλλη ενίσχυση “ήσσονος σημασίας” (de minimis) θα λάβει (σύμφωνα με τα οριζόμενα στον με Καν. (ΕΕ) 2023/2831), δεν πρέπει να υπερβαίνει το ποσό των 300.000 ευρώ σε οποιαδήποτε περίοδο τριών οικονομικών ετών. Σε περίπτωση υπέρβασης του ανώτατου ορίου με τη χορήγηση της νέας ενίσχυσης ήσσονος σημασίας, η εν λόγω νέα ενίσχυση δεν υπάγεται στο ευεργέτημα του κανονισμού και δε δύναται να χορηγηθεί. Ως ημερομηνία λήψης της συνολικής ενίσχυσης νοείται η ημερομηνία της εγκριτικής απόφασης ανεξαρτήτως της ημερομηνίας καταβολής της ενίσχυσης ήσσονος σημασίας στην επιχείρηση, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 3 του Καν.2023/2831. Η ενίσχυση ήσσονος σημασίας θεωρείται ότι χορηγείται κατά τον χρόνο παραχώρησης στην οικεία επιχείρηση του εννόμου δικαιώματος λήψης της ενίσχυσης σύμφωνα με το εφαρμοστέο εθνικό νομικό καθεστώς, ανεξαρτήτως της ημερομηνίας καταβολής της ενίσχυσης ήσσονος σημασίας στην επιχείρηση.

Για την Υποδράση 2: Ενίσχυση νέων Startup & Spin-off επιχειρήσεων στην Ήπειρο

- Να είναι νέα επιχείρηση. Ως νέες νοούνται οι υφιστάμενες επιχειρήσεις που έχουν κάνει έναρξη εργασιών από την 1η Ιανουαρίου 2023 και έπειτα.
- Να υποβάλλουν επιχειρηματικό σχέδιο, καθώς και το σύνολο των αναγκαίων στοιχείων, δικαιολογητικών και εντύπων, όπως ορίζονται από την παρούσα προκήρυξη.
- Να υποβάλλουν μία πρόταση ανά Α.Φ.Μ.
- Να περιλαμβάνονται στις μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις, όπως ορίζονται στη Σύσταση 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής της 6ης Μαΐου 2003 και στο Παράρτημα Ι του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 651/2014 της Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014, όπως ισχύει σχετικά με τον ορισμό των πολύ μικρών, των μικρών και των μεσαίων επιχειρήσεων.
- Να δραστηριοποιούνται σε μια μόνο επαγγελματική εγκατάσταση, καθώς και να πραγματοποιήσουν τις αντίστοιχες δαπάνες στην Περιφέρεια Ηπείρου. Δεν επιτρέπεται η ίδρυση υποκαταστήματος καθ' όλη τη διάρκεια υλοποίησης του Επιχειρηματικού Σχεδίου, επί ποινής ανάκλησης της Απόφασης Ένταξης και επιστροφής της Δημόσιας Χρηματοδότησης που τυχόν έχει ληφθεί.
- Να δραστηριοποιούνται σε έναν τουλάχιστον από τους επιλέξιμους τομείς δραστηριότητας (ΚΑΔ) που αναφέρονται στο **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΧVI ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΙ ΚΩΔΙΚΟΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ (ΚΑΔ)**, καθώς και να πραγματοποιήσουν τις αντίστοιχες δαπάνες στους επιλέξιμους ΚΑΔ. Επισημαίνεται ότι όταν επιλέξιμο θεωρούνται οι ΚΑΔ 4ψηφιοί NACE (πχ 10.11) συμπεριλαμβάνονται όλες οι περαιτέρω αναλύσεις (π.χ. 10.11.11, 10.11.20.01).
- Να διατηρήσουν τις υφιστάμενες, ΕΜΕ της επιχείρησης του 2025 (1/1/2025 – 31/12/2025), καθ' όλη την διάρκεια υλοποίησης της πράξης, όπως περιγράφεται στην παράγραφο 13.1.
- Να διαθέτουν τον ΚΑΔ επένδυσης πριν την έκδοση της παρούσας.
- Να λειτουργούν αποκλειστικά με μία από τις ακόλουθες μορφές:
  - Ομόρρυθμη Εταιρεία (Ο.Ε.)
  - Ετερόρρυθμη Εταιρεία (Ε.Ε.)
  - Ετερόρρυθμη Εταιρεία (Ε.Ε.) κατά μετοχές

- Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης (Ε.Π.Ε.) και (Μ.Ε.Π.Ε.)
- Ανώνυμη Εταιρεία (Α.Ε.) και (Μ.Α.Ε.)
- Ιδιωτική Κεφαλαιουχική Εταιρεία (Ι.Κ.Ε.) και (Μ.Ι.Κ.Ε.)
- Κοινωνική Συνεταιριστική Επιχείρηση του Ν.4430/2016 ως ισχύει (ΚΟΙΝ.ΣΕΠ)
- Αστική Μη Κερδοσκοπική Εταιρεία (Α.Μ.Κ.Ε.)
- Να τηρούν απλογραφικά ή διπλογραφικά λογιστικά βιβλία (πρώην Β' ή Γ' κατηγορίας βιβλία) του ΚΦΑΣ.
- Να μη βρίσκονται υπό πτώχευση, εκκαθάριση ή αναγκαστική διαχείριση.
- Να μην εκκρεμεί σε βάρος τους ανάκτηση ενίσχυσης κατόπιν προηγούμενης αποφάσεως της Επιτροπής, με την οποία μια ενίσχυση κηρύσσεται παράνομη και ασυμβίβαστη με την εσωτερική αγορά.
- Να μην έχουν επιβληθεί στην επιχείρηση πρόστιμα για τους λόγους του αρ. 39 παρ. 1 Ν. 4488/2017 τα οποία έχουν αποκτήσει τελεσίδικη και δεσμευτική ισχύ, για παραβάσεις εργατικής νομοθεσίας και ειδικότερα για:
  - Παράβαση «υψηλής» ή «πολύ υψηλής» σοβαρότητας (3 πρόστιμα/ 3 έλεγχοι)
  - Αδήλωτη εργασία (2 πρόστιμα/ 2 έλεγχοι)
- Να τηρούν τη νομοθεσία περί υγείας και ασφάλειας των εργαζομένων και πρόληψης του επαγγελματικού κινδύνου
- Να έχουν εγγραφεί στο Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων του άρθρου 20 του Ν.4557/2018 (Α' 139), ως ισχύει, πριν την ημερομηνία υποβολής της Αίτησης Χρηματοδότησης, εφόσον περιλαμβάνονται στους υπόχρεους εγγραφής στο Μητρώο **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΧΙΙ: ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΚΑΙ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΥΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΥΣ.**
- Να λειτουργούν νόμιμα διαθέτοντας το κατάλληλο έγγραφο αδειοδότησης, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία για την ενισχυόμενη δραστηριότητά τους (ενισχυόμενο ΚΑΔ) (π.χ. άδεια λειτουργίας, υπεύθυνη δήλωση έναρξης λειτουργίας, απαλλακτικό άδειας λειτουργίας, γνωστοποίηση έναρξης λειτουργίας κλπ.). Οι επιχειρήσεις με δραστηριότητες για την άσκηση των οποίων δεν απαιτείται άδεια λειτουργίας, θα πρέπει να υποβάλουν Υπεύθυνη Δήλωση του Νόμιμου Εκπροσώπου, όπου θα βεβαιώνεται ότι δεν απαιτείται η έκδοση άδειας λειτουργίας με σχετική τεκμηρίωση ή έγγραφο απαλλαγής από την σχετική υποχρέωση, από τον αρμόδιο Φορέα.
- Να δεσμευτούν ότι οι επιμέρους δαπάνες που περιλαμβάνονται στη συγκεκριμένη αίτηση χρηματοδότησης δεν έχουν χρηματοδοτηθεί στα πλαίσια άλλης δράσης που χρηματοδοτείται από εθνικούς ή ενωσιακούς πόρους, δεν αποτελούν εγκεκριμένες δαπάνες επιχειρηματικού σχεδίου σε άλλη δράση που χρηματοδοτείται από εθνικούς ή ενωσιακούς πόρους και εφόσον λάβει χώρα έγκριση και για το διάστημα εκείνο που αποτελούν εγκεκριμένες δαπάνες του προς υλοποίηση επιχειρηματικού σχεδίου, δεν θα υποβληθούν προς ένταξη ή πιστοποίηση σε επενδυτικό σχέδιο άλλης δράσης που χρηματοδοτείται από εθνικούς ή ενωσιακούς πόρους.
- Να δεσμευτούν ότι θα υλοποιήσουν την πράξη με τρόπο που θα διασφαλίζει τον σεβασμό των θεμελιωδών δικαιωμάτων και τη συμμόρφωση με τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, την ισότητα των φύλων και την ενσωμάτωση της διάστασης του φύλου, την αποτροπή κάθε διάκρισης λόγω φύλου, φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής, θρησκείας ή πεποιθήσεων,

αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού, τη διαφάνεια, την προσβασιμότητα για τα άτομα με αναπηρία, την τήρηση της αρχής της βιώσιμης ανάπτυξης και της ενωσιακής πολιτικής στον τομέα του περιβάλλοντος.

- Να δεσμευτούν ότι διαθέτουν τους απαραίτητους χρηματοδοτικούς πόρους και μηχανισμούς για να καλύψει τα έξοδα λειτουργίας και συντήρησης για πράξεις που περιλαμβάνουν επενδύσεις σε υποδομές ή παραγωγικές επενδύσεις, ώστε να διασφαλίσει την οικονομική τους βιωσιμότητα.
- Να δεσμευτούν ότι η προτεινόμενη πράξη δεν περιλαμβάνει δραστηριότητες οι οποίες αποτελούσαν τμήμα πράξης που υπόκειται σε μετεγκατάσταση σύμφωνα με το άρθρο 66 ή οι οποίες θα συνιστούσαν μεταφορά παραγωγικής δραστηριότητας σύμφωνα με το άρθρο 65 παράγραφος 1 στοιχείο α) και εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του ΕΤΠΑ και εντάσσεται σε έναν τύπο παρέμβασης.
- Να δεσμευτούν ότι θα μεριμνήσουν για τις κατάλληλες υποδομές με σκοπό την ελαχιστοποίηση των εμποδίων πρόσβασης ατόμων με αναπηρία, όπου αυτό είναι απαραίτητο και αναγκαίο. Ως υποδομές νοούνται τόσο οι κτιριακές υποδομές όσο και οι ηλεκτρονικές εφαρμογές που απευθύνονται στο πελατειακό κοινό (π.χ. ιστοσελίδες και λοιπές ηλεκτρονικές εφαρμογές όπως ηλεκτρονικά σημεία πληροφόρησης ή/και εξυπηρέτησης κ.λπ.).
- Οι συστεγαζόμενες επιχειρήσεις δεν αποκλείονται εφόσον δεσμευτούν εγγράφως ότι με την έναρξη του επενδυτικού σχεδίου θα μεταφερθούν σε άλλη αυτόνομη εγκατάσταση. Με τον όρο συστέγαση νοείται η εγκατάσταση της επιχείρησης σε ίδιο, μη διακριτό χώρο με άλλη επιχείρηση. Επισημαίνεται ότι δεν θεωρείται συστέγαση η εγκατάσταση της επιχείρησης σε οργανωμένους χώρους φιλοξενίας επιχειρήσεων, όπως επιχειρηματικά και τεχνολογικά πάρκα, συνεργατικούς χώρους (co-working spaces) κλπ. Στην περίπτωση που διαπιστωθεί ότι δεν τηρείται ο όρος, θα ανακαλείται η εγκριτική απόφαση και στην περίπτωση καταβολής ποσού στον Δικαιούχο, αυτό επιστρέφεται με τη διαδικασία αχρεωστήτως καταβληθέντων.
- Να πληρούν όλες τις προϋποθέσεις εφαρμογής του Καν. (ΕΕ) 2831/2023 (OJ L 15-12-2023) (De Minimis) στον οποίο στηρίζεται η Δράση. Η ενίσχυση που θα λάβει μία ενιαία επιχείρηση βάσει του προγράμματος αθροιζόμενη με οποιαδήποτε άλλη ενίσχυση “ήσσονος σημασίας” (de minimis) έχει λάβει ή θα λάβει (σύμφωνα με τα οριζόμενα στον Καν. (ΕΕ) 2023/2831), δεν πρέπει να υπερβαίνει το ποσό των 300.000 ευρώ σε οποιαδήποτε περίοδο τριών οικονομικών ετών, υπολογιζόμενη σε κυλιόμενη ημερολογιακή βάση. Σε περίπτωση υπέρβασης του ανώτατου ορίου με τη χορήγηση της νέας ενίσχυσης ήσσονος σημασίας, η εν λόγω νέα ενίσχυση δεν υπάγεται στο ευεργέτημα του κανονισμού και δε δύναται να χορηγηθεί. Ως ημερομηνία λήψης της συνολικής ενίσχυσης νοείται η ημερομηνία της εγκριτικής απόφασης ανεξαρτήτως της ημερομηνίας καταβολής της ενίσχυσης ήσσονος σημασίας στην επιχείρηση, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 3 του Καν.2023/2831. Η ενίσχυση ήσσονος σημασίας θεωρείται ότι χορηγείται κατά τον χρόνο παραχώρησης στην οικεία επιχείρηση του εννόμου δικαιώματος λήψης της ενίσχυσης σύμφωνα με το εφαρμοστέο εθνικό νομικό καθεστώς, ανεξαρτήτως της ημερομηνίας καταβολής της ενίσχυσης ήσσονος σημασίας στην επιχείρηση.

Επιπρόσθετα και για τις δύο υποδράσεις:

- Σε περίπτωση συγχωνεύσεων ή εξαγορών, όλες οι προηγούμενες ενισχύσεις ήσσονος σημασίας που έχουν ήδη χορηγηθεί σε οποιαδήποτε από τις συγχωνευόμενες επιχειρήσεις λαμβάνονται υπόψη για να προσδιοριστεί κατά πόσο η νέα ενίσχυση ήσσονος σημασίας στη νέα ή στην εξαγοράζουσα επιχείρηση υπερβαίνει το ανώτατο όριο των 300.000 ευρώ σε οποιαδήποτε

περίοδο 3 ετών. Οι ενισχύσεις ήσσονος σημασίας που είχαν χορηγηθεί νομίμως πριν από τη συγχώνευση ή την εξαγορά παραμένουν νόμιμες

- Αν μια επιχείρηση διασπαστεί σε δύο ή περισσότερες χωριστές επιχειρήσεις, η ενίσχυση ήσσονος σημασίας που χορηγήθηκε πριν από τη διάσπαση καταλογίζεται στην επιχείρηση που έλαβε αυτή την ενίσχυση, η οποία είναι κατά κανόνα η επιχείρηση που ανέλαβε τις δραστηριότητες για τις οποίες χρησιμοποιήθηκε η ενίσχυση ήσσονος σημασίας. Εάν ο εν λόγω καταλογισμός δεν είναι δυνατός, οι ενισχύσεις ήσσονος σημασίας πρέπει να κατανέμονται αναλογικά με βάση τη λογιστική αξία των ιδίων κεφαλαίων των νέων επιχειρήσεων κατά την πραγματική ημερομηνία της διάσπασης.

Οι ανωτέρω προϋποθέσεις πρέπει να πληρούνται στο σύνολό τους. Η μη ικανοποίηση μίας ή περισσότερων εξ' αυτών ή η ελλιπής ή ανύπαρκτη τεκμηρίωση για την ικανοποίησή τους αποτελούν συνθήκες αποκλεισμού του επενδυτικού σχεδίου και συνεπώς λόγο που συνιστά αδυναμία υποβολής της αίτησης ή/και απόρριψης αυτής.

Δεν έχουν δικαίωμα υποβολής πρότασης:

- Οι επιχειρήσεις στις οποίες έχουν επιβληθεί, πριν από την ημερομηνία λήξης της προθεσμίας υποβολής αίτησης συμμετοχής α) τρεις (3) πράξεις επιβολής προστίμου από τα αρμόδια ελεγκτικά όργανα του Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας για παραβάσεις της εργατικής νομοθεσίας που χαρακτηρίζονται, σύμφωνα με την υπουργική απόφαση 2063/ 1632/2011 (Β' 266), όπως εκάστοτε ισχύει, ως «υψηλής» ή «πολύ υψηλής» σοβαρότητας, οι οποίες προκύπτουν αθροιστικά από τρεις (3) διενεργηθέντες ελέγχους, ή β) δύο (2) πράξεις επιβολής προστίμου από τα αρμόδια ελεγκτικά όργανα του Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας για παραβάσεις της εργατικής νομοθεσίας που αφορούν την αδήλωτη εργασία, οι οποίες προκύπτουν αθροιστικά από δύο (2) διενεργηθέντες ελέγχους. Οι υπό α) και β) κυρώσεις πρέπει να έχουν αποκτήσει τελεσίδικη και δεσμευτική ισχύ. Ο δυνητικός Δικαιούχος κατά την υποβολή της αίτησης συμμετοχής υποβάλλει υπεύθυνη δήλωση, στην οποία δηλώνει ότι δεν έχουν επιβληθεί σε βάρος τους οι ως άνω κυρώσεις.
- Οι επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται σε τομείς, στους οποίους δεν εφαρμόζεται ο Καν. 2023/2831 (άρθρο 1) και αφορούν:
  - τις ενισχύσεις προς επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην πρωτογενή παραγωγή προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας·
  - τις ενισχύσεις προς επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στη μεταποίηση και την εμπορία προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας, εφόσον το ποσό της ενίσχυσης καθορίζεται με βάση την τιμή ή την ποσότητα των προϊόντων που αγοράζονται ή διατίθενται στην αγορά·
  - τις ενισχύσεις προς επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην πρωτογενή παραγωγή γεωργικών προϊόντων·
  - τις ενισχύσεις προς επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον τομέα της μεταποίησης και της εμπορίας γεωργικών προϊόντων, σε μία από τις ακόλουθες περιπτώσεις:
    - όταν το ποσό της ενίσχυσης καθορίζεται με βάση την τιμή ή την ποσότητα των εν λόγω προϊόντων που αγοράζονται από πρωτογενείς παραγωγούς ή διατίθενται στην αγορά από τις οικείες επιχειρήσεις·
    - όταν η ενίσχυση συνοδεύεται από την υποχρέωση απόδοσής της εν μέρει ή εξολοκλήρου σε πρωτογενείς παραγωγούς·

- ε) τις ενισχύσεις που χορηγούνται για δραστηριότητες που σχετίζονται με εξαγωγές προς τρίτες χώρες ή προς κράτη μέλη, ιδίως δε τις ενισχύσεις που συνδέονται άμεσα με τις εξαγόμενες ποσότητες, με τη δημιουργία και τη λειτουργία δικτύου διανομής ή με άλλες τρέχουσες δαπάνες που σχετίζονται με την εξαγωγική δραστηριότητα·
- στ) τις ενισχύσεις για τις οποίες τίθεται ως όρος η χρήση εγχώριων αγαθών και υπηρεσιών αντί εισαγόμενων.
- iii. Στην περίπτωση επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται σε έναν από τους τομείς στους οποίους δεν εφαρμόζεται ο Καν. 2023/2831 και οι οποίοι αναφέρονται στα ανωτέρω στοιχεία α), β), γ) ή δ) και δραστηριοποιούνται επίσης σε έναν ή περισσότερους από τους άλλους τομείς οι οποίοι εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του Κανονισμού 2023/2831 ή ασκούν άλλες δραστηριότητες που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του Κανονισμού 2023/2831, η δράση εφαρμόζεται σε ενισχύσεις χορηγούμενες στους επιλέξιμους τομείς ή δραστηριότητες, υπό την προϋπόθεση ότι διασφαλίζεται, με τη χρήση κατάλληλων μέσων, ο διαχωρισμός των δραστηριοτήτων ή ο διαχωρισμός των λογαριασμών, δηλαδή ότι οι δραστηριότητες στους τομείς που εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού δεν τυγχάνουν ενίσχυσης ή σσονος σημασίας που χορηγείται δυνάμει του Κανονισμού 2023/2831.
- iv. οι δημόσιες επιχειρήσεις, οι δημόσιοι φορείς ή δημόσιοι οργανισμοί ή/και οι θυγατρικές τους, καθώς και οι εταιρείες στο κεφάλαιο ή τα δικαιώματα ψήφου των οποίων συμμετέχουν, άμεσα ή έμμεσα, με ποσοστό μεγαλύτερο του είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) οι Ο.Τ.Α. και όλοι οι παραπάνω δημόσιοι φορείς μεμονωμένα ή από κοινού.
- v. Οι επιχειρήσεις που εντάσσονται σε ήδη οργανωμένο ομοιόμορφο δίκτυο διανομής προϊόντων ή παροχής υπηρεσιών και οι οποίες εκμεταλλεύονται κατόπιν σχετικών συμβάσεων άδειες εκμετάλλευσης δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας, που αφορούν συνήθως εμπορικά σήματα ή διακριτικούς τίτλους και τεχνογνωσία για την χρήση και τη διανομή αγαθών ή υπηρεσιών (π.χ. franchising, shop in shop, δίκτυο πρακτόρευσης κ.λπ.).
- vi. Οι εξωχώριες (offshore) επιχειρήσεις.

5 ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΙ ΤΟΜΕΙΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ

Η Δράση επικεντρώνεται στους κάτωθι τομείς της περιφερειακής διάστασης της Εθνικής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης 2021- 2027 (ΕΣΕΕ), η οποία εγκρίθηκε σύμφωνα με την υπ' αριθ. 66021/29-06-2022 (ΦΕΚ Β' 3359) Απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων:

- 01. Υλικά - Κατασκευές και Βιομηχανία
- 02. Τουρισμός - Πολιτισμός - Δημιουργικές Βιομηχανίες
- 03. Αγροδιατροφική Αλυσίδα
- 04. Περιβάλλον - Κυκλική Οικονομία
- 05. Βιοεπιστήμες - Υγεία και Φάρμακα
- 07. Αειφόρος Ενέργεια
- 08. Ψηφιακές Τεχνολογίες

Οι συγκεκριμένοι τομείς παρουσιάζουν ιδιαίτερη δυναμική για την Περιφέρεια, καθώς χαρακτηρίζονται από συγκέντρωση επιχειρηματικού, καινοτομικού και ερευνητικού δυναμικού, το οποίο θα μπορούσε να τροφοδοτήσει την παραγωγική δραστηριότητα και να οδηγήσει στην ανάπτυξη προϊόντων υψηλής

προστιθέμενης αξίας. Στόχος στους εν λόγω τομείς αποτελεί η παραγωγή νέων προϊόντων και υπηρεσιών, στα οποία μπορούν να αξιοποιηθούν οι σημαντικές τους τεχνολογικές ικανότητες.

Στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ XVI ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΙ ΚΩΔΙΚΟΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ (ΚΑΔ) αναφέρονται οι επιλέξιμοι ΚΑΔ στους οποίους πρέπει να δραστηριοποιείται η προς ενίσχυση επιχείρηση.

6 ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ – ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΠΡΑΞΕΩΝ

6.1 ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ & ΈΝΤΑΣΗ ΤΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ

Οι επιλέξιμες δαπάνες διαχωρίζονται σε άμεσες και έμμεσες. Άμεσες δαπάνες είναι οι δαπάνες που πραγματοποιεί ο Δικαιούχος οι οποίες συνδέονται άμεσα με την υλοποίηση της συγχρηματοδοτούμενης πράξης και αυτή η σύνδεση μπορεί τεκμηριωμένα να αποδειχθεί. Ενώ έμμεσες δαπάνες είναι οι δαπάνες που δεν συνδέονται άμεσα με την υλοποίηση της πράξης, αλλά πραγματοποιούνται σε ευθεία συσχέτιση με τις άμεσες δαπάνες οι οποίες αποδίδονται στο έργο. Οι κανόνες επιλεξιμότητας των δαπανών των συγχρηματοδοτούμενων πράξεων προσδιορίζονται στην 114947/01-12-2022 (Β' 6132) απόφαση του Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021-2027» (ΥΑΕΚΕΔ).

Οι παρεχόμενες ενισχύσεις δίνονται με τη μορφή επιχορήγησης. Το ποσοστό ενίσχυσης, βάσει του οποίου προσδιορίζεται ο επιχορηγούμενος προϋπολογισμός της πράξης, προκύπτει για κάθε δράση από τις επιλέξιμες δαπάνες κάθε επενδυτικού σχεδίου και την ένταση ενίσχυσης της κάθε δαπάνης σύμφωνα με τον κάτωθι πίνακα. Ο Φόρος Προστιθέμενης Αξίας (ΦΠΑ) είναι επιλέξιμη δαπάνη, εφόσον ο ωφελούμενος δεν έχει δικαίωμα έκπτωσης του ΦΠΑ σύμφωνα με τις διατάξεις του κώδικα ΦΠΑ, όπως εκάστοτε ισχύει.

Ειδικότερα, είναι επιλέξιμη δαπάνη εφόσον βαρύνει δαπάνες που χρησιμοποιούνται για την άσκηση εξαιρούμενων ή απαλλασσόμενων του ΦΠΑ δραστηριοτήτων του ωφελούμενου.

Στις περιπτώσεις που ο ΦΠΑ βαρύνει δαπάνες οι οποίες χρησιμοποιούνται τόσο για την άσκηση δραστηριοτήτων για τις οποίες δεν παρέχεται δικαίωμα έκπτωσης όσο και για την άσκηση δραστηριοτήτων για τις οποίες παρέχεται το σχετικό δικαίωμα (μικτή δραστηριότητα), ο ΦΠΑ είναι επιλέξιμη δαπάνη κατά το ποσοστό που δεν μπορεί να ανακτηθεί. Σημειώνεται ότι, όταν ο ΦΠΑ είναι επιλέξιμη δαπάνη, συμπεριλαμβάνεται στον επιχορηγούμενο π/υ και σε καμία περίπτωση δεν τον προσαυξάνει.

Οι κύριες κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών (Κ.Δ.) είναι οι εξής:

A/A	ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ/ ΥΠΟΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΔΑΠΑΝΩΝ	ΟΡΙΑ ΔΑΠΑΝΩΝ ¹	ΕΝΤΑΣΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ Υποδράσης 1	ΕΝΤΑΣΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ Υποδράσης 2
01.	Δαπάνες προσωπικού <u>*Ενισχύεται με χρήση της κοινής στήριξης - άρθρο 25 του Κανονισμού (ΕΕ) 1060/2021.</u>	έως 80%		

¹ Διευκρινίζεται ότι για τη διαμόρφωση του προϋπολογισμού τα ανωτέρω ποσά/ποσοστά είναι τα μέγιστα επιλέξιμα για κάθε κατηγορία δαπάνης.

A/A	ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ/ ΥΠΟΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΔΑΠΑΝΩΝ	ΟΡΙΑ ΔΑΠΑΝΩΝ ¹	ΕΝΤΑΣΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ Υποδράσης 1	ΕΝΤΑΣΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ Υποδράσης 2
01.07	Δαπάνες Προσωπικού με σύμβαση μίσθωσης έργου στο βαθμό που απασχολούνται στο έργο	έως 38.700€/φυσικό πρόσωπο	75%	75%
01.09	Πλήρες Μισθολογικό Κόστος Νεοπροσλαμβανόμενου Προσωπικού	έως 2.000€ / μηνιαίο μισθό ² ΝΘΕ	75%	75%
01.10	Πλήρες Μισθολογικό Κόστος Υφιστάμενου Προσωπικού	έως 2.000€ / μηνιαίο μισθό ² ΘΕ	---	50%
02.	Δαπάνες Εξοπλισμού, Μεταφορικών Μέσων & Οργάνων	έως 50%		
02.05	Εξοπλισμός για την προστασία του Περιβάλλοντος και Εξοικονόμηση Ενέργειας	έως 4.000€	75%	75%
02.06	Λοιπός Εξοπλισμός επιχείρησης	έως 4.000€	75%	75%
02.19	Ψηφιακός εξοπλισμός γραφείου		75%	75%
02.20	Παραγωγικός & Μηχανολογικός Εξοπλισμός		75%	75%
02.24	Ηλεκτρικά μεταφορικά Μέσα	έως 3.600€	75%	75%
03.	Δαπάνες για Κτήρια, Γήπεδα, Εγκαταστάσεις & Περιβάλλοντα Χώρο			
03.04	Διαμόρφωση εσωτερικού χώρου μικρής κλίμακας	έως 5.000€	75%	75%
03.09	Κατασκευές, διαμορφώσεις, επεκτάσεις, διαρρυθμίσεις για την διευκόλυνση προσβασιμότητας των ΑμεΑ	έως 5.000€	75%	75%
04.	Δαπάνες για Παροχή Υπηρεσιών	έως 50%		
04.03	Δαπάνες για συμβουλευτικές και ισοδύναμες υποστηρικτικές υπηρεσίες χρησιμοποιούμενες αποκλειστικά για την πράξη		75%	75%

² Το όριο αφορά μηνιαίο μισθό καθώς και επιδόματα εορτών Χριστουγέννων και Πάσχα και το επίδομα αδειάς, δηλαδή εφαρμόζεται για 21 μισθοδοσίες που αφορούν 18 ανθρωπομήνες απασχόλησης.

A/A	ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ/ ΥΠΟΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΔΑΠΑΝΩΝ	ΟΡΙΑ ΔΑΠΑΝΩΝ ¹	ΕΝΤΑΣΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ Υποδράσης 1	ΕΝΤΑΣΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ Υποδράσης 2
04.11	Συμβουλευτική υποστήριξη για την παρακολούθηση της υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου	έως 4.000€	75%	75%
04.18	Υπηρεσίες προμήθειας/χρήσης Λογισμικού υπό καθεστώς «Software as a Service», «cloud computing» ή άλλο παρεμφερές αυτού		75%	75%
04.25	Πιστοποίηση υπηρεσιών & διαδικασιών σύμφωνα με εθνικά, εναρμονισμένα καθώς και λοιπά ευρωπαϊκά και διεθνή πρότυπα	έως 3.000€	75%	75%
05.	Λειτουργικές Δαπάνες			
05.05	Ενοίκια επαγγελματικού χώρου	έως 6.000€	75%	75%
06.	Δαπάνες Λογισμικού	έως 50%		
06.07	Λογισμικό και δικαιώματα χρήσης (licenses) προγραμμάτων λογισμικού		75%	75%
07.	Δαπάνες Προβολής, Προώθησης & Δικτύωσης			
07.01	Δαπάνες δημοσιότητας	έως 8.000€	75%	75%
07.02	Αναβάθμιση υπάρχουσας ιστοσελίδας	έως 2.000€	---	75%
07.04	Δαπάνες συμμετοχής ΜΜΕ σε εμπορικές εκθέσεις	έως 5.000€	75%	75%
07.05	Δημιουργία νέας ιστοσελίδας	έως 3.000€	75%	75%
08.	Δαπάνες Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας			
08.02	Δαπάνες απόκτησης επικύρωσης και προστασίας διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας	έως 5.000€	75%	75%
09.	Έμμεσες Δαπάνες			
09.01	Έμμεσες Δαπάνες (7% επί των επιλέξιμων άμεσων δαπανών του επενδυτικού σχεδίου)			

Ως ημερομηνία έναρξης επιλεξιμότητας δαπανών ορίζεται η ημερομηνία δημοσίευσης της πρόσκλησης.

Οι δαπάνες που αντιστοιχούν στις κατηγορίες 01-08 είναι άμεσες δαπάνες ενώ η δαπάνη 09.01 είναι έμμεση δαπάνη για την υλοποίηση του έργου.

Για την κάλυψη των έμμεσων δαπανών χρησιμοποιείται ενιαίος συντελεστής 7% επί των επιλέξιμων άμεσων δαπανών (κατηγορίες 01-08) σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 54 του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/1060 και του άρθρου 32 της ΥΑΕΚΕΔ. **Οι δαπάνες αυτές είναι επιλέξιμες χωρίς προσκόμιση των αντίστοιχων παραστατικών.** Η μη προσκόμιση παραστατικών δεν αίρει την υποχρέωση των Δικαιούχων για τήρηση της Εθνικής Νομοθεσίας και του Ενωσιακού Κανονιστικού Πλαισίου. **Επισημαίνεται ότι η χρήση του κωδικού 09.01 είναι υποχρεωτική.**

Για την καλύτερη κατανόηση του ποσοστού ενίσχυσης του επενδυτικού σχεδίου παρατίθεται το ακόλουθο παράδειγμα:

Σε πράξη ενίσχυσης νέας επιχείρησης με προτεινόμενες τις κάτωθι δαπάνες και σύνολο δαπανών (μη συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ, ο οποίος για το συγκεκριμένο παράδειγμα θεωρείται μη επιλέξιμη δαπάνη) ανέρχεται τις 79.929€, η επιχορήγηση ανέρχεται σε 51.521€ και η συμμετοχή της επιχείρησης σε 28.409€. Επομένως το ποσοστό επιδότησης ανέρχεται σε 64,5% μη συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ (51.521€/79.929€) και υπολογίζεται ως εξής:

Α/Α	ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ/ ΥΠΟΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΔΑΠΑΝΩΝ	ΕΠΙΛΕΞΙΜΗ ΔΑΠΑΝΗ	ΕΝΤΑΣΗ	
			ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ	ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗ
			/ποδράσης ²	
01.09	Πλήρες Μισθολογικό Κόστος Νεοπροσλαμβανόμενου Προσωπικού	1 ΝΘΕ X 21 μισθοί ³ X 1.200€/ανθρωπομήν α = 25.200€	75%	18.900€
01.10	Πλήρες Μισθολογικό Κόστος Υφιστάμενου Προσωπικού	1 ΝΘΕ X 21 μισθοί ³ X 1.500€/μισθό = 31.500€	50%	15.750€
02.19	Ψηφιακός εξοπλισμός γραφείου	4.000€	75%	3.000€
04.11	Συμβουλευτική υποστήριξη για την παρακολούθηση της υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου	4.000€	75%	3.000€
05.05	Ενοίκια επαγγελματικού χώρου	5.000€	75%	3.750€
06.07	Λογισμικό και δικαιώματα χρήσης (licenses) προγραμμάτων λογισμικού	5.000€	75%	3.750€
Σύνολο Άμεσων Δαπανών		74.700€		48.150€
09.01	Έμμεσες Δαπάνες (7% επί των επιλέξιμων άμεσων δαπανών του επενδυτικού σχεδίου)	74.700€ X 7% = 5.229€		48.150€ X 7% = 3.371€
Σύνολο Δαπανών		79.929€		51.521€

³ Βλέπε την κάτωθι ανάλυση για τις κατηγορίες δαπάνης 01.09 και 01.10

6.2 ΑΝΑΛΥΣΗ ΑΝΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΔΑΠΑΝΗΣ

Η προμήθεια του εξοπλισμού, αδειών χρήσης λογισμικού κλπ θα πρέπει να συνάδει με την δυναμικότητα της επιχείρησης και να σχετίζεται με τον δηλούμενο ΚΑΔ επένδυσης Σε αντίθετη περίπτωση ο υπερβάλλον εξοπλισμός κλπ ή ο μη σχετικός δεν θα είναι επιλέξιμος. (πχ σε επιχείρηση που απασχολεί 1 άτομο μπορεί να γίνει επιλέξιμη η δαπάνη μόνο ενός (1) Η/Υ).

01. Δαπάνες προσωπικού

Στην περίπτωση που το απασχολούμενο στην πράξη φυσικό πρόσωπο είναι ταυτόχρονα και εσωτερικός εταιρικός παράγοντας του νομικού προσώπου (π.χ. μέτοχος, εταίρος, διαχειριστής, μέλος Δ.Σ.), οι δαπάνες προσωπικού είναι επιλέξιμες εφόσον τηρούνται οι αυξημένες προϋποθέσεις έγκυρης σύναψης σύμβασης εργασιακής απασχόλησης, υπό την μορφή αποκλειστικά και μόνο της σύμβασης εξαρτημένης εργασίας και της σύμβασης μίσθωσης έργου, σύμφωνα με τους όρους που τίθενται στο νομοθετικό πλαίσιο της αντίστοιχης εταιρικής μορφής (πχ βλ. για ΑΕ άρθρα 99-101 του Ν.4548/2018 και για ΙΚΕ άρθρο 95 του Ν.4072/2012). Επισημαίνεται ότι η προσφορά εργασίας πρέπει να αφορά ειδικά στην υλοποίηση του εγκεκριμένου έργου και όχι σε διαχειριστικές αμοιβές.

Κατηγορία Δαπάνης: 01.07. Δαπάνες Προσωπικού με σύμβαση μίσθωσης έργου στο βαθμό που απασχολούνται στο έργο

Για τις δαπάνες προσωπικού ισχύουν οι κανόνες επιλεξιμότητας που αναφέρονται στην παράγραφο 3 του άρθρου 15 της ΥΑΕΚΕΔ.

Φυσικά πρόσωπα που συμβάλλονται με τον Δικαιούχο με σύμβαση μίσθωσης έργου εντάσσονται στις άμεσες δαπάνες προσωπικού του Δικαιούχου για το χρονικό διάστημα της υλοποίησης της σύμβασης, υπό τις παρακάτω προϋποθέσεις:

- Στη σύμβαση προσδιορίζεται το συγκεκριμένο έργο που θα εκτελεστεί προσδιοριζόμενο σε σχέση με την πράξη, ο χρόνος εκτέλεσης και παράδοσης του, το συνολικό ποσό της αμοιβής του αντισυμβαλλόμενου φυσικού προσώπου, ο τόπος εκτέλεσης του έργου, καθώς και ότι το έργο συνδέεται αποκλειστικά με τις ανάγκες της πράξης για την οποία συνάπτεται.
- Το φυσικό πρόσωπο εργάζεται υπό τις οδηγίες του Δικαιούχου στις εγκαταστάσεις του Δικαιούχου ή/και στον τόπο εκτέλεσης του έργου, αν είναι διαφορετικός. Η διάρκεια της σύμβασης δύναται να συμπίπτει ή να είναι μικρότερη από τη διάρκεια της πράξης και πάντως εντός του χρονοδιαγράμματος της πράξης.
- Το αποτέλεσμα της εργασίας ανήκει στον Δικαιούχο.
- Η αμοιβή του φυσικού προσώπου, καθορίζεται με βάση τις χρονικές απαιτήσεις για την ολοκλήρωση του παρεχόμενου έργου και δεν είναι σημαντικά διαφορετική από αυτή που έχει ο Δικαιούχος για το προσωπικό του το οποίο εκτελεί παρόμοια καθήκοντα ή αν δεν έχει τέτοιο προσωπικό, από αυτή που απαντάται στην αγορά για παρόμοια απασχόληση, προσόντα και εμπειρία.
- Η αμοιβή του φυσικού προσώπου πρέπει να συνδέεται άρρηκτα με τα στάδια υλοποίησης του έργου του. Ρήτρα καταβολής της αμοιβής τμηματικά κατά μήνα ή άλλο χρονικό όριο χωρίς συνάρτηση με την πρόοδο ή/και τα παραδοτέα του έργου του είναι μη επιλέξιμη.
- Το αντικείμενο της σύμβασης δεν καλύπτει πάγιες και διαρκείς ανάγκες του Δικαιούχου. Απασχόληση του φυσικού προσώπου σε αντικείμενο άσχετο με εκείνο που περιγράφεται στη σύμβαση καθιστά τις δαπάνες της σύμβασης μη επιλέξιμες στο σύνολό τους.

Το μέγιστο επιλέξιμο κόστος ανά φυσικό πρόσωπο ανέρχεται στις 38.700€ εφόσον ο χρόνος απασχόλησης του στο έργο ανέρχεται στους 18 μήνες και αντιστοιχεί σε 1.720 ώρες εργασίας/έτος. Επομένως η ωριαία αποζημίωση δεν μπορεί να ξεπερνάει τα 15€.

Για τις περιπτώσεις συμβάσεων μίσθωσης έργου στις δαπάνες συνυπολογίζεται και ο ΦΠΑ της σύμβασης έργου, εφόσον προβλέπεται και βαρύνει πραγματικά και οριστικά τον Δικαιούχο.

Το προσωπικό του Δικαιούχου με σύμβαση εξαρτημένης εργασίας δεν επιτρέπεται να απασχολείται στην πράξη στη βάση σύμβασης μίσθωσης έργου.

Κατηγορία Δαπάνης: 01.09. Πλήρες Μισθολογικό Κόστος Νεοπροσλαμβανόμενου Προσωπικού, &

Κατηγορία Δαπάνης: 01.10. Πλήρες Μισθολογικό Κόστος Υφιστάμενου Προσωπικού

Δαπάνες νέου ή υφιστάμενου προσωπικού της επιχείρησης αντίστοιχα, με σχέση εξαρτημένης εργασίας (σύμβαση εργασίας πλήρους ή μερικής απασχόλησης αορίστου χρόνου, σύμβαση εργασίας ορισμένου χρόνου) για διάστημα έως 18 μήνες.

Δεν είναι επιλέξιμη δαπάνη:

- Ε.Μ.Ε. μισθωτής εργασίας, το κόστος της οποίας επιχορηγείται από άλλο φορέα,
- η επιχορήγηση του μισθολογικού κόστους των εργαζομένων που είναι σύζυγοι ή συγγενείς α' και β' βαθμού εξ αίματος ή εξ αγχιστείας με τους εταίρους – μετόχους και τους ασκούντες τη διοίκηση της επιχείρησης,
- το κόστος εργαζομένου/ης, ο/η οποία απασχολείται στα πλαίσια πρακτικής άσκησης

Για τον υπολογισμό του συνολικού επιχορηγούμενου υπολογισμού λαμβάνονται υπόψη 18 μήνες απασχόλησης καθώς και επιδόματα εορτών Χριστουγέννων και Πάσχα και το επίδομα αδειάς, δηλαδή συνολικά 21 μισθοδοσίες.

Σε περίπτωση που ο ωφελούμενος δεν συμπληρώσει το διάστημα των δεκαοκτώ (18) μηνών που χρηματοδοτείται από το πρόγραμμα λόγω καταγγελία της σύμβασης εργασίας, ή λόγω οικειοθελούς αποχώρησης κ.λπ. η επιχείρηση δύναται να προβεί στην άμεση αντικατάσταση αυτού με άλλον ωφελούμενο.

Το μέγιστο επιχορηγούμενο μηνιαίο μισθολογικό κόστος ανά θέση εργασίας καλύπτει το μισθολογικό κόστος ανά ωφελούμενο για ένα ανθρωπομήνα πλήρους απασχόλησης. Ως ανθρωπομήνας πλήρους απασχόλησης ορίζεται η απασχόληση με ημερήσιο 8ωρο ωράριο για 25 ημέρες ασφάλισης το μήνα (ανώτατο 300 ημέρες ασφάλισης). Στην περίπτωση μερικής απασχόλησης το ποσό τροποποιείται αναλογικά με τον χρόνο απασχόλησης του ωφελούμενου.

Για τις δαπάνες προσωπικού ισχύουν οι κανόνες επιλεξιμότητας που αναφέρονται στο άρθρο 15 της ΥΑΕΚΕΔ. Αποτελούν άμεσες δαπάνες και υπολογίζονται στη βάση του πραγματικού κόστους. Δηλαδή έχουν πραγματοποιηθεί από τους Δικαιούχους, δικαιολογούνται από τους όρους και τους στόχους των εγκεκριμένων πράξεων, προβλέπονται στην απόφαση χρηματοδότησης και τεκμηριώνονται από εξοφλημένα τιμολόγια ή λογιστικά στοιχεία ισοδύναμης αποδεικτικής αξίας ή μισθολογικές καταστάσεις του Φορέα κ.α. όπως αναλυτικά αναφέρονται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VII: ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ ΔΑΠΑΝΩΝ – ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΑ ΠΑΡΑΣΤΑΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΦΥΣΙΚΟΥ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ.

Οι δαπάνες προσωπικού υπολογίζονται βάσει των συνολικών αποδοχών του προσωπικού συμπεριλαμβανομένων των εισφορών κοινωνικής ασφάλισης και των επιδομάτων, που προβλέπονται από το θεσμικό πλαίσιο του Δικαιούχου ή τη σύμβαση εργασίας, τα οποία χορηγούνται σε τακτική βάση

και δεν συνδέονται με την απόδοση του απασχολούμενου. Επιπλέον αποδοχές που δεν προβλέπονται στη σύμβαση εργασίας και καταβάλλονται κατά περίπτωση (ad hoc) δεν είναι επιλέξιμες.

Σε περίπτωση που έχουν καταβληθεί οι καθαρές (πληρωτέες) αποδοχές και δεν έχουν αποδοθεί οι αναλογούσες ασφαλιστικές εισφορές ή/και ο αντίστοιχος φόρος, δύναται να πιστοποιηθούν οι καθαρές αποδοχές υπό τον όρο ότι ο δικαιούχος έχει προβεί σε ρύθμιση των οφειλών του την οποία και εξυπηρετεί. Με την υποβολή του τελικού αιτήματος να τεκμηριώνεται η πληρωμή του συνόλου των ασφαλιστικών εισφορών ή/και του αναλογούντος φόρου.

Επισημαίνεται ότι απαιτείται η τήρηση της ΚΥΑ 8233/27-3-2025 (ΦΕΚ 1476/τΒ/27-3-2025) «Καθορισμός νομοθετημένου κατώτατου μισθού και κατώτατου ημερομισθίου για τους υπαλλήλους και τους εργατοτεχνίτες όλης της χώρας».

Σε περίπτωση πρόσληψης με υψηλότερο μικτό μισθό ή εφόσον προκύψουν επιπλέον εργοδοτικές ή άλλες εισφορές ανάλογα με την ειδικότητα κάθε ωφελούμενου, τα ποσά του υπερβάλλοντος κόστους βαρύνουν την επιχείρηση. Επομένως κάθε δυνητικός Δικαιούχος μπορεί να πραγματοποιήσει επενδυτική πρόταση με προϋπολογισμό μεγαλύτερο του μέγιστου επιχορηγούμενου προϋπολογισμού. Στην περίπτωση αυτή, παρόλο που οι υπερβάλλουσες δαπάνες δεν επιχορηγούνται, αντικείμενο αξιολόγησης και παρακολούθησης - ελέγχου αποτελεί το σύνολο της πρότασης και το σύνολο του υπερβάλλοντος κόστους, καλύπτεται αποκλειστικά με ιδιωτική συμμετοχή.

0.2 Δαπάνες εξοπλισμού

Προκειμένου να είναι επιλέξιμες οι δαπάνες που περιλαμβάνονται συνολικά στην κατηγορία θα πρέπει να τηρούνται οι ακόλουθοι όροι:

- Ο προμηθευόμενος εξοπλισμός να εξυπηρετεί άμεσα τη λειτουργία της επιχείρησης, να είναι σύγχρονης τεχνολογίας, καινούργιος, αμεταχείριστος και στην κυριότητα του Δικαιούχου.
- Οι δαπάνες προμήθειας περιλαμβάνουν και το κόστος μεταφοράς και εγκατάστασης του εξοπλισμού μέχρι αυτός να τεθεί σε λειτουργία.
- Ο προμηθευόμενος εξοπλισμός θα πρέπει να αποτελεί πάγιο στοιχείο για τον Δικαιούχο. Πάγιο στοιχείο θεωρείται κάθε στοιχείο το οποίο με κατάλληλη χρήση και συντήρηση έχει ωφέλιμη διάρκεια χρήσης μεγαλύτερη του ενός έτους, διατηρεί το αρχικό του σχήμα και εμφάνιση κατά τη χρήση, δεν χάνει την ταυτότητά του με ενσωμάτωση σε άλλο ή πιο σύνθετο στοιχείο και καταχωρίζεται στο μητρώο παγίων και δέχεται αποσβέσεις.
- Ο προμηθευόμενος εξοπλισμός να περιγράφεται αναλυτικά, με τεχνικές προδιαγραφές, να τεκμηριώνεται η αναγκαιότητα της χρήσης του και το εύλογο του κόστους απόκτησής του.
- Τα ηλεκτρομηχανολογικά συστήματα, για τα οποία υφίσταται σχετική υποχρέωση από την κείμενη νομοθεσία, θα πρέπει να φέρουν σήμανση CE (Ευρωπαϊκής Ένωσης).
- Οι δαπάνες προμήθειας πρόσθετων εξαρτημάτων είναι επιλέξιμες, εφόσον αυτά είναι παρελκόμενα του κυρίως εξοπλισμού που περιλαμβάνεται στην πράξη, αποτελούν δηλαδή αναπόσπαστο τμήμα του και είναι απαραίτητα για την παραγωγική λειτουργία του.
- Για δαπάνες οι οποίες εντάσσονται στην παρούσα κατηγορία αλλά δεν δύναται η απόσπασή τους από τον τόπο υλοποίησης της πράξης, χωρίς αυτές να χάσουν μέρος ή το σύνολο της αξίας τους (π.χ. προμήθεια και εγκατάσταση συστήματος θέρμανσης, κεντρικού κλιματισμού, ασφαλείας, κλπ), θα πρέπει να υπάρχει ιδιοκτησία ή παραχώρηση χρήσης ή μίσθωση ή νόμιμη σύσταση επικαρπίας επί του ακινήτου για χρονικό διάστημα τουλάχιστον τριών (3) ετών. Η περίοδος της τριετίας υπολογίζεται από την ημερομηνία έγκρισης της αίτησης χρηματοδότησης. Η ιδιοκτησία,

η μίσθωση, η σύσταση επικαρπίας ή η παραχώρηση χρήσης θα πρέπει να καταδεικνύεται πριν την καταβολή της δημόσιας χρηματοδότησης.

Κατηγορία Δαπάνης: 02.05 Εξοπλισμός για την προστασία του Περιβάλλοντος και Εξοικονόμηση Ενέργειας

Επιλέξιμες είναι δαπάνες εξοπλισμού και εγκαταστάσεων που στοχεύουν στην εξοικονόμηση ενέργειας και νερού, καθώς και στην ελαχιστοποίηση και εξοικονόμηση πόρων, χρησιμοποιώντας πρακτικές επαναχρησιμοποίησης και ανακύκλωσης.

Ενδεικτικά δύναται να περιλαμβάνονται δαπάνες που αφορούν σε:

- Προμήθεια και εγκατάσταση συστημάτων θέρμανσης ή και ψύξης (πχ αντλίες θερμότητας, κλιματιστικά inverter τουλάχιστον ενεργειακής σήμανσης Α), καθώς και παροχής ζεστού νερού χρήσης.
- Προμήθεια και εγκατάσταση συστήματος διαχείρισης ενέργειας (EMS) για τους χώρους της επιχείρησης
- Προμήθεια ηλεκτρικών / ηλεκτρονικών συσκευών τουλάχιστον ενεργειακής σήμανσης Α.
- Προμήθεια εξοπλισμού για Ανακύκλωση όπως κάδοι, πρέσες, μηχανήματα διαλογής, κοντέινερ, απορριμματοφόρα, μηχανήματα κομποστοποίησης κ.α.,

Κατηγορία Δαπάνης: 02.06 Λοιπός Εξοπλισμός επιχείρησης

Προμήθεια υποστηρικτικού εξοπλισμού, όπως:

- Έπιπλα γραφείου
- Συστήματα ασφαλείας και πυρασφάλειας.

Κατηγορία Δαπάνης: 02.19 Ψηφιακός εξοπλισμός γραφείου

Επιλέξιμες είναι δαπάνες που αφορούν στην προμήθεια, εγκατάσταση και λειτουργία νέου ψηφιακού εξοπλισμού, με στόχο να αξιοποιηθούν οι νέες τεχνολογίες και να εφαρμοστούν τόσο στο σύνολο των υπηρεσιών που προσφέρονται, όσο και στην οργάνωση, τη λειτουργία και τις διαδικασίες της επιχείρησης. Το πλήθος των ειδών θα συνάδει με την δυναμικότητα της επιχείρησης.

Μπορεί ενδεικτικά να περιλαμβάνονται δαπάνες που αφορούν σε:

- Εξοπλισμός Ενσύρματου ή/ και Ασύρματου Δικτύου & καλωδίωση.
- 3D εκτυπωτές.
- Εξοπλισμός γραφείου (H/Y, laptop, tablet, server, οθόνες, κινητά τηλέφωνα, projectors, scanners, printers, UPS, κλπ).
- Μικρο-οπτικο-ηλεκτρο-μηχανικά συστήματα και ολοκληρωμένα οπτικά συστήματα (πηγές laser, οπτικά στοιχεία ανιχνευτές).

Κατηγορία Δαπάνης: 02.20 Παραγωγικός & Μηχανολογικός Εξοπλισμός

Επιλέξιμες είναι δαπάνες που αφορούν στην προμήθεια, μεταφορά εγκατάσταση και λειτουργία, νέων σύγχρονων μηχανημάτων κάθε μορφής που στοχεύουν στον εκσυγχρονισμό και στην ποιοτική αναβάθμιση των παρεχόμενων προϊόντων ή/και υπηρεσιών της ενισχυόμενης επιχείρησης, ή / και την επέκταση της παραγωγικής δραστηριότητάς τους.

Μπορεί ενδεικτικά να περιλαμβάνονται δαπάνες που αφορούν σε:

- Προμήθεια μηχανημάτων και εξοπλισμού για τους χώρους παραγωγής, αποθήκευσης, διάθεσης προϊόντων και χώρους παροχής υπηρεσιών.
- Προμήθεια εξοπλισμού που είναι απαραίτητος για την άσκηση της δραστηριότητας της επένδυσης.
- Προμήθεια εξοπλισμού που προορίζεται για εργαστηριακές μετρήσεις, δοκιμές και αναλύσεις.

Κατηγορία Δαπάνης: 02.24 Ηλεκτρικά μεταφορικά μέσα

Στην υποκατηγορία περιλαμβάνεται αποκλειστικά η **χρηματοδοτική μίσθωση** αμιγώς αυτοκινούμενων ηλεκτρικών οχημάτων για την κάλυψη αποκλειστικά των αναγκών της επιχείρησης.

Η δαπάνη της χρηματοδοτικής μίσθωσης θα αφορά διάστημα έως 18 μηνών και η μέγιστη επιλέξιμη δημόσια δαπάνη θα ανέρχεται σε 200€/μήνα, ήτοι συνολικά έως 3.600€.

Το μεταφορικό μέσο θα πρέπει να είναι αποκλειστικά:

- είτε επαγγελματικής χρήσης,
- είτε μικτής χρήσης έως εννέα (9) θέσεων και να χρησιμοποιείται για την μεταφορά πελατών χωρίς κόμιστρο ή/και εξοπλισμού/υλικών.

Η προμήθεια του μεταφορικού μέσου θα πρέπει να δικαιολογείται πλήρως από την δραστηριότητα που ασκεί η επιχείρηση και να μην προορίζεται για μίσθωση και με την προϋπόθεση τήρησης του άρθρου 27 της ΥΑΕΚΕΔ.

03. Δαπάνες για Κτήρια, Γήπεδα, Εγκαταστάσεις & Περιβάλλοντα Χώρο

Προκειμένου να είναι επιλέξιμες οι δαπάνες της κατηγορίας θα πρέπει να τηρούνται οι ακόλουθοι όροι:

- Κατά την υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου, θα πρέπει να βεβαιωθεί ότι έχουν εκδοθεί όλες οι απαραίτητες εγκρίσεις και αδειοδοτήσεις για τις εργασίες ή σε περίπτωση που δεν απαιτούνται θα πρέπει να υποβάλλεται η ηλεκτρονική βεβαίωση αρμόδιου μηχανικού ότι δεν απαιτείται κάποιου είδους έγκριση, όπως ορίζει η κείμενη νομοθεσία (άρθρο 52 Ν4759/9-12-2020/ ΦΕΚ Α245). Σε διαφορετική περίπτωση οι δαπάνες θα κρίνονται μη επιλέξιμες.
- Να υπάρχει ιδιοκτησία ή παραχώρηση χρήσης ή μίσθωση ή νόμιμη σύσταση επικαρπίας επί του ακινήτου για χρονικό διάστημα τουλάχιστον τριών (3) ετών. Η περίοδος της τριετίας υπολογίζεται από την ημερομηνία έγκρισης της αίτησης χρηματοδότησης. Η ιδιοκτησία, η μίσθωση, η σύσταση επικαρπίας ή η παραχώρηση χρήσης θα πρέπει να καταδεικνύεται πριν την καταβολή της δημόσιας χρηματοδότησης.
- Να είναι καταχωρημένες στο μητρώο παγίων όταν πληρούν τις προϋποθέσεις για να θεωρηθούν πάγιο περιουσιακό στοιχείο σύμφωνα με τα λογιστικά πρότυπα και τις φορολογικές διατάξεις.

Κατηγορία Δαπάνης: 03.04: Διαμόρφωση εσωτερικού χώρου μικρής κλίμακας, &

Κατηγορία Δαπάνης: 03.09: Κατασκευές, διαμορφώσεις, επεκτάσεις, διαρρυθμίσεις για την διευκόλυνση προσβασιμότητας των ΑμεΑ

Η δαπάνη για διαμορφώσεις χώρου μικρής κλίμακας αφορά στην υλοποίηση σχετικών εργασιών π.χ. κατασκευές, διαμορφώσεις, επεκτάσεις, διαρρυθμίσεις στις κτιριακές εγκαταστάσεις του Δικαιούχου (καθώς και στις βοηθητικές εγκαταστάσεις και στον περιβάλλοντα χώρο) οι οποίες στοχεύουν μεταξύ άλλων και στην διευκόλυνση της προσβασιμότητας των ΑΜΕΑ σύμφωνα με τις Οδηγίες Σχεδιασμού για ΑμεΑ «Σχεδιάζοντας για όλους» του ΥΠΕΚΑ.

04. Δαπάνες για Παροχή Υπηρεσιών

Στην κατηγορία αυτή επιλέξιμες δαπάνες για παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών, δαπάνες υπηρεσιών προμήθειας/χρήσης Λογισμικού-Εξοπλισμού, δαπάνες υπηρεσιών, πιστοποίησης, σχεδιασμού, κατοχύρωση ή μεταφορά τεχνογνωσίας κλπ.

Προκειμένου να είναι επιλέξιμες οι δαπάνες που περιλαμβάνονται συνολικά στην κατηγορία θα πρέπει να τηρούνται οι ακόλουθοι όροι:

- Να αφορούν την δραστηριότητα της επένδυσης και να υλοποιούνται στο χρονικό διάστημα επιλεξιμότητας δαπανών.
- Να είναι καταχωρημένες στο μητρώο παγίων, στο μέτρο που χαρακτηρίζονται ως άυλα πάγια και προβλέπεται η εγγραφή τους. Ειδικότερα οι δαπάνες των υποκατηγοριών 04.17, 04.18, 04.25 πρέπει να καταχωρούνται στο μητρώο παγίων.
- Για κάθε συμβουλευτική υπηρεσία, πρέπει να υπάρχει σχετική σύμβαση με την επιχείρηση κατατεθειμένη στη Δ.Ο.Υ.
- Οι πιθανές δαπάνες διαμονής, μετακίνησης και λοιπές δαπάνες ταξιδιών των συμβούλων περιλαμβάνονται στη συνολική αμοιβή τους και δεν είναι επιλέξιμες ως διακριτές δαπάνες.

Αναλυτικότερα ανά υποκατηγορία:

Κατηγορία Δαπάνης: 04.03. Δαπάνες για συμβουλευτικές και ισοδύναμες υποστηρικτικές υπηρεσίες χρησιμοποιούμενες αποκλειστικά για την πράξη

Στην υποκατηγορία αυτή είναι επιλέξιμη η δαπάνη για υπηρεσίες εξωτερικών συμβούλων (π.χ. παροχή υπηρεσιών απαραίτητων για την ανάπτυξη του σχεδίου, εκπόνηση μελετών, εμπειρογνωμοσύνη, λογιστικές, νομικές υπηρεσίες, δαπάνες για τη σύσταση της επιχείρησης) με σύμβαση παροχής υπηρεσιών, οι οποίες χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για το έργο. Στη συγκεκριμένη κατηγορία εμπίπτουν και οι δαπάνες εκπόνησης μελέτης σκοπιμότητας και οι δαπάνες για εγκρίσεις / αδειοδοτήσεις / βεβαιώσεις για διαμόρφωση εσωτερικού χώρου μικρής κλίμακας & διευκόλυνση προσβασιμότητας των ΑμεΑ.

Κατηγορία Δαπάνης: 04.11. Συμβουλευτική υποστήριξη για την παρακολούθηση της υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου

Στην υποκατηγορία αυτή είναι επιλέξιμες αποκλειστικά δαπάνες που αφορούν συμβουλευτικές υπηρεσίες για την υποβολή, παρακολούθηση και διαχείριση της υλοποίησης της πράξης αντίστοιχα, έως την αποπληρωμή του, υπό τους ακόλουθους όρους:

- Το χρονικό διάστημα παροχής της υπηρεσίας παρακολούθησης και διαχείρισης υπολογίζεται από την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης και μέχρι την ολοκλήρωση του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου της επένδυσης.
- Δεν είναι δυνατή η πιστοποίησή τους εξ' ολοκλήρου σε αίτημα ενδιάμεσης επαλήθευσης. Η εν λόγω δαπάνη δύναται να πιστοποιείται τμηματικά σύμφωνα με το ποσοστό υλοποίησης του αιτήματος ή στο Τελικό Αίτημα Επαλήθευσης.

Κατηγορία Δαπάνης: 04.18. Υπηρεσίες προμήθειας/χρήσης Λογισμικού υπό καθεστώς «Software as a Service», «cloud computing» ή άλλο παρεμφερές αυτού

Στην υποκατηγορία αυτή είναι επιλέξιμες δαπάνες που αφορούν:

- Υπηρεσίες προμήθειας/χρήσης λογισμικού υπό καθεστώς υπηρεσίας (π.χ. Software as a Service (SaaS), Cloud as a Service (CaaS)).

- Υπηρεσίες προμήθειας/χρήσης εξοπλισμού υπό καθεστώς υπηρεσίας (π.χ. Hardware as a Service (HaaS), Equipment as a Service (EaaS)).

Υπό τους ακόλουθους όρους:

- Επιλέξιμο είναι μόνο το κόστος της υπηρεσίας που παρέχεται κατά το διάστημα επιλεξιμότητας δαπανών.
- Το προμηθευόμενο λογισμικό είναι καινούριο και η επιχείρηση είναι νόμιμος κάτοχος της άδειας χρήσης αυτού.
- Το προμηθευόμενο λογισμικό, συμπεριλαμβανομένης και της αντίστοιχης αρχικής παραμετροποίησης του, μπορεί να χαρακτηριστεί ως άυλο στοιχείο ενεργητικού - σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στα Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα και να επιδέχεται αποσβέσεων.
- Δεν είναι επιλέξιμη δαπάνη, οι υπηρεσίες ανάπτυξης λογισμικού που γίνεται με ίδια μέσα του Δικαιούχου (ιδιοπαραγωγή λογισμικού).
- Σε περίπτωση αγοράς ή και ανάπτυξης λογισμικού εφαρμογών που απευθύνεται σε πελατειακό κοινό, θα πρέπει να λαμβάνεται μέριμνα να εξυπηρετεί τις ανάγκες ατόμων με αναπηρία σύμφωνα με το διεθνές πρότυπο Web Content Accessibility Guidelines (WCAG), έκδοση 2.1 σε επίπεδο AA (οι δαπάνες μετατροπής είναι επιλέξιμες).

Κατηγορία Δαπάνης: 04.25. Πιστοποίηση υπηρεσιών & διαδικασιών σύμφωνα με εθνικά, εναρμονισμένα καθώς και λοιπά ευρωπαϊκά και διεθνή πρότυπα

Στην κατηγορία αυτή είναι επιλέξιμες δαπάνες που αφορούν:

- Επιθεώρηση και πιστοποίηση συστημάτων διαχείρισης σύμφωνα με εθνικά, εναρμονισμένα καθώς και λοιπά ευρωπαϊκά και διεθνή πρότυπα από διαπιστευμένους φορείς εσωτερικού ή εξωτερικού
- Πιστοποίηση και συμμόρφωση προϊόντων/υπηρεσιών σύμφωνα με εθνικά, εναρμονισμένα καθώς και προαιρετικά πρότυπα ευρωπαϊκών χωρών ή /και χωρών εκτός Ε.Ε. από διαπιστευμένους φορείς εσωτερικού ή εξωτερικού
- Κατοχύρωση σήματος CE, εξειδικευμένα ευρωπαϊκά ή / και διεθνή σήματα (π.χ. ecolabel)
- Συμβουλευτικές υπηρεσίες μελετών για την προετοιμασία της επιχείρησης,
- Δοκιμές και έλεγχοι ποιότητας προϊόντων.

Οι συμβουλευτικές υπηρεσίες μελετών, καθώς και οι προπαρασκευαστικές ενέργειες (δοκιμές, επιθεωρήσεις, αιτήσεις κλπ), είναι επιλέξιμες αποκλειστικά και μόνο στην περίπτωση που καταλήγουν σε λήψη της ζητούμενης πιστοποίησης/σήματος/διαπίστευσης. Το σχετικό πιστοποιητικό θα πρέπει να έχει εκδοθεί έως την ημερομηνία της ολοκλήρωσης της πράξης ή να τεκμηριώνεται αποδεδειγμένα ότι πληρούνται οι προϋποθέσεις για την έκδοσή του, ήτοι να έχει ολοκληρωθεί θετικά η επιθεώρηση πιστοποίησης. Οι συμβουλευτικές υπηρεσίες και προπαρασκευαστικές ενέργειες είναι επιλέξιμες μόνο με παραδοτέο μελέτη που αφορά στις εν λόγω πιστοποιήσεις.

05. Λειτουργικές Δαπάνες

Κατηγορία Δαπάνης: 05.05: Ενοίκια επαγγελματικού χώρου

Δαπάνη μίσθωση κτιριακών υποδομών για τη δημιουργία/λειτουργία επιχειρηματικής εγκατάστασης για διάστημα έως 18 μήνες. Η μίσθωση του ακινήτου θα πρέπει να αφορά χρονικό διάστημα τουλάχιστον τριών (3) ετών. Η περίοδος της τριετίας υπολογίζεται από την ημερομηνία έγκρισης της αίτησης

χρηματοδότησης. Η μίσθωση θα πρέπει να καταδεικνύεται πριν την καταβολή της δημόσιας χρηματοδότησης.

Περιλαμβάνει το κόστος ενοικίων του τόπου υλοποίησης της προτεινόμενης πράξης. **Ο Δικαιούχος θα πρέπει να λειτουργεί σε αυτοτελή επαγγελματικό χώρο**, ο οποίος αποτελεί χωριστή ιδιοκτησία και διαθέτει δικές του παροχές κοινής ωφέλειας (π.χ. ηλεκτρισμού) και δεν χρησιμοποιείται με οποιοδήποτε τρόπο ως κατοικία (κύρια ή δευτερεύουσα) ή σε οργανωμένους χώρους φιλοξενίας επιχειρήσεων, όπως επιχειρηματικά και τεχνολογικά πάρκα, συνεργατικούς χώρους (co-working spaces) κλπ. **Εάν διαπιστωθεί η μη τήρηση των ανωτέρω, η πράξη απεντάσσεται.**

Οι δαπάνες ενοικίου δεν είναι επιλέξιμες εφόσον ο μισθωτής είναι σύζυγος ή συγγενής έως και Β' βαθμού (εξ αίματος ή εξ αγχιστείας) με τον εκμισθωτή. Ο εν λόγω περιορισμός ισχύει για όλα τα μέλη του Δικαιούχου (μισθωτή). Επιπρόσθετα, στην περίπτωση που ο εκμισθωτής είναι νομικό πρόσωπο, ο εν λόγω περιορισμός καταλαμβάνει και όλους τους εταίρους/μετόχους (φυσικά πρόσωπα) του εκμισθωτή σε σχέση με τον Δικαιούχο/μισθωτή (ως μέλη του Δικαιούχου). Τα ανωτέρω πιστοποιούνται με την προσκόμιση Υπεύθυνης Δήλωσης των μελών του Δικαιούχου.

06. Δαπάνες Λογισμικού

Προκειμένου να είναι επιλέξιμες οι δαπάνες της κατηγορίας θα πρέπει να τηρούνται οι ακόλουθοι όροι:

- Το προμηθευόμενο λογισμικό να εξυπηρετεί άμεσα τη λειτουργία της επιχείρησης, να είναι σύγχρονης τεχνολογίας, καινούριο και η επιχείρηση να είναι νόμιμος κάτοχος της άδειας χρήσης αυτού.
- Το προμηθευόμενο λογισμικό να περιγράφεται αναλυτικά, με τεχνικές προδιαγραφές, να τεκμηριώνεται η αναγκαιότητα της χρήσης του και το κόστος απόκτησής του.
- Το προμηθευόμενο λογισμικό, συμπεριλαμβανομένης και της αντίστοιχης αρχικής παραμετροποίησης του, να μπορεί να χαρακτηριστεί ως άυλο στοιχείο ενεργητικού, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στα Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα, να επιδέχεται αποσβέσεων και να είναι καταχωρημένο στο μητρώο παγίων.
- Σε περίπτωση αγοράς ή και ανάπτυξης λογισμικού/εφαρμογών που απευθύνεται σε πελατειακό κοινό, θα πρέπει να λαμβάνεται μέριμνα να εξυπηρετεί τις ανάγκες ατόμων με αναπηρία σύμφωνα με το διεθνές πρότυπο Web Content Accessibility Guidelines (WCAG), έκδοση 2.1 σε επίπεδο AA (οι δαπάνες μετατροπής είναι επιλέξιμες).
- Το κόστος ανανέωσης υφιστάμενου λογισμικού είναι επιλέξιμο. Η προσθήκη module για αναβάθμιση υφιστάμενου λογισμικού είναι επιλέξιμη μόνο αν περιγράφεται διακριτά στο παραστατικό αγοράς και τεκμαίρεται από την άδεια χρήσης του λογισμικού

Δεν είναι επιλέξιμες δαπάνες:

- Οι υπηρεσίες ανάπτυξης λογισμικού που γίνεται με ίδια μέσα του Δικαιούχου (ιδιοπαραγωγή λογισμικού).

Κατηγορία Δαπάνης: 06.07. Λογισμικό και δικαιώματα χρήσης (licenses) προγραμμάτων λογισμικού

Στην υποκατηγορία αυτή επιλέξιμες είναι δαπάνες που αφορούν προμήθεια ή/και ανάπτυξη λογισμικών. Μπορεί ενδεικτικά να περιλαμβάνονται δαπάνες όπως:

- Προμήθεια εξειδικευμένου λογισμικού για την βελτιστοποίηση της παραγωγής και των επιχειρηματικών διεργασιών
- Λογισμικά προσομοίωσης και τρισδιάστατης μοντελοποίησης

- Λογισμικά διαχείρισης και ανάλυσης δεδομένων
- Προμήθεια εφαρμογών γραφείου και διαχείρισης εγγράφων
- Άδειες χρήσης λειτουργικών συστημάτων
- Προμήθεια συστημάτων αυτόματης σήμανσης, ιχνηλασιμότητας, κοστολόγησης και τιμολόγησης προϊόντων εκσυγχρονισμού της εφοδιαστικής αλυσίδας
- Άλλες ειδικές εφαρμογές με άμεση συνάφεια με τον / τους ΚΑΔ της επένδυσης.
- Το κόστος α) εγκατάστασης και αρχικής παραμετροποίησης του λογισμικού β) παροχής υπηρεσιών υποστήριξης για μέχρι ένα (1) έτος από το χρόνο προμήθειας και γ) παροχής υπηρεσιών εκπαίδευσης στη χρήση του είναι επιλέξιμα μόνο όταν αφορούν/περιλαμβάνονται στο τιμολόγιο του προμηθευτή λογισμικού. Το προμηθευόμενο λογισμικό, συμπεριλαμβανομένης και της αντίστοιχης αρχικής παραμετροποίησης του, μπορεί να χαρακτηριστεί ως άυλο στοιχείο ενεργητικού - σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στα Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα- και να επιδέχεται αποσβέσεων. Επισημαίνεται ότι η επιλέξιμη δαπάνη θα αφορά αποκλειστικά το χρόνο υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου και δεν μπορεί να υπερβαίνει το 20% του κόστους απόκτησης του λογισμικού. Για συμβάσεις οι οποίες αφορούν παροχή υπηρεσιών για διάστημα μετά την λήξη της πράξης η επιλέξιμη δαπάνη θα αφορά αναλογικά το ποσοστό του κόστους που αντιστοιχεί στο διάστημα επιλεξιμότητας.

07. Δαπάνες Προβολής, Προώθησης & Δικτύωσης

Κατηγορία Δαπάνης: 07.01. Δαπάνες δημοσιότητας

Στην υποκατηγορία αυτή είναι επιλέξιμες δαπάνες που αφορούν:

- Δημιουργία περιεχομένου.
- Σχεδιασμός ή/και επανασχεδιασμό του brand της επιχείρησης - εταιρικής ταυτότητας (σχεδιασμός λογοτύπου, εταιρικών εντύπων, καρτών, Banners, ψηφιακή ταυτότητα, επιγραφές κλπ). Οι δαπάνες είναι επιλέξιμες αποκλειστικά και μόνο στην περίπτωση που καταλήγουν σε νέα εταιρική ταυτότητα.
- Σχεδιασμός υλικού διαφήμισης, προωθητικού υλικού και παραγωγή αυτού.
- Διαφημιστικές καταχωρήσεις σε έντυπη ή/και ηλεκτρονική μορφή.
- Δαπάνες προβολής σε ηλεκτρονικά μέσα κοινωνικής / επαγγελματικής δικτύωσης (πχ Google Ads, Facebook ads, e-mail marketing, newsletter campaign).

Υπό τους ακόλουθους όρους:

- Επιλέξιμο είναι μόνο το κόστος της υπηρεσίας που παρέχεται κατά το διάστημα επιλεξιμότητας δαπανών.
- Ειδικά για τις υπηρεσίες δημιουργίας ψηφιακού περιεχομένου, ο Δικαιούχος θα πρέπει είναι σε θέση να παρουσιάσει το υλικό που θα έχει αναπτυχθεί, σύμφωνα με τη σχετική σύμβαση που θα έχει συνάψει.
- Ειδικά για τις υπηρεσίες ψηφιακής προβολής, ο Δικαιούχος θα πρέπει είναι σε θέση να παρουσιάσει το υλικό που έχει αναπτυχθεί για την υλοποίηση ενεργειών ψηφιακής διαφήμισης και να τεκμηριώσει ενέργειες εξωστρέφειας που πραγματοποιήθηκαν κατά το χρόνο υλοποίησης τους, σύμφωνα με τη σχετική σύμβαση που θα έχει συνάψει.
- Οι δαπάνες καταχωρούνται στα πάγια περιουσιακά στοιχεία της επιχείρησης, καθώς επίσης, και στο βιβλίο παγίων της επιχείρησης κατά τα προβλεπόμενα στην Εθνική φορολογική νομοθεσία.

Επισημαίνεται ότι δεν είναι επιλέξιμες μεμονωμένες ενέργειες καθαρά προωθητικού χαρακτήρα (π.χ. καμπάνιες marketing) που δεν αφορούν και δεν διασυνδέονται σαφώς με το επενδυτικό σχέδιο που υλοποιείται στο πλαίσιο του έργου.

Κατηγορία Δαπάνης: 07.02. Αναβάθμιση υπάρχουσας ιστοσελίδας, &

Κατηγορία Δαπάνης: 07.05. Δημιουργία νέας ιστοσελίδας

Στην υποκατηγορία αυτή είναι επιλέξιμες δαπάνες που αφορούν στην αναβάθμιση υπάρχουσας ιστοσελίδας ή στην κατασκευή νέας εφόσον δεν υπάρχει.

Η συγκεκριμένη δαπάνη για να θεωρηθεί επιλέξιμη θα πρέπει η ιστοσελίδα να:

- Λειτουργεί σε τουλάχιστον 2 γλώσσες, για το σύνολο των πληροφοριών που περιλαμβάνει
- με δυνατότητα προσαρμογής σε περιβάλλον κινητών συσκευών-Mobile responsive,
- Είναι προσβάσιμη από άτομα με αναπηρία σύμφωνα με το διεθνές πρότυπο Web Content Accessibility Guidelines (WCAG), έκδοση 2.1 σε επίπεδο AA.

Απαραίτητη προϋπόθεση για να είναι επιλέξιμες οι δαπάνες της υποκατηγορίας είναι η εγγραφή τους σε βιβλίο μητρώου παγίων ή αντίστοιχο βιβλίο κατά τα προβλεπόμενα στις εκάστοτε ισχύουσες φορολογικές διατάξεις.

Κατηγορία Δαπάνης: 07.04. Δαπάνες συμμετοχής ΜΜΕ σε εμπορικές εκθέσεις

Στην υποκατηγορία αυτή επιλέξιμες δαπάνες είναι:

- Κόστος συμμετοχής (μόνον με την ιδιότητα του εκθέτη).
- Ενοικίαση/διαμόρφωση περιπτέρου.
- Μεταφορά εκθεμάτων.

Στην υποκατηγορία αυτή δεν είναι επιλέξιμες δαπάνες μετακίνησης και διαμονής προσώπων.

08. Δαπάνες Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας

Κατηγορία Δαπάνης: 08.02. Δαπάνες απόκτησης, επικύρωσης και προστασίας διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας

Δαπάνες προστασίας παραχθείσας γνώσης. Περιλαμβάνονται δαπάνες για άυλα στοιχεία ενεργητικού. Αφορά σε δαπάνες για την απόκτηση (obtaining) διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας που συνδέονται ευθέως με τα αποτελέσματα του έργου και εμπεριέχουν δαπάνες που προκαλούνται ως αποτέλεσμα των διαδικασιών των Φορέων Απονομής Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας.

09. Έμμεσες Δαπάνες

Κατηγορία Δαπάνης: 09.01. Έμμεσες Δαπάνες

Κατά το χρονικό διάστημα υλοποίησης της πράξης είναι επιλέξιμες έμμεσες δαπάνες, οι οποίες περιλαμβάνονται στο συνολικό επιχορηγούμενο προϋπολογισμό της πράξης και υπολογίζονται με βάση σταθερό συντελεστή 7% επί των άμεσων επιλέξιμων δαπανών της πράξης, σύμφωνα με το άρθρο 54 του Καν. (ΕΕ) 1060/2021 και με τη χρήση κοινής στήριξης (άρθρο 25 Καν. (ΕΕ) 1060/2021). Η εν λόγω κατηγορία δαπάνης δεν απαιτεί την προσκόμιση παραστατικών, καταβάλλεται αναλογικά με κάθε πληρωμή και το αναλογούν ύψος αυτής οριστικοποιείται κατά το στάδιο της τελικής πιστοποίησης της πράξης. Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται ενδεικτικά γενικά έξοδα και λειτουργικές δαπάνες που δεν εμπίπτουν στις ανωτέρω κατηγορίες.

Τονίζεται ότι η κατηγορία **θα πρέπει να περιλαμβάνεται υποχρεωτικά στην πράξη** και θα ελέγχεται από το ΟΠΣΚΕ αν τηρείται το ποσοστό 7% επί των επιλέξιμων άμεσων δαπανών της πράξης.

6.3 ΜΗ ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ

Δεν αποτελούν επιλέξιμες δαπάνες οι παρακάτω:

- i. Χρεωστικοί τόκοι, εκτός επιχορηγήσεων που δίνονται υπό τη μορφή επιδότησης επιτοκίου ή επιδότησης προμηθειών εγγύησης, οι προμήθειες χρηματοπιστωτικών συναλλαγών, τα έξοδα συναλλάγματος και οι χρεωστικές συναλλαγματικές διαφορές, καθώς και τα λοιπά καθαρά χρηματοοικονομικά έξοδα του Δικαιούχου.
- ii. Ο Φόρος Προστιθέμενης Αξίας, εκτός των περιπτώσεων που αναφέρονται στο άρθρο 25 της ΥΑΕΚΕΔ.
- iii. Οι δαπάνες που αφορούν σε παραστατικά, που δεν έχουν εξοφληθεί μέχρι την υποβολή του Τελικού Αιτήματος Επαλήθευσης του κάθε έργου.
- iv. Κρατήσεις υπέρ του ίδιου του Δικαιούχου ή για λογαριασμό του ή παρακρατήσεις, που επιστρέφουν στο Δικαιούχο με οποιοδήποτε τρόπο.
- v. Οι δαπάνες για πρόστιμα, χρηματικές ποινές και έξοδα για την επίλυση διαφορών.
- vi. Οι δαπάνες αγοράς μεταχειρισμένου εξοπλισμού, συμπεριλαμβανομένου και του ανακατασκευασμένου (πχ refurbished PC).
- vii. Προμήθεια οχήματος που έχει επιδοτηθεί από οποιοδήποτε άλλο πρόγραμμα (π.χ. Κινούμαι ηλεκτρικά).

6.4 ΌΡΟΙ ΚΑΙ ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΤΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ

Όλες οι δαπάνες, οι οποίες είναι απαραίτητες για την εκτέλεση ενός έργου, οφείλουν να πραγματοποιούνται σύμφωνα με τις γενικές και ειδικές προβλέψεις των επί μέρους διατάξεων, που διέπουν κάθε κατηγορία δαπάνης, όπως αναφέρονται ειδικότερα στο Κεφάλαιο ΕΞΟΦΛΗΣΗ ΔΑΠΑΝΩΝ.

6.5 ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΡΓΩΝ – ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ

6.5.1 Προϋπολογισμός έργων

Ο επιχορηγούμενος προϋπολογισμός κάθε επενδυτικού σχεδίου θα πρέπει να είναι ανάλογος με το επιχειρηματικό σχέδιο και μπορεί να κυμαίνεται από **50.000€** έως **150.000€**.

Κάθε δυνητικός Δικαιούχος μπορεί να πραγματοποιήσει επενδυτική πρόταση με προϋπολογισμό μεγαλύτερο του μέγιστου επιχορηγούμενου προϋπολογισμού. Στην περίπτωση αυτή, παρόλο που οι υπερβάλλουσες δαπάνες δεν επιχορηγούνται, αντικείμενο αξιολόγησης και παρακολούθησης-ελέγχου αποτελεί το σύνολο της επενδυτικής πρότασης και το σύνολο του υπερβάλλοντος κόστους, καλύπτεται αποκλειστικά με ιδιωτική συμμετοχή. Σε κάθε περίπτωση ο επιχορηγούμενος προϋπολογισμός κάθε επενδυτικής πρότασης πρέπει να είναι μεγαλύτερος του ανωτέρω αναφερόμενου κατώτερου ορίου.

6.5.2 Διάρκεια των έργων

Η χρονική διάρκεια υλοποίησης των έργων είναι **έως εικοσιτέσσερις (24) μήνες, ενώ η χρηματοδότηση των θέσεων εργασίας, ενοικίων επαγγελματικού χώρου, χρηματοδοτικής μίσθωσης οχημάτων αφορά διάστημα δεκαοκτώ (18) μηνών.**

Παράταση της διάρκειας υλοποίησης των έργων έως έξι (6) μήνες, σε περίπτωση που απαιτηθεί, μπορεί να δοθεί μετά από αξιολόγηση τεκμηριωμένου αιτήματος, που υποβάλλεται έγκαιρα στον ΕΦΕΠΑΕ. Απαραίτητη προϋπόθεση είναι η έγκριση της παράτασης από την ΔΑ/ΕΦΕΠΑΕ. Σε κάθε περίπτωση η

παράταση δε μπορεί να συνεπάγεται αύξηση του διαστήματος χρηματοδότησης και του ποσού της επιχορήγησης ανά επιχορηγούμενη Νέα Θέση Εργασίας σύμφωνα με τα ανωτέρω.

Στην περίοδο υλοποίησης της πράξης περιλαμβάνεται το διάστημα εξεύρεσης του χώρου εγκατάστασης, εύρεσης, πρόσληψης και τυχόν αντικατάστασης του προσωπικού, προμήθειας του απαραίτητου εξοπλισμού και λογισμικού, η υλοποίηση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου.

Η ημερομηνία αποστολής της ηλεκτρονικής ειδοποίησης για την τελική αξιολόγηση της αίτησης χρηματοδότησής τους, μετά και την εξέταση της ένστασής τους τεκμαίρεται ως το χρονικό σημείο ανάληψης δέσμευσης για τη χρηματοδότηση του Δικαιούχου και αποτελεί ημερομηνία έναρξης του χρόνου υλοποίησης της επένδυσης.

7 ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΣΧΗΜΑ

7.1 ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗΣ

Η συνολική μέγιστη Δημόσια Δαπάνη της Πρόσκλησης ανέρχεται σε **2.000.000€**. Η ΕΥΔ Προγράμματος Ήπειρος διατηρεί το δικαίωμα αύξησης του προϋπολογισμού της Δράσης με βάση τις υποβληθείσες προτάσεις και τα αποτελέσματα της αξιολόγησης.

Η δημόσια δαπάνη ανά δράση κατανέμεται ως εξής:

Δράση	Δημόσια Δαπάνη (€)
Υποδράση 1: Δημιουργία Startup & Spin-off επιχειρήσεων στην Ήπειρο	1.000.000€
Υποδράση 2: Ενίσχυση νέων Startup & Spin-off επιχειρήσεων στην Ήπειρο	1.000.000€

Επίσης σε περίπτωση μη εξάντλησης του διατιθέμενου προϋπολογισμού μιας υποδράσης θα υπάρξει η δυνατότητα της μεταφοράς του στην άλλη.

Η Δημόσια Δαπάνη συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) της Ευρωπαϊκής Ένωσης και από Εθνική Συμμετοχή. Για τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας της εφαρμογής της δράσης αξιοποιείται η δυνατότητα χρήσης παρεμβάσεων που εμπίπτουν στο πεδίο ενισχύσεων του ΕΚΤ+ σύμφωνα με το άρθρο 25 του Καν 1060/21 για τις δαπάνες προσωπικού, παροχής υπηρεσιών, λειτουργικές και προβολής.

Επισημαίνεται ότι τα εγκεκριμένα έργα θα χρηματοδοτηθούν αποκλειστικά από το Πρόγραμμα Ήπειρος 2021-2027, Προτεραιότητα 01 «Ενίσχυση της περιφερειακής οικονομίας μέσω της αξιοποίησης της έρευνας και της καινοτομίας».

7.2 ΣΩΡΕΥΣΗ

Στο στάδιο της αξιολόγησης διενεργείται έλεγχος σώρευσης, μέσω του Πληροφοριακού Συστήματος Σώρευσης Κρατικών Ενισχύσεων Ήσσοнос Σημασίας (ΠΣΣΚΕΗΣ), το οποίο λειτουργεί ως Εθνικό Κεντρικό Μητρώο Κρατικών Ενισχύσεων Ήσσοнос Σημασίας, από την 1η Ιανουαρίου 2026, μετά την έκδοση της υπ' αριθμ. 217542 ΕΞ 2025/12-12-2025 ΚΥΑ. Ο έλεγχος σώρευσης βασίζεται στα στοιχεία του ΠΣΚΚΕΗΣ για τις ενισχύσεις ήσσοнос σημασίας, που έχει λάβει η ενιαία επιχείρηση μέχρι και την ορισθείσα ημερομηνία

ελέγχου σώρευσης και από τα στοιχεία που δηλώνονται από την επιχείρηση στην αίτηση ενίσχυσης (και τη σχετική υπεύθυνη δήλωση) στο ΟΠΣΚΕ . Όλες οι ληφθείσες ενισχύσεις συναθροιζόμενες με την αναλογούσα από την παρούσα δράση, δεν υπερβαίνουν τις 300.000 ευρώ, ή το εκάστοτε ισχύον όριο του Κανονισμού κατά την ημερομηνία χορήγησης παραχώρησης στην οικεία επιχείρηση του εννόμου δικαιώματος λήψης της ενίσχυσης. Ο έλεγχος σώρευσης διενεργείται και πριν την έκδοση της Απόφασης Έγκρισης Αποτελεσμάτων Αξιολόγησης (προενταξιακός έλεγχος). Εφόσον το αποτέλεσμα του ελέγχου υποδείξει υπέρβαση του ορίου που θέτει ο κανονισμός 2831/2023 (De Minimis), η αίτηση κρίνεται απορριπτέα.

7.3 ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ

Η υλοποίηση της πράξης καλύπτεται από τη δημόσια χρηματοδότηση (επιχορήγηση) και την ιδιωτική συμμετοχή, το άθροισμα των οποίων είναι ο επιχορηγούμενος προϋπολογισμός της πράξης. Η επιχορήγηση υπολογίζεται σύμφωνα με την παράγραφο **ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ & ΈΝΤΑΣΗ ΤΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ**.

Κατά την αξιολόγηση πρέπει να διασφαλίζεται η χρηματοοικονομική βιωσιμότητα των πράξεων που περιλαμβάνουν παραγωγικές επενδύσεις. Η χρηματοοικονομική βιωσιμότητα παραγωγικής επένδυσης αξιολογείται και διασφαλίζεται με την προσκόμιση:

α) Δικαιολογητικών που τεκμηριώνουν την κάλυψη του συνόλου της ίδιας συμμετοχής στο επενδυτικό σχέδιο, ή/και

β) Πιστοποιητικών φερεγγυότητας.

Ο Δικαιούχος για την απόδειξη της ίδιας συμμετοχής μπορεί να χρησιμοποιήσει ίδιους πόρους ή/και πρόθεση δανείου. Η δυνατότητα κάλυψης της ιδιωτικής συμμετοχής πρέπει να αποδεικνύεται με την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης όπως αναλυτικά παρουσιάζεται στο **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ: ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ**.

Ο τραπεζικός δανεισμός δεν είναι υποχρεωτικός. Εάν χρησιμοποιηθεί θα πρέπει να έχει τη μορφή τραπεζικού δανείου ή ομολογιακού δανείου εκδιδομένου σε δημόσια ή μη εγγραφή, ή δανείου από άλλους χρηματοδοτικούς οργανισμούς, αποκλειόμενης της μορφής αλληλόχρεου λογαριασμού. Επιτρέπεται η κίνηση του ανωτέρου δανείου να γίνεται και μέσω αλληλόχρεου λογαριασμού, εφόσον υπάρχει ξεχωριστή πράξη στον εν λόγω λογαριασμό, από την οποία να προκύπτει ότι το δάνειο προορίζεται για την υλοποίηση της επένδυσης, με σαφή αναφορά των όρων σύναψης του δανείου. Σε κάθε περίπτωση, εφόσον ο δικαιούχος προσφύγει σε δανεισμό για την κάλυψη του χρηματοδοτικού στήματος της πράξης, είναι υποχρεωμένος να προσκομίσει κατά την υλοποίηση της πράξης αντίγραφο της σχετικής σύμβασης με τις απαραίτητες πρόσθετες πράξεις, εφόσον η κίνηση του δανείου λάβει χώρα μέσω ανοικτού αλληλόχρεου λογαριασμού.

Σε περίπτωση δανείου, είναι δυνατόν αυτό να συνδυάζεται με τα χρηματοδοτικά εργαλεία του ΕΣΠΑ. Σε περίπτωση που χρηματοδοτικά εργαλεία του ΕΣΠΑ συνδυάζονται με επιχορηγήσεις:

- Οι διατάξεις που ισχύουν για τα χρηματοδοτικά εργαλεία του ΕΣΠΑ εφαρμόζονται σε όλες τις μορφές στήριξης για τις εν λόγω πράξεις,
- Πρέπει να τηρούνται οι ισχύοντες κανόνες της Ένωσης περί κρατικών ενισχύσεων και συνδυασμού επιχορηγήσεων με χρηματοδοτικά εργαλεία του ΕΣΠΑ,
- Πρέπει να διενεργούνται χωριστές λογιστικές εγγραφές για την κάθε μορφή στήριξης,
- Μπορεί ο συνδυασμός τους να καλύπτει την ίδια δαπάνη υπό τον όρο ότι το άθροισμα όλων των μορφών συνδυασμένων μορφών στήριξης δεν υπερβαίνει το συνολικό ποσό της εγκεκριμένης

δαπάνης (το τμήμα του χρηματοδοτικού εργαλείου υποστηριζόμενο από το ΕΣΠΑ μαζί με την Επιχορήγηση να είναι μικρότερο ή ίσο του επιχορηγούμενου π/υ του επενδυτικού σχεδίου),

- Οι επιχορηγήσεις δεν χρησιμοποιούνται για την αποπληρωμή στήριξης που ελήφθη από χρηματοδοτικά εργαλεία του ΕΣΠΑ,
- Τα χρηματοδοτικά εργαλεία του ΕΣΠΑ δεν χρησιμοποιούνται για την προχρηματοδότηση επιχειρήσεων.

Επισημαίνεται ότι όταν το χρηματοδοτικό εργαλείο εμπεριέχει ενίσχυση, το Ακαθάριστο Ισοδύναμο Επιχορήγησης (ΑΙΕ) αυτής σωρεύει με την επιχορήγηση κατά τον υπολογισμό του ορίου που θέτουν οι Κανονισμοί χορήγησης των ενισχύσεων όταν αφορά τις ίδιες προσδιορισμένες επιλέξιμες δαπάνες.

Η δημόσια χρηματοδότηση καταβάλλεται απευθείας στην επιχείρηση και δεν επιτρέπεται η εκχώρησή της σε τρίτους. Κατ' εξαίρεση είναι δυνατή η εκχώρηση της δημόσιας χρηματοδότησης (εκτός της προκαταβολής) σε τράπεζα για την παροχή βραχυπρόθεσμου δανείου που θα αντιστοιχεί σε μέρος ή στο σύνολο της δημόσιας χρηματοδότησης που χρησιμοποιείται για την υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου. Σε αυτές τις περιπτώσεις, η καταβολή της δημόσιας χρηματοδότησης γίνεται απευθείας στην Τράπεζα με την οποία έχει υπογραφεί η σύμβαση εκχώρησης, για το ισόποσο τμήμα του βραχυπρόθεσμου αυτού δανείου. Στις περιπτώσεις εκχώρησης, ο επενδυτής είναι υποχρεωμένος να προσκομίσει τη σύμβαση εκχώρησης με το Πιστωτικό Ίδρυμα στον αρμόδιο φορέα διαχείρισης και παρακολούθησης του προγράμματος.

Οι χρεωστικοί τόκοι, οι προμήθειες χρηματοπιστωτικών συναλλαγών, τα έξοδα συναλλάγματος και οι χρεωστικές συναλλαγματικές διαφορές καθώς και τα λοιπά καθαρά χρηματοοικονομικά έξοδα του δικαιούχου δεν είναι επιλέξιμη δαπάνη στο πλαίσιο της παρούσας δράσης.

Η απόδειξη της ιδιωτικής συμμετοχής θα ελέγχεται κατά την πιστοποίηση σύμφωνα με τα δικαιολογητικά που περιγράφονται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VII: ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ ΔΑΠΑΝΩΝ – ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΑ ΠΑΡΑΣΤΑΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΦΥΣΙΚΟΥ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ.

8 ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΛΑΒΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

Η πρόσκληση θα παραμείνει ανοιχτή από την Πέμπτη 15/1/2026 στις 13.00 και έως την Τετάρτη 30/4/2026 και θα κλείσει στις 15:00 της συγκεκριμένης ημέρας. Μετά τη λήξη της ημερομηνίας και ώρας της ηλεκτρονικής υποβολής των αιτήσεων χρηματοδότησης, δεν γίνεται αποδεκτή καμία υποβολή επενδυτικού σχεδίου.

Η ΕΥΔ Προγράμματος Ήπειρος διατηρεί το δικαίωμα οποιασδήποτε τροποποίησης των όρων της πρόσκλησης αλλά και την ανάκλησή της. Κάθε τροποποίηση των ανωτέρω στοιχείων θα δημοσιεύεται στις ιστοσελίδες www.espa-epirus.gr, www.espa.gr, www.diaxeiristiki.gr και www.efepae.gr.

Η αίτηση χρηματοδότησης υποβάλλεται ηλεκτρονικά, στην ελληνική γλώσσα, από τον δυνητικό Δικαιούχο μέσω του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Διαχείρισης Κρατικών Ενισχύσεων (ΟΠΣΚΕ) (<https://app.opske.gr/>) με την ένδειξη «Ήπειρος Καινοτομίας: Δημιουργία και Ενίσχυση Startup & Spin-off επιχειρήσεων» και συνοδεύεται από όλα τα απαιτούμενα δικαιολογητικά που προβλέπονται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ III: ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ.

Ο Δικαιούχος πραγματοποιεί είσοδο στο ΟΠΣΚΕ με τους κωδικούς TaxisNet και ορίζει Συντονιστή ΟΠΣΚΕ πράξης (έργου) για τη συγκεκριμένη δράση στο Προφίλ του.

Για κάθε πρόταση ορίζεται ένα φυσικό πρόσωπο ως Συντονιστής ΟΠΣΚΕ του Έργου. Ο Συντονιστής ΟΠΣΚΕ διαχειρίζεται το σύνολο των απαιτούμενων ενεργειών του έργου από την έναρξη μέχρι και την

ολοκλήρωση του, για λογαριασμό του Δικαιούχου. Επίσης ο Συντονιστής ΟΠΣΚΕ του έργου ενημερώνεται ηλεκτρονικά για όλες τις διαδικασίες που αφορούν στην πορεία του έργου.

Για τις υπό σύσταση επιχειρήσεις (που δεν διαθέτουν ΑΦΜ) η αίτηση χρηματοδότησης υποβάλλεται από τον Συντονιστή για λογαριασμό τους. Ο Συντονιστής εισέρχεται στο σύστημα με τους κωδικούς TaxisNet, ορίζει «υποδράση» και μέσω της επιλογής «προσθήκη δικαιούχου» δημιουργεί την βασική καρτέλα στοιχείων για την υπό ίδρυση επιχείρηση.

Ως Συντονιστές/ς ΟΠΣΚΕ πράξης (έργου) μπορούν να οριστούν και εξουσιοδοτημένα πρόσωπα του Δικαιούχου (π.χ. Νόμιμος Εκπρόσωπος, Λογιστής) που διαθέτουν ελληνικό ΑΦΜ και είναι χρήστες του ΟΠΣΚΕ.

Κατά την υποβολή της Αίτησης Χρηματοδότησης ο Συντονιστής ΟΠΣΚΕ του Δυνητικού Δικαιούχου υποχρεούται σωρευτικά:

- Να συμπληρώσει στο ΟΠΣΚΕ τα σχετικά πεδία όπως αυτά εμφανίζονται στο τυποποιημένο Έντυπο Υποβολής Αίτησης Χρηματοδότησης (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι: ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΕΝΤΥΠΟΥ Α – ΑΙΤΗΣΗ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ) και να προχωρήσει στην συμπλήρωση των πεδίων που απαιτούνται για τον αυτόματο υπολογισμό της βαθμολογίας του επενδυτικού σχεδίου με βάση τα κριτήρια που αναφέρονται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙV: ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ.
- Να επισυνάψει στο ΟΠΣΚΕ όλα τα δικαιολογητικά έντυπα όπως προβλέπονται ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ: ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ.
- Να οριστικοποιήσει την αίτηση ώστε αυτή να καταστεί διαθέσιμη προς επεξεργασία σε επόμενο στάδιο.

Κάθε αίτηση χρηματοδότησης, λαμβάνει ενάριθμο κωδικό κατά την η αρχικοποίηση της υποβολής στο ΟΠΣΚΕ και με την εμπρόθεσμη ηλεκτρονική υποβολή της, λαμβάνει αυτόματα σχετική χρονοσήμανση στο ΟΠΣΚΕ (ημερομηνία και ώρα οριστικοποίησης). Οι αιτήσεις χρηματοδότησης στο ΟΠΣΚΕ πρέπει να είναι πλήρως συμπληρωμένες καθώς σε διαφορετική περίπτωση δεν είναι δυνατή η οριστική υποβολή της αίτησης και η λήψη ενάριθμου κωδικού. Η αίτηση χρηματοδότησης επέχει θέση υπεύθυνης δήλωσης του άρθρου 8 του Ν.1599/1986 (ΦΕΚ Α' 75) για τα στοιχεία που αναφέρονται σε αυτήν. Συνεπώς, θα πρέπει να εμφανίζει ταυτότητα περιεχομένου με τα ζητούμενα δικαιολογητικά. Η ανακρίβεια των στοιχείων που δηλώνονται στην αίτηση επισύρει τις προβλεπόμενες ποινικές και διοικητικές κυρώσεις. Διόρθωση ή τροποποίηση ή συμπλήρωση των αιτήσεων χρηματοδότησης, συμπλήρωση τυχόν ελλειπόντων στοιχείων, έστω και συμπληρωματικών, δεν επιτρέπεται μετά την λήξη των υποβολών.

Αιτήσεις που δεν υποβάλλονται ηλεκτρονικά δεν θα αξιολογούνται. Για να θεωρηθεί ότι η διαδικασία ηλεκτρονικής υποβολής ολοκληρώθηκε εμπρόθεσμα, θα πρέπει η υποβολή της αίτησης να ολοκληρωθεί μέχρι την καταληκτική ημερομηνία και ώρα. Σε περίπτωση υποβολής και στη συνέχεια επανεπεξεργασίας της αίτησης, ως ημερομηνία υποβολής για την τεκμηρίωση του εμπρόθεσμου λαμβάνεται υπόψη η τελική-οριστική υποβολή. Αιτήσεις οι οποίες κατά την καταληκτική ημερομηνία υποβολής βρίσκονται σε κατάσταση επανεπεξεργασίας λογίζονται ως μη υποβληθείσες και δεν θα αξιολογούνται.

Επιτρέπεται η επανεπεξεργασία οριστικοποιημένης ηλεκτρονικής αίτησης χρηματοδότησης από τον δυνητικό Δικαιούχο εντός της περιόδου έναρξης και λήξης της ηλεκτρονικής υποβολής των επενδυτικών σχεδίων στο Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Κρατικών Ενισχύσεων. Η επανεπεξεργασία πραγματοποιείται από τους δυνητικούς Δικαιούχους και συγκεκριμένα από τον δηλωθέντα Συντονιστή ΟΠΣΚΕ (δηλωθείσες σχέσεις ΟΠΣΚΕ) μέσω του ΟΠΣΚΕ. Με την επιλογή αυτή τα δεδομένα που έχουν

καταχωρηθεί στο ΟΠΣΚΕ για τη συγκεκριμένη αίτηση χρηματοδότησης είναι διαθέσιμα για διόρθωση/τροποποίηση.

Προσοχή: Σε αυτή την περίπτωση απαιτείται εκ νέου Υποβολή της αίτησης ώστε να είναι έγκυρη και να προχωρήσει σε επόμενα στάδια (Αξιολόγηση), ενώ πρέπει να σημειωθεί ότι λαμβάνεται υπόψη η τελευταία ημερομηνία υποβολής (επανυποβολής) για να θεωρηθεί η αίτηση εμπρόθεσμη.

Οι Δικαιούχοι φέρουν την αποκλειστική και ακέραια ευθύνη της πλήρους και ορθής συμπλήρωσης της ηλεκτρονικής τους Αίτησης Χρηματοδότησης (καταχωρήσεις στο ΟΠΣΚΕ, & καταχωρήσεις στις Εθνικές Βάσεις Δεδομένων που αντλούνται διαλειτουργικά), καθώς και την ευθύνη εμπρόθεσμης υποβολής. Διόρθωση ή τροποποίηση ή συμπλήρωση των αιτήσεων, δεν επιτρέπεται μετά την καταληκτική ημερομηνία υποβολής των αιτήσεων. Επιπλέον, σε περίπτωση τροποποίησης των στοιχείων των σχετικών βάσεων δεδομένων κατά την περίοδο επεξεργασίας - υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης, χωρίς οι τροποποιήσεις αυτές να έχουν αποτυπωθεί στην ηλεκτρονική αίτηση μέσω της διαλειτουργικότητας, ή σε περίπτωση τροποποίησής τους μετά την τελική οριστικοποίηση της αίτησης, τα νέα στοιχεία δε θα λαμβάνονται υπόψη σε κανένα από τα στάδια της διαδικασίας αξιολόγησης (επιλεξιμότητα - ενστάσεις).

Η υποβολή Αίτησης Χρηματοδότησης στη δράση συνιστά επίσης εξουσιοδότηση προς την ΔΑ και τον ΕΦΕΠΑΕ, για συλλογή στοιχείων που βρίσκονται καταχωρισμένα σε βάσεις δεδομένων (π.χ. ΑΑΔΕ, ΕΡΓΑΝΗ, Γ.Ε.ΜΗ., ΕΦΚΑ κ.α.) καθώς και για την περαιτέρω επεξεργασία από τις αρμόδιες υπηρεσίες, των προσωπικών δεδομένων, συμπεριλαμβανομένων και των ευαίσθητων, τα οποία και τηρούνται:

- για τις ανάγκες υλοποίησης της παρούσας δράσης (ενδεικτικά: αυτόματη προσυμπλήρωση πεδίων ΟΠΣΚΕ μέσω διασύνδεσης με ΑΑΔΕ, έλεγχοι και διασταυρώσεις κατά την υποβολή, αξιολόγηση, παρακολούθηση τήρησης των υποχρεώσεων των Δικαιούχων),
- για το σκοπό εξαγωγής στατιστικών δεδομένων (δεικτών),
- για το σκοπό της διενέργειας ερευνών και της εκπόνησης μελετών για την αξιολόγηση της εν λόγω δράσης.

Διευκρινίζεται ότι μέσω της διαλειτουργικότητας του ΟΠΣΚΕ με άλλες βάσεις δεδομένων του Δημοσίου (όπως της ΑΑΔΕ) τα αντίστοιχα επιμέρους πεδία του ΟΠΣΚΕ (πχ ΚΑΔ, Κύκλος Εργασιών, κ.α.) θα εμφανίζονται αυτομάτως προσυμπληρωμένα χωρίς δυνατότητα επεξεργασίας εκ μέρους του Δικαιούχου.

Αποκλειστική και ακέραια την ευθύνη των καταχωρήσεων στο ΟΠΣΚΕ, όσο και των καταχωρημένων στις Εθνικές Βάσεις Δεδομένων φέρει η αιτούσα επιχείρηση. Σε περίπτωση που από τα ληφθέντα στοιχεία από λοιπές βάσεις δεδομένων του Δημοσίου προκύπτει μη ικανοποίηση μιας τουλάχιστον εκ των τυπικών προϋποθέσεων συμμετοχής, είτε δεν θα είναι δυνατή η ολοκλήρωση της υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης στο ΟΠΣΚΕ είτε η τελευταία θα χαρακτηριστεί ως μη επιλέξιμη.

Σε κάθε περίπτωση διασφαλίζεται η τήρηση της νομοθεσίας περί προσωπικών δεδομένων βάσει του Ν.4624/2019, όπως ισχύει.

Ο Δικαιούχος αποδέχεται ότι τα μηνύματα που θα αποστέλλονται μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και ειδικότερα:

- στην ηλεκτρονική διεύθυνση e-mail που έχει δηλώσει/επιβεβαιώσει κατά την εγγραφή του ως χρήστης του ΟΠΣΚΕ, την οποία μπορεί να επικαιροποιεί / επιβεβαιώνει εκ νέου στο προφίλ επικοινωνίας (όπου εμφανίζεται) και
- στην ηλεκτρονική διεύθυνση που έχει δηλώσει / επιβεβαιώσει κατά την εγγραφή του ως χρήστης του ΟΠΣΚΕ ο συντονιστής που ο ίδιος έχει ορίσει, όπως αυτή τυχόν έχει επικαιροποιηθεί και ισχύει

επέχουν θέση κοινοποίησης και συνεπάγονται την έναρξη όλων των εννόμων συνεπειών και προθεσμιών καθώς και ότι αποτελεί αποκλειστική ευθύνη του Δικαιούχου η παρακολούθηση της εν λόγω ηλεκτρονικής δ/σης και η ενημέρωση του ΕΦΕΠΑΕ για τυχόν αλλαγές των στοιχείων επικοινωνίας του.

Αποτελεί **αποκλειστική ευθύνη** του Δικαιούχου η παρακολούθηση της εν λόγω ηλεκτρονικής δ/σης και η ενημέρωση του φορέα υλοποίησης για τυχόν αλλαγές των στοιχείων επικοινωνίας του. Ο δυνητικός δικαιούχος απαιτείται να ελέγχει και τον φάκελο της ανεπιθύμητης αλληλογραφίας (spam).

Επισήμανση: Τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και στοιχεία που αναφέρονται στο **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ: ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ** υποβάλλονται στο ΟΠΣΚΕ ηλεκτρονικά και θα πρέπει να είναι της μορφής αρχείων: .pdf, .jpg, .png, και μεγέθους έως 10 MB. Παρέχεται η δυνατότητα επισύναψης μέχρι πέντε (5) διαφορετικών ηλεκτρονικών αρχείων για κάθε διακριτό δικαιολογητικό. Οι ανωτέρω περιορισμοί είναι υποχρεωτικοί και αποτρεπτικοί για την υποβολή της αίτησης. Συμπιεσμένα αρχεία δεν είναι αποδεκτά για λόγους ασφαλείας. Για τη διευκόλυνση των ενδιαφερομένων προτείνεται η χρήση/επισύναψη αρχείων όπως αυτά έχουν παραχθεί/δημιουργηθεί/εξαχθεί από τα πληροφοριακά συστήματα (ΑΑΔΕ κ.τλ.) χωρίς περαιτέρω επεξεργασία.

Δεν προβλέπεται η αναζήτηση τυχόν ελλειπόντων δικαιολογητικών. Ως εκ τούτου οποιαδήποτε έλλειψη δικαιολογητικού που δεν επιτρέπει την εξαγωγή ασφαλούς συμπεράσματος για την τήρηση των ειδικών προϋποθέσεων συμμετοχής στη δράση, χαρακτηρίζεται ως ουσιώδης και δύναται να καταστήσει την αίτηση απορριπτέα.

9 ΚΡΙΤΗΡΙΑ & ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ – ΕΓΚΡΙΣΗ ΠΡΑΞΕΩΝ

9.1 ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

Η αξιολόγηση των επενδυτικών σχεδίων είναι συγκριτική και διενεργείται βάσει εγκεκριμένων από την Επιτροπή Παρακολούθησης του Προγράμματος Ήπειρος κριτηρίων σε δύο στάδια:

ΣΤΑΔΙΟ Α –ΕΛΕΓΧΟΣ ΠΛΗΡΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Τα κριτήρια βάσει των οποίων αξιολογούνται οι προτάσεις είναι τα εξής:

Έλεγχος Πληρότητας

- Πληρότητα αίτησης χρηματοδότησης

Έλεγχος Επιλεξιμότητας

- Δικαιούχος που εμπίπτει στην πρόσκληση
- Επιλεξιμότητα περιοχής
- Νόμιμη λειτουργία
- Συνάφεια αντικειμένου
- Εκπλήρωση προϋποθέσεων του αρ. 73 του Καν. 1060/2021
- Εκπλήρωση προϋποθέσεων του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/2831
- Εγγραφή στο Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων
- Εκπλήρωση λοιπών προϋποθέσεων του Κεφαλαίου 4 της πρόσκλησης
- Χρηματοδοτικό σχέδιο
- Διάστημα υλοποίησης

Ο έλεγχος του σταδίου Α απαιτεί την εκπλήρωση όλων των κριτηρίων.

ΣΤΑΔΙΟ Β – ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΩΝ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ ΑΝΑ ΟΜΑΔΑ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ

Τα κριτήρια βάσει των οποίων αξιολογούνται οι προτάσεις είναι τα εξής:

1. Επιχειρηματικό Σχέδιο (συντελεστής στάθμισης 25%)
  - 1.1. Περιγραφή επενδυτικού σχεδίου
  - 1.2. Αγορά στόχος
  - 1.3. Βαθμός πρωτοτυπίας
  - 1.4. Ολοκληρωμένος χαρακτήρας της επένδυσης
  - 1.5. Ενέργειες προώθησης προϊόντος/υπηρεσίας
2. Ωριμότητα Επιχειρηματικού Σχεδίου (συντελεστής στάθμισης 10%)
  - 2.1. Επίπεδο ωριμότητας προϊόντος /υπηρεσίας
  - 2.2. Χρονοδιάγραμμα ανάπτυξης παραγωγικής εγκατάστασης προϊόντος/υπηρεσίας
  - 2.3. Απαιτήσεις αδειοδότησης
  - 2.4. Προοπτικές πωλήσεων των προϊόντων/υπηρεσιών του επιχειρηματικού σχεδίου
3. Καινοτομία Επιχειρηματικού Σχεδίου (συντελεστής στάθμισης 25%)
  - 3.1. Ύπαρξη κατοχυρωμένης ευρεσιτεχνίας/πατέντας που σχετίζεται με το επιχειρηματικό σχέδιο
  - 3.2. Εθνικό Μητρώο Νεοφυών Επιχειρήσεων
  - 3.3. Διακρίσεις - Βραβεύσεις σε διαγωνισμούς
  - 3.4. Συμμετοχή για τον σχεδιασμό προϊόντος/υπηρεσίας σε δράσεις έρευνας
  - 3.5. Τεχνολογική καινοτομία
4. Βιωσιμότητα Επιχείρησης (συντελεστής στάθμισης 20%)
  - 4.1. Εκδήλωση ενδιαφέροντος χρηματοδότησης
  - 4.2. Προβλέψεις εσόδων - εξόδων της επιχείρησης
  - 4.3. Εσωτερικός συντελεστής απόδοσης (IRR)
5. Χαρακτηριστικά Εταίρων (συντελεστής στάθμισης 20%)
  - 5.1. Εταιρική σύνθεση
  - 5.2. Συνάφεια τίτλου/ων σπουδών με το επιχειρηματικό σχέδιο
  - 5.3. Τίτλοι σπουδών εταίρου/ων
  - 5.4. Επαγγελματική εμπειρία εταίρου/ εταίρων

Για την θετική αξιολόγηση του σταδίου Β απαιτείται να πληρούνται σωρευτικά τα κάτωθι:

- Η βαθμολογία των κριτηρίων 1.2, 1.3, 1.4, 2.2 και 4.2 να είναι θετική.
- Η μερική βαθμολογία ανά κριτήριο να λάβει τιμή μεγαλύτερη ή ίση, ως εξής:
  - 1. Επιχειρηματικό Σχέδιο: μεγαλύτερη ή ίση του τριάμισι (3,5)
  - 2. Ωριμότητα Επιχειρηματικού Σχεδίου: μεγαλύτερη ή ίση του δύο (2)
  - 3. Καινοτομία Επιχειρηματικού Σχεδίου: μεγαλύτερη ή ίση του ένα (1)
  - 4. Βιωσιμότητα Επιχείρησης: μεγαλύτερη ή ίση του δύο (2)
  - 5. Χαρακτηριστικά Εταίρων: μεγαλύτερη ή ίση του δύομισι (2,5)
- Η συνολική βαθμολογία της πρότασης να λάβει βαθμολογία μεγαλύτερη ή ίση με τρία (3).

Αναλυτικά τα κριτήρια και ο τρόπος υπολογισμού της βαθμολογίας της πρότασης αναφέρονται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV: ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ.

Προσοχή:

- Η Εκδήλωση ενδιαφέροντος χρηματοδότησης που θα βαθμολογηθεί στο κριτήριο 4.1 πρέπει να είναι πρόσθετη, δηλαδή επιπλέον της πιθανής χρηματοδότησης για την κάλυψη της ιδιωτικής συμμετοχής.

- Σε περίπτωση που εταίρος μιας επιχείρησης είναι νομικό πρόσωπο τότε όσον αφορά στα βαθμολογούμενα κριτήρια της 5ης ομάδας κριτηρίων θα λαμβάνονται υπόψη οι εταίροι μέτοχοι του νομικού προσώπου με ποσοστό μεγαλύτερο του 20% στο εταιρικό σχήμα. Αναφορικά με το κριτήριο 3.1 στην περίπτωση που η "μητρική" εταιρεία διαθέτει δίπλωμα ευρεσιτεχνίας για να ληφθεί υπόψη και να βαθμολογηθεί κατά την αξιολόγηση θα πρέπει να συνοδεύεται από παραχώρηση άδειας χρήσης.

9.2 ΟΡΓΑΝΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΑΙΤΗΣΕΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

Στην διαδικασία αξιολόγησης των υποβληθεισών αιτήσεων χρηματοδότησης εμπλέκονται τα ακόλουθα όργανα:

9.2.1 Αξιολογητές

Η αξιολόγηση των υποβαλλόμενων επενδυτικών σχεδίων διενεργείται από ένα (1) Αξιολογητή, στέλεχος του ΕΦΕΠΑΕ. Ο Αξιολογητής επιβεβαιώνει την υποβολή των δικαιολογητικών συμμετοχής και ηλεκτρονικών εγγράφων τεκμηρίωσης κάθε Αιτήματος Χρηματοδότησης, που έχουν αναρτηθεί σε ηλεκτρονική μορφή στο ΟΠΣΚΕ από τους δυνητικούς Δικαιούχους, εξετάζει την πλήρωση των τυπικών προϋποθέσεων συμμετοχής στη δράση και ελέγχει ιδιαίτερα εάν η πρόταση καλύπτει τις απαιτήσεις του Καν. ΕΕ 2023/2831 (de minimis), το εύλογο του προϋπολογισμού και την επιλεξιμότητα των δαπανών. Επιπλέον προβαίνει στην αξιολόγηση/βαθμολόγηση των αιτήσεων χρηματοδότησης βάσει των βαθμολογούμενων κριτηρίων που αναφέρονται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV: ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ.

Ο έλεγχος πληρότητας, επιλεξιμότητας και η βαθμολόγηση των υποβαλλόμενων αιτήσεων διενεργείται μέσω του ΟΠΣΚΕ. Σε κάθε περίπτωση ο Αξιολογητής διενεργεί πλήρως την αξιολόγηση και αξιολογεί και βαθμολογεί όλα τα κριτήρια ανεξάρτητα εάν στο στάδιο Α η πρόταση κρίνεται μη πλήρης ή/και μη παραδεκτή.

9.2.2 Επιτροπή Αξιολόγησης

Για τις ανάγκες της εγκριτικής διαδικασίας της δράσης θα συσταθεί Επιτροπή Αξιολόγησης με απόφαση του Περιφερειάρχη Ηπείρου. Η Επιτροπή Αξιολόγησης αποτελεί δευτεροβάθμιο όργανο αξιολόγησης η οποία εξετάζει σε δεύτερο βαθμό και οριστικοποιεί την τελική βαθμολογία στο ΟΠΣΚΕ και το φυσικό και οικονομικό αντικείμενο της κάθε πρότασης έχοντας την ευθύνη ελέγχου της αξιολόγησης και όπου κρίνει σκόπιμο την αναβαθμολόγηση και τη διαφοροποίηση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου της πρότασης. Η Επιτροπή Αξιολόγησης μπορεί να αποφανθεί για την Έγκριση ή Απόρριψη της Αίτησης Χρηματοδότησης, με βάση τα στοιχεία που έχει λάβει. Στην απόφαση σύστασης θα περιγράφονται λεπτομερώς οι αρμοδιότητες, ο τρόπος λειτουργίας της, ορίζονται τα μέλη της και ότι άλλο απαιτείται.

Τα μέλη της Επιτροπής Αξιολόγησης δε θα μπορούν να ασχοληθούν με την παρακολούθηση και την παραλαβή των αποτελεσμάτων των έργων.

9.3 ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

Με το πέρας της ηλεκτρονικής υποβολής των αιτήσεων χρηματοδότησης, ακολουθεί η διαδικασία αξιολόγησης των υποβληθέντων σχεδίων, η οποία πραγματοποιείται μέσω του ΟΠΣΚΕ, με ευθύνη της ΔΑ και του ΕΦΕΠΑΕ. **Η αξιολόγηση των αιτήσεων χρηματοδότησης είναι «συγκριτική» μεταξύ όλων των αιτήσεων που υποβάλλονται, στα χρονικά περιθώρια που ορίζονται στην παρούσα πρόσκληση, για κάθε υποδράση ξεχωριστά.**

Ο ΕΦΕΠΑΕ αναλαμβάνει όλες τις απαιτούμενες ενέργειες της διοργάνωσης και υποστήριξης της διαδικασίας αξιολόγησης, καθώς και της καταχώρησης όλων των απαραίτητων δεδομένων στο ΟΠΣΚΕ.

Κατά την διαδικασία της αξιολόγησης ο Αξιολογητής και η Επιτροπή Αξιολόγησης δύναται να προχωρήσει σε επαλήθευση των δηλούμενων στοιχείων μέσω διασταυρώσεων, ώστε να επαληθευθεί η ακρίβεια των δηλωθέντων στοιχείων και να αποφευχθούν και εξαρθρωθούν φαινόμενα απάτης σε βάρος του ενωσιακού προϋπολογισμού. Επισημαίνεται πως για την επιβεβαίωση των δηλωθέντων/προσκομισθέντων από τις επιχειρήσεις στοιχείων θα χρησιμοποιηθούν στοιχεία που τηρούνται σε εθνικές βάσεις δεδομένων (π.χ. ΕΡΓΑΝΗ, Γ.Ε.ΜΗ., ΕΦΚΑ-NAT). Σε κάθε περίπτωση τα στοιχεία αυτά κατισχύουν των δηλωθέντων ή/και των αναγραφόμενων στα προσκομισθέντα έντυπα και δύναται να χρησιμοποιηθούν για τον έλεγχο της τήρησης των τυπικών προϋποθέσεων και της εν γένει επιλεξιμότητας της Αίτησης Χρηματοδότησης. **Αν από την ως άνω διασταύρωση προκύψει η μη συνδρομή προϋπόθεσης συμμετοχής η αίτηση απορρίπτεται.**

Ο Αξιολογητής διενεργεί τον έλεγχο πληρότητας των δικαιολογητικών και πλήρωσης των προϋποθέσεων συμμετοχής, λαμβάνοντας υπόψη το σύνολο των στοιχείων της Αίτησης Χρηματοδότησης καθώς και των δικαιολογητικών (ηλεκτρονικών εγγράφων τεκμηρίωσης) που έχουν αναρτηθεί σε ηλεκτρονική μορφή στο ΟΠΣΚΕ από τους δυνητικούς Δικαιούχους.

Ο έλεγχος πληρότητας των υποβαλλόμενων αιτήσεων διενεργείται μέσω του ΟΠΣΚΕ. Οι Αιτήσεις Χρηματοδότησης που δεν έχουν όλα τα απαιτούμενα δικαιολογητικά συμμετοχής ή δεν πληρούν τις τυπικές προϋποθέσεις συμμετοχής κατατάσσονται στον Πίνακα απορριφθεισών αιτήσεων, χωρίς δυνατότητα θεραπείας με μεταγενέστερη προσκόμιση συμπληρωματικών στοιχείων.

Προϋπόθεση για την επιλεξιμότητα κάθε αίτησης χρηματοδότησης στο Στάδιο Α είναι η σωρευτική τήρηση των ακόλουθων:

- i. Η πληρότητα του ηλεκτρονικού φακέλου υποψηφιότητας (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ: ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΕΝΤΥΠΟΥ Β – ΤΕΧΝΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΠΡΟΤΑΣΗΣ και ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ: ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ)
- ii. η θετική απάντηση με σχετική τεκμηρίωση στο σύνολο των τυπικών προϋποθέσεων συμμετοχής του Κεφαλαίου 4 « ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ – ΟΡΟΙ & ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ »

Στην συνέχεια ο Αξιολογητής, λαμβάνοντας υπόψη το σύνολο των στοιχείων, δικαιολογητικών και ηλεκτρονικών εγγράφων τεκμηρίωσης κάθε αίτησης χρηματοδότησης, που έχουν αναρτηθεί σε ηλεκτρονική μορφή στο ΟΠΣΚΕ από τον δυνητικό Δικαιούχο προβαίνει στην αξιολόγηση/βαθμολόγηση των αιτήσεων χρηματοδότησης βάσει των βαθμολογούμενων κριτηρίων που περιγράφονται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙV: ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ,

Ο Αξιολογητής:

- **Ελέγχει και επαληθεύει** την πληρότητα των δικαιολογητικών, την πλήρωση των προϋποθέσεων συμμετοχής και την επιλεξιμότητα της αίτησης χρηματοδότησης και
- **Βαθμολογεί** κάθε Αίτηση Χρηματοδότησης, συμβατή με το θεματικό τομέα, ως προς τα κριτήρια αξιολόγησης, τεκμηριώνοντας επαρκώς την βαθμολογία σε κάθε επιμέρους κριτήριο.

Δεν προβλέπεται η αναζήτηση τυχόν ελλειπόντων δικαιολογητικών. Ως εκ τούτου οποιαδήποτε έλλειψη δικαιολογητικού που δεν επιτρέπει την εξαγωγή ασφαλούς συμπεράσματος για την τήρηση των ειδικών προϋποθέσεων συμμετοχής στη Δράση, χαρακτηρίζεται ως ουσιώδης και δύναται να καταστήσει την αίτηση χρηματοδότησης ως απορριπτέα.

Στη συνέχεια, τα αποτελέσματα της αξιολόγησης διαβιβάζονται στην Επιτροπή Αξιολόγησης. Οι συνεδριάσεις της Επιτροπής μπορούν να πραγματοποιούνται εξ' αποστάσεως με την χρήση των κατάλληλων μέσων.

Η Επιτροπή Αξιολόγησης, γνωμοδοτεί ξεχωριστά για κάθε αίτηση χρηματοδότησης. Το τελικό αποτέλεσμα της γνωμοδότησης της Επιτροπής Αξιολόγησης περιλαμβάνει για κάθε μια αίτηση χρηματοδότησης:

- Τη βαθμολογία της
- Την επιλεξιμότητα του επενδυτικού σχεδίου της αίτησης, με τη σχετική τεκμηρίωση σε περίπτωση μη επιλέξιμου επενδυτικού σχεδίου ή δαπάνης
- Τον προϋπολογισμό (επιλέξιμο και συνολικό) καθώς και την αναλογούσα δημόσια δαπάνη με την αντίστοιχη τεκμηρίωση σε περίπτωση απόρριψης λόγω μη επιλεξιμότητας δαπάνης/δαπανών ή περικοπής σε περίπτωση μη εύλογου κόστους.

Ακολούθως, οριστικοποιεί το τελικό αποτέλεσμα αυτής και αφού ολοκληρωθεί ο προενταξιακός έλεγχος συντάσσει σχετικό πρακτικό με τεκμηριωμένη εισήγηση προς την ΔΑ για έγκριση ή την απόρριψη της Αίτησης Χρηματοδότησης.

Αν κατά την αξιολόγηση, απαιτηθεί να ζητηθούν από τον ΕΦΕΠΑΕ διευκρινήσεις για την καλύτερη κατανόηση του περιεχομένου της Αίτησης Χρηματοδότησης και της κάλυψης των τυπικών προϋποθέσεων συμμετοχής, ο ΕΦΕΠΑΕ ενημερώνει τον δυνητικό Δικαιούχο με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο σε διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου που θα δηλώσει ο ενδιαφερόμενος για τις διευκρινήσεις αυτές και ο τελευταίος υποχρεούται να ανταποκριθεί και να προσκομίσει τα ζητούμενα στοιχεία εντός δέκα (10) εργάσιμων ημερών από την επόμενη της ειδοποίησης. Οι διευκρινήσεις από πλευράς δυνητικών Δικαιούχων, μετά την ειδοποίηση του ΕΦΕΠΑΕ, συμπληρώνουν τον φάκελο υποψηφιότητας. Σε περίπτωση μη προσκόμισης των στοιχείων που ζητούνταν έως την ανωτέρω προθεσμία, η αίτηση χρηματοδότησης αξιολογείται με βάση τα υπάρχοντα στοιχεία.

Με βάση τα αποτελέσματα της αξιολόγησης, παράγονται Πίνακες κατάταξης αποτελεσμάτων αξιολόγησης με φθίνουσα σειρά βαθμολόγησης ανά υποδράση, καθώς και πίνακες με όλες τις μη παραδεκτές αιτήσεις χρηματοδότησης. Οι αιτήσεις που τελικά χρηματοδοτούνται προκύπτουν με βάση τη **βαθμολογική σειρά κατάταξης** στην κατάσταση αποτελεσμάτων αξιολόγησης των παραδεκτών αιτήσεων χρηματοδότησης, και μέχρι την εξάντληση του προϋπολογισμού της δράσης. Σε περίπτωση ισοβαθμίας προτάσεων με την τελευταία προς ενίσχυση πρόταση στην σχετική κατάταξη η ΕΥΔ Ηπείρου δύναται να αυξήσει το διαθέσιμο προϋπολογισμό της πρόσκλησης για τη χρηματοδότησή του συνόλου των προτάσεων αυτών που ισοβαθμούν.

Το πρακτικό της Επιτροπής Αξιολόγησης περιλαμβάνει:

- Πίνακες αιτήσεων προς επιχορήγηση με περιεχόμενα κατ' ελάχιστον τον μοναδικό ενάριθμο κωδικό της αίτησης στο ΟΠΣΚΕ, τον προϋπολογισμό (επιλέξιμο και συνολικό) καθώς και την αναλογούσα δημόσια δαπάνη, τη βαθμολογία και τη σχετική τεκμηρίωση σε περίπτωση περικοπής δαπάνης.
- Πίνακες θετικά αξιολογημένων αιτήσεων μη εγκεκριμένων για χρηματοδότηση λόγω εξάντλησης προϋπολογισμού πρόσκλησης.
- Πίνακες αιτήσεων προς απόρριψη λόγω αρνητικής αξιολόγησης με όμοιο ως ανωτέρω ελάχιστο περιεχόμενο καθώς και σχετική τεκμηρίωση για την αρνητική γνωμοδότηση.

Οι Αξιολογητές και τα μέλη της Επιτροπής Αξιολόγησης, υποβάλλουν Υπεύθυνη Δήλωση περί μη σύγκρουσης συμφερόντων και περί εμπιστευτικότητας.

Επισημάνσεις – Διευκρινίσεις επί της διαδικασίας αξιολόγησης

Σε κάθε περίπτωση, εφόσον από τα υποβληθέντα στην αίτηση στοιχεία/δικαιολογητικά:

- δεν δύναται να εξαχθεί με ασφάλεια η βαθμολογία κριτηρίου/ων, θα χρησιμοποιούνται μόνο τα στοιχεία εκείνα από τα οποία εξάγεται με βεβαιότητα ο βαθμός του/των κριτηρίου/ων, με ό,τι αυτό συνεπάγεται για τον μηδενισμό ή επανυπολογισμό του/των κριτηρίου/ων και τον επανυπολογισμό της συνολικής βαθμολογίας.
- δεν τεκμηριώνονται επαρκώς και δεν προκύπτει με ασφάλεια η επιλεξιμότητα των υποβαλλόμενων δαπανών, οι σχετικές δαπάνες θα κρίνονται μη επιχορηγούμενες, με ό,τι αυτό συνεπάγεται στον επιχορηγούμενο προϋπολογισμό του σχεδίου, την ιδιωτική συμμετοχή, την αναλογούσα δημόσια επιχορήγηση και τον επανυπολογισμό της συνολικής βαθμολογίας.
- δεν προκύπτει με ασφάλεια η τήρηση όλων των όρων και των προϋποθέσεων συμμετοχής, η πρόταση θα κρίνεται μη επιλέξιμη.

9.4 ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΓΚΡΙΣΗΣ

Με βάση τα αποτελέσματα της αξιολόγησης, και αφού διενεργηθεί προενταξιακός έλεγχος από το ΟΠΣΚΕ και τυχόν άλλοι συμπληρωματικοί έλεγχοι που προβλέπονται από την πρόσκληση, οριστικοποιούνται τα στοιχεία των αιτήσεων στο ΟΠΣΚΕ προκειμένου να αποτυπωθεί η τελική κατάσταση ανά πράξη δηλ. εγκεκριμένες, εγκεκριμένες μη επιχορηγούμενες, απορριφθείσες.

Οι προκύπτοντες πίνακες εγκεκριμένων, εγκεκριμένων μη επιχορηγούμενων και απορριφθεισών αιτήσεων χρηματοδότησης, μαζί με τα πρακτικά αξιολόγησης της Επιτροπής Αξιολόγησης, διαβιβάζονται στην ΔΑ. Η ΔΑ έχει την εποπτεία της διαδικασίας αξιολόγησης και εισηγείται προς τον Περιφερειάρχη Ηπείρου, ο οποίος εκδίδει τη σχετική απόφαση έγκρισης των αποτελεσμάτων αξιολόγησης, στην οποία αποτυπώνεται η έγκριση και η απόρριψη των πράξεων.

Με την έγκριση των αποτελεσμάτων της διαδικασίας αξιολόγησης, οριστικοποιούνται στο ΟΠΣΚΕ τα στοιχεία των αιτήσεων που περιλαμβάνονται στις ανωτέρω αποφάσεις και ο δυνητικός Δικαιούχος ενημερώνεται ηλεκτρονικά, μέσω του ΟΠΣΚΕ για το πόρισμα της αξιολόγησης της αίτησης χρηματοδότησης του.

Η ενημέρωση γίνεται στην ηλεκτρονική διεύθυνση που έχει δηλώσει / επιβεβαιώσει κατά την εγγραφή του ως χρήστης του ΟΠΣΚΕ, την οποία μπορεί να επικαιροποιεί / επιβεβαιώνει εκ νέου στο προφίλ επικοινωνίας (όπου εμφανίζεται), καθώς και στην ηλεκτρονική διεύθυνση που έχει δηλώσει / επιβεβαιώσει κατά την εγγραφή του ως χρήστης του ΟΠΣΚΕ ο συντονιστής, όπως αυτή τυχόν έχει επικαιροποιηθεί και ισχύει.

Η ενημέρωση μέσω ΟΠΣΚΕ επέχει θέση κοινοποίησης, κατά την έννοια του άρθρου 19 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας (Ν.2690/1999, Α' 45), ολοκληρώνεται με την αποστολή ηλεκτρονικής ειδοποίησης στη δηλωθείσα στο ΟΠΣΚΕ διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και επιφέρει όλες τις νόμιμες συνέπειες σύμφωνα με το άρθρο 56, παρ. 6, σημ., δ του Ν.4914/2022 (ΦΕΚ Α 61).

Σημειώνεται ότι, η ημερομηνία αποστολής της ανωτέρω ηλεκτρονικής ειδοποίησης τεκμαίρεται ως το χρονικό σημείο ανάληψης δέσμευσης για τη χρηματοδότηση του Δικαιούχου.

Όλοι οι δυνητικοί Δικαιούχοι της Δράσης, με την ως άνω ενημέρωσή τους, λαμβάνουν γνώση της ολοκλήρωσης της διαδικασίας αξιολόγησης και για το δικαίωμα υποβολής τεκμηριωμένης ένστασης (ενδικοφανής προσφυγή), σύμφωνα με όσα αναφέρονται στο Κεφάλαιο «ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΝΣΤΑΣΕΩΝ» της παρούσας πρόσκλησης.

Σημειώνεται ότι, για τις εγκεκριμένες αιτήσεις που δε υποβάλλουν ένσταση επί των αποτελεσμάτων αξιολόγησης, η **ημερομηνία αποστολής της ανωτέρω ηλεκτρονικής ειδοποίησης τεκμαίρεται ως το χρονικό σημείο ανάληψης δέσμευσης για τη χρηματοδότηση του Δικαιούχου και αποτελεί ημερομηνία έναρξης του χρόνου υλοποίησης της επένδυσης.**

Εφόσον δεν υποβληθεί ένσταση επί των αποτελεσμάτων εντός της προβλεπόμενης προθεσμίας, τεκμαίρεται ότι η επιχείρηση / σχηματισμός επιχειρήσεων αποδέχεται τα αποτελέσματα **και το ισχύον τεχνικό παράρτημα, όπου υφίσταται.**

Η αποδοχή χρηματοδότησης από τις επιχειρήσεις συνιστά αποδοχή της εγγραφής τους στον κατάλογο των πράξεων που δημοσιεύεται σύμφωνα με τα άρθρα 46-50 του Καν. 1060/2021. Στοιχεία των εγκεκριμένων αιτήσεων χρηματοδότησης, όπως αυτά προβλέπονται στο Άρθρο 49, παρ. 2 του Καν. 1060/2021, ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΧ του Κανονισμού (ΕΕ) 1060/2021 και στην κατά περίπτωση εφαρμοζόμενη νομική βάση του Ανταγωνισμού, θα αποτελέσουν αντικείμενο δημοσιοποίησης.

Τα αποτελέσματα των εγκεκριμένων καθώς και των απορριφθεισών αιτήσεων χρηματοδότησης δημοσιεύονται στους Δικτυακούς τόπους της ΔΑ (www.espa-epirus.gr) και του ΕΦΕΠΑΕ (www.efepae.gr) και της ΔΕΠ (www.diaxeiristiki.gr).

Κατόπιν κοινοποίησης του τελικού πορίσματος αξιολόγησης, ακολουθεί η διαδικασία έκδοσης της Απόφασης Ένταξης Πράξεων, η οποία παράγεται από το ΟΠΣ, μέσω των στοιχείων του ΟΠΣΚΕ, για το σύνολο των εγκεκριμένων αιτήσεων χρηματοδότησης.

9.5 ΟΡΓΑΝΑ ΕΝΣΤΑΣΕΩΝ

9.5.1 Επιτροπή Αξιολόγησης Ενστάσεων

Αρμόδιο όργανο για την εξέταση των ενστάσεων είναι τριμελής επιτροπή, η Επιτροπή Αξιολόγησης Ενστάσεων, η οποία συγκροτείται με απόφαση του Περιφερειάρχη Ηπείρου στον οποίο υπάγεται η ΕΥΔ Ηπείρου στην οποία περιγράφονται οι αρμοδιότητες, ορίζονται τα μέλη της, τα αντίστοιχα αναπληρωματικά μέλη και ό,τι άλλο απαιτείται σχετικά με τη διαδικασία εξέτασης των ενστάσεων. Σε περίπτωση που καταστεί αναγκαίο, είναι δυνατός ο ορισμός επιπρόσθετων Επιτροπών Εξέτασης Ενστάσεων.

Εάν η Επιτροπή Αξιολόγησης Ενστάσεων κρίνει δύναται να ζητήσει περισσότερες πληροφορίες ή διευκρινίσεις για την εξέταση της ένστασης και προσκομίζονται εντός της τασσόμενης κάθε φορά προθεσμίας.

Στην Επιτροπή Εξέτασης Ενστάσεων δεν μπορούν να συμμετέχουν στελέχη της ΔΑ/ΕΦ που συμμετείχαν στη διαδικασία αξιολόγησης. Επιπλέον, τα μέλη της Επιτροπής Εξέτασης Ενστάσεων δεν έχουν δικαίωμα να συμμετέχουν στην παρακολούθηση και την παραλαβή των αποτελεσμάτων των έργων που αξιολόγησαν (Όργανο Ελέγχου, Επιτροπή Παραλαβής κλπ).

9.6 ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΝΣΤΑΣΕΩΝ

Με την κοινοποίηση του τελικού πορίσματος αξιολόγησης, οι δυνητικοί Δικαιούχοι δύνανται να υποβάλλουν ένσταση σύμφωνα με τα οριζόμενα στην Υπουργική Απόφαση αριθμ. 110565/17-11-2022 (Β΄

5958) «Διαδικασία υποβολής και αξιολόγησης ενστάσεων επί των αποτελεσμάτων αξιολόγησης προτάσεων ένταξης στα Προγράμματα ΕΣΠΑ 2021-2027 (ένσταση της παρ. 7 του άρθρου 36 του Ν. 4914/2022 (Α' 61)», όπως τροποποιήθηκε με τη με 8542/02-05-2024 (Β' 2855) απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών «Τροποποίηση της υπ' αρ. 110565/17-11-2022 υπουργικής απόφασης «Διαδικασία υποβολής και αξιολόγησης ενστάσεων επί των αποτελεσμάτων αξιολόγησης προτάσεων ένταξης στα Προγράμματα ΕΣΠΑ 2021-2027 [ένσταση της παρ. 7 του άρθρου 36 του Ν. 4914/2022 (Α' 61)]» (Β' 5958)».

Ο Συντονιστής ΟΠΣΚΕ του έργου (ο οποίος είναι και υπεύθυνος για την υποβολή της Αίτησης Χρηματοδότησης του έργου στο ΟΠΣΚΕ) δύναται **εντός ανατρεπτικής προθεσμίας δέκα (10) ημερολογιακών ημερών από την επομένη ημέρα της κοινοποίησης των αποτελεσμάτων της αξιολόγησης** σύμφωνα με την Απόφαση Έγκρισης Αποτελεσμάτων Αξιολόγησης, να υποβάλει διοικητική ένσταση (ενδικοφανή προσφυγή με την έννοια του άρθρου 25 του Ν.2690/1999) **αποκλειστικά μέσω του ΟΠΣΚΕ**. Η ένσταση αναφέρει αναγκαστικά την πράξη κατά της οποίας στρέφεται και περιέχει τους ειδικότερους λόγους για τους οποίους η εν λόγω πράξη οφείλει κατά τη γνώμη του ενιστάμενου να αναμορφωθεί, είτε λόγω έλλειψης νομιμότητας της πράξης είτε για λόγους ουσίας. Επίσης, περιλαμβάνει όλα τα δικαιολογητικά και λοιπά υποστηρικτικά έγγραφα που τεκμηριώνουν το σχετικό αίτημα.

Ο Συντονιστής ΟΠΣΚΕ, αφού υποβάλλει την ένσταση για λογαριασμό του Δικαιούχου/των Δικαιούχων και έως την ημερομηνία λήξης της προθεσμίας υποβολής, έχει τη δυνατότητα να προβεί σε διορθώσεις/τροποποιήσεις αυτής με την επιλογή «Επανεπεξεργασία» του ΟΠΣΚΕ.

Σημειώνεται πως επιτρέπεται η επανεπεξεργασία της οριστικοποιημένης ένστασης, υπό την προϋπόθεση να οριστικοποιηθεί μέχρι την καταληκτική ημερομηνία υποβολής των ενστάσεων. Η επανεπεξεργασία πραγματοποιείται από τους δυνητικούς Δικαιούχους και συγκεκριμένα από τον δηλωθέντα συντονιστή (δηλωθείσες σχέσεις ΟΠΣΚΕ) μέσω του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων. Με την επιλογή αυτή τα δεδομένα που έχουν καταχωρηθεί στο ΟΠΣΚΕ για τη συγκεκριμένη ένσταση είναι διαθέσιμα για διόρθωση/τροποποίηση. Προσοχή: Σε αυτή την περίπτωση απαιτείται εκ νέου υποβολή της. Σε περίπτωση υποβολής και στη συνέχεια επανεπεξεργασίας της ένστασης, ως ημερομηνία υποβολής για την τεκμηρίωση του εμπρόθεσμου λαμβάνεται υπόψη η τελική-οριστική υποβολή. Η εμπρόθεσμη υποβολή της ένστασης στο ΟΠΣΚΕ αποτελεί αποκλειστική ευθύνη του Δικαιούχου. Ενστάσεις οι οποίες κατά την καταληκτική ημερομηνία υποβολής βρίσκονται σε κατάσταση επανεπεξεργασίας λογίζονται ως μη υποβληθείσες και δεν θα εξετάζονται.

Η ένσταση ασκείται άπαξ επί του αποτελέσματος της αξιολόγησης της Αίτησης Χρηματοδότησης, ήτοι α) του αποτελέσματος ελέγχου πληρότητας στοιχείων και επιλεξιμότητας, β) του αποτελέσματος Επιτροπής Αξιολόγησης, γ) τυχόν περικοπής προϋπολογισμού, δ) τυχόν περικοπής ύψους δημόσιας χρηματοδότησης (π.χ. διόρθωση μεγέθους επιχείρησης), ε) επί των βαθμολογούμενων κριτηρίων κ.α..

Οι ενστάσεις εξετάζονται μέσω του ΟΠΣΚΕ με ευθύνη της Επιτροπής Αξιολόγησης Ενστάσεων ως προς τη νομιμότητα της πράξης κατά της οποίας στρέφονται, όσο και ως προς την ουσία της υπόθεσης και είτε απορρίπτονται, είτε γίνονται αποδεκτές.

Με βάση τα αποτελέσματα της εξέτασης των ενστάσεων και μετά τη διενέργεια προενταξιακού ελέγχου μέσω του ΟΠΣΚΕ, οριστικοποιούνται τα στοιχεία των αιτήσεων στο ΟΠΣΚΕ προκειμένου να αποτυπωθεί το αποτέλεσμα της εξέτασης των ενστάσεων (αποδοχή ή μερική αποδοχή ή απόρριψη), καθώς και η τελική κατάσταση ανά πράξη δηλ. εγκεκριμένη, εγκεκριμένη μη επιχορηγούμενη, απορριφθείσα.

Οι αποφάσεις επί των ενστάσεων εκδίδονται από τον Περιφερειάρχη Ηπείρου, κατόπιν διαβίβασης των πρακτικών της επιτροπής εξέτασης ενστάσεων από την ΕΥΔ Ηπείρου.

Οι αποφάσεις επί των ενστάσεων εκδίδονται από τον Περιφερειάρχη Ηπείρου, εντός προθεσμίας δεκαπέντε (15) εργασίμων ημερών από την καταληκτική ημερομηνία υποβολής της ένστασης.

Με την έκδοση των εν λόγω αποφάσεων οριστικοποιούνται στο ΟΠΣΚΕ τα στοιχεία των αιτήσεων που περιλαμβάνονται σε αυτές και οι δυνητικοί Δικαιούχοι ενημερώνονται ηλεκτρονικά μέσω του ΟΠΣΚΕ, για την τελική αξιολόγηση της αίτησης χρηματοδότησής τους μετά και την εξέταση της ένστασής τους.:

- στην ηλεκτρονική δ/ση επικοινωνίας (email) ηλεκτρονική διεύθυνση που έχει δηλώσει / επιβεβαιώσει κατά την εγγραφή του ως χρήστης του ΟΠΣΚΕ, την οποία μπορεί να επικαιροποιεί / επιβεβαιώνει εκ νέου στο προφίλ επικοινωνίας (όπου εμφανίζεται),
- καθώς και στην ηλεκτρονική διεύθυνση που έχει δηλώσει / επιβεβαιώσει κατά την εγγραφή του ως χρήστης του ΟΠΣΚΕ ο συντονιστής, όπως αυτή τυχόν έχει επικαιροποιηθεί και ισχύει.

Σημειώνεται ότι, η ημερομηνία αποστολής της ανωτέρω ηλεκτρονικής ειδοποίησης τεκμαίρεται ως το οριστικό χρονικό σημείο ανάληψης δέσμευσης για τη χρηματοδότηση του Δικαιούχου και αποτελεί ημερομηνία έναρξης του χρόνου υλοποίησης της επένδυσης.

Οι αποφάσεις επί των ενστάσεων αναρτώνται στο πρόγραμμα Διαύγεια, στον ιστότοπο, στον οποίο διατίθενται πληροφορίες για το Πρόγραμμα, στους δικτυακούς της ΔΑ (www.espa-epirus.gr) και του ΕΦΕΠΑΕ (www.efepae.gr) και της ΔΕΠ (www.diaxeiristiki.gr).

Η εκδοθείσα απόφαση επί ενστάσεως καθιστά οριστική την πράξη ένταξης/τροποποίησης ή την τυχόν απόρριψη αυτής, αποκλειόμενου ετέρου σταδίου διοικητικής προσφυγής.

Μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας εξέτασης των ενστάσεων και των ελέγχων που απαιτούνται στο πλαίσιο της πρόσκλησης, τροποποιείται, εφόσον απαιτείται, η Απόφαση έγκρισης των αποτελεσμάτων αξιολόγησης και επαναλαμβάνεται η διαδικασία για την τροποποίηση της απόφασης ένταξης.

10 ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ – ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΠΡΑΞΕΩΝ

10.1 ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΠΡΑΞΕΩΝ - ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΕΙΣ – ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ

Η παρακολούθηση της υλοποίησης του εγκεκριμένου φυσικού και οικονομικού αντικειμένου των έργων της παρούσας αποτελεί ευθύνη του ΕΦΕΠΑΕ. Ειδικότερα, ο ΕΦΕΠΑΕ παρακολουθεί την εξέλιξη των έργων, τη χρηματοοικονομική πρόοδό τους, τους ποσοτικοποιημένους δείκτες, τα ορόσημα και τους στόχους και λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα για την ομαλή χρηματοροή προς τα έργα, και όταν απαιτείται, εισηγείται διορθωτικές ενέργειες στην ΔΑ.

Οι Δικαιούχοι είναι υπεύθυνοι εξ ολοκλήρου απέναντι στους αρμόδιους Φορείς για την υλοποίηση, την παρακολούθηση και τη διασφάλιση της προόδου του επενδυτικού σχεδίου τους, την ορθή τήρηση των χρονοδιαγραμμάτων και των λοιπών όρων και περιορισμών καθώς και την ολοκλήρωση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου (ΦΟΑ) με βάση τα εγκεκριμένα χαρακτηριστικά του επενδυτικού σχεδίου τους.

Οι Δικαιούχοι, κατά τη διάρκεια υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου υποχρεούνται στην υποβολή μέσω του ΟΠΣΚΕ στοιχείων που αφορούν την πρόοδο υλοποίησης, ήτοι των Αιτημάτων Τροποποίησης, Επαλήθευσης και Πληρωμής.

Κάθε παράβαση των όρων της παρούσας πρόσκλησης και της εγκριτικής απόφασης συνεπάγεται τη λήψη διορθωτικών μέτρων, τα οποία μπορεί να κλιμακωθούν από τη διατύπωση στον Δικαιούχο απλών συστάσεων συμμόρφωσης μέχρι και την ενεργοποίηση των διαδικασιών ανάκλησης και έντοκης επιστροφής της καταβληθείσας δημόσιας χρηματοδότησης κατά τις διατάξεις του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (ΚΕΔΕ).

Κατά το προβλεπόμενο χρονικό διάστημα υλοποίησης του έργου του ο Δικαιούχος υποχρεούται να κοινοποιεί άμεσα και υποχρεωτικά στον ΕΦΕΠΑΕ:

- οποιαδήποτε πληροφορία καταστεί αναγκαία σχετικά με το έργο του, με τη μορφή αναφορών ή παροχής συγκεκριμένων στοιχείων
- πιθανή αδυναμία από πλευράς του να συνεχίσει την υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου του
- την έκδοση των απαιτούμενων αδειών για την υλοποίηση της επένδυσης στο προβλεπόμενο χρονικό διάστημα.

Μη ανταπόκριση σε αίτημα λήψης στοιχείων που απαιτούνται από τον ΕΦΕΠΑΕ, την ΔΑ και τις λοιπές ελεγκτικές αρχές ενδέχεται να οδηγήσει στην ανάκληση της εγκριτικής απόφασης και στην απένταξη του Δικαιούχου από το Πρόγραμμα με έντοκη επιστροφή της τυχόν ήδη καταβληθείσας επιχορήγησης (αφορά περιπτώσεις στις οποίες έχει χορηγηθεί ενδιάμεση καταβολή).

10.1.1 Αίτημα Επαλήθευσης

Με στόχο την παρακολούθηση της προόδου του έργου και την εκταμίευση των προβλεπόμενων δόσεων της δημόσιας χρηματοδότησης, οι Δικαιούχοι υποβάλλουν Αιτήματα Επαλήθευσης. Κάθε αίτημα επαλήθευσης υποβάλλεται μέσω του ΟΠΣΚΕ, αφορά σε συγκεκριμένο χρονικό διάστημα και στις δαπάνες που πραγματοποίησε ο Δικαιούχος σε αυτό και συνοδεύεται από τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, όπως αυτά καθορίζονται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VII: ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ ΔΑΠΑΝΩΝ – ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΑ ΠΑΡΑΣΤΑΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΦΥΣΙΚΟΥ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ. Κάθε αίτημα επαλήθευσης συνοδεύεται υποχρεωτικά από Έκθεση πεπραγμένων (παραδοτέο) αναφορικά με την πρόοδο υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου με αναφορά στις επιμέρους εργασίες των φυσικών προσώπων που χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο της πράξης.

Τα Αιτήματα Επαλήθευσης υποβάλλονται από τον **Συντονιστή ΟΠΣΚΕ** του Έργου ηλεκτρονικά στο ΟΠΣΚΕ (και συνοδεύεται από τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και παραδοτέα). Για τη διαχείριση των δικαιολογητικών της επιχείρησης, ο Δικαιούχος πρέπει πρώτα, πραγματοποιώντας είσοδο στο ΟΠΣΚΕ με τους κωδικούς TaxisNet της επιχείρησης, να ορίσει τον **Οικονομικό Υπεύθυνο**, ο οποίος είναι αρμόδιος για να πραγματοποιεί τις καταχωρήσεις των παραστατικών και πληρωμών για λογαριασμό του Δικαιούχου στο ΟΠΣΚΕ και να αναρτά/διαχειρίζεται τα δικαιολογητικά. Ο Οικονομικός υπεύθυνος πρέπει να είναι φυσικό πρόσωπο που διαθέτει επίσης προφίλ στο ΟΠΣΚΕ.

Ο Οικονομικός Υπεύθυνος :

- Καταχωρεί δικαιολογητικά μέσω της διαδικασίας προσθήκης ή μέσω διαλειτουργικότητας, ανάλογα με τον τύπο δικαιολογητικού,
- Καταχωρεί τιμολόγια μέσω της διαδικασίας προσθήκης ή μέσω διαλειτουργικότητας,
- Καταχωρεί παραστατικά εξόφλησης και
- Επιμερίζει τα τιμολόγια σε έργα, ώστε ο Συντονιστής ΟΠΣΚΕ να τα συνδέσει με δαπάνες σε κάθε αίτημα καταβολής Ενίσχυσης

Ως Οικονομικοί Υπεύθυνοι μπορούν να οριστούν και οι Συντονιστές ΟΠΣΚΕ, αλλά και σε αυτή την περίπτωση απαιτείται νέα σχέση ΟΠΣΚΕ με ιδιότητα «Οικονομικός Υπεύθυνος».

Με βάση τα αιτήματα και τα συνοδευτικά παραστατικά διενεργείται η σχετική επαλήθευση από τον ΕΦΕΠΑΕ, πιστοποιείται το φυσικό και οικονομικό αντικείμενο του έργου που έχει εκτελεστεί και αποφασίζεται η εκταμίευση και το ύψος της δόσης της δημόσιας χρηματοδότησης (ενδιάμεση δόση ή

αποπληρωμή), καθώς και ο κατάλληλος χειρισμός της εγγυητικής επιστολής που ενδέχεται να έχει προσκομιστεί στο πλαίσιο λήψης προκαταβολής (απομείωση ή επιστροφή).

Η υποβολή Αιτημάτων Επαλήθευσης γίνεται υποχρεωτικά μέσω του ΟΠΣΚΕ. Σε περίπτωση που δεν υποβληθεί από το Δικαιούχο εντός των καθορισμένων χρονικών ορίων Αίτημα Ενδιάμεσης ή Τελικής Επαλήθευσης, και ιδίως εάν έχει προηγηθεί εκταμίευση προκαταβολής ή δόσης της επιχορήγησης, ο ΕΦΕΠΑΕ προχωρά στη διερεύνηση του θέματος και σε διενέργεια επαλήθευσης.

Στο πλαίσιο της υλοποίησης κάθε έργου είναι δυνατόν να υποβληθούν:

10.1.1.1 Αίτημα Ενδιάμεσης Επαλήθευσης

Οι Δικαιούχοι έχουν υποχρέωση να υποβάλλουν το 1ο Αίτημα Ενδιάμεσης Επαλήθευσης εντός έξι (6) μηνών, από την υπογραφή της εγκριτικής απόφασης, ενώ σε περίπτωση μη έγκαιρης υποβολής το έργο απεντάσσεται.

Οι Δικαιούχοι δύνανται να υποβάλουν το πολύ τρία (3) Αιτήματα Ενδιάμεσης Επαλήθευσης και έως την εκτέλεση του 80% του επιχορηγούμενου φυσικού και οικονομικού αντικειμένου (υλοποιημένες και εξοφλημένες δαπάνες). Ο ανωτέρω περιορισμός, αναφέρεται σε εγκεκριμένα από τον ΕΦΕΠΑΕ και όχι σε υποβληθέντα αιτήματα του Δικαιούχου.

10.1.1.2 Αίτημα Τελικής Επαλήθευσης

Υποβάλλεται το αργότερο εντός τριών (3) μηνών από τη λήξη της εγκεκριμένης χρονικής διάρκειας υλοποίησης του έργου. Έχει ως στόχο την επαλήθευση της ολοκλήρωσης του φυσικού αντικειμένου, την οριστικοποίηση του τελικού προϋπολογισμού του έργου και της αντίστοιχης δημόσιας χρηματοδότησης και την επιβεβαίωση της τήρησης των όρων της εγκριτικής απόφασης.

Στην περίπτωση που δεν υποβληθεί εμπρόθεσμα Αίτημα Τελικής Επαλήθευσης - Πιστοποίησης, ο ΕΦΕΠΑΕ υποχρεούται στη διενέργεια αυτεπάγγελτης επιτόπιας επαλήθευσης εντός ενενήντα (90) ημερών από τη λήξη της προθεσμίας υποβολής, εφόσον έχει προηγηθεί εκταμίευση επιχορήγησης. Εφόσον δεν έχει προηγηθεί Αίτημα Επαλήθευσης - Πιστοποίησης και δεν έχει προηγηθεί εκταμίευση επιχορήγησης η πράξη απεντάσσεται.

10.1.2 Επαλήθευση έργων

Η παρακολούθηση της υλοποίησης των έργων των Δικαιούχων γίνεται μέσω επαληθεύσεων του Φυσικού και Οικονομικού Αντικειμένου (ΦΟΑ). Οι επαληθεύσεις των έργων διακρίνονται σε διοικητικές και επιτόπιες. Πραγματοποιούνται από ορισμένο με απόφαση του ΕΦΕΠΑΕ για το σκοπό αυτό Όργανο Ελέγχου κατόπιν Αιτήματος Επαλήθευσης του Δικαιούχου, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου (ΣΔΕ).

Οι διοικητικές επαληθεύσεις διενεργούνται εξ αποστάσεως με βάση τα στοιχεία που υποβάλλονται από τους Δικαιούχους των έργων, ενώ για τις επιτόπιες επαληθεύσεις είναι απαραίτητη η επιτόπια επίσκεψη στον τόπο υλοποίησης της επένδυσης. Στα Αιτήματα Ενδιάμεσης Επαλήθευσης δύνανται να διενεργηθεί επιτόπια επαλήθευση ανάλογα με τη φύση και το είδος των παραδοτέων του έργου που έχουν ολοκληρωθεί έως την ημερομηνία υποβολής του αντίστοιχου αιτήματος (εξαιρουμένων των αιτημάτων για προκαταβολή) και υποχρεωτικά θα διενεργηθεί στο Αίτημα Τελικής Επαλήθευσης.

Η επαλήθευση αφορά στην επιβεβαίωση της υλοποίησης του εγκεκριμένου φυσικού αντικειμένου και της επιλεξιμότητας των πραγματοποιηθεισών δαπανών και ο έλεγχος του καθορισμού του ποσού των

έμμεσων δαπανών (7% των άμεσων επιλέξιμων δαπανών) για την υλοποίηση της επένδυσης και στην πιστοποίησή τους μετά από έλεγχο του εύλογου του κόστους αυτών.

Προκειμένου οι Δικαιούχοι να είναι κατάλληλα προετοιμασμένοι κατά την ημερομηνία της επιτόπιας επαλήθευσης, ενημερώνονται από τον ΕΦΕΠΑΕ, σε εύλογο χρονικό διάστημα πριν την διενέργεια της επιτόπιας επαλήθευσης, με ενημερωτικό έγγραφο ειδοποίησης όπου αναφέρεται η ακριβής ημερομηνία και ο τόπος της επιτόπιας επαλήθευσης, η εκτιμώμενη διάρκεια και ο τρόπος διενέργειάς της, καθώς και όλα τα στοιχεία ή το προσωπικό που πρέπει να βρίσκονται στη διάθεση του οργάνου επαλήθευσης. Ο Δικαιούχος από την πλευρά του θα πρέπει να διευκολύνει τα μέλη του οργάνου επαλήθευσης και να τηρεί τις οδηγίες που αυτά θα του υποδεικνύουν καθώς και τις ημερομηνίες αποστολής στοιχείων για τυχόν εκκρεμότητες που διαπιστώθηκαν. Η παρουσία κατά τη διάρκεια της επιτόπιας επαλήθευσης των αρμόδιων στελεχών εκ μέρους του Δικαιούχου, αποτελεί βασική προϋπόθεση για την ομαλή διεξαγωγή της επαλήθευσης.

Τα δικαιολογητικά για τη διενέργεια της επαλήθευσης του έργου (του φυσικού και του οικονομικού αντικείμενου) αναφέρονται αναλυτικά στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VII: ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ ΔΑΠΑΝΩΝ – ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΑ ΠΑΡΑΣΤΑΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΦΥΣΙΚΟΥ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ.

Επισημαίνεται ότι η κάλυψη τυχόν ελλείψεων που εντοπίστηκαν στο υποβληθέν αίτημα επαλήθευσης είναι δυνατόν να πραγματοποιηθεί. Ο Δικαιούχος καλείται να ανταποκριθεί και να καλύψει τα ζητούμενα σε εύλογο χρονικό διάστημα το οποίο δύναται να ορίζεται στην επιστολή από τον ΕΦΕΠΑΕ. Σε περίπτωση μη έγκαιρης προσκόμισης των δικαιολογητικών το όργανο επαλήθευσης ολοκληρώνει την έκθεση επαλήθευσης χωρίς να συμπεριλάβει τις αντίστοιχες δαπάνες. Ο Δικαιούχος μπορεί να συμπεριλάβει τις δαπάνες αυτές με τα αντίστοιχα δικαιολογητικά σε επόμενο αίτημα επαλήθευσης.

Μετά τη διενέργεια της επαλήθευσης και την κάλυψη τυχόν ελλείψεων που εντοπίστηκαν ή την άπρακτη παρέλευση του οριζόμενου διαστήματος ολοκληρώνεται η επαλήθευση με τη σύνταξη της σχετικής έκθεσης. Στην έκθεση επαλήθευσης, η οποία αποτελεί Τυποποιημένο Έντυπο που παράγεται από το ΟΠΣΚΕ, αποτυπώνονται τα προς επαλήθευση στοιχεία (σημεία ελέγχου), τα αντίστοιχα ευρήματα και τυχόν συστάσεις ή διορθώσεις.

10.1.3 Όργανο Επαλήθευσης

Για την υποστήριξη της διαδικασίας παρακολούθησης των έργων, ορίζεται με Απόφαση ΕΦΑΠΑΕ, αρμόδιο Όργανο Επαλήθευσης για κάθε έργο. Κατά τον ορισμό των μελών των Οργάνων Επαλήθευσης διασφαλίζεται η μη συμμετοχή τους στην αξιολόγηση του ελεγχόμενου έργου. Τα μέλη των Οργάνων Επαλήθευσης υποβάλλουν στον ΕΦΕΠΑΕ δήλωση μη σύγκρουσης συμφερόντων και εμπιστευτικότητας.

Το πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του Οργάνου Επαλήθευσης περιλαμβάνει:

- Τον έλεγχο εμπρόθεσμης υποβολής του Αιτήματος Ελέγχου.
- Την καταβολή της ιδιωτικής συμμετοχής του Δικαιούχου της ενίσχυσης (επιχείρηση).
- Τον έλεγχο παραδοτέων φυσικού αντικείμενου και την τήρηση χρονοδιαγράμματος, σύμφωνα με τους όρους που περιλαμβάνονται στην ισχύουσα κάθε φορά εγκριτική απόφαση ή και τους όρους αποζημίωσης δαπανών που υπολογίζονται με επιλογές απλοποιημένου κόστους.
- Την πιστοποίηση του οικονομικού αντικείμενου με βάση τα προσκομισθέντα παραστατικά και λοιπά δικαιολογητικά και στοιχεία τεκμηρίωσης.
- Την επιβεβαίωση του εύλογου του κόστους των επιλέξιμων δαπανών σύμφωνα με την εγκριτική απόφαση

- Την επιβεβαίωση ύπαρξης επαρκούς διαδρομής ελέγχου
- Τη διασφάλιση της τήρησης των λοιπών όρων υλοποίησης του έργου σύμφωνα με την παρούσα Πρόσκληση και τα εγκεκριμένα χαρακτηριστικά του έργου τους
- Την επιβεβαίωση της τήρησης χωριστής λογιστικής μερίδας για το έργο ή επαρκούς λογιστικής κωδικοποίησης
- Τη διασφάλιση των κατά περίπτωση εφαρμοσμένων όρων ενωσιακού και εθνικού δικαίου που διέπει την υλοποίηση του έργου
- Την επιβεβαίωση της συμμόρφωσης του Δικαιούχου με τυχόν συστάσεις προγενέστερων επαληθεύσεων που έχουν διενεργηθεί στο έργο από τον ΕΦΕΠΑΕ ή ελέγχων από άλλα εθνικά ή/και κοινοτικά ελεγκτικά όργανα
- Τη διατύπωση πιθανών συστάσεων για διορθωτικές ενέργειες
- Τη διατύπωση εισήγησης σε σχέση με τη συνέχιση ή μη της χρηματοδότησης του έργου

Οποιαδήποτε περικοπή δαπάνης θα πρέπει να είναι πλήρως και επαρκώς αιτιολογημένη από το Όργανο Επαλήθευσης.

10.1.4 Παραλαβή αποτελεσμάτων επαλήθευσης - αντιρρήσεις Δικαιούχου

Η συνταχθείσα από το αρμόδιο όργανο έκθεση επαλήθευσης υποβάλλεται για έγκριση (αποδοχή των αποτελεσμάτων) από ιεραρχικά ανώτερο και διαφορετικό όργανο. Τα στοιχεία της εγκεκριμένης έκθεσης επαλήθευσης καταχωρούνται στο ΟΠΣΚΕ με ευθύνη του ΕΦΕΠΑΕ. Με την οριστικοποίηση της έκθεσης επαλήθευσης:

- Ο Συντονιστής ΟΠΣΚΕ του έργου ενημερώνεται για τα αποτελέσματα της πιστοποίησης μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και ειδικότερα στην ηλεκτρονική διεύθυνση που έχει δηλώσει / επιβεβαιώσει κατά την εγγραφή του ως χρήστης του ΟΠΣΚΕ, την οποία μπορεί να επικαιροποιεί / επιβεβαιώνει εκ νέου στο προφίλ επικοινωνίας (όπου εμφανίζεται), καθώς και στην ηλεκτρονική διεύθυνση που έχει δηλώσει / επιβεβαιώσει κατά την εγγραφή του ως χρήστης του ΟΠΣΚΕ ο συντονιστής, όπως αυτή τυχόν έχει επικαιροποιηθεί και ισχύει,
- Με την αποδοχή των αποτελεσμάτων της πιστοποίησης ο Δικαιούχος στερείται του δικαιώματος υποβολής αντιρρήσεων, αποκτά δικαίωμα λήψης δημόσιας επιχορήγησης και καλείται να υποβάλλει τα απαιτούμενα δικαιολογητικά για την καταβολή της επιχορήγησης. Με την κοινοποίηση των αποτελεσμάτων επαλήθευσης/πιστοποίησης και την μη αποδοχή του πορίσματος, παρέχεται το δικαίωμα στο δικαιούχο της πράξης να ασκήσει αντιρρήσεις.

Με την ολοκλήρωση της πιστοποίησης κοινοποιούνται τα αποτελέσματα στον δικαιούχο. Με την κοινοποίηση των αποτελεσμάτων επαλήθευσης, παρέχεται το δικαίωμα στους Δικαιούχους να ασκήσουν αντιρρήσεις. Ο τρόπος καθώς και η αποκλειστική προθεσμία εντός της οποίας μπορεί να ασκηθεί το δικαίωμα αυτό, το όργανο εξέτασης καθώς και η χρονική προθεσμία εντός της οποίας πρέπει να εκδίδεται θετική ή απορριπτική απόφαση προσδιορίζονται στην Κοινή Υπουργική Απόφαση για το Σύστημα Δημοσιονομικών Διορθώσεων και τις Διαδικασίες Ανάκτησης Αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών από πόρους του Κρατικού Προϋπολογισμού για την υλοποίηση Προγραμμάτων Συγχρηματοδοτούμενων του 2021-2027, σύμφωνα με το άρθρο 42 του Ν.4914/2022

Στην περίπτωση που κατά την επαλήθευση διαπιστώνεται παρατυπία, αυτή αναφέρεται στη σχετική Έκθεση Επαλήθευσης που συμπληρώνεται από τον ΕΦΕΠΑΕ με κατάλληλη τεκμηρίωση και αναφορά των διατάξεων που παραβιάστηκαν. Ο Δικαιούχος μπορεί, **εντός αποκλειστικής προθεσμίας δέκα πέντε (15) ημερολογιακών ημερών από την επομένη της ηλεκτρονικής κοινοποίησης της έκθεσης**, να υποβάλει τις

αντιρρήσεις του ως προς την προτεινόμενη διόρθωση, ηλεκτρονικά μέσω ΟΠΣΚΕ, επισυνάπτοντας τα δικαιολογητικά που τεκμηριώνουν τα αναφερόμενα στις αντιρρήσεις κατά την κρίση του. Σε περίπτωση που η προθεσμία λήγει σε μη εργάσιμη ημέρα, αυτή παρατείνεται μέχρι την πρώτη εργάσιμη ημέρα.

Σημειώνεται ότι η προσκόμιση δικαιολογητικών εκταμίευσης εκ μέρους του Δικαιούχου μετά την παραλαβή κάθε Έκθεσης Επαλήθευσης και εντός της προαναφερόμενης προθεσμίας των δεκαπέντε (15) ημερολογιακών ημερών, συνιστά αποδοχή του συνόλου των αποτελεσμάτων κάθε Έκθεσης Επαλήθευσης.

Μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας υποβολής και εξέτασης αντιρρήσεων, επικαιροποιείται ή συμπληρώνεται, αν απαιτείται, η απόφαση έγκρισης των αποτελεσμάτων επαλήθευσης / πιστοποίησης. Τα αποτελέσματα εξέτασης των αντιρρήσεων αποστέλλονται στους Δικαιούχους με ευθύνη του ΕΦΕΠΑΕ. Το Αίτημα Επαλήθευσης, η Έκθεση Επαλήθευσης, η Πιστοποίησή της και όλο το υλικό της υποβληθείσας αντίρρησης, τηρούνται στο Φάκελο της Πράξης.

10.2 ΕΞΟΦΛΗΣΗ ΔΑΠΑΝΩΝ

Η εξόφληση των δαπανών που πραγματοποιούνται για την υλοποίηση έργων που χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο της παρούσας Πρόσκλησης, θα πρέπει να γίνεται κάθε φορά λαμβάνοντας υπόψη τα οριζόμενα στις εκάστοτε ισχύουσες νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις που ρυθμίζουν το πλαίσιο πραγματοποίησης συναλλαγών και θέσπισης τυχόν περιορισμών σε αυτές.

Για να είναι επιλέξιμες οι δαπάνες θα πρέπει:

- Κάθε είδους δαπάνη, που συνοδεύεται από νόμιμο φορολογικό στοιχείο και που αφορά σε αγορά αγαθών ή λήψη υπηρεσιών καθαρής αξίας πεντακοσίων (500) ευρώ και κάτω (χωρίς ΦΠΑ), μπορεί να εξοφλείται και δίχως χωρίς τη χρήση τραπεζικού μέσου πληρωμής, δηλαδή με οποιονδήποτε τρόπο πληρωμής.
- Κάθε είδους δαπάνη, που συνοδεύεται από νόμιμο φορολογικό στοιχείο και που αφορά σε αγορά αγαθών ή λήψη υπηρεσιών καθαρής αξίας άνω των πεντακοσίων (500) ευρώ (χωρίς ΦΠΑ), θα πρέπει η τμηματική ή ολική εξόφληση της, να γίνει γίνεται με τη χρήση τραπεζικού μέσου πληρωμής.
- Η δαπάνη της μισθοδοσίας και ενοικίων ειδικά, εξοφλείται αποκλειστικά με τη χρήση τραπεζικού μέσου πληρωμής.

Ως τραπεζικό μέσο πληρωμής, προκειμένου για την εφαρμογή των ανωτέρω, νοείται:

- Η καταβολή σε ταυτοποιημένο λογαριασμό πληρωμών, που τηρείται σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών του Ν. 4537/2018 (ήτοι Πιστωτικό Ίδρυμα, Ίδρυμα Ηλεκτρονικού Χρήματος ή Ίδρυμα Πληρωμών), είτε με μετρητά είτε με μεταφορά μεταξύ λογαριασμών (έμβασμα, ηλεκτρονικό ή μη).
- Η χρήση χρεωστικών ή πιστωτικών καρτών της επιχείρησης που πραγματοποιεί την πληρωμή ή/και όποιας άλλης κάρτας συνδέεται με ονομαστικό ταυτοποιημένο λογαριασμό πληρωμών του λήπτη της ενίσχυσης (Δικαιούχου) που τηρείται σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών του Ν. 3862/2010 (ήτοι, Πιστωτικό Ίδρυμα, Ίδρυμα Ηλεκτρονικού Χρήματος ή Ίδρυμα Πληρωμών).
- Η έκδοση επιταγής της επιχείρησης ή η έκδοση τραπεζικής επιταγής από νόμιμα λειτουργούσα στην Ελλάδα τράπεζα.
- Η χρήση ταχυδρομικής επιταγής – ταχυπληρωμής (έως του ορίου που επιτρέπεται από τα ΕΛΤΑ).

Σελίδα 73 από 314

Επισημαίνεται ότι η επιβάρυνση για την έκδοση της ταχυδρομικής επιταγής δεν αποτελεί επιλέξιμη δαπάνη.

Αποδεκτοί τρόποι εξόφλησης και απαιτούμενα στοιχεία και δικαιολογητικά για συναλλαγές που εξοφλούνται μέσω τραπεζικού μέσου πληρωμής, είναι:

- Κατάθεση μετρητών από τον λήπτη της ενίσχυσης (δικαιούχο) σε ταυτοποιημένο λογαριασμό πληρωμών. Για την πιστοποίηση της πληρωμής απαιτείται: (α) το αντίγραφο κατάθεσης του ποσού από το οποίο να προκύπτει ο λήπτης του ποσού πληρωμής δηλαδή ο προμηθευτής των αγαθών/ υπηρεσιών ή εργαζόμενος (IBAN και επωνυμία) και ο πληρωτής/καταθέτης.
- Μεταφορά από τον εταιρικό τραπεζικό λογαριασμό ή τον ταυτοποιημένο επαγγελματικό λογαριασμό πληρωμών του λήπτη της ενίσχυσης (δικαιούχο) που τηρείται σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών σε εταιρικό τραπεζικό λογαριασμό ή σε επαγγελματικό λογαριασμό πληρωμών που τηρείται σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών. Για την πιστοποίηση της πληρωμής απαιτείται: (α) αντίγραφο του εγγράφου της τράπεζας ή του Παρόχου Υπηρεσιών Πληρωμών για μεταφορά χρημάτων από το οποίο θα προκύπτει ο λήπτης του ποσού πληρωμής, δηλαδή ο προμηθευτής των αγαθών/ υπηρεσιών ή εργαζόμενος (IBAN και επωνυμία) , δηλαδή ο Δικαιούχος της ενίσχυσης (IBAN και επωνυμία) (β) τα σχετικά έντυπα κίνησης των επαγγελματικών τραπεζικών λογαριασμών ή των επαγγελματικών λογαριασμών πληρωμών (extrait) της επιχορηγούμενης επιχείρησης
- Ηλεκτρονική συναλλαγή (κίνηση web-banking ή κίνηση μεταφοράς μέσω web από και προς ταυτοποιημένο λογαριασμό πληρωμών που τηρείται σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών). Για την πιστοποίηση της πληρωμής απαιτούνται: (α) έντυπο κίνησης του εταιρικού λογαριασμού (extrait) που τηρείται σε Τράπεζα ή σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών του λήπτη της ενίσχυσης (δικαιούχο),(β) αντίγραφο της ηλεκτρονικής συναλλαγής από το οποίο θα προκύπτει ο λήπτης του ποσού πληρωμής, δηλαδή ο προμηθευτής των αγαθών /υπηρεσιών ή εργαζόμενος (IBAN και επωνυμία) και ο πληρωτής/καταθέτης, δηλαδή ο Δικαιούχος της ενίσχυσης (IBAN και επωνυμία)
- Εξόφληση μέσω κάρτας πληρωμών (χρεωστικής, πιστωτικής, προπληρωμένης). Προϋπόθεση για την πιστοποίηση της πληρωμής είναι η κάρτα να έχει εκδοθεί στο όνομα του δικαιούχου της ενίσχυσης (εταιρικής σε περίπτωση Νομικού Προσώπου) είτε να συνδέεται απαραίτητως με λογαριασμό πληρωμών που τηρείται σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών στο όνομα του δικαιούχου της ενίσχυσης, δηλαδή του επιχειρηματία μόνο στην περίπτωση των ατομικών επιχειρήσεων και οπωσδήποτε εταιρική σε περίπτωση που ο δικαιούχος της ενίσχυσης είναι εταιρεία. Σε κάθε περίπτωση πρέπει να υπάρχει επαρκής διαδρομή ελέγχου, δηλαδή να αποδεικνύεται η αγορά των αντίστοιχων αγαθών/υπηρεσιών και η χρέωση της κάρτας του Δικαιούχου (ανεξάρτητα εάν η συναλλαγή αυτή πραγματοποιείται με δόσεις ή με εφάπαξ καταβολή). Για την πιστοποίηση απαιτούνται: (α) αντίγραφο κίνησης κάρτας ή λογαριασμού πληρωμών του λήπτη της ενίσχυσης (δικαιούχο) που τηρείται σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών που αποτυπώνει τις κινήσεις της κάρτας και στο οποίο να εμφανίζεται μία δόση ή η εφάπαξ καταβολή για τη συναλλαγή και
- Έκδοση επιταγής από τον εταιρικό λογαριασμό του λήπτη της ενίσχυσης (δικαιούχο) προς τον προμηθευτή των αγαθών/ υπηρεσιών, που πρέπει να έχει εξοφληθεί σε χρόνο προγενέστερο της ημερομηνίας πιστοποίησης της δαπάνης. Για την πιστοποίηση της πληρωμής απαιτείται: (α) φωτοαντίγραφο του σώματος της επιταγής (β)τα σχετικά με την εκδοθείσα επιταγή έντυπα κίνησης των επαγγελματικών τραπεζικών λογαριασμών (extrait) της επιχορηγούμενης

επιχείρησης ή βεβαίωση της τράπεζας ότι έχει εξοφληθεί η επιταγή (αριθμός επιταγής-ημερομηνία-ποσό-αποδέκτης)

- Έκδοση Τραπεζικής Επιταγής από τον λήπτη της ενίσχυσης (δικαιούχο) προς τον προμηθευτή. Πρόκειται για επιταγές που εκδίδονται από νόμιμα λειτουργούσα στην Ελλάδα τράπεζα, είτε με αντίστοιχη κατάθεση μετρητών στην τράπεζα από το δικαιούχο, είτε με χρέωση του εταιρικού τραπεζικού λογαριασμού του δικαιούχου. Για την πιστοποίηση της πληρωμής απαιτείται: (α) αντίγραφο του σώματος της αντίστοιχης επιταγής και (β) τραπεζικό παραστατικό έκδοσης τραπεζικής επιταγής με κατάθεση χρημάτων ή μεταφορά. Σε περίπτωση έκδοσης της επιταγής με χρέωση του εταιρικού τραπεζικού λογαριασμού του δικαιούχου της ενίσχυσης, το έντυπο κίνησης του τραπεζικού λογαριασμού (extrait) του λήπτη της ενίσχυσης
- Έκδοση ταχυδρομικής επιταγής - ταχυπληρωμής με κατάθεση μετρητών του λήπτη της ενίσχυσης (δικαιούχο) στα ΕΛΤΑ για εξόφληση του προμηθευτή, σε χρόνο προγενέστερο της ημερομηνίας πιστοποίησης της δαπάνης. Για την πιστοποίηση της πληρωμής απαιτείται: (α) αποδεικτικό έκδοσης της ταχυδρομικής επιταγής, όπου θα αναγράφονται τα στοιχεία του Δικαιούχου και του προμηθευτή των αγαθών /υπηρεσιών και (β) αποδεικτικό είσπραξης/βεβαίωση περί της τύχης της επιταγής από την αρμόδια υπηρεσία (ΕΛΤΑ)

Η εξόφληση που αφορά πληρωμή μισθοδοσίας εργαζομένου θα πρέπει να πραγματοποιείται από τον εταιρικό λογαριασμό του Δικαιούχου προς τον ατομικό λογαριασμό του εργαζομένου και να τεκμηριώνεται επαρκής διαδρομή ελέγχου από την οποία θα προκύπτει μεταξύ άλλων και η επωνυμία του εργαζομένου στον λογαριασμό που πραγματοποιήθηκε η εξόφληση.

Στις περιπτώσεις όπου από τα ως άνω περιγραφόμενα στοιχεία και δικαιολογητικά για τις εξοφλήσεις με τη χρήση τραπεζικού μέσου πληρωμής, δεν προκύπτουν εμφανώς τα στοιχεία των αντισυμβαλλομένων ή για εξοφλήσεις δαπανών ειδικού τύπου, δύναται να ζητείται επιπλέον απόδειξη είσπραξης ή έγγραφο ισοδύναμης αποδεικτικής αξίας π.χ. απόδειξη είσπραξης ή πληρωμής μισθοδοσίας. Σε περίπτωση εξόφλησης παραστατικού μέσω μετρητών (καθαρής αξίας έως και 500€ ή όπως εκάστοτε ισχύει) τα απαιτούμενα στοιχεία και δικαιολογητικά για τις συναλλαγές αυτές είναι (εκτός του τιμολογίου αγοράς αγαθών ή παροχής υπηρεσιών): απόδειξη είσπραξης του προμηθευτή ή έγγραφο ισοδύναμης αποδεικτικής αξίας π.χ. βεβαίωση προμηθευτή περί εξόφλησης της συναλλαγής.

Το σύνολο των ως άνω συναλλαγών πρέπει να συνοδεύεται από τις κατά περίπτωση και σύμφωνα με την τηρούμενη κατηγορία λογιστικών βιβλίων της επιχείρησης, λογιστικές καταχωρήσεις βάσει των Ελληνικών Λογιστικών Προτύπων (Ν. 4308/2014).

Όσον αφορά την τήρηση των απλογραφικών λογιστικών βιβλίων (χειρόγραφα ή μηχανογραφική τήρηση) πρέπει να προσκομίζονται αντίγραφα των λογιστικών καταχωρήσεων των παραστατικών/στοιχείων της πράξης (π.χ. τιμολογίων, τιμολογίων παροχής υπηρεσιών, κ.λπ.) στο βιβλίο εσόδων - εξόδων της επιχείρησης.

Όσον αφορά την τήρηση των διπλογραφικών λογιστικών βιβλίων πρέπει να προσκομίζονται αντίγραφα των λογιστικών καταχωρήσεων των παραστατικών τιμολόγησης και εξόφλησης των δαπανών της επένδυσης στο γενικό ημερολόγιο, καθώς και τα αναλυτικά καθολικά προμηθευτών (καρτέλα 50)

Όλα τα δικαιολογητικά, πρωτότυπα παραστατικά στοιχεία δαπανών προσωπικού του έργου τηρούνται από τον αντίστοιχο Δικαιούχο και τίθενται, οποτεδήποτε αυτό ζητηθεί, συγκεντρωμένα στη διάθεση του ΕΦΕΠΑΕ και των λοιπών αρμοδίων ελεγκτικών οργάνων, που προβλέπονται από την εθνική και κοινοτική νομοθεσία. Τα παραστατικά δαπανών συνοδεύονται υποχρεωτικά από παραστατικά, που αποδεικνύουν

την εξόφληση αυτών ή από λογιστικά έγγραφα ισοδύναμης αποδεικτικής ισχύος σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία.

Όλα τα δικαιολογητικά που αφορούν στην εκτέλεση του έργου πρέπει να τηρούνται, τόσο κατά τη διάρκεια της περιόδου εκτέλεσης του έργου όσο και μετά απ' αυτή, για χρόνο τουλάχιστον τριών (3) ετών μετά την τελευταία καταβολή της δημόσιας επιχορήγησης και πάντως όχι μικρότερο από το χρόνο παραγραφής της αξίωσης του Δημοσίου για την επιστροφή αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών.

Η προαναφερθείσα υποχρέωση τήρησης των πρωτοτύπων δικαιολογητικών του έργου εξακολουθεί να υπάρχει ακόμη και αν από φορολογικές διατάξεις της εθνικής νομοθεσίας προκύπτει ότι ο Φορέας απέκτησε δικαίωμα καταστροφής των σχετικών στοιχείων μετά από φορολογικό έλεγχο. Μη τήρηση των στοιχείων, που θα έχει ως συνέπεια την αδυναμία ελέγχου των πράξεων από τα προβλεπόμενα εθνικά ή κοινοτικά όργανα ελέγχου, θα οδηγήσει σε ανάκληση των σχετικών αποφάσεων χρηματοδότησης-ένταξης και επιστροφή του συνόλου της δημόσιας δαπάνης.

Τονίζεται ότι το σύνολο των παραστατικών δαπανών, θα πρέπει να έχει εκδοθεί από την ημερομηνία έναρξης επιλεξιμότητας και μέχρι την ημερομηνία λήξης του έργου.

Σημειώνεται ότι οι εξοφλήσεις δύνανται να διενεργηθούν και προσκομισθούν έως την υποβολή του Αιτήματος Τελικής Επαλήθευσης.

Στην περίπτωση που εγκρίθηκε αίτηση χρηματοδότησης σε επιχείρηση που λειτουργεί νόμιμα σε άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης (δηλαδή κατά τον χρόνο υποβολής της αίτησης διαθέτει TIN / VAT Number), τότε οι δαπάνες καθίστανται επιλέξιμες εφόσον τεκμηριώνονται από παραστατικά που πραγματοποιούνται από το Δικαιούχο με το ελληνικό ΑΦΜ για την υλοποίηση του έργου του.

10.3 ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ – ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ

Η Δημόσια Δαπάνη (Εθνική επιχορήγηση) κάθε εγκεκριμένου έργου ανέρχεται, κατά μέγιστο, στο ποσό το οποίο περιγράφεται στη Απόφαση Έγκρισης Επενδυτικού Σχεδίου.

Η καταβολή της ενίσχυσης γίνεται σε στάδια (δόσεις) κατά τη διάρκεια του έργου. Κάθε δόση αντιστοιχεί σε συγκεκριμένο ποσοστό της συνολικής εγκεκριμένης ενίσχυσης. Η τελευταία δόση (αποπληρωμή) καταβάλλεται μετά τη λήξη και οριστική παραλαβή του έργου και το ύψος της δεν είναι προκαθορισμένο, αλλά εξαρτάται από τις συνολικές πιστοποιημένες δαπάνες του κάθε Δικαιούχου για το σύνολο του έργου.

Η καταβολή της κάθε δόσης της ενίσχυσης από τον ΕΦΕΠΑΕ γίνεται με την κατάθεση του αντιστοίχου ποσού στον τραπεζικό λογαριασμό, που ο Δικαιούχος έχει δηλώσει και θα πραγματοποιείται ανάλογα με τη ροή χρηματοδότησης του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ).

Η δημόσια χρηματοδότηση καταβάλλεται απευθείας στον Φορέα του επενδυτικού σχεδίου και δεν επιτρέπεται η εκχώρησή της σε τρίτους. Κατ' εξαίρεση είναι δυνατή η εκχώρηση της δημόσιας χρηματοδότησης (εκτός της προκαταβολής) σε χρηματοπιστωτικό ίδρυμα για την παροχή δανείου που θα αντιστοιχεί σε μέρος ή στο σύνολο της δημόσιας χρηματοδότησης που χρησιμοποιείται για την υλοποίηση της επένδυσης. Σε αυτές τις περιπτώσεις η καταβολή της δημόσιας χρηματοδότησης γίνεται απευθείας στο χρηματοπιστωτικό ίδρυμα με το οποίο έχει υπογραφεί η σύμβαση εκχώρησης, για το ισόποσο τμήμα του βραχυπρόθεσμου αυτού δανείου. Στις περιπτώσεις εκχώρησης, ο Δικαιούχος είναι υποχρεωμένος να προσκομίσει τη σύμβαση εκχώρησης με το χρηματοπιστωτικό ίδρυμα στον ΕΦΕΠΑΕ.

Για την καταβολή της επιχορήγησης απαιτείται η υποβολή από το Δικαιούχο του αντίστοιχου αιτήματος στο ΟΠΣΚΕ. Το αίτημα καταβολής της επιχορήγησης υποβάλλεται σε επίπεδο έργου από τον Συντονιστή ΟΠΣΚΕ του Έργου και πρέπει να συνοδεύεται από τα απαιτούμενα σύμφωνα με το

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VIII: ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΤΗΣ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗΣ.

Ο ΕΦΕΠΑΕ διασφαλίζει, υπό την προϋπόθεση ότι υπάρχει διαθέσιμη χρηματοδότηση, ότι ο Δικαιούχος λαμβάνει το πλήρες οφειλόμενο ποσό το αργότερο ογδόντα (80) ημέρες μετά από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης πληρωμής εκ μέρους του Δικαιούχου, των απαιτούμενων δικαιολογητικών και στοιχείων, όπως αυτά καθορίζονται στην πρόσκληση. Η προθεσμία μπορεί να διακοπεί εάν οι πληροφορίες που υποβάλλει ο Δικαιούχος δεν επιτρέπουν στον ΕΦΕΠΑΕ να εξακριβώσει κατά πόσον οφείλεται το ποσό.

Σύμφωνα με το άρθρο 61 του Ν.4914/2022 οι πληρωμές στους Δικαιούχους καταβάλλονται μόνο με την προσκόμιση αποδεικτικών φορολογικής και ασφαλιστικής ενημερότητας, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις περί φορολογικής και ασφαλιστικής ενημερότητας για είσπραξη χρημάτων, χωρίς όμως τον όρο της παρακράτησης. Ο διατάκτης της πληρωμής κατά την έκδοση της απόφασης έγκρισης πληρωμής ορίζει ρητά ότι η ενίσχυση αυτή εμπίπτει στις ρυθμίσεις του παρόντος άρθρου.

Μετά την καταβολή της ενίσχυσης από τον ΕΦΕΠΑΕ στο Δικαιούχο, ο ΕΦΕΠΑΕ ενημερώνει το ΟΠΣΚΕ και το ΟΠΣ.

Επιτρέπονται οι ακόλουθες καταβολές δημόσιας χρηματοδότησης:

10.3.1 Προκαταβολή (δυνητική)

Μετά την υπογραφή της εγκριτικής απόφασης, είναι δυνατή η χορήγηση προκαταβολής, **σε ποσοστό μέχρι 40% της δημόσιας χρηματοδότησης, εφόσον ο Δικαιούχος προσκομίσει ισόποση εγγυητική επιστολή** προκαταβολής από αναγνωρισμένο προς τούτο ίδρυμα, η οποία εκδίδεται υπέρ του ΕΦΕΠΑΕ, με διάρκεια ισχύος είτε αορίστου χρόνου, είτε ορισμένου χρόνου με λήξη την 31/12/2029.

Το αίτημα προκαταβολής, το οποίο δε θα υπερβαίνει το προαναφερθέν ποσοστό, υποβάλλεται μέσω ΟΠΣΚΕ και πρέπει να προηγείται χρονικά του πρώτου αιτήματος επαλήθευσης.

Αποτελεί ευθύνη του ΕΦΕΠΑΕ να παρακολουθεί και να εξασφαλίζει ότι η κατά τα ανωτέρω προσκομισθείσα από Δικαιούχο εγγυητική επιστολή είναι έγκυρη και παραμένει σε ισχύ για το χρονικό διάστημα που απαιτείται.

Η εγγυητική επιστολή προκαταβολής δύναται να απομειώνεται σταδιακά με βάση ισόποσο συμψηφισμό της με αναλογούσα σε πραγματοποιηθείσες και πιστοποιηθείσες δαπάνες του έργου δημόσια χρηματοδότηση και επιστρέφεται στο Δικαιούχο μετά τον πλήρη συμψηφισμό της ως ανωτέρω.

Σε οποιαδήποτε χρονική στιγμή κατά τη διάρκεια υλοποίησης του έργου, η συνολική προκαταβολικά ληφθείσα δημόσια χρηματοδότηση δεν μπορεί να υπερβαίνει το 40% της εγκεκριμένης δημόσιας χρηματοδότησης.

Οι προκαταβολές καλύπτονται από τις δαπάνες που καταβάλλονται από τους Δικαιούχους στο πλαίσιο της υλοποίησης της πράξης και δικαιολογούνται με εξοφλημένα τιμολόγια ή λογιστικά έγγραφα ισοδύναμης αποδεικτικής αξίας το αργότερο εντός τριών ετών από το έτος πληρωμής της προκαταβολής, εάν η ημερομηνία αυτή είναι προγενέστερη, ή την 31η Δεκεμβρίου 2029.

10.3.2 Ενδιάμεση δόση

Καταβάλλεται έπειτα από υποβολή Αιτήματος Ενδιάμεσης Επαλήθευσης από τον Δικαιούχο και έγκριση της υποβληθείσας από το αρμόδιο όργανο έκθεσης ενδιάμεσης επαλήθευσης, όπου και προσδιορίζεται το ύψος των επιλέξιμων δαπανών του έργου μέχρι τη στιγμή της υποβολής του αιτήματος και η αναλογούσα δημόσια χρηματοδότηση.

10.3.3 Τελική δόση – Αποπληρωμή

Καταβάλλεται κατόπιν υποβολής του Αιτήματος Τελικής Επαλήθευσης από τον Δικαιούχο και μετά την έγκριση της υποβληθείσας από το αρμόδιο όργανο έκθεσης τελικής επαλήθευσης. Στο στάδιο αυτό οριστικοποιείται το τελικό επιλέξιμο προς χρηματοδότηση κόστος του έργου, η αναλογούσα δημόσια χρηματοδότηση και εκδίδεται η Βεβαίωση Ολοκλήρωσης του έργου.

10.3.4 Τρόπος υπολογισμού της καταβολής Δημόσιας Χρηματοδότησης (εκταμιεύσεων)

Το μέγιστο ποσό της Ενδιάμεσης/Τελικής Δόσης της χρηματοδότησης για κάθε Δικαιούχο, υπολογίζεται ως το υπόλοιπο της Πιστοποιηθείσας Δημόσιας Δαπάνης μείον τις Προηγηθείσες Εκταμιεύσεις Δημόσιας Χρηματοδότησης.

Πιστοποιηθείσα Δημόσια Δαπάνη είναι το άθροισμα της Δημόσιας Δαπάνης που έχει πιστοποιηθεί για τον Δικαιούχο από το Όργανο Επαλήθευσης, στο σύνολο των επαληθεύσεων που έχουν διενεργηθεί και Προηγηθείσες Εκταμιεύσεις Δημόσιας Χρηματοδότησης είναι το σύνολο των εκταμιεύσεων προς το Δικαιούχο (προκαταβολή και ενδιάμεσες δόσεις) οι οποίες προηγούνται της υπό εξέταση δόσης.

Εφόσον η οριστική Έκθεση τελικά προτείνει διόρθωση σε δαπάνες που περιλαμβάνονται σε προηγούμενη έκθεση επαλήθευσης που έχει ήδη πληρωθεί, ο ΕΦΕΠΑΕ προβαίνει είτε σε συμψηφισμό είτε σε ανάκτηση:

- i. Συμψηφισμός: ο ΕΦΕΠΑΕ δύναται να συμψηφίσει το ποσό της διόρθωσης κατά την πληρωμή του Δικαιούχου, με σχετική αποτύπωση στο παραγόμενο από το ΟΠΣΚΕ τυποποιημένο Έντυπο Καταβολής Ενίσχυσης.
- ii. Ανάκτηση: σε περίπτωση που απαιτείται η ανάκτηση (και όχι ο συμψηφισμός), ο ΕΦΕΠΑΕ εισηγείται στη ΔΑ η οποία προβαίνει στη σύνταξη Απόφασης Ανάκτησης πλέον τόκων από την ημερομηνία καταβολής της ενίσχυσης, την οποία προωθεί για έγκριση στον Περιφερειάρχη Ηπείρου και ενεργοποιείται η Διαδικασία ΔΙΙΙ_2: Ανάκτηση αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών. Η Απόφαση Ανάκτησης κοινοποιείται στον Δικαιούχο, στη Διεύθυνση Δημοσίων Επενδύσεων του Υπουργείου Οικονομικών, στην Ειδική Υπηρεσία «Αρχή Πιστοποίησης και Εξακρίβωσης Συγχρηματοδοτούμενων Προγραμμάτων».

Σε περίπτωση χορήγησης προκαταβολής και προκειμένου να μην υπάρξει υπέρβαση της έντασης της ενίσχυσης, οι καταβολές των ενισχύσεων και οι επιλέξιμες δαπάνες ανάγονται στην αξία τους κατά το χρόνο χορήγησης της ενίσχυσης (με βάση το προεξοφλητικό επιτόκιο που ισχύει κατά το χρόνο χορήγησης της ενίσχυσης). Ο υπολογισμός αυτός πραγματοποιείται πριν την τελική δόση – αποπληρωμή του έργου.

10.3.5 Γενικοί Όροι

Εάν κατά την ολοκλήρωση του έργου διαπιστωθεί ότι η συνολική ενίσχυση/δημόσια χρηματοδότηση που έχει ήδη καταβληθεί από τον ΕΦΕΠΑΕ, σε κάποιο Δικαιούχο είναι μεγαλύτερη από αυτή που δικαιούται βάσει των συνολικών πιστοποιημένων δαπανών του, όπως αυτά προκύπτουν από τη διαδικασία επαλήθευσης, τότε ο Δικαιούχος επιστρέφει εντόκως τη διαφορά σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις περί ανάκτησης αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών και είσπραξης δημοσίων εσόδων για την περίπτωση έργων εθνικής και ενωσιακής χρηματοδότησης.

Στην περίπτωση διαπίστωσης παράβασης εθνικού ή ενωσιακού δικαίου, ο ΕΦΕΠΑΕ εισηγείται στη ΔΑ η οποία προβαίνει στη σύνταξη Απόφασης Ανάκτησης, την οποία προωθεί για έγκριση στον Περιφερειάρχη Ηπείρου με ακύρωση μέρους ή του συνόλου της χρηματοδότησης του έργου, βάσει πορίσματος διοικητικής ή επιτόπιας επαλήθευσης ή πορίσματος ελέγχου, καταχωρώντας τις αντίστοιχες λογιστικές

εγγραφές στο ΟΠΣ. Η δημοσιονομική διόρθωση που επιβάλλεται ως συνεπεία παρατυπίας είναι αναλογική και το ποσό της ακύρωσης είναι ίσο με την παράτυπη δαπάνη. Αν η δημοσιονομική επίπτωση μιας παρατυπίας δεν είναι άμεσα μετρήσιμη, επιβάλλεται κατ' αποκοπή δημοσιονομική διόρθωση που συνίσταται σε ποσοστό περικοπής, το οποίο προσδιορίζεται με βάση τη βαρύτητα της παράβασης που οδήγησε στη διαπιστωθείσα παρατυπία. Τα στοιχεία διαβιβάζονται στις αρμόδιες Αρχές/ φορείς, σύμφωνα με το Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου. Εφόσον η παρατυπία αφορά δαπάνες για τις οποίες έχει καταβληθεί η αντίστοιχη δημόσια συνεισφορά, η προσωρινή έκθεση περιλαμβάνει και πρόταση για ανάκτηση ή μείωση ορίου πληρωμών από τους Δικαιούχους σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 8 του άρθρου 42 του Ν.4914/2022.

11 ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ

11.1 ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗΣ

Οι όροι υλοποίησης της πράξης όπως ορίζονται στην εγκριτική απόφαση είναι ουσιαστικοί και οποιαδήποτε μονομερής αλλαγή από τον Δικαιούχο χωρίς προηγούμενη έγκριση από την ΔΑ ή τον ΕΦΕΠΑΕ δύναται να έχει ως αποτέλεσμα τη διακοπή χρηματοδότησης της πράξης. Οι πληρωμές που πραγματοποιούνται συνεπεία αυτής της αλλαγής, δεν είναι επιλέξιμες μέχρι την αναγνώρισή τους από την αρμόδια ΔΑ ή τον ΕΦΕΠΑΕ.

Τροποποίηση επιμέρους στοιχείων της εγκριτικής απόφασης είναι δυνατή εφόσον **τηρούνται αθροιστικά οι ακόλουθες προϋποθέσεις:**

- Παρέχεται επαρκής τεκμηρίωση για την αναγκαιότητα των προτεινόμενων μεταβολών των στοιχείων του έργου ως προς την ομαλή υλοποίηση του φυσικού αντικείμενου του έργου και την επίτευξη των στόχων του
- Δεν αλλοιώνονται η φύση και οι στόχοι του έργου
- Δεν μεταβάλλονται στοιχεία με τρόπο που να ακυρώνονται η επιλεξιμότητα και η θετική αξιολόγηση της Αίτησης Χρηματοδότησης, βάσει των κριτηρίων της παρούσας Πρόσκλησης
- Δεν αυξάνεται το ποσό της εγκεκριμένης δημόσιας χρηματοδότησης εκάστου Δικαιούχου και του έργου.

Η βασική προϋπόθεση για την αποδοχή ενός αιτήματος τροποποίησης έργου είναι να μην υποβαθμίζεται το φυσικό αντικείμενο του έργου, να μην επηρεάζονται και να μην δημιουργείται αξιοσημείωτη απόκλιση από τους στόχους της Πρόσκλησης.

Αν δεν υλοποιηθεί το σύνολο του φυσικού αντικείμενου θα πρέπει να τροποποιηθεί η πρόταση με αντίστοιχη μείωση του οικονομικού αντικείμενου.

Οι τροποποιήσεις που επιτρέπεται να πραγματοποιηθούν από τους Δικαιούχους έργων της παρούσας Πρόσκλησης, υποβάλλονται μέσω ΟΠΣΚΕ λαμβάνοντας υπόψη τους περιορισμούς του κεφαλαίου 4 ανήκουν στις ακόλουθες κατηγορίες και υπάγονται στην ακόλουθη διαδικασία:

11.1.1 Τροποποιήσεις μείζονος σημασίας

Πρόκειται για τροποποιήσεις που σχετίζονται με το εγκεκριμένο φυσικό και οικονομικό αντικείμενο του έργου όπως αυτό αποτυπώνεται στην εγκριτική απόφαση και στο οικείο Τεχνικό Παράρτημα Έργου.

Οι ακόλουθες τροποποιήσεις χαρακτηρίζονται ως μείζονος σημασίας και πραγματοποιούνται με ευθύνη των δικαιούχων μέσω ΟΠΣΚΕ σε όλη την διάρκεια του έργου. Αιτήματα τροποποίησης μείζονος σημασίας δεν είναι δυνατόν να υποβληθούν παράλληλα με άλλες ανοιχτές ενέργειες στο ΟΠΣΚΕ.

- 01. Αντικατάσταση Δικαιούχου
Αφορά αποκλειστικά την δήλωση του ΑΦΜ στις υπο σύσταση επιχειρήσεις.
- 02. Μεταβολή Τόπου - ΚΑΔ Επένδυσης
Η μεταβολή του τόπου επένδυσης επιτρέπεται μόνο εντός της Περιφέρειας Ηπείρου ενώ η μεταβολή του δηλούμενου ΚΑΔ επένδυσης δεν επιτρέπεται.
- 05. Τροποποίηση / Μεταβολή Μετοχικής ή Εταιρικής Σύνθεσης
Αιτήματα τροποποίησης εταιρικής/μετοχικής σύνθεσης του φορέα της επένδυσης κατά τη διάρκεια υλοποίησης γίνονται αποδεκτά, υπό τους εξής όρους:
Η επαναξιολόγηση βάσει της νέας εταιρικής/μετοχικής σύνθεσης δεν οδηγεί σε βαθμολογία μικρότερη της ελάχιστα αποδεκτής μερικής βαθμολογίας της 5^{ης} ομάδας κριτηρίων και της ελάχιστα αποδεκτής συνολικής βαθμολογίας ούτε χαμηλότερη της βάσης ένταξης ήτοι τη βαθμολογία του τελευταίου εγκεκριμένου έργου στον πίνακα κατάταξης.
- 07. Τροποποίηση Φυσικού και Οικονομικού Αντικειμένου (Φ.Ο.Α.)
Ως τροποποιήσεις Φυσικού και οικονομικού αντικειμένου στην παρούσα πρόσκληση θεωρούνται:
  - i. Μεταφορά προϋπολογισμού από μια κατηγορία/υποκατηγορία δαπανών σε μια άλλη.
  - ii. Προσθήκη νέας κατηγορίας δαπανών, μη προβλεπόμενη κατά την υποβολή της πρότασης.
  - iii. Τροποποίηση στοιχείων που επηρεάζουν σημαντικά την έκταση και τον τρόπο υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου.
- 09. Παράταση Χρόνου Υλοποίησης Επενδυτικού Σχεδίου
Αφορά τροποποίηση του χρονοδιαγράμματος υλοποίησης του έργου
Επισημαίνεται ότι το αίτημα θα συνοδεύεται από έγγραφο τεκμηρίωσης το οποίο θα περιλαμβάνει:
  1. Αναλυτική καταγραφή των λόγων καθυστέρησης στην υλοποίηση.
  2. Εκτιμήσεις για την ασφαλή ολοκλήρωση της πράξης, λαμβάνοντας υπόψη τις κατά περίπτωση ιδιαίτερες συνθήκες (σ.σ. διασφάλιση ότι παρά τους όποιους περαιτέρω περιορισμούς, ο Δικαιούχος θα είναι πλέον σε θέση να ανταπεξέλθει).
- 10. Τροποποίηση Χρηματοδοτικού Σχήματος που αφορά τρόπο κάλυψης ιδιωτικής συμμετοχής

Σε περίπτωση αλλαγής του τρόπου κάλυψης της ιδιωτικής συμμετοχής θα πρέπει να προσκομίζονται τα απαιτούμενα δικαιολογητικά κατ' αντιστοιχία σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ: ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ Στο πλαίσιο της υλοποίησης του έργου επιτρέπεται η υποβολή μέχρι **τρών (3) αιτημάτων τροποποίησης Φυσικού και Οικονομικού Αντικειμένου** συνολικά για το έργο. Ο ανωτέρω περιορισμός, για τρία (3) Αιτήματα τροποποίησης ΦΟΑ, αναφέρεται σε εγκεκριμένα από τον ΕΦΕΠΑΕ και όχι σε υποβληθέντα αιτήματα του Δικαιούχου.

Τα αιτήματα τροποποίησης μείζονος σημασίας υποβάλλονται ηλεκτρονικά στο ΟΠΣΚΕ, σε ειδικά τυποποιημένα για το σκοπό αυτό φόρμα, τουλάχιστον έως τριάντα (30) ημερολογιακές ημέρες πριν τις καταληκτικές ημερομηνίες υποβολής Αιτημάτων Επαλήθευσης - Πιστοποίησης. Στα αιτήματα αυτά αποτυπώνονται με σαφήνεια οι αιτούμενες αλλαγές και επισυνάπτονται όλα τα κατά περίπτωση απαραίτητα έγγραφα ή δικαιολογητικά με τα οποία τεκμηριώνεται η αναγκαιότητά τους.

11.1.2 Τροποποιήσεις ήσσονος σημασίας

Οι ακόλουθες τροποποιήσεις χαρακτηρίζονται ως ήσσονος σημασίας και πραγματοποιούνται με ευθύνη των δικαιούχων μέσω ΟΠΣΚΕ σε όλη την διάρκεια του έργου χωρίς αριθμητικό περιορισμό και παράλληλα με ανοιχτές ενέργειες στο ΟΠΣΚΕ (όπως ενέργειες του κυκλώματος Καταβολής Ενίσχυσης και Προκαταβολής).

- 03. Αλλαγή Νόμιμου Εκπροσώπου

• 04. Αλλαγή Υπεύθυνου Έργου/Επιστημονικού Υπεύθυνου

Σε κάθε περίπτωση οι Δικαιούχοι των ενισχύσεων φέρουν την ευθύνη οι ως άνω τροποποιήσεις ήσσονος σημασίας να μην οδηγούν σε απόκλιση από τους όρους και τα κριτήρια της παρούσας πρόσκλησης και της απόφασης χρηματοδότησης της πράξης.

11.1.3 Μεταβολή στοιχείων με διαλειτουργική ενημέρωση των πεδίων του ΟΠΣΚΕ

Στο πλαίσιο της υλοποίησης του έργου και εφόσον πραγματοποιείται μεταβολή των στοιχείων του Δικαιούχου, για τα οποία το πληροφοριακό σύστημα επιτρέπει την αυτόματα ενημέρωση του ΟΠΣΚΕ μέσω διαλειτουργικότητας από άλλες βάσεις δεδομένων (πχ .gsis), η ενημέρωση θα διενεργείται μέσω αυτοματοποιημένης διαδικασίας του ΟΠΣΚΕ. Οι ακόλουθες αλλαγές αφορούν μεταβολή στοιχείων:

- 1) Μεταβολή επωνυμίας ή /και νομικής μορφής
- 2) Αλλαγή έδρας Δικαιούχου.

Η αλλαγή Συντονιστή ΟΠΣΚΕ πραγματοποιείται μέσω του ΟΠΣΚΕ και ο Δικαιούχος υποχρεούται να ενημερώνει τον ΕΦΕΠΑΕ μέσω εισαγωγής των νέων δεδομένων στα αντίστοιχα πεδία του ΟΠΣΚΕ. Οι ανωτέρω τροποποιήσεις ελέγχονται ως προς την ορθότητά τους από τον ΕΦΕΠΑΕ, και εφόσον απαιτείται, τροποποιούνται τα στοιχεία της εγκριτικής απόφασης και ενημερώνεται σχετικά ο Δικαιούχος μέσω του ΟΠΣΚΕ.

11.2 ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΩΝ

Δεν επιτρέπονται οι παρακάτω τροποποιήσεις:

- Μεταβολή του δηλούμενου ΚΑΔ επένδυσης.
- Τροποποίηση της ημερομηνίας έναρξης του έργου και της ημερομηνίας επιλεξιμότητας δαπανών, εφόσον έχει γίνει η έκδοση Απόφαση Έγκρισης Επενδυτικού Σχεδίου. Σε κάθε περίπτωση η έναρξη του έργου πρέπει να είναι μεταγενέστερη της ημερομηνίας δημοσίευσης της παρούσας πρόσκλησης.
- Αύξηση της ενίσχυσης (δημόσιας δαπάνης) του Δικαιούχου.
- Μείωση του επιχορηγούμενου προϋπολογισμού της πράξης κάτω από το ελάχιστο όριο των 50.000€.
- Τροποποίηση στοιχείων του φυσικού αντικείμενου του επενδυτικού σχεδίου, η οποία επηρεάζει τη φύση και τους στόχους του επενδυτικού στοιχείου και τους όρους και προϋποθέσεις της προκήρυξης.

11.3 ΕΞΕΤΑΣΗ - ΕΓΚΡΙΣΗ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΩΝ

Τροποποιήσεις ως ανωτέρω εξετάζονται από τον ΕΦΕΠΑΕ και, κατόπιν κάλυψης από το δικαιούχο τυχόν εντοπισμένων εκκρεμοτήτων/ελλείψεων, εγκρίνονται ή απορρίπτονται και συντάσσεται η σχετική έκθεση στο ΟΠΣΚΕ.

Εξαιρούνται:

1. τροποποιήσεις που διαφοροποιούν ουσιαδώς τα κριτήρια επιλεξιμότητας ή τη βαθμολογία του επενδυτικού σχεδίου και δύνανται να έχουν ως αποτέλεσμα τη μη επιλεξιμότητα του επενδυτικού σχεδίου,
2. αιτήματα τροποποίησης ΦΟΑ στα οποία περιλαμβάνεται η μείωση/μη υλοποίηση του φυσικού αντικείμενου σε συνδυασμό με το οικονομικό αντικείμενο αυτού, σε ποσοστό μεγαλύτερο του 50% του αρχικά εγκεκριμένου επιχορηγούμενου Π/Υ ένταξης ή σε χαμηλότερο ποσό του ελάχιστου ορίου της πρόσκλησης,

3. τροποποιήσεις στοιχείων που περιλαμβάνουν αυξομείωση ανά κατηγορία δαπάνης μεγαλύτερη του 30% του επιχορηγούμενου συνολικού προϋπολογισμού,
4. τροποποιήσεις που δεν δύναται να περιληφθούν στα αναφερόμενα ανωτέρω.
5. Τροποποιήσεις που περιλαμβάνουν ενέργειες της παραγράφου 11.2

Οι ανωτέρω, με σχετική εισήγηση του ΕΦΕΠΑΕ, προσκομίζονται στην αρμόδια μονάδα παρακολούθησης της ΕΥΔ Προγράμματος ΗΠΕΙΡΟΣ προκειμένου η τελευταία να γνωμοδοτήσει και στη συνέχεια ο ΕΦΕΠΑΕ αποτυπώνει το πόρισμα της αξιολόγησης στο ΟΠΣΚΕ. Σε κάθε περίπτωση, το πόρισμα της αξιολόγησης κοινοποιείται στο δικαιούχο με την αποστολή της σχετικής έκθεσης μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και ειδικότερα στην ηλεκτρονική διεύθυνση e-mail που έχει δηλώσει / επιβεβαιώσει κατά την εγγραφή του ως χρήστης του ΟΠΣΚΕ, την οποία μπορεί να επικαιροποιεί / επιβεβαιώνει εκ νέου στο προφίλ επικοινωνίας (όπου εμφανίζεται), καθώς και στην ηλεκτρονική διεύθυνση που έχει δηλώσει / επιβεβαιώσει κατά την εγγραφή του ως χρήστης του ΟΠΣΚΕ ο συντονιστής, όπως αυτή τυχόν έχει επικαιροποιηθεί και ισχύει. Σημειώνεται ότι σε περίπτωση αποδοχής του πορίσματος αξιολόγησης τροποποίησης στερείται του δικαιώματος υποβολής αντιρρήσεων.

Με την ηλεκτρονική κοινοποίηση των αποτελεσμάτων της τροποποίησης, παρέχεται το δικαίωμα στο δικαιούχο της πράξης να ασκήσει αντιρρήσεις, ηλεκτρονικά μέσω ΟΠΣΚΕ, επισυνάπτοντας τα δικαιολογητικά που τεκμηριώνουν τα αναφερόμενα στις αντιρρήσεις κατά την κρίση τους.

Οι αντιρρήσεις υποβάλλονται εντός αποκλειστικής προθεσμίας δέκα (10) ημερολογιακών ημερών από την επομένη της ηλεκτρονικής κοινοποίησης του αποτελέσματος της αξιολόγησης.

Μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας υποβολής και εξέτασης αντιρρήσεων, επικαιροποιείται, αν απαιτείται, το τεχνικό παράρτημα της πράξης και τα αποτελέσματα κοινοποιούνται μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.

Το Αίτημα Τροποποίησης, η Έκθεση Αξιολόγησης και όλο το υλικό της υποβληθείσας αντίρρησης, τηρούνται στο Φάκελο της Πράξης.

12 ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΠΡΑΞΕΩΝ

Μετά την σύνταξη της Έκθεσης Επαλήθευσης των συνολικών στοιχείων της Πράξης, και με βάση τα αποτελέσματά της και την σύνταξη της έκθεσης πιστοποίησης, ο ΕΦΕΠΑΕ προβαίνει στη εισήγηση προς την ΔΑ για την έκδοση της Βεβαίωσης Ολοκλήρωσης Πράξης μέσω του ΟΠΣΚΕ, την οποία κοινοποιεί στο Δικαιούχο.

Απαραίτητες προϋποθέσεις για την ολοκλήρωση και παραλαβή είναι:

- Το τελικό αίτημα επαλήθευσης να έχει υποβληθεί εμπρόθεσμα.
- Το έργο να κριθεί ολοκληρωμένο κατά την αιτιολογημένη τεχνική κρίση του οργάνου επαλήθευσης, δηλαδή να κριθεί ότι ανταποκρίνεται στη φύση και τους στόχους της αρχικής εγκεκριμένης πρότασης, χωρίς αξιοσημείωτη απόκλιση.
- Το Φυσικό και Οικονομικό Αντικείμενο να έχει ολοκληρωθεί και πιστοποιηθεί.
- Ο έλεγχος διατήρησης των ΕΜΕ για την Υποδράση 2.
- Η μη ύπαρξη υποκαταστήματος.

Με τη Βεβαίωση αυτή:

- ✓ Βεβαιώνεται η ολοκλήρωση της υλοποίησης του φυσικού αντικείμενου της Πράξης (τα παραδοτέα, η επίτευξη της τιμής στόχου των δεικτών και των στόχων της Πράξης).

- ✓ Βεβαιώνεται η ολοκλήρωση της υλοποίησης του οικονομικού αντικειμένου του Δικαιούχου και αποτυπώνεται το τελικό αποτέλεσμα της επαλήθευσης δαπανών (συνολική δαπάνη και αντιστοιχούσα δημόσια δαπάνη) όλων των προηγούμενων ενδιάμεσων Αιτημάτων Πληρωμής καθώς και του Τελικού Αιτήματος.
- ✓ Ορίζεται το τελικό καταβλητέο ποσό της δημόσιας συνεισφοράς και αποτυπώνονται ποσά που ενδεχόμενα έχουν ήδη καταβληθεί καθώς και το υπολειπόμενο προς καταβολή ποσό.
- ✓ Καθορίζεται το τελικό χρηματοδοτικό σχήμα της Πράξης.
- ✓ Βεβαιώνεται η έκδοση των αδειών που προβλέπονται από το οικείο ρυθμιστικό πλαίσιο.
- ✓ Διαπιστώνεται η τήρηση των υποχρεώσεων του Δικαιούχου που τίθενται στην εγκριτική απόφαση και ειδικότερα δημοσιότητας και ΑμεΑ και υποβολής απαιτούμενων στοιχείων.
- ✓ Διαπιστώνεται η συμμόρφωση του Δικαιούχου με τυχόν συστάσεις προγενέστερων επαληθεύσεων/επιθεωρήσεων/ελέγχων που έχουν διενεργηθεί στην πράξη (από ΔΑ/ΕΦΕΠΑΕ, Αρχή Πιστοποίησης, Αρχή Ελέγχου, λοιπά ελεγκτικά όργανα εθνικά ή της Ε.Ε.).
- ✓ Καθορίζεται η ακριβής ημερομηνία ανάληψης κάθε Μακροχρόνιας Υποχρέωσης του Δικαιούχου, όπως αυτές έχουν προδιαγραφεί στην εγκριτική απόφαση.

Η Βεβαίωση Ολοκλήρωσης Πράξης κοινοποιείται στον δικαιούχο μέσω του ΟΠΣΚΕ, με την αποστολή της μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και ειδικότερα στην ηλεκτρονική διεύθυνση που έχει δηλώσει/επιβεβαιώσει κατά την εγγραφή του ως χρήστης του ΟΠΣΚΕ την οποία μπορεί να επικαιροποιεί /επιβεβαιώνει εκ νέου στο προφίλ επικοινωνίας (όπου και εμφανίζεται) κατά την εκάστοτε επικαιροποίηση των στοιχείων στην αίτησή του (στοιχεία επικοινωνίας), καθώς και στην ηλεκτρονική διεύθυνση που έχει δηλώσει /επιβεβαιώσει κατά την εγγραφή του ως χρήστης του ΟΠΣΚΕ ο του Συντονιστής όπως αυτή τυχόν έχει επικαιροποιηθεί και ισχύει.

Όλα τα σχετικά έγγραφα και στοιχεία τεκμηρίωσης αρχειοθετούνται στον Φάκελο Πράξης.

Επισημαίνονται τα εξής :

1. Ως ημερομηνία ολοκλήρωσης του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου του έργου θα λαμβάνεται η ημερομηνία στην οποία πραγματοποιήθηκε η τελευταία ενέργεια από πλευράς Δικαιούχου που αφορούσε στην ολοκλήρωση του έργου του.
2. Σε περίπτωση που κατά την ολοκλήρωση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου του έργου δεν είναι διαθέσιμη η εν ισχύ άδεια λειτουργίας για την ενισχυόμενη δραστηριότητα, το έργο παραλαμβάνεται με την προσκόμιση, κατ' ελάχιστον, της υποβληθείσας στον αρμόδιο Φορέα αίτησης έκδοσης/ανανέωσης της άδειας λειτουργίας. Η νέα ή η ανανεωμένη άδεια είναι υποχρεωτικό να προσκομισθεί από τον Δικαιούχο στον ΕΦΕΠΑΕ το αργότερο μέχρι και έξι (6) μήνες από την ημερομηνία ολοκλήρωσης του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου του έργου. Ο Δικαιούχος οφείλει να ενημερώσει εμπρόθεσμα τον ΕΦΕΠΑΕ τόσο για την έκδοση της νέας/ανανεωμένης άδειας όσο και για πιθανές εμπλοκές ή καθυστερήσεις στη διαδικασία.
3. Ο ΕΦΕΠΑΕ υποχρεούται στην παρακολούθηση και έλεγχο τακτοποίησης τυχόν εκκρεμοτήτων σχετικά με τις παραπάνω προϋποθέσεις ολοκλήρωσης και παραλαβής έργων των δικαιούχων εντός των καθορισμένων χρονικών διαστημάτων.
4. Στις περιπτώσεις που διαπιστωθεί μη τήρηση κάποιας ή κάποιων εκ των ως άνω προϋποθέσεων, ο ΕΦΕΠΑΕ προχωρεί στη λήψη των απαιτούμενων σύμφωνα με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο μέτρων.

12.1 ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ ΤΗΣ ΠΑΡΟΥΣΑΣ ΔΡΑΣΗΣ

Οι δείκτες που χαρακτηρίζουν τη δράση είναι οι ακόλουθοι:

- RCO01: Υποστηριζόμενες επιχειρήσεις (από τις οποίες: πολύ μικρές, μικρές, μεσαίες, μεγάλες)
Ο δείκτης αναλύεται σε 2 υποδιαρέσεις (RCO01a - RCO01b) σύμφωνα με το μέγεθος της επιχείρησης, όπως παρουσιάζεται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ XI: ΔΕΙΚΤΕΣ.
- RCO02: Επιχειρήσεις που υποστηρίζονται με επιχορηγήσεις
- RCR01: Θέσεις εργασίας που δημιουργήθηκαν στις υποστηριζόμενες οντότητες
- RCR02: Ιδιωτικές επενδύσεις που αντιστοιχούν σε δημόσια στήριξη (από τις οποίες: επιχορηγήσεις, χρηματοδοτικά μέσα)
- RCR03: Μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ) που εισάγουν καινοτομίες προϊόντων ή διαδικασιών

13 ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ

Κατά το διάστημα υλοποίησης του επενδυτικού έργου και για τρία (3) έτη μετά την τελική πληρωμή της δημόσιας χρηματοδότησης, οι Δικαιούχοι είναι υποχρεωμένοι να παρέχουν οποιαδήποτε πληροφορία καταστεί αναγκαία σχετικά με την πράξη προς την ΔΑ/ΕΦΕΠΑΕ με τη μορφή αναφορών ή παροχής συγκεκριμένων στοιχείων. Σημειώνεται ότι, ο χρόνος διατήρησης των παραστατικών είναι 10 έτη.

Πέραν των ανωτέρω κατά την ίδια χρονική περίοδο, οι Δικαιούχοι οφείλουν να τηρούν τις απαιτήσεις δημοσιότητας, όπως αυτές ορίζονται στα άρθρα 46-50 και Παράρτημα ΙΧ του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/1060 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Ιουνίου 2021.

Οι Δικαιούχοι και οι απορριφθέντες ενδέχεται να συμπεριλαμβάνονται σε δείγμα διενέργειας έρευνας για την αξιολόγηση/αποτίμηση της δράσης στην οποία συμμετείχαν και στο πλαίσιο της οποίας χρηματοδοτήθηκαν (ή αιτήθηκαν στήριξη) παρέχοντας οποιαδήποτε πληροφορία καταστεί αναγκαία.

Η επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων για τους ανωτέρω σκοπούς, πραγματοποιείται ιδίως υπό τις προϋποθέσεις των διατάξεων των περιπτώσεων γ' και ε' της παραγράφου 1 του άρθρου 6 και της περίπτωσης ζ' της παρ. 2 του άρθρου 9 του Γενικού Κανονισμού για την Προστασία Δεδομένων (ΕΕ) 2016/679. Επίσης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στα άρθρα 12 έως 22 του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών, τα φυσικά πρόσωπα - υποκείμενα των δεδομένων- διατηρούν τα δικαιώματα ενημέρωσης και πρόσβασης, τα δικαιώματα διόρθωσης και διαγραφής (δικαίωμα στη λήθη), το δικαίωμα περιορισμού της επεξεργασίας, το δικαίωμα στη φορητότητα των δεδομένων, το δικαίωμα εναντίωσης και το δικαίωμα υποβολής καταγγελίας στην Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (www.dpa.gr).

Η επιστροφή των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών της δημόσιας επιχορήγησης από τον Δικαιούχο της ενίσχυσης σε όλες τις περιπτώσεις γίνεται εντόκως από την ημερομηνία καταβολής τους, σύμφωνα με την Κοινή Υπουργική Απόφαση 5483/20-01-2023 «Διαδικασίες δημοσιονομικών διορθώσεων και αναζήτησης αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών στα Τομεακά και Περιφερειακά Προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021-2027» (ΦΕΚ Β' 390).

13.1 ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΚΑΤΑ ΤΟ ΧΡΟΝΙΚΟ ΔΙΑΣΤΗΜΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

Οι Δικαιούχοι των οποίων τα έργα χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο της παρούσας πρόσκλησης, μετά την ένταξή τους και μέχρι και την τελική πληρωμή της δημόσιας δαπάνης σε αυτούς, οφείλουν να τηρούν

τους όρους της Απόφαση Έγκρισης Επενδυτικού Σχεδίου και τις εφαρμοζόμενες διατάξεις του ενωσιακού δικαίου.

Ειδικότερα οι Δικαιούχοι οφείλουν να τηρούν τις παρακάτω αναφερόμενες υποχρεώσεις:

- i) Να τηρούν τους όρους της παρούσας πρόσκλησης και της Απόφασης χρηματοδότησης.
- ii) Να μη μεταβάλουν ουσιαστικά την ενισχυθείσα επένδυση και κατά τρόπο που επηρεάζει τη φύση, τους στόχους ή τους όρους υλοποίησης ή που θα μπορούσε να οδηγήσει σε υπονόμευση των αρχικών στόχων της.
- iii) Να μην μεταβιβάζουν για οποιοδήποτε λόγο πάγια περιουσιακά στοιχεία που έχουν ενισχυθεί, εκτός εάν αυτά αντικατασταθούν από άλλα κυριότητας του φορέα και ανάλογης αξίας και ισοδυνάμου αποτελέσματος, ώστε να ανταποκρίνονται στην εξυπηρέτηση των στόχων της επένδυσης, (απαιτείται ενημέρωση του ΕΦΕΠΑΕ).
- iv) Να μην αντικαταστήσουν οποιοδήποτε στοιχείο του εξοπλισμού, εκτός εάν η αντικατάσταση αφορά αγορά νέου παρομοίου εξοπλισμού (όμοιας ή καλύτερης τεχνολογίας), (απαιτείται ενημέρωση του ΕΦΕΠΑΕ).
- v) Για την Υποδράση 2: Να διατηρηθούν καθ' όλη τη διάρκεια υλοποίησης της πράξης οι υφιστάμενες ΕΜΕ της επιχείρησης του 2025 (1/1/2025 – 31/12/2025). Διευκρινίζεται ότι σε περίπτωση που η επιχείρηση μειώσει το υφιστάμενο προσωπικό της θα πρέπει να το αντικαταστήσει σε εύλογο χρονικό διάστημα.

Για τον έλεγχο της διατήρησης των ΕΜΕ των ανωτέρω διαστημάτων, ως μείωση προσωπικού θεωρείται:

- η καταγγελία της σύμβασης εργασίας,
- η οικειοθελής αποχώρηση,
- η εθελουσία έξοδος που γίνεται με πρωτοβουλία του εργοδότη, μέσω προγραμμάτων παροχής οικονομικών κυρίως κινήτρων εθελούσιας εξόδου,
- η θέση εργαζόμενου σε διαθεσιμότητα.

Για τον έλεγχο της διατήρησης των ΕΜΕ των ανωτέρω διαστημάτων, ως μείωση προσωπικού δεν υπολογίζεται:

- η καταγγελία σύμβασης λόγω συνταξιοδότησης,
- Οι περιπτώσεις ασθένειας, ανυπαίτιου κωλύματος (π.χ. κυοφορίας- λοχείας), ειδικής άδειας προστασίας της μητρότητας

υπό τον όρο ότι ο Δικαιούχος θα προσκομίσει στον ΕΦΕΠΑΕ τα απαραίτητα δικαιολογητικά.

- vi) Να παρέχουν στοιχεία για την αποτίμηση της επίτευξης των γενικών και ειδικών στόχων του Προγράμματος, εφόσον τους ζητηθεί από την ΔΑ/ΕΦΕΠΑΕ.
- vii) Να τηρούν την Ενωσιακή και Εθνική Νομοθεσία κατά την εκτέλεση της Πράξης και ιδίως όσον αφορά την αιεφόρο ανάπτυξη, τη μη διάκριση και την προσβασιμότητα Ατόμων με Αναπηρίες.
- viii) Να πραγματοποιούν όλες τις απαραίτητες ενέργειες, για την ενημέρωση του ΟΠΣΚΕ με τα δεδομένα και έγγραφα της Πράξης που υλοποιούν, διασφαλίζοντας την ακρίβεια, την ποιότητα και πληρότητα των στοιχείων που υποβάλλουν στο ΟΠΣΚΕ.
- ix) Να διαθέτουν επαρκή λογιστική κωδικοποίηση από την οποία να προκύπτει η καταχώρηση όλων των δαπανών που αντιστοιχούν πλήρως προς τις δαπάνες που δηλώνονται στον ΕΦΕΠΑΕ.
- x) Να μην λαμβάνουν ενίσχυση από άλλο εθνικό ή κοινοτικό πρόγραμμα για την υλοποίηση του έργου ή τμήματος αυτού ή/και τμήματος των επιλέξιμων δαπανών κατά παράβαση των περιορισμών σώρευσης κρατικών ενισχύσεων.
- xi) Να λειτουργούν νομίμως και να μην προβούν στη μετεγκατάσταση του τόπου υλοποίησης του έργου εκτός της Περιφέρειας εγκατάστασης.

- xii) Να μην συγχωνευθούν, εξαγοραστούν, απορροφήσουν ή απορροφηθούν από άλλη επιχείρηση. Δεν απαγορεύεται η συμμετοχή στην επιχείρηση από δημόσιες εταιρείες συμμετοχών, εταιρείες επιχειρηματικού κεφαλαίου, φυσικά πρόσωπα ή ομάδες φυσικών προσώπων που ασκούν συστηματικά Δραστηριότητες σε επενδύσεις επιχειρηματικού κεφαλαίου και επενδύουν ίδια κεφάλαια σε μη εισηγμένες στο χρηματιστήριο επιχειρήσεις (επιχειρηματικοί άγγελοι), εφόσον το σύνολο της επένδυσης των εν λόγω επιχειρηματικών αγγέλων στην ίδια επιχείρηση δεν υπερβαίνει τα 1,250 εκατ. Ευρώ, εφόσον πληρούνται οι όροι και οι προϋποθέσεις ένταξης της πράξης.»
- xiii) Να γνωστοποιούν στον ΕΦΕΠΑΕ κάθε μεταβολή των στοιχείων τους, όπως επωνυμία, έδρα, στοιχεία επικοινωνίας.

Επισημαίνεται ότι οι όροι υλοποίησης του έργου όπως ορίζονται στην Απόφαση Έγκρισης Επενδυτικού Σχεδίου είναι ουσιώδεις και οποιαδήποτε μονομερής αλλαγή από τον Δικαιούχο χωρίς προηγούμενη έγκριση από τον ΕΦΕΠΑΕ/ΔΑ συνιστά βάσιμη αιτία διακοπής χρηματοδότησης της πράξης. Οι δαπάνες που πραγματοποιούνται συνεπεία αυτής της αλλαγής δεν είναι επιλέξιμες μέχρι την αναγνώρισή τους από τον ΕΦΕΠΑΕ.

13.2 ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

- α) Ο Δικαιούχος, πέραν των υποχρεώσεων που αναλαμβάνει κατά τη διάρκεια υλοποίησης της πράξης, υποχρεούται για τρία (3) έτη μετά από την τελική πληρωμή της δημόσιας δαπάνης, σε εφαρμογή του άρθρου 65 παρ.1 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1060/2021 και των όρων της απόφασης ένταξης, στα ακόλουθα:
- Να μην προβεί σε παύση ή μεταφορά της παραγωγικής δραστηριότητας της ενισχυθείσας επένδυσης εκτός της περιφέρειας Ηπείρου, εντός της οποίας χορηγήθηκε η ενίσχυση,
  - Να μην προβεί σε αλλαγή του ιδιοκτησιακού καθεστώτος στοιχείου της επένδυσης, η οποία να παρέχει σε μια επιχείρηση αδικαιολόγητο πλεονέκτημα,
  - Να μην προβεί σε ουσιαστική μεταβολή που επηρεάζει τη φύση, τους στόχους ή την εφαρμογή των όρων που θα μπορούσαν να υπονομεύσουν τους αρχικούς στόχους χορήγησης της χρηματοδότησης,
  - Να μην μεταβιβάσει για οποιοδήποτε λόγο πάγια περιουσιακά στοιχεία που έχουν ενισχυθεί, εκτός εάν αυτά αντικατασταθούν από άλλα κυριότητας του φορέα, ανάλογης αξίας και ισοδυνάμου αποτελέσματος (ή ανώτερα), που ανταποκρίνονται στην εξυπηρέτηση των στόχων της επένδυσης, (απαιτείται ενημέρωση του ΕΦ)
  - Να λειτουργεί πραγματικά (ενδεικτικά αναφέρονται: εγκατεστημένος εξοπλισμός, παρουσίαση οικονομικών συναλλαγών, υποβολή φορολογικών δηλώσεων κτλ).
- β) Ο Δικαιούχος οφείλει για δέκα (10) οικονομικά έτη από την ημερομηνία χορήγησης της τελευταίας μεμονωμένης ενίσχυσης δυνάμει του καθεστώτος να τηρούν και να φυλάσσει τα δικαιολογητικά και παραστατικά στοιχεία της Πράξης, τα οποία τίθενται στη διάθεση των αρμοδίων οργάνων του Δημοσίου, της ΔΑ ή/ και του ΕΦΕΠΑΕ, της ΕΔΕΛ ή των αρμοδίων οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εφόσον ζητηθεί σχετικός έλεγχος και τούτο ανεξαρτήτως αν από άλλες διατάξεις της εθνικής νομοθεσίας δεν υποχρεούται στη διατήρηση των δικαιολογητικών και παραστατικών της Πράξης. Τα ανωτέρω στοιχεία και δικαιολογητικά έγγραφα διατηρούνται είτε υπό τη μορφή πρωτοτύπων, ή επικαιροποιημένων αντιγράφων των πρωτοτύπων ή σε κοινώς αποδεκτούς φορείς δεδομένων, περιλαμβανομένων των ηλεκτρονικών εκδόσεων των πρωτότυπων εγγράφων ή εγγράφων που υπάρχουν μόνο σε ηλεκτρονική μορφή.

Σημειώνεται ότι, ο χρόνος διατήρησης των παραστατικών δεν μπορεί να είναι μικρότερος από το χρόνο παραγραφής της αξίωσης του Δημοσίου για την επιστροφή αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών.

- γ) Για τον έλεγχο των μακροχρόνιων υποχρεώσεων ο Δικαιούχος της ενίσχυσης, πρέπει να αποστέλλει στον ΕΦΕΠΑΕ όλα τα σχετικά έγγραφα που ζητούνται εγγράφως από αυτόν.

13.3 ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑ

Ο Δικαιούχος υποχρεούται:

Να αποδέχεται τη συμπερίληψή του στο κατάλογο των πράξεων του Προγράμματος Ήπειρος 2021-2027, στις διαδικτυακές πύλες www.espa-epirus.gr, www.espa.gr, www.php.gov.gr κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 49 του Καν. (ΕΕ) 2021/1060, και στο οποίο αναφέρονται: η επωνυμία η ονομασία της πράξης, σύνοψη της πράξης, ημερομηνία έναρξης της πράξης, καταληκτική ημερομηνία πράξης, συνολική επιλέξιμη δαπάνη, ποσοστό συγχρηματοδότησης, ταχυδρομικός κώδικας, ή άλλη κατάλληλη ένδειξη της τοποθεσίας, τον τύπο της παρέμβασης για την πράξη σύμφωνα με το άρθρο 73 του Καν. (ΕΕ) 2021/1060 και οποιαδήποτε άλλη απαίτηση προβλέπεται.

Να λαμβάνει όλα τα μέτρα πληροφόρησης που προβλέπονται στο άρθρο 50 του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/1060 και ειδικότερα:

- i) Να παρέχει στον επίσημο ιστότοπο που διατηρεί, εάν διατηρεί, και στους ιστότοπους κοινωνικής δικτύωσης του Δικαιούχου σύντομη περιγραφή της πράξης, ανάλογη προς το επίπεδο της στήριξης, που περιλαμβάνει τους στόχους και τα αποτελέσματά της και αναφορά της χρηματοδοτικής στήριξης από την Ένωση.
- ii) Να παρέχει δήλωση όπου επισημαίνεται η στήριξη από την Ένωση κατά τρόπο εμφανή επί εγγράφων και υλικού επικοινωνίας σχετικά με την υλοποίηση της πράξης, που προορίζονται για το κοινό ή για τους συμμετέχοντες.
- iii) Να αναρτά ανθεκτική πλάκα ή πινακίδα, σε σημείο εύκολα ορατό από το κοινό, αμέσως μόλις ξεκινήσει η φυσική υλοποίηση πράξεων που περιλαμβάνουν φυσικές επενδύσεις ή μόλις εγκατασταθεί εξοπλισμός που έχει αγοραστεί, σε πράξεις που στηρίζονται από το ΕΤΠΑ των οποίων το συνολικό κόστος υπερβαίνει τα 500.000 ευρώ, Οι ανθεκτικές πλάκες ή πινακίδες, σχεδιάζονται σύμφωνα με τα τεχνικά χαρακτηριστικά που καθορίζονται στο Παράρτημα ΙΧ του Καν. (ΕΕ) 2021/1060 και παρουσιάζουν το έμβλημα της Ένωσης.
- iv) Να τοποθετεί αφίσα ελάχιστου μεγέθους Α3 ή ισοδύναμη ηλεκτρονική εικόνα, σε τοποθεσία που είναι σαφώς ορατή στο κοινό, με πληροφόρηση σχετικά με την πράξη και επισήμανσης της στήριξης από τα ταμεία, σε πράξεις που δεν εμπίπτουν στην υποχρέωση πινακίδων ή πλακών.
- v) Να κάνουν αναφορά στη χρηματοδότηση του έργου από εθνικούς και ενωσιακούς πόρους μέσω της παρούσας Πρόσκλησης, χρησιμοποιώντας το κατάλληλο λεκτικό, αλλά και τα σχετικά λογότυπα που θα τους υποδειχθούν από τον ΕΦΕΠΑΕ ή/ και την ΔΑ, σε κάθε είδους ενέργεια δημοσιότητας που αφορά στο έργο (π.χ. ανακοινώσεις στον έντυπο και ηλεκτρονικό τύπο, παρουσιάσεις σε ημερίδες και συνέδρια, επιστημονικές εργασίες σε εθνικά και διεθνή περιοδικά, εκδηλώσεις), καθώς και με την ανάρτηση στον δικτυακό τόπο τους με τη συγχρηματοδότηση του έργου από το ΕΤΠΑ και την υλοποίησή του στο πλαίσιο του Προγράμματος Ήπειρος 2021-2027.

Αναλυτικές οδηγίες και υποδείγματα για τις υποχρεώσεις των Δικαιούχων των έργων ως προς την προβολή, διαφάνεια, επικοινωνία του ΕΣΠΑ 2021-2027, όπως αυτές προκύπτουν από τον Κανονισμό (ΕΕ) 2021/1060, μπορείτε να βρείτε στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Χ: ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ.

13.4 ΕΞΕΤΑΣΗ ΤΗΡΗΣΗΣ ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΩΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ

Η επαλήθευση της τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεων που έχει ο Δικαιούχος μετά την ολοκλήρωση της Πράξης πραγματοποιείται με ευθύνη του ΕΦΕΠΑΕ, σύμφωνα με τις διαδικασίες που καθορίζονται στο ΣΔΕ. Η παρακολούθηση της τήρησης των ανωτέρω και λοιπών δεσμεύσεων των Δικαιούχων των ενισχύσεων γίνεται με διοικητική επαλήθευση επί τη βάσει δείγματος που επιτρέπει την ασφαλή εξαγωγή συμπερασμάτων αναφορικά με τη τήρηση των μακροχρόνιων υποχρεώσεων των Δικαιούχων το οποίο προσδιορίζεται σύμφωνα με τη μέθοδο δειγματοληψίας για την επαλήθευση τήρησης μακροχρόνιων υποχρεώσεων που περιλαμβάνεται στον «Οδηγό Διαχειριστικών Επαληθεύσεων Πράξεων συγχρηματοδοτούμενων από τα Επιχειρησιακά Προγράμματα του στόχου Επενδύσεις στην ανάπτυξη και στην απασχόληση», όπως ισχύει.

Η επαλήθευση διενεργείται βάσει των υποβληθέντων από το Δικαιούχο στοιχείων ή και βάσει διασταύρωσης στοιχείων βάσεων δεδομένων. Όπου είναι δυνατόν μπορεί να γίνεται χρήση στοιχείων υφιστάμενων βάσεων δεδομένων (π.χ. πληροφοριακό σύστημα του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων «ΕΡΓΑΝΗ», ΑΑΔΕ κ.λπ.) ως βάση διασταύρωσης των αποδεικτικών εγγράφων του δικαιούχου.

Ο ΕΦΕΠΑΕ διατηρεί λεπτομερείς φακέλους με όλες τις πληροφορίες και τα δικαιολογητικά έγγραφα που απαιτούνται, οι οποίοι φυλάσσονται επί δέκα (10) έτη από την ημερομηνία ολοκλήρωσης των πράξεων.

Ο ΕΦΕΠΑΕ καταρτίζει ετήσιο πρόγραμμα διοικητικών επαληθεύσεων και ενημερώνει τους Δικαιούχους που έχουν συμπεριληφθεί σε αυτό να υποβάλουν τα κατά περίπτωση απαιτούμενα αποδεικτικά έγγραφα για την επαλήθευση της τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεών τους.

Τα στοιχεία που υποβάλλουν οι Δικαιούχοι επαληθεύονται διοικητικά στο σύνολό τους. Όπου είναι δυνατόν, μπορεί να γίνεται χρήση στοιχείων υφιστάμενων βάσεων δεδομένων ως βάση διασταύρωσης των αποδεικτικών εγγράφων του Δικαιούχου. Με την ολοκλήρωση της διοικητικής επαλήθευσης των πράξεων του ετήσιου προγράμματος, ο ΕΦΕΠΑΕ επιλέγει τις πράξεις για τις οποίες η τήρηση των μακροχρόνιων υποχρεώσεων θα επαληθευτεί και επιτοπίως. Η επιλογή γίνεται με βάση τα αναφερόμενα στον «Οδηγό Διαχειριστικών Επαληθεύσεων Πράξεων συγχρηματοδοτούμενων από τα Προγράμματα του στόχου Επενδύσεις στην ανάπτυξη και στην απασχόληση», όπως εκάστοτε ισχύει.

Δειγματοληπτικά είναι δυνατόν να γίνει επιτόπια επαλήθευση πέραν του ΕΦΕΠΑΕ και της ΕΥΔ Προγράμματος ΗΠΕΙΡΟΣ και από άλλα όργανα του Ελληνικού Δημοσίου ή της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ειδικότερα, η ΕΥΔ Προγράμματος ΗΠΕΙΡΟΣ έχει το δικαίωμα διενέργειας όχι μόνο δειγματοληπτικών αλλά και στοχευμένων επανελέγχων μετά την ολοκλήρωση εκάστης πράξης.

Στην περίπτωση που κατά την επαλήθευση διαπιστώνεται παρατυπία λόγω μη τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεων, χωρίς να υπάρχει πλέον η δυνατότητα τήρησης των υποχρεώσεων αυτών, αυτή αναφέρεται στο Έντυπο Επαλήθευσης με κατάλληλη τεκμηρίωση και αναφορά των διατάξεων που παραβιάστηκαν και προτείνεται δημοσιονομική διόρθωση και ανάκτηση των ποσών που έχουν καταβληθεί αχρεωστήτως ή παρανόμως, σύμφωνα με το άρθρο 42 του Ν. 4914/2022. Το ύψος της δημοσιονομικής διόρθωσης και τα προς ανάκτηση ποσά, θα πρέπει να είναι αναλογικά προς την περίοδο για την οποία δεν εκπληρώθηκαν οι απαιτήσεις. Το προς ανάκτηση ποσό επιστρέφεται εντόκως από την ημερομηνία καταβολής του μέχρι την ημερομηνία επιστροφής του ποσού στη ΔΟΥ. Το επιτόκιο που εφαρμόζεται είναι το επιτόκιο αναφοράς που ορίζεται για κάθε ημερολογιακό έτος από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για την Ελλάδα και δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Κεφάλαιο V του Κανονισμού (ΕΚ) 794/2004 της Επιτροπής, όπως ισχύει.

Ο ΕΦΕΠΑΕ κοινοποιεί το Έντυπο Επαλήθευσης Μακροχρόνιων Υποχρεώσεων στο Δικαιούχο εντός δέκα (10) ημερολογιακών ημερών από την έγκρισή του, προκειμένου ο Δικαιούχος να διατυπώσει τυχόν αντιρρήσεις. Ο Δικαιούχος δύναται να υποβάλει στον ΕΦΕΠΑΕ μέσω ΟΠΣΚΕ τις αντιρρήσεις του, εντός δεκαπέντε (15) ημερολογιακών ημερών από την παραλαβή του Εντύπου Επαλήθευσης Μακροχρόνιων Υποχρεώσεων.

Οι αντιρρήσεις εξετάζονται από τον ΕΦΕΠΑΕ (το όργανο επαλήθευσης και το όργανο έγκρισής του) εντός δεκαπέντε (15) ημερολογιακών ημερών από την υποβολή τους. Σε περίπτωση που απαιτείται περαιτέρω διερεύνηση, προκειμένου να ληφθεί απόφαση για το βάσιμο ή μη των αντιρρήσεων που υποβλήθηκαν, δύναται να διενεργείται άμεσα συμπληρωματική επαλήθευση από το ίδιο όργανο που διενήργησε την αρχική επαλήθευση. Στην περίπτωση αυτή, το Έντυπο ολοκληρώνεται εντός δέκα (10) ημερολογιακών ημερών από την ημερομηνία διενέργειας της συμπληρωματικής επαλήθευσης.

Μετά την εξέταση των αντιρρήσεων ή την παρέλευση άπρακτης της προθεσμίας υποβολής των, το Έντυπο οριστικοποιείται.

Όταν στο οριστικό Έντυπο προτείνεται δημοσιονομική διόρθωση και ανάκτηση, αυτή εγκρίνεται από το αρμόδιο όργανο κατά τα προβλεπόμενα στην Κοινή Υπουργική Απόφαση για το Σύστημα Δημοσιονομικών Διορθώσεων και τις Διαδικασίες Ανάκτησης Αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών από πόρους του Κρατικού Προϋπολογισμού για την υλοποίηση Προγραμμάτων Συγχρηματοδοτούμενων του 2021-2027, σύμφωνα με το άρθρο 42 του Ν. 4914/2022. Με την έγκριση του οριστικού Εντύπου από το ως ανωτέρω αρμόδιο όργανο, ο ΕΦΕΠΑΕ συντάσσει στο ΟΠΣΚΕ Δελτίο Καταχώρισης Διορθώσεων, το ποσό της δημοσιονομικής διόρθωσης, μειώνοντας αντίστοιχα τα συγχρηματοδοτούμενα ποσά που έχουν ήδη καταχωρηθεί.

Η Απόφαση Δημοσιονομικής Διόρθωσης/Ανάκτησης και το οριστικό Έντυπο Επαλήθευσης Μακροχρόνιων Υποχρεώσεων κοινοποιούνται στο δικαιούχο, στην Αρχή Πιστοποίησης και στην Αρχή Ελέγχου.

Στην περίπτωση που στο πλαίσιο της επαλήθευσης, ο ΕΦΕΠΑΕ εντοπίζει παρατυπία που κρίνει ότι ενέχει ένδειξη απάτης, ενεργοποιείται η καθοριζόμενη από το ΣΔΕ διαδικασία.

Οι ανωτέρω διοικητικές και επιτόπιες επαληθεύσεις και δημοσιονομικές διορθώσεις μετά από επαλήθευση των μακροχρόνιων υποχρεώσεων των δικαιούχων διενεργούνται σύμφωνα προς τη διαδικασία που ορίζεται στην Κοινή Υπουργική Απόφαση για το Σύστημα Δημοσιονομικών Διορθώσεων και τις Διαδικασίες Ανάκτησης Αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών.

13.5 ΠΑΡΑΤΥΠΙΕΣ – ΔΙΑΚΟΠΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ – ΑΝΑΚΤΗΣΗ

Επισημαίνεται ότι οι όροι υλοποίησης του έργου όπως ορίζονται στην εγκριτική απόφαση είναι ουσιώδεις.

Οποιαδήποτε τροποποίηση θα πρέπει να συντελείται όπως ορίζεται στο κεφάλαιο 11 ανωτέρω, διαφορετικά οποιαδήποτε μονομερής αλλαγή από το Δικαιούχο χωρίς προηγούμενη έγκριση από την ΔΑ/ΕΦΕΠΑΕ συνιστά βάσιμη αιτία διακοπής χρηματοδότησης του έργου. Υποτροπή του Δικαιούχου συνιστά βάσιμη αιτία ανάκλησης της εγκριτικής απόφασης του έργου στο πρόγραμμα και μετακύλιση σε αυτό των δημοσιονομικών επιπτώσεων.

Ειδικότερα, η διαδικασία ανάκλησης της εγκριτικής απόφασης της πράξης δύναται να ενεργοποιηθεί:

- Εφόσον, πριν τη λήξη του εγκεκριμένου χρονοδιαγράμματος υλοποίησης, ο Δικαιούχος υποβάλει μέσω του ΟΠΣΚΕ επιστολή/ έντυπο παραίτησης με την οποία δηλώνει αδυναμία υλοποίησης της Πράξης

- Λόγω μη τήρησης όρων της απόφασης χρηματοδότησης. Ενδεικτικά η διαδικασία ενεργοποιείται όταν διαπιστώνεται:
  - Μη υποβολή του 1ου Αιτήματος Ενδιάμεσης Επαλήθευσης εντός έξι (6) μηνών, από την υπογραφή της εγκριτικής απόφασης.
  - Αδυναμία επαλήθευσης του φυσικού αντικείμενου του έργου.
  - Αδυναμία στην πιστοποίηση του οικονομικού αντικείμενου και της επιλεξιμότητας του.
  - Σε περίπτωση μη συμμόρφωσης του Δικαιούχου προς συστάσεις διοικητικής ή επιτόπιας επαλήθευσης της ΔΑ/ΕΦΕΠΑΕ, ή άλλης αρμόδιας εθνικής ή ευρωπαϊκής αρχής.
  - Σε περίπτωση παύσης εργασιών/διαπίστωση μη παραγωγικής λειτουργίας του Δικαιούχου.
  - Σε περίπτωση διπλής χρηματοδότησης.
  - Σε περίπτωση ύπαρξης υποκαταστήματος.
- Εφόσον επιβάλλεται κατόπιν ελέγχου εθνικών ή ευρωπαϊκών ελεγκτικών οργάνων

Η Απόφαση Ανάκλησης της Απόφασης Χρηματοδότησης Πράξης εκδίδεται από τον Περιφερειάρχη Ηπείρου κατόπιν ενημέρωσης του ΕΦΕΠΑΕ και εισήγησης της ΕΥΔ Προγράμματος Ήπειρος και κοινοποιείται στο Δικαιούχο. Τα σχετικά στοιχεία καταχωρίζονται στο ΟΠΣΚΕ και ενημερώνεται το ΟΠΣ.

Σε ότι αφορά σε παρατυπίες, διακοπή της ενίσχυσης καθώς και σε ανάκτηση αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών ισχύουν τα όσα αναφέρονται στο άρθρο 42 του Ν.4914/2022 (Α' 61) ως ισχύει και στην υπ. αριθ. 5483/2023 (Β' 390) Κοινή Υπουργική Απόφαση «Διαδικασίες δημοσιονομικών διορθώσεων και αναζήτησης αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών στα Τομεακά και Περιφερειακά Προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021-2027.»

Σημειώνεται ότι ο ΕΦΕΠΑΕ, στο πλαίσιο της Εθνικής και Ευρωπαϊκής Πολιτικής για την καταπολέμηση της απάτης στις διαρθρωτικές δράσεις θα διαβιβάζει στοιχεία που περιέχουν υπόνοια απάτης στις αρμόδιες αρχές. Λεπτομερής αναφορά για την «Καταπολέμηση της απάτης στις διαρθρωτικές δράσεις» υπάρχει στην ιστοσελίδα του ΕΣΠΑ (www.espa.gr) και συγκεκριμένα στον σύνδεσμο <https://www.espa.gr/el/Pages/staticAntiFraudPolicy.aspx>.

14 ΕΙΔΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ (ΕΕ) 2016/679

Ο Δικαιούχος με την ηλεκτρονική υποβολή της Αίτησης Χρηματοδότησης του στο Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Κρατικών Ενισχύσεων (ΟΠΣΚΕ) μετά των απαιτούμενων δικαιολογητικών εγγράφων παρέχει στην ΔΑ/ΕΦΕΠΑΕ και τα νόμιμα εντεταλμένα όργανα αυτών τη ρητή συγκατάθεση του για την νόμιμη επεξεργασία κατ' άρθρο 6 του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 των δεδομένων προσωπικού του χαρακτήρα τα οποία προβλέπονται στον οδηγό του Προγράμματος και αποδέχεται ότι τέτοια επεξεργασία είναι αναγκαία για την αξιολόγηση, ένταξη, παρακολούθηση και ολοκλήρωση του συγχρηματοδοτούμενου επενδυτικού του έργου.

Η νόμιμη επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από την ΔΑ/ΕΦΕΠΑΕ και τα νομίμως εντεταλμένα όργανα αυτών αποσκοπεί στην εφαρμογή και τήρηση των ενωσιακών και εθνικών κανόνων οι οποίοι διέπουν την προγραμματική περίοδο 2021 - 2027 ΕΣΠΑ, διενεργείται για την εκπλήρωση καθήκοντος που εκτελείται προς το δημόσιο συμφέρον και την άσκηση δημόσιας εξουσίας και την αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης, σύμφωνα τον Κανονισμό (ΕΕ) 2021/1060 και των εκτελεστικών τούτου κανονισμών, νόμων και κανονιστικών πράξεων της ενωσιακής και εθνικής νομοθεσίας που διέπει την παρέμβαση των Διαρθρωτικών Ταμείων της Ένωσης σε συνδυασμό με την υπ' αριθμ. C(2022) 651final/5-9-2022 Απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής που αφορά την έγκριση του Προγράμματος Ήπειρος.

Τα προσωπικά δεδομένα συλλέγονται στο ΟΠΣΚΕ κατόπιν της Αίτησης Χρηματοδότησης του Δικαιούχου ο οποίος έχει αποκλειστική ευθύνη για την ορθότητα, πληρότητα και ακρίβεια τους. Περαιτέρω, ο Δικαιούχος συναινεί στην ανάρτηση στο διαδίκτυο στο «Πρόγραμμα Διαύγεια» των αποτελεσμάτων αξιολόγησης της αίτησης χρηματοδότησής του και των αποτελεσμάτων επί τυχόν ασκηθείσας ένστασης του (ενδικοφανούς προσφυγής) μετά της διαλαμβανόμενης πλήρους και εμπειριστατωμένης αιτιολογίας τους καθώς και οιασδήποτε άλλης διοικητικής πράξης προβλέπεται στην νομοθεσία που διέπει την παρέμβαση των Διαρθρωτικών Ταμείων και η οποία είναι απαραίτητη στα πλαίσια της αρχής της διαφάνειας και της νομιμότητας που διέπει τη δράση και την άσκηση των καθηκόντων διαχείρισης των ενωσιακών και εθνικών πόρων.

15 ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ

Για την πληροφόρηση των δυνητικών Δικαιούχων στη Διαχειριστική Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων Δυτικής Ελλάδος, Πελοποννήσου, Ηπείρου & Ιονίων Νήσων, η οποία είναι Περιφερειακή Μονάδα του ΕΦΕΠΑΕ (ΕΦΔ), λειτουργεί γραφείο ενημέρωσης, Μαιζώνος 122 & Γούναρη, 26222, Πάτρα, Τηλ: 2610622711, e-mail: pep@diaxeiristiki.gr, URL: www.diaxeiristiki.gr.

Τυχόν ερωτήματα θα διατυπώνονται εγγράφως και θα αποστέλλονται με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο στην διεύθυνση pep@diaxeiristiki.gr. Το σύνολο των σημείων πληροφόρησης των δυνητικών δικαιούχων παρατίθεται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΧΙΥ ΣΗΜΕΙΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ.

Επίσης για το Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα κρατικών Ενισχύσεων (ΟΠΣΚΕ) οι δυνητικοί Δικαιούχοι μπορούν να πληροφορηθούν από την ιστοσελίδα <https://app.opske.gr/> όπου λειτουργεί helpdesk και υπάρχουν χρήσιμα αρχεία όπως Εγχειρίδια (Εγγραφή, Αίτησης χρηματοδότησης, κ.α.) <https://opske.gr/el/manuals> και Οδηγοί Video (Δημιουργία/Υποβολή Αίτησης χρηματοδότησης κ.α.) <https://opske.gr/el/videos>.

16 ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΩΝ

- ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι: ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΕΝΤΥΠΟΥ Α – ΑΙΤΗΣΗ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ
- ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ: ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΕΝΤΥΠΟΥ Β – ΤΕΧΝΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΠΡΟΤΑΣΗΣ
- ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ: ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ
- ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΥ: ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ
- ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Υ: ΟΡΙΣΜΟΣ ΜΜΕ ΚΑΙ ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΔΗΛΩΣΗΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΗΝ ΙΔΙΟΤΗΤΑ ΜΜΕ ΜΙΑΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ
- ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΥΙ: ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΑ ΥΠΕΥΘΥΝΩΝ ΔΗΛΩΣΕΩΝ
- ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΥΙΙ: ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ ΔΑΠΑΝΩΝ – ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΑ ΠΑΡΑΣΤΑΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΦΥΣΙΚΟΥ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ

- ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VIII: ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΤΗΣ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗΣ
- ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΧ: ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΙΚΗ ΛΙΣΤΑ ΣΤΗΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΚΑΙ ΕΠΙΛΟΓΗ ΤΩΝ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΕΠΑΛΛΗΘΕΥΣΗ ΤΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ ΒΑΣΕΙ ΤΟΥ ΧΑΡΤΗ ΘΕΜΕΛΙΩΔΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ
- ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Χ: ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ
- ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΧΙ: ΔΕΙΚΤΕΣ
- ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΧΙΙ: ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΚΑΙ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΥΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΥΣ
- ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΧΙΙΙ: ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΣΤΑ ΑΤΟΜΑ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΑ
- ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΧΙV ΣΗΜΕΙΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ
- ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΧV ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΒΑΘΜΟΥ ΑΠΟΔΟΣΗΣ (IRR) ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ
- ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΧVI ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΙ ΚΩΔΙΚΟΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ (ΚΑΔ)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι: ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΕΝΤΥΠΟΥ Α – ΑΙΤΗΣΗ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΗΠΕΙΡΟΥ**

**ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΗΠΕΙΡΟΣ**

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ Ήπειρος 2021-2027

ΠΡΟΣΚΗΣΗ: ΠΗΠΕ-05 «Ήπειρος Καινοτομίας: Δημιουργία και Ενίσχυση Startup & Spin-off επιχειρήσεων»

ΑΙΤΗΣΗ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ

Τίτλος:

Ακρωνύμιο:

Κωδικός: (δίνεται αυτόματα από το ΟΠΣΚΕ)

Η πρόταση περιλαμβάνει δύο μέρη:

- Το μέρος Α της πρότασης δημιουργείται από το Πληροφοριακό Σύστημα (ΟΠΣΚΕ) και αποτελείται από τις πληροφορίες που εισάγουν οι δυνητικοί Δικαιούχοι (μέσω του Συντονιστή ΟΠΣΚΕ έργου) και τα επισυναπτόμενα αρχεία των Φορέων.
- Το μέρος Β της πρότασης είναι η τεχνική περιγραφή του προτεινόμενου έργου και περιλαμβάνει πέντε ενότητες που η καθεμία θα πρέπει να καλύπτει τα υποκριτήρια αξιολόγησης.

Για την σύνταξη του θα πρέπει να ακολουθηθούν οι υποδείξεις που δίνονται στη συνέχεια και να γίνει χρήση του υποδείγματος.

Το Μέρος Β πρέπει να μεταφορτωθεί στο ΟΠΣΚΕ ως έγγραφο σε μορφή μη επεξεργάσιμη (π.χ. pdf) και το μέγεθός του δεν θα πρέπει να ξεπερνά το όριο των 10 MB.

1. ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΙΤΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	
Κωδικός Αίτησης	
Τίτλος Πράξης	
Proposal Title (Αγγλικά)	
Διάρκεια (μήνες)	

2 ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΥ	
2.1 ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	
Κωδικός Δικαιούχου	
ΑΦΜ Δικαιούχου	
Επωνυμία Δικαιούχου	
Επωνυμία Δικαιούχου (Αγγλικά)	
Διακριτικός Τίτλος Δικαιούχου	
Αριθμός ΓΕΜΗ	
Είδος Φορέα	Επιχείρηση
Είδος Επιχείρησης	Υφιστάμενη / Υπό Σύσταση
Είδος Προσώπου	Φυσικό / Νομικό
Ένδειξη επιτηδευματία	Επιτηδευματίας
Νομική Μορφή	
Είδος Βιβλίων	
Ημερομηνία Έναρξης Δραστηριότητας	
Κύρια Δραστηριότητα Δικαιούχου	Ναι / Όχι
Μέγεθος Επιχείρησης	Πολύ μικρή/Μικρή
2.2 ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΥ	
Διεύθυνση Έδρας	
Περιφέρεια	
Περιφερειακή Ενότητα	
Δήμος	
Δημοτική Ενότητα	
Δημοτική/Τοπική Κοινότητα	
Διεύθυνση	
Ταχυδρομικός Κωδικός	
Τηλέφωνο	
Ιστοχώρος (website)	
Ηλεκτρονική Διεύθυνση	

3. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΥ	
3.1 ΝΟΜΙΜΟΣ ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ	
Όνομα	
Επώνυμο	
ΑΦΜ	
Tax Identification Number (T.I.N)	
Τηλέφωνο	
Ηλεκτρονική Διεύθυνση	
Θέση στον Φορέα	
Χώρα	
Περιφέρεια	
Περιφερειακή Ενότητα	
Δήμος	
Δημοτική Ενότητα	

Δημοτική/Τοπική Κοινότητα	
Διεύθυνση	
Ταχυδρομικός Κωδικός	
3.2 ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ (ΜΙΑ ΚΑΤΑΧΩΡΗΣΗ ΑΝΑ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ)	
Κωδικός	
Περιγραφή Εγκατάστασης	Έδρα / Υποκατάστημα
Τίτλος Εγκατάστασης	
Κατηγορία Εγκατάστασης	Έδρα / Υποκατάστημα
Δ.Ο.Υ.	
Περιφέρεια	
Περιφερειακή Ενότητα	
Δήμος	
Δημοτική Ενότητα	
Δημοτική/Τοπική Κοινότητα	
Διεύθυνση	
Ταχυδρομικός Κωδικός	
Τηλέφωνο	
Ηλεκτρονική Διεύθυνση	
3.3 ΚΑΔ ΑΝΩΤΕΡΩ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ (ΜΙΑ ΚΑΤΑΧΩΡΗΣΗ ΑΝΑ ΚΑΔ ΚΑΙ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ)	
Εγκατάσταση	
Κωδικός ΚΑΔ	
Περιγραφή ΚΑΔ	
Τύπος ΚΑΔ	Κύρια/Δευτερεύουσα Δραστηριότητα
Κωδικός Nace	
Μη Ανακτήσιμο ΦΠΑ	
Ημερομηνία προσθήκης	
ΚΑΔ Επένδυσης	Ναι / Όχι
3.4. ΜΕΤΟΧΟΙ / ΕΤΑΙΡΟΙ (μια καταχώρηση ανά μέτοχο/εταίρο)	
Είδος Προσώπου (Μετόχου)	
Α.Φ.Μ. / Τ.Ι.Ν.	
Τύπος Ταυτοποίησης Εγγράφου	
Αριθμός Εγγράφου	
Δ.Ο.Υ.	
Ποσοστό Συμμετοχής (%)	
Ονοματεπώνυμο ή Επωνυμία	
Θέση Εταίρου / Μετόχου στον Φορέα	
Χώρα	
Περιφέρεια	
Περιφερειακή Ενότητα	
Δήμος	
Δημοτική Ενότητα	
Δημοτική/Τοπική Κοινότητα	
Διεύθυνση	
Ταχυδρομικός Κώδικας	
Ονοματεπώνυμο Νόμιμου Εκπροσώπου	Αφορά μετόχους νομικά πρόσωπα
Α.Φ.Μ. Νόμιμου Εκπροσώπου	Αφορά μετόχους νομικά πρόσωπα
Ημερομηνία Έναρξης Δραστηριότητας Επιχείρησης	Αφορά μετόχους νομικά πρόσωπα
Η Επιχείρηση είναι Εξωχώρια	Ναι / Όχι
3.5. ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΙ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ (μια καταχώρηση ανά πραγματικό Δικαιούχο)	
Όνομα	

Επίθετο	
Ημερομηνία Γέννησης	
Α.Φ.Μ. / Τ.Ι.Ν.	
Α.Φ.Μ. / Τ.Ι.Ν. Νομικού Προσώπου	
Είδος Δικαιώματος	
Είδος Ελέγχου	
Ποσοστό Συμμετοχής (%)	
Ημερομηνία Δήλωσης	
3.6. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ (μία καταχώρηση ανά έτος για την τελευταία διετία)	
Φορολογικό Έτος Από	
Φορολογικό Έτος Έως	
Αριθμός Δήλωσης	
Συνολικός Κύκλος Εργασιών (€)	
Σύνολο Ετήσιου Ισολογισμού (€)	
Αριθμός Απασχολούμενων(σε ΕΜΕ)	
Αποτελέσματα προ φόρων – τόκων & αποσβέσεων (EBITDA)	
3.7. ΕΙΔΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	
Η επιχείρηση λειτουργεί βάσει σύμβασης δικαιόχρησης (Franchise);	Ναι / Όχι

4. ΔΗΛΩΣΗ ΜΜΕ	
4.1. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΙΤΟΥΣΑΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ	
Διαχειριστική Χρήση	
Επωνυμία	
ΑΦΜ	
Αριθμός Απασχολούμενων (σε ΕΜΕ)	
Κύκλος εργασιών	
Σύνολο ισολογισμού	
Τύπος Επιχείρησης	Ανεξάρτητη / Συνεργαζόμενη / Συνδεδεμένη / Συνεργαζόμενη και Συνδεδεμένη
Μέγεθος Επιχείρησης	
4.2. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΔΙΕΥΘΥΝΤΙΚΩΝ ΣΤΕΛΕΧΩΝ ΑΙΤΟΥΣΑΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ	
Ονοματεπώνυμο	
Ιδιότητα	
Α.Φ.Μ. / Τ.Ι.Ν.	
4.3. ΣΥΝΕΡΓΑΖΟΜΕΝΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ (μία καταχώρηση ανά επιχείρηση)	
Επωνυμία ή εταιρική επωνυμία	
Α.Φ.Μ. / Τ.Ι.Ν.	
Διεύθυνση της εταιρικής έδρας	
Αριθμός Απασχολούμενων (σε ΕΜΕ)	
Κύκλος εργασιών	
Σύνολο ισολογισμού	
Ποσοστό Συμμετοχής (%)	
Αριθμός απασχολούμενων (σε ΕΜΕ) κατ' αναλογία	
Κύκλος εργασιών κατ' αναλογία	
Σύνολο ισολογισμού κατ' αναλογία	
4.4. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΔΙΕΥΘΥΝΤΙΚΩΝ ΣΤΕΛΕΧΩΝ ΣΥΝΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ (μία καταχώρηση ανά επιχείρηση)	
Επιχείρηση	
Ονοματεπώνυμο	
Ιδιότητα	

Α.Φ.Μ. / Τ.Ι.Ν.			
4.5. ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ (μία καταχώρηση ανά επιχείρηση)			
Επωνυμία ή εταιρική επωνυμία			
Α.Φ.Μ. / Τ.Ι.Ν.			
Διεύθυνση της εταιρικής έδρας			
Συνδεδεμένη μέσω διατήρησης μιας εκ των σχέσεων που αναφέρονται στο Παράρτημα Ι του Καν. Ε.Ε. 651/2014		Επιλογή από λίστα σχέσεων	
Αριθμός Απασχολούμενων (σε ΕΜΕ)			
Κύκλος εργασιών			
Σύνολο ισολογισμού			
Τεκμηρίωση			
4.6 ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΔΙΕΥΘΥΝΤΙΚΩΝ ΣΤΕΛΕΧΩΝ ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ (μια καταχώρηση ανά επιχείρηση)			
Επιχείρηση			
Ονοματεπώνυμο			
Ιδιότητα			
Α.Φ.Μ. / Τ.Ι.Ν.			
4.7. ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΗ ΧΡΗΣΗ			
Σε σχέση με την προηγούμενη διαχειριστική χρήση, υπάρχει μεταβολή των στοιχείων που επιφέρει αλλαγή μεγέθους;			Ναι/Όχι
Αν ΝΑΙ θα πρέπει να επισυναφθεί η δήλωση ΜΜΕ και για τις δύο χρήσεις 2023 & 2022			
4.8. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΟΝ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ			
Περίοδος Αναφοράς (2023)	Αριθμός Απασχολούμενων (σε ΕΜΕ)	Κύκλος εργασιών	Σύνολο ισολογισμού
Στοιχεία της αιτούσας επιχείρησης			
Κατ' αναλογία συγκεντρωτικά στοιχεία όλων των συνεργαζόμενων επιχειρήσεων			
Άθροισμα στοιχείων όλων των συνδεδεμένων επιχειρήσεων			
Σύνολο			
Μέγεθος Επιχείρησης	Πολύ μικρή/Μικρή/Μεσαία/Μεγάλη		

5.ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ ΗΣΣΟΝΟΣ & ΜΗ ΗΣΣΟΝΟΣ ΣΗΜΑΣΙΑΣ	
5.1. ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ ΗΣΣΟΝΟΣ ΣΗΜΑΣΙΑΣ για τις οποίες η Αιτούσα Επιχείρηση και οι Συνδεδεμένες της έχουν αποκτήσει έννομο δικαίωμα λήψης (μία καταχώρηση ανά ενίσχυση)	
Επιχείρηση	
Μέτρο/ Δράση	
Αριθμός Υπ. Απόφασης Ένταξης ή αριθμός σύμβασης ή άλλου εγγράφου λήψης έννομου δικαιώματος	
Ημ/νία λήψης του έννομου δικαιώματος	
Ποσό χορηγηθείσας ενίσχυσης	
Καθεστώς Ενίσχυσης	
Περιγραφή Καθεστώτος Ενίσχυσης	
Τεκμηρίωση	
5.2. ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ ΗΣΣΟΝΟΣ ΣΗΜΑΣΙΑΣ για τις οποίες η Αιτούσα Επιχείρηση και οι Συνδεδεμένες της έχουν υποβάλει Αίτηση και είναι σε στάδιο Αξιολόγησης ή Ένταξης. (μία καταχώρηση ανά ενίσχυση)	
Επιχείρηση	
Μέτρο/ Δράση	

Αριθμός πρωτοκόλλου ή κωδικός υποβολής αίτησης ενίσχυσης	
Ημ/νία Υποβολής αίτησης ενίσχυσης	
Ποσό αιτούμενης ενίσχυσης	
Καθεστώς Ενίσχυσης	
Περιγραφή Καθεστώτος Ενίσχυσης	
Τεκμηρίωση	
5.3. ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ ΜΗ ΗΣΣΟΝΟΣ ΣΗΜΑΣΙΑΣ της Ενιαίας Επιχείρησης (μία καταχώρηση ανά ενίσχυση)	
Επιχείρηση	
Όνομα Προγράμματος	
Φορέας Χορήγησης Ενίσχυσης	
Αριθμός Πρωτοκόλλου	
Ημερομηνία Έγκρισης	
Ποσό Έγκρισης	
Ποσό Πληρωμής	
Ημερομηνία Πληρωμής	
Τρέχουσα Φάση Εξέλιξης	
Τεκμηρίωση	

6. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ	
6.1. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΥΠΕΥΘΥΝΟΥ ΕΡΓΟΥ	
Επώνυμο	
Όνομα	
Α.Φ.Μ. / Τ.Ι.Ν.	
Τηλέφωνο	
Ηλεκτρονική Διεύθυνση (Email)	
Χώρα	
Περιφέρεια	
Περιφερειακή Ενότητα	
Δήμος	
Δημοτική / Τοπική Κοινότητα	
Δημοτικό Διαμέρισμα	
Διεύθυνση	
Ταχυδρομικός Κώδικας	
6.2. ΤΟΠΟΙ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ (μία καταχώρηση ανά εγκατάσταση)	
Κωδικός	
Περιγραφή	Έδρα / Υποκατάστημα
Τίτλος	
Κατηγορία Εγκατάστασης	Έδρα / Υφιστάμενο υποκατάστημα / νέα εγκατάσταση
Δ.Ο.Υ.	
Ηλεκτρονική Διεύθυνση (Email)	
Αριθμός Τηλεφώνου	
Χώρα	
Κατηγορία Περιφέρειας	
Περιφέρεια	
Περιφερειακή Ενότητα	
Δήμος	
Δημοτική Ενότητα	
Δημοτικό Διαμέρισμα	
Διεύθυνση	

Ταχυδρομικός Κώδικας	
6.3. ΚΑΔ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ (μία καταχώρηση ανά ΚΑΔ και Τόπο Υλοποίησης)	
Εγκατάσταση	
Κωδικός Κ.Α.Δ	
Περιγραφή Κ.Α.Δ	
Κωδικός Nace	
Ημερομηνία Προσθήκης	
Είδος Κ.Α.Δ	
ΦΠΑ μη ανακτήσιμος που δε δύναται να συμψηφιστεί	
6.4. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ	
Υποδράση	<ul style="list-style-type: none"> Υποδράση 1: Δημιουργία Startup & Spin-off επιχειρήσεων στην Ήπειρο Υποδράση 2: Ενίσχυση νέων Startup & Spin-off επιχειρήσεων στην Ήπειρο
Περιγραφή	Τεκμηρίωση
Περιγραφή της προτεινόμενης επένδυσης - Περιγραφή φυσικού αντικειμένου	
Επικοινωνιακή περιγραφή της επένδυσης - Σύνομη περιγραφή	
Μεθοδολογία υλοποίησης έργου	
Αναμενόμενα αποτελέσματα	
Στόχοι της επένδυσης	
Δραστηριότητες επικοινωνίας και δημοσιότητας της επένδυσης	
Κρισιμότητα επένδυσης	
Προστιθέμενη αξία επένδυσης	
Τρόποι επίτευξης στόχων επένδυσης	
Αναμενόμενα οφέλη από την επένδυση	
Αύξηση απασχόλησης (εκφρασμένο σε ΕΜΕ)	
6.5. ΑΝΑΛΥΣΗ ΔΑΠΑΝΩΝ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗΣ ΠΡΑΞΗΣ (μία καταχώρηση ανά δαπάνη)	
Τόπος Υλοποίησης	
Κανονισμός / Άρθρο	ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) αριθ. 2831/2023 De minimis – όπως παραγωγική
Κατηγορία Δαπάνης	Επιλογή από λίστα σύμφωνα με τα αναφερόμενα στην ενότητα Επιλέξιμες Δαπάνες
Υποκατηγορία Δαπάνης	Επιλογή από λίστα σύμφωνα με τα αναφερόμενα στην ενότητα Επιλέξιμες Δαπάνες
Κ.Α.Δ Επένδυσης	
Τίτλος Δαπάνης	
Περιγραφή Δαπάνης	
Μονάδα Μέτρησης Ποσότητας	
Ποσότητα	
Τιμή Μονάδας	
Συνολικό Ποσό χωρίς ΦΠΑ	
ΦΠΑ	
Συνολικό Ποσό με ΦΠΑ	
Επιλέξιμη δαπάνη	
Επιχορηγούμενη (Αιτούμενη) Δαπάνη	
Μη επιχορηγούμενη δαπάνη	
Δημόσια Δαπάνη	
Ιδιωτική Συμμετοχή	
6.6. ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΑΠΑΝΩΝ	

Κατηγορία δαπάνης	Συνολικός Επιλέξιμος ΠΥ	Επιχορηγούμενος Π/Υ	Δημόσια Δαπάνη
Σύνολο έργου			
6.7. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΣΧΗΜΑ			
Χρηματοδότηση	Ποσό (€)	% του συνολικού Π/Υ	
A. Ιδιωτική συμμετοχή (A1+A2)			
A1. Ίδια κεφάλαια			
A2. Δάνεια			
B. Αιτούμενη Επιχορήγηση (Δημόσια Δαπάνη)			
Γ. Επιχορηγούμενος Προϋπολογισμός			
Δ. Μη Επιχορηγούμενος Προϋπολογισμός			
Συνολικός Επιλέξιμος ΠΥ			
6.8. ΑΔΕΙΕΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ			
Αριθμός άδειας λειτουργίας ή ισοδύναμου εγγράφου (ή αίτηση για έκδοση / ανανέωση άδειας λειτουργίας)			
Ημερομηνία Έκδοσης			
Ημερομηνία Λήξης			
Εκδούσα Αρχή			
Αορίστου Χρόνου;		Ναι/Όχι	
Παρατηρήσεις που αφορούν τις άδειες			
Οι επιχειρήσεις με δραστηριότητες για την άσκηση των οποίων δεν απαιτείται άδεια λειτουργίας, να αναγράψουν στις παρατηρήσεις το σχετικό θεσμικό πλαίσιο και να υποβάλουν Υπεύθυνη Δήλωση του Νόμιμου Εκπροσώπου, όπου θα βεβαιώνεται ότι δεν απαιτείται η έκδοση άδειας λειτουργίας ή έγγραφο απαλλαγής από την σχετική υποχρέωση, με σχετική τεκμηρίωση.			
6.9.ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ			
Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης πράξης σε μήνες		24 μήνες	
6.10. ΑΠΟΔΕΙΚΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΤΗΣ ΙΔΙΩΤΙΚΗΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ			
Επωνυμία			
Ποσό (€)			
Τρόπος Κάλυψης Ιδιωτικής Συμμετοχής			
Τεκμηρίωση			

7.ΤΗΡΗΣΗ ΕΘΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΝΩΣΙΑΚΩΝ ΚΑΝΟΝΩΝ		
7.1. ΤΗΡΗΣΗ ΕΘΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΝΩΣΙΑΚΩΝ ΚΑΝΟΝΩΝ		
Ο δικαιούχος δεσμεύεται ότι το επενδυτικό σχέδιο περιλαμβάνει σαφείς και συγκεκριμένες δεσμεύσεις ως προς την τήρηση των εθνικών και ενωσιακών κανόνων περί δημοσιότητας και πληροφόρησης		Ναι/Όχι
Ο δικαιούχος δεσμεύεται να τηρήσει του εθνικούς και ενωσιακούς κανόνες που αφορούν τις κρατικές ενισχύσεις κατά το στάδιο της πρόσκλησης, της απόφασης ένταξης και πιθανών τροποποιήσεων αυτής		Ναι/Όχι
Ο δικαιούχος δεσμεύεται να τηρήσει τους Εθνικούς και Ενωσιακούς κανόνες κατά την εκτέλεση της πράξης, εξασφαλίζοντας τη διαφάνεια, την αποτροπή κάθε διάκρισης, την πρόσβαση από άτομα με αναπηρίες, διασφαλίζοντας την ισότητα των φύλων, και λαμβάνοντας υπόψη τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, την αρχή της βιώσιμης ανάπτυξης και την ενωσιακή πολιτική στον τομέα του περιβάλλοντος σύμφωνα με το άρθρο 11 και το άρθρο 191 παράγραφος 1 ΣΛΕΕ.		Ναι/Όχι
Ο δικαιούχος δεσμεύεται να τηρήσει τις σχετικές κατευθυντήριες γραμμές και να λάβει τα απαιτούμενα μέτρα.		Ναι/Όχι
7.2. ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) αριθ. 2831/2023 – ΟΡΙΖΟΝΤΙΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ		
Δραστηριοποιήστε σε μη επιλέξιμους ΚΑΔ Ενίσχυσης σύμφωνα με τα οριζόμενα στην		Ναι/Όχι

πρόσκληση;	
<p>Εφαρμόζονται τα κατάλληλα μέσα, όπως ο διαχωρισμός των δραστηριοτήτων ή η διάκριση του κόστους, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι οι δραστηριότητες στους τομείς που εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού δεν τυγχάνουν ενίσχυσης ή σσονος σημασίας που χορηγείται δυνάμει του παρόντος κανονισμού;</p>	Ναι/Όχι
7.3. ΑΠΟΔΟΧΗ ΟΡΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΩΝ	
<ul style="list-style-type: none"> • Παρέχω τη ρητή συγκατάθεσή μου, σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2016/679 και το εφαρμοστέο εθνικό δίκαιο, ώστε οι φορείς υλοποίησης των Δράσεων κρατικών ενισχύσεων και ήσσονος σημασίας, καθώς και τα αρμόδια όργανα αυτών, να αντλούν μέσω διαλειτουργικότητας με την ΑΑΔΕ και λοιπούς αρμόδιους φορείς, όλα τα αναγκαία στοιχεία (οικονομικά, φορολογικά, στοιχεία προσωπικού, ηλεκτρονικά τιμολόγια από φορείς του Δημοσίου και Αναθέτουσες Αρχές κ.ά.), με σκοπό την επιβεβαίωση της ορθότητας και πληρότητας των δηλούμενων δεδομένων, για τις ανάγκες αξιολόγησης, ελέγχου και καταβολής της ενίσχυσης. • Αποδέχομαι ότι τα μηνύματα που θα αποστέλλονται από την Διαχειριστική Αρχή / τον ΕΦ μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και ειδικότερα στην ηλεκτρονική διεύθυνση e-mail που αποτυπώνεται στα στοιχεία επικοινωνίας στο προφίλ του δικαιούχου, καθώς και στα στοιχεία επικοινωνίας του συντονιστή, επέχουν θέση κοινοποίησης και συνεπάγονται την έναρξη όλων των ενόμων συνεπειών και προθεσμιών και αποτελεί αποκλειστική ευθύνη της επιχείρησης η παρακολούθηση της/των εν λόγω διεύθυνσης/ων. • Είναι σε γνώση μου το γεγονός ότι η αίτηση χρηματοδότησης επέχει θέση υπεύθυνης δήλωσης του άρθρου 8 του ν.1599/1986 (ΦΕΚ Α΄75) για τα στοιχεία που αναφέρονται σε αυτήν και ότι θα πρέπει να εμφανίζει ταυτότητα περιεχομένου και συνέπεια με τα σχετικά δικαιολογητικά, καθώς και ότι η ανακρίβεια των στοιχείων που δηλώνονται στην αίτηση επισύρει τις προβλεπόμενες ποινικές και διοικητικές κυρώσεις. • Αποδέχομαι ότι φέρω την ευθύνη της πλήρους και ορθής συμπλήρωσης της ηλεκτρονικής μου αίτησης χρηματοδότησης. Γνωρίζω ότι διόρθωση ή τροποποίηση ή συμπλήρωση της αίτησης, συμπλήρωση τυχόν ελλειπόντων στοιχείων, έστω και συμπληρωματικών, δεν επιτρέπεται μετά την καταληκτική ημερομηνία ηλεκτρονικής υποβολής. • Με την ηλεκτρονική υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης μου στο Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Κρατικών Ενισχύσεων (ΟΠΣΚΕ) μετά των απαιτούμενων δικαιολογητικών εγγράφων, παρέχω στην ΕΥΔ του Προγράμματος Ήπειρος, στον ΕΦ και τα νόμιμα εντεταλμένα όργανα αυτών, τη ρητή συγκατάθεση μου για τη νόμιμη επεξεργασία κατ' άρθρο 6 του Κανονισμού 2016/679 των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, τα οποία προβλέπονται στον οδηγό του Προγράμματος, και αποδέχομαι ότι τέτοια επεξεργασία είναι αναγκαία για την αξιολόγηση, ένταξη, παρακολούθηση και ολοκλήρωση της συγχρηματοδοτούμενης επενδυτικής μου πράξης. • Γνωρίζω ότι η νόμιμη επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από την ΕΥΔ του Προγράμματος Ήπειρος, τον ΕΦ και τα νομίμως εντεταλμένα όργανα αυτών, αποσκοπεί στην εφαρμογή και τήρηση των κοινοτικών και εθνικών κανόνων, οι οποίοι διέπουν την προγραμματική περίοδο 2021-2027 και ότι διενεργείται για την εκπλήρωση καθήκοντος που εκτελείται προς το δημόσιο συμφέρον και την άσκηση δημόσιας εξουσίας και την αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης, σύμφωνα τον Κανονισμό 1060/2021 και των εκτελεστικών τούτου κανονισμών νόμων και κανονιστικών πράξεων της ενωσιακής και εθνικής νομοθεσίας που διέπει την παρέμβαση των Διαρθρωτικών Ταμείων της Ένωσης. • Είναι σε γνώση μου ότι τα προσωπικά δεδομένα συλλέγονται στο ΟΠΣΚΕ κατόπιν της αίτησης χρηματοδότησης μου και ότι έχω την αποκλειστική ευθύνη για την ορθότητα, πληρότητα και ακρίβεια τους. • Συναινώ στην ανάρτηση στο διαδίκτυο στο «Πρόγραμμα Διαύγεια» των αποτελεσμάτων αξιολόγησης της αίτησης χρηματοδότησής μου και των αποτελεσμάτων επί τυχόν ασκηθείσας ένστασής μου (ενδικοφανούς προσφυγής) μετά της διαλαμβανόμενης 	Ναι/Όχι

πλήρους και εμπεριστατωμένης αιτιολογίας αυτής, καθώς και οιασδήποτε άλλης διοικητικής πράξης προβλέπεται στην νομοθεσία που διέπει την παρέμβαση των Διαρθρωτικών Ταμείων και η οποία είναι απαραίτητη στα πλαίσια της αρχής της διαφάνειας και της νομιμότητας που διέπει τη δράση και την άσκηση των καθηκόντων διαχείρισης των ενωσιακών και εθνικών πόρων.

Δ. ΔΕΙΚΤΕΣ		
1	Κωδικός Δείκτη	RCO01
	Περιγραφή Δείκτη	Υποστηριζόμενες επιχειρήσεις (από τις οποίες: πολύ μικρές, μικρές, μεσαίες, μεγάλες)
	Τιμή Δείκτη (Σύνολο)	
	RCO01a Τιμή Δείκτη (πολύ μικρές)	
	RCO01b Τιμή Δείκτη (μικρές)	
2	Κωδικός Δείκτη	RCO02
	Περιγραφή Δείκτη	Επιχειρήσεις που υποστηρίζονται με επιχορηγήσεις
	Τιμή Δείκτη	
3	Κωδικός Δείκτη	RCR01
	Περιγραφή Δείκτη	Θέσεις εργασίας που δημιουργήθηκαν στις υποστηριζόμενες οντότητες
	Τιμή Δείκτη	
4	Κωδικός Δείκτη	RCR02
	Περιγραφή Δείκτη	Ιδιωτικές επενδύσεις που αντιστοιχούν σε δημόσια στήριξη (από τις οποίες: επιχορηγήσεις, χρηματοδοτικά μέσα)
	Τιμή Δείκτη	
5	Κωδικός Δείκτη	RCR03
	Περιγραφή Δείκτη	Μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ) που εισάγουν καινοτομίες προϊόντων ή διαδικασιών
	Τιμή Δείκτη	

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ: ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΕΝΤΥΠΟΥ Β – ΤΕΧΝΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΗΠΕΙΡΟΥ**

**ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΗΠΕΙΡΟΣ**

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ Ήπειρος 2021-2027

ΠΡΟΣΚΗΣΗ: ΠΗΠΕ-05 «Ήπειρος Καινοτομίας: Δημιουργία και Ενίσχυση Startup & Spin-off επιχειρήσεων»

ΤΕΧΝΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΠΡΟΤΑΣΗΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ

Τίτλος:

Ακρωνύμιο:

Κωδικός: (δίνεται αυτόματα από το ΟΠΣΚΕ)

ΟΔΗΓΙΕΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗΣ ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΟΣ ΤΕΧΝΙΚΗΣ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗΣ (ΜΕΡΟΣ Β ΠΡΟΤΑΣΗΣ)

Αυτό το υπόδειγμα είναι σκόπιμο να χρησιμοποιηθεί στη διαδικασία υποβολής Αίτησης Χρηματοδότησης. Η δομή του υποδείγματος πρέπει να ακολουθείται κατά την προετοιμασία της πρότασής σας. Έχει σχεδιαστεί για να διασφαλίζει ότι οι σημαντικότερες πτυχές της πρότασης του έργου σας παρουσιάζονται με τρόπο που θα επιτρέψει στην επιτροπή αξιολόγησης να κάνει μια αποτελεσματική αξιολόγηση σε σχέση με τα κριτήρια αξιολόγησης. Οι ενότητες Β1, ... Β5 αντιστοιχούν σε κάθε ένα κριτήριο αξιολόγησης.

Σημειώνεται ότι οι προτάσεις θα αξιολογηθούν όπως υποβλήθηκαν, και όχι σύμφωνα με τις δυνατότητες τους εάν γίνονταν ορισμένες αλλαγές. Αυτό σημαίνει ότι μόνο οι προτάσεις που αντιμετωπίζουν επιτυχώς όλες τις απαιτούμενες πτυχές έχουν πιθανότητα να χρηματοδοτηθούν. Δεν υπάρχει δυνατότητα για αλλαγές στο περιεχόμενο, τον προϋπολογισμό και τη σύνθεση της σύμπραξης μεταξύ της οριστικής υποβολής στο ΟΠΣΚΕ και της απόφασης χρηματοδότησης της πρότασης.

Όλα τα αναφερόμενα στοιχεία θα πρέπει να συμφωνούν με τα συμπληρωμένα στοιχεία στο ΟΠΣΚΕ – Έντυπο Ι.Α. Σε περίπτωση διαφορών ισχύουν αυτά που αναφέρονται στις φόρμες του ΟΠΣΚΕ.

Όριο σελίδων: Ο τίτλος, η λίστα των συμμετεχόντων και οι ενότητες Β1, ... Β5, στο σύνολο, συνιστάται να μην υπερβαίνουν τις 50 σελίδες. Όλοι οι πίνακες, τα σχήματα, οι παραπομπές και κάθε άλλο στοιχείο που σχετίζεται με αυτές τις ενότητες πρέπει να περιλαμβάνονται ως αναπόσπαστο μέρος αυτών των ενότητων και συνεπώς να υπολογίζονται σε αυτό το όριο σελίδων. Ο αριθμός των σελίδων που περιλαμβάνονται σε κάθε ενότητα αυτού του υποδείγματος είναι μόνο ενδεικτικός.

Το τμήμα Β τεχνικής περιγραφής πρότασης θα πρέπει να υπογράφεται από το Νόμιμο Εκπρόσωπο του Φορέα.

Το αρχείο με την Τεχνική Περιγραφή του Προτεινόμενου Έργου θα πρέπει να είναι σε μορφή μη επεξεργάσιμη (π.χ. pdf) και το μέγεθός του δεν θα πρέπει να ξεπερνά το όριο των 10 ΜΒ.

Α. ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Τίτλος Πρότασης (Ελληνικά):	
Ακρωνύμιο:	
Proposal Title (Αγγλικά):	

Τομέας Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης Περιφέρειας Ηπείρου*	
Τεκμηρίωση Συμβατότητας με την Προτεραιότητα της Στρατηγικής	
Διαθεματικότητα και διεπιστημονικότητα μιας πρότασης	<p>Στην αίτηση θα πρέπει να επιλεγεί από τη λίστα μόνον ένας Τομέας ο οποίος εμπίπτει κατά την κρίση του Φορέα το προτεινόμενο επενδυτικό έργο, το οποίο κρίνεται κατά την αξιολόγηση.</p> <p>Πιθανή διαθεματικότητα και διεπιστημονικότητα μιας πρότασης είναι επιθυμητή και θα αναλύεται μόνο στην Τεχνική Περιγραφή Έργου.</p>

* Κωδικοποίηση σύμφωνα με την Παράγραφο 2 της πρόσκλησης

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΠΡΟΤΑΣΗΣ (Ελληνικά)*

*έως 1000 χαρακτήρες

Proposal Abstract (Αγγλικά)*

--

*έως 1000 χαρακτήρες

Συγκεκριμένη Ανάγκη που έρχεται να καλύψει το έργο	Ποιες είναι οι συγκεκριμένες ανάγκες που έδωσαν το έναυσμα για αυτό το έργο;
Αναμενόμενα Αποτελέσματα	Τι περιμένετε να δημιουργήσετε μέχρι το τέλος του έργου;
Ομάδες Στόχοι / Ωφελούμενοι	Ποιος θα χρησιμοποιήσει τα αποτελέσματα του έργου; Ποιος θα ωφεληθεί από τα αποτελέσματα του έργου;

Υποδράση 1: Δημιουργία Startup & Spin-off επιχειρήσεων στην Ήπειρο

Στοιχεία ίδρυσης Φορέα	Σύντομη αναφορά στον Καταστατικό Σκοπό της υπό ίδρυση επιχείρησης.
Εταιρική - Μετοχική Σύνθεση	
Μετοχικό/ Εταιρικό κεφάλαιο	Εκτίμηση
Στοιχεία μετόχων / εταίρων του Φορέα	Σύντομη παρουσίαση των βασικών συμμετεχόντων στο φορέα.
Δραστηριότητα του Φορέα	Σύντομη αναφορά στη δραστηριότητα που θα ασκεί ο φορέας.
Τεκμηρίωση του χαρακτηρισμού Startup ή Spin-off	<p>Η επιχείρηση θα πρέπει να αναλύσει και να τεκμηριώσει τον χαρακτηρισμό Startup ή Spin-off.</p> <p>Ειδικότερα για Startup πρέπει να τεκμηριώσει ότι πληροί και τα δύο κάτωθι ποιοτικά κριτήρια:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Καινοτομία (Τεχνολογική Καινοτομία ή/και καινοτόμο επιχειρηματικό μοντέλο) • Προοπτικές ταχείας κλιμάκωσης μεγέθους πωλήσεων στην αγορά (Βάσει τεχνολογίας ή/και επιχειρηματικού μοντέλου)

	<p>Ενώ για spin-off θα πρέπει να τεκμηριωθεί η ύπαρξη έγκρισης Αρμοδίου Οργάνου για την ίδρυση Τεχνοβλαστού.</p> <p>*ΠΡΟΣΟΧΗ: Απαιτείται πλήρη τεκμηρίωση του χαρακτηρισμού της επιχείρησης ως Startup ή Spin-off για την Αξιολόγηση του on-off Κριτηρίου 2 «Δικαιούχος που εμπίπτει στην πρόσκληση».</p>
--	--

Υποδράση 2: Ενίσχυση νέων Startup & Spin-off επιχειρήσεων στην Ήπειρο

Τίτλος Φορέα	
Στοιχεία ίδρυσης Φορέα	Χρόνος ίδρυσης – Σύντομο Ιστορικό Ανάπτυξης, Καταστατικός Σκοπός.
Εταιρική - Μετοχική Σύνθεση	
Μετοχικό/ Εταιρικό κεφάλαιο	
Στοιχεία μετόχων / εταίρων του Φορέα	Σύντομη παρουσίαση της δραστηριότητας των βασικών συμμετεχόντων στο φορέα καθώς και των προσώπων που ασκούν διοίκηση και κυρίαρχη επιρροή.
Δραστηριότητα του Φορέα	Σύντομη αναφορά στη δραστηριότητα που ασκεί ο φορέας.
Τεκμηρίωση του χαρακτηρισμού Startup ή Spin-off	<p>Η επιχείρηση θα πρέπει να αναλύσει και να τεκμηριώσει τον χαρακτηρισμό Startup ή Spin-off.</p> <p>Ειδικότερα για Startup πρέπει να τεκμηριώσει ότι πληροί και τα δύο κάτωθι ποιοτικά κριτήρια ή να κάνει αναφορά στην εγγραφή της στο Εθνικό Μητρώο Νεοφυών Επιχειρήσεων:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Καινοτομία (Τεχνολογική Καινοτομία ή/και καινοτόμο επιχειρηματικό μοντέλο) • Προοπτικές ταχείας κλιμάκωσης μεγέθους πωλήσεων στην αγορά (Βάσει τεχνολογίας ή/και επιχειρηματικού μοντέλου) <p>Ενώ για spin-off θα πρέπει να τεκμηριωθεί η ύπαρξη έγκρισης Αρμοδίου Οργάνου για την ίδρυση Τεχνοβλαστού.</p> <p>*ΠΡΟΣΟΧΗ: Απαιτείται πλήρη τεκμηρίωση του χαρακτηρισμού της επιχείρησης ως Startup ή Spin-off για την Αξιολόγηση του on-off Κριτηρίου 2 «Δικαιούχος που εμπίπτει στην πρόσκληση».</p>

ΤΕΧΝΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟΥ ΕΡΓΟΥ

Το Β μέρος της πρότασης είναι η αναλυτική περιγραφή του προτεινόμενου έργου και περιλαμβάνει πέντε ενότητες που η καθεμία αντιστοιχεί σε μία ομάδα κριτηρίων αξιολόγησης.

ΟΜΑΔΑ 1: Επιχειρηματικό Σχέδιο

1.1 Περιγραφή του Επιχειρηματικού Σχεδίου.

Για να αξιολογηθεί αποτελεσματικά το κριτήριο που αφορά τη σαφήνεια του επιχειρηματικού σχεδίου και την ταχεία κλιμάκωση των πωλήσεων, ο υποψήφιος θα πρέπει να αναπτύξει τα εξής, οργανωμένα σε ενότητες:

- **Παρουσίαση της Εταιρείας**
  - Συνοπτική περιγραφή της επιχείρησης, του οράματος και της αποστολής
  - Σύντομη περιγραφή της υφιστάμενης δραστηριότητας, της παραγωγικής διαδικασίας και του χρησιμοποιούμενου πάγιου ενεργητικού (με αναφορά στα τεχνικά χαρακτηριστικά αυτού) (για υφιστάμενες επιχειρήσεις)
  - Σύντομη περιγραφή των υφιστάμενων θέσεων εργασίας (για υφιστάμενες επιχειρήσεις)
- **Παρουσίαση του Επιχειρηματικού Σχεδίου**
  - Βασικοί στόχοι και στρατηγική επίτευξής τους
  - Περιγραφή της παραγωγικής διαδικασίας και τεχνική περιγραφή των βασικών εργασιών
  - Βασικό Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης βασικών σταδίων
  - Γενική παρουσίαση των νέων θέσεων εργασίας και σύνδεση με τις απαιτήσεις του επιχειρηματικού σχεδίου και του χρονοδιαγράμματος ανάπτυξης αυτού
  - Γενική παρουσίαση των απαιτούμενων στοιχείων του επιχειρηματικού σχεδίου με αναφορά στις απαιτήσεις για κτιριακές εγκαταστάσεις, εξοπλισμό, λογισμικό κλπ κατά κατηγορία δαπανών (σε αντιστοιχία με τον Πίνακα Ανάλυσης Κόστους του ΟΠΣΚΕ)
- **Ανάλυση της Επιχειρηματικής Ιδέας**
  - Περιγραφή του προβλήματος που επιλύεται
  - Περιγραφή των υφιστάμενων λύσεων
  - Καινοτομία ή διαφοροποίηση σε σχέση με υπάρχουσες λύσεις
  - Δυνατότητες τεχνολογικής ή λειτουργικής κλιμάκωσης
- **Παραγόμενα Προϊόντα / Υπηρεσίες**
  - Αναλυτική παρουσίαση των προϊόντων/υπηρεσιών
  - Στάδιο ανάπτυξης (π.χ. ιδέα, πρωτότυπο, έτοιμο προϊόν)
  - Δυνατότητα πολλαπλασιασμού της παραγωγής ή διάθεσης
- **Αγορά Στόχος**
  - Προσδιορισμός της αρχικής και δυνητικής αγοράς
  - Σε ποιους απευθύνεται
  - Στρατηγικές προσέγγισης πελατών (go-to-market)
- **Μοντέλο Εσόδων και Στρατηγική Ανάπτυξης**
  - Περιγραφή τρόπων δημιουργίας εσόδων (π.χ. συνδρομές, πωλήσεις, licensing)
  - Προβλεπόμενη εξέλιξη εσόδων και μεγεθών
  - Βραχυπρόθεσμη και μακροπρόθεσμη στρατηγική επέκτασης (π.χ. αγορές, συνεργασίες, κανάλια διανομής)

Η πληρότητα, συνοχή και τεκμηρίωση των παραπάνω στοιχείων είναι κρίσιμες για την αξιολόγηση της δυνατότητας ανάπτυξης και κλιμάκωσης του εγχειρήματος. Επειδή αρκετά θέματα αναλύονται σε

επόμενες ενότητες για την αξιολόγηση του κριτηρίου θα ληφθούν υπόψη και τα αναγραφόμενα στην συνέχεια αναλυτικά στοιχεία.

1.2 Αγορά στόχος.

Για να αξιολογηθεί θετικά το κριτήριο που αφορά την αγορά του κλάδου δραστηριοποίησης, πρέπει να συμπεριληφθούν τεκμηριωμένα στοιχεία για την έκταση και τη δυναμική της αγοράς στο γεωγραφικό επίπεδο που αφορά. Συγκεκριμένα, πρέπει να αναπτυχθούν τα εξής:

- **Περιγραφή της Αγοράς Στόχου**
  - Παγκόσμια
  - Ευρωπαϊκή
  - Εθνική
- **Ανάλυση Παγκόσμιας Αγοράς (εφόσον υπάρχει σχετική στόχευση)**
  - Εκτίμηση μεγέθους της αγοράς σε επίπεδο παγκόσμιας ζήτησης
  - Τάσεις και προοπτικές ανάπτυξης του κλάδου διεθνώς
  - Κύριοι παίκτες, τεχνολογικές εξελίξεις, ρυθμιστικό περιβάλλον
  - Ανάλυση ανταγωνισμού και θέση στην αγορά
- **Ανάλυση Ευρωπαϊκής Αγοράς (αν υπάρχει σχετική στρατηγική)**
  - Μέγεθος και χαρακτηριστικά της ευρωπαϊκής αγοράς
  - Εμπόδια εισόδου, κανονιστικό πλαίσιο (π.χ. CE, GDPR, Green Deal)
  - Ανάλυση ανταγωνισμού και θέση στην αγορά
  - Ανταγωνισμός και δυνητικές ευκαιρίες για εξαγωγική δραστηριότητα ή εταιρικές συνεργασίες
- **Ανάλυση Εθνικής Αγοράς (Ελλάδα)**
  - Εκτίμηση μεγέθους και δυναμικού της τοπικής αγοράς
  - Σημαντικές τάσεις και αλλαγές στον κλάδο (π.χ. ψηφιοποίηση, ενεργειακή μετάβαση)
  - Ανάλυση ανταγωνισμού και θέση της επιχείρησης στο εγχώριο τοπίο
- **Συμπεράσματα – Τεκμηρίωση Επιλογής Αγοράς**
  - Ποιοι παράγοντες καθιστούν την επιλεγμένη αγορά ελκυστική
  - Ποιο είναι το στρατηγικό πλάνο εισόδου/διείσδυσης
  - Πώς η επιχείρηση σκοπεύει να καλύψει ανάγκες ή κενά της αγοράς

Η τεκμηρίωση μπορεί να συνοδεύεται από:

- Δεδομένα αγοράς από αναγνωρισμένες πηγές (π.χ. Statista, Eurostat, ICAP, McKinsey)
- Γραφήματα, πίνακες, προβλέψεις
- Αναφορές σε κλαδικές μελέτες ή case studies

Προσοχή: Επισημαίνεται ότι εφόσον δεν υπάρξει σχετική τεκμηρίωση η πρόταση θα αξιολογηθεί αρνητικά.

1.3 Πρωτοτυπία και καινοτομία της πρότασης

Για να αξιολογηθεί θετικά στο κριτήριο που αφορά την πρωτοτυπία του επιχειρηματικού σχεδίου σε σχέση με την αγορά στόχο, η επενδυτική πρόταση πρέπει να περιλαμβάνει στοιχεία που αποδεικνύουν τον βαθμό καινοτομίας ή διαφοροποίησης του προϊόντος/υπηρεσίας. Συγκεκριμένα, πρέπει να αναπτυχθούν τα εξής:

- **Περιγραφή του Προϊόντος/Υπηρεσίας**
  - Τεχνολογικά, λειτουργικά ή εμπειρικά χαρακτηριστικά που το καθιστούν πρωτότυπο
- **Ανάλυση Πρωτοτυπίας ή Διαφοροποίησης**

- Αν το προϊόν/υπηρεσία είναι **νέο** στην αγορά στόχο (π.χ. δεν υπάρχει κάτι παρόμοιο)
- Αν είναι **διαφοροποιημένο**, π.χ. βελτιώνει την εμπειρία, μειώνει το κόστος, προσφέρει επιπλέον λειτουργίες
- Αν είναι **υφιστάμενο**, να τεκμηριωθεί γιατί έχει νόημα η είσοδος στην αγορά (π.χ. καλύτερη τιμή, εξυπηρέτηση, διανομή)
- **Συγκριτική Ανάλυση Ανταγωνισμού**
  - Πίνακας ή παρουσίαση συγκριτικών πλεονεκτημάτων (π.χ. feature matrix)
  - Τεκμηρίωση διαφορών έναντι ανταγωνιστικών προϊόντων/υπηρεσιών
  - Πατενταρισμένες λύσεις, κατοχυρωμένη τεχνολογία (αν υπάρχουν)
- **Σχέση με την Αγορά Στόχο**
  - Πώς η καινοτομία ανταποκρίνεται σε συγκεκριμένες ανάγκες της αγοράς
  - Υφιστάμενη ζήτηση ή τάσεις που ευνοούν την αποδοχή του προϊόντος
  - Δοκιμές, έρευνες ή πιλοτικές εφαρμογές που αποδεικνύουν ενδιαφέρον από την αγορά

Προσοχή: Επισημαίνεται ότι εφόσον δεν υπάρξει σχετική τεκμηρίωση η πρόταση θα αξιολογηθεί αρνητικά.

1.4 Ολοκληρωμένος χαρακτήρας της επένδυσης

Για να αξιολογηθεί θετικά στο κριτήριο της πληρότητας και λειτουργικότητας της επενδυτικής πρότασης, αυτή πρέπει να περιλαμβάνει σαφή στοιχεία που δείχνουν τον βαθμό ωριμότητας και ολοκλήρωσης του επιχειρηματικού εγχειρήματος. Συγκεκριμένα, πρέπει να αναπτυχθούν τα εξής:

- **Περιγραφή της Επένδυσης και των Συστατικών της**
  - Αναλυτική αναφορά στα επιμέρους τμήματα της επένδυσης / ενότητες εργασίας και την συσχέτιση τους με τις θέσεις εργασίας (υφιστάμενες και νέες) καθώς και τον τεχνολογικό εξοπλισμό, χώρους, λογισμικό κ.λπ. (υφιστάμενο και νέο)
  - Τεκμηρίωση ότι όλα τα βασικά στοιχεία είναι εξασφαλισμένα ή άμεσα υλοποιήσιμα
- **Βαθμός Λειτουργικότητας**
  - Στοιχεία που αποδεικνύουν ότι η επένδυση μπορεί να τεθεί άμεσα ή σύντομα σε λειτουργία
  - Υπάρχουσα επιχειρησιακή δραστηριότητα ή πιλοτική εφαρμογή (π.χ. MVP, beta testing, παραγωγή σε μικρή κλίμακα)
- **Διαθεσιμότητα και Κατανομή Πόρων**
  - Προϋπολογισμός της επένδυσης με ανάλυση κόστους ανά κατηγορία/είδος δαπάνης
  - Τεκμηρίωση ύπαρξης επαρκούς προσωπικού, συνεργατών και εξοπλισμού
  - Κατάλληλη πρόβλεψη στον προϋπολογισμό για κάθε στάδιο υλοποίησης
  - Συνοπτικό Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης και έναρξης λειτουργίας
  - Αντιμετώπιση τυχόν εξωτερικών εξαρτήσεων (άδειες, προμήθειες, τρίτοι)
- **Στρατηγικές Συμμαχίες και Συνεργασίες**
  - Περιγραφή και τεκμηρίωση συνεργασιών που ενισχύουν την τεχνολογία, την αγορά-στόχο ή την παραγωγική δυνατότητα
  - Επιστολές ή συμφωνίες με φορείς υποστήριξης (incubators, accelerators, clusters)

Προσοχή: Επισημαίνεται ότι εφόσον δεν υπάρξει σχετική τεκμηρίωση ή δεν προκύπτει ότι η επένδυση είναι ολοκληρωμένη και λειτουργική η πρόταση θα αξιολογηθεί αρνητικά.

1.5 Ενέργειες Προώθησης προϊόντος/υπηρεσίας

Για να αξιολογηθεί θετικά στο κριτήριο που αφορά τις ενέργειες προώθησης και το marketing σε σχέση με τις δαπάνες του επενδυτικού σχεδίου, η επενδυτική πρόταση πρέπει να περιλαμβάνει συγκεκριμένα

στοιχεία που αποδεικνύουν ότι υπάρχει σαφές και στοχευμένο πλάνο προώθησης. Συγκεκριμένα, πρέπει να αναπτυχθούν τα εξής:

- **Αναλυτικό Πλάνο Marketing**
  - Περιγραφή στρατηγικής marketing (στόχοι, μέσα, κοινό-στόχος)
  - Επιλογή κατάλληλων καναλιών προώθησης (π.χ. ψηφιακά μέσα, παραδοσιακά, συμμετοχή σε εκθέσεις, events)
  - Εξειδικευμένες ενέργειες ανά στάδιο πωλήσεων (awareness, consideration, conversion)
- **Ενέργειες Προώθησης και Διαφήμισης**
  - Εκστρατείες διαφήμισης (π.χ. Google Ads, social media, έντυπα μέσα)
  - Branding, σχεδιασμός λογοτύπου/συσκευασίας/ιστοσελίδας
  - Δημόσιες σχέσεις, συνεργασίες με influencers, προώθηση σε εξειδικευμένα δίκτυα
- **Κατανομή Δαπανών Marketing**
  - Συγκεκριμένο ποσό ή ποσοστό του προϋπολογισμού αφιερωμένο σε marketing
  - Ανάλυση δαπανών ανά ενέργεια (π.χ. 30% για digital, 20% για εκθέσεις κ.λπ.)
  - Εξήγηση της αναλογίας κόστους/αποτελέσματος
- **Στόχευση και Αποτελεσματικότητα**
  - Περιγραφή του κοινού-στόχου και πώς προσεγγίζεται μέσω των ενεργειών
  - Τεκμήρια για την αποτελεσματικότητα (π.χ. προηγούμενα αποτελέσματα, μελέτες αγοράς, KPIs)
  - Εργαλεία παρακολούθησης απόδοσης (analytics, CRM κ.λπ.)
- **Συνοχή με τους Στόχους του Επενδυτικού Σχεδίου**
  - Πώς το πλάνο marketing υποστηρίζει την αύξηση πωλήσεων και την επιχειρηματική ανάπτυξη
  - Συνάφεια ενεργειών marketing με το προϊόν/υπηρεσία και την αγορά στόχο

ΟΜΑΔΑ 2: Ωριμότητα Επιχειρηματικού Σχεδίου

2.1 Επίπεδο Ωριμότητας Προϊόντος /Υπηρεσίας

Για να αξιολογηθεί σωστά το επίπεδο ωριμότητας του καινοτόμου προϊόντος/υπηρεσίας στην επενδυτική πρόταση, πρέπει να υποβληθούν στοιχεία που δείχνουν με σαφήνεια σε ποιο στάδιο ανάπτυξης βρίσκεται το προϊόν ή η υπηρεσία. Συγκεκριμένα, πρέπει να αναπτυχθούν τα εξής:

- **Περιγραφή της Τρέχουσας Κατάστασης Ανάπτυξης**
  - Τι έχει ήδη υλοποιηθεί (π.χ. πρωτότυπο, δοκιμασμένο προϊόν, τελικό προϊόν)
  - Ποιο είναι το επόμενο στάδιο (αν υπάρχει) και πότε προβλέπεται η ολοκλήρωσή του
- **Τεκμηρίωση Ανάλογα με το Επίπεδο Ωριμότητας:**
  - 1. Προϊόν/Υπηρεσία έτοιμο για παραγωγή ή παροχή**
    - Πλήρες λειτουργικό πρωτότυπο ή τελικό προϊόν
    - Επιτυχείς δοκιμές ή πιλοτικές εφαρμογές
    - Ύπαρξη υποδομών, συνεργατών ή προμηθευτών για άμεση παραγωγή/παροχή
    - Ενδεχομένως πρώτες πωλήσεις ή συμβόλαια με πελάτες
  - 2. Ωριμος σχεδιασμός προϊόντος ή υπηρεσίας**
    - Ολοκληρωμένος τεχνικός σχεδιασμός (π.χ. σχέδια, προδιαγραφές, mockups, αρχιτεκτονική συστήματος)
    - Πρωτότυπο υπό ανάπτυξη ή σε στάδιο δοκιμών
    - Προκαταρκτικές δοκιμές ή πιλοτικές εφαρμογές σε μικρή κλίμακα

- ο Καθορισμένες λειτουργίες και χαρακτηριστικά

3. Βασικός θεωρητικός σχεδιασμός προϊόντος ή υπηρεσίας

- ο Περιγραφή της ιδέας σε θεωρητικό επίπεδο
- ο Τεκμηρίωση σκοπιμότητας και δυνητικής λειτουργικότητας
- ο Ενδείξεις από έρευνα αγοράς ή τεχνολογική έρευνα
- ο Απουσία λειτουργικού μοντέλου ή πρωτοτύπου

2.2 Χρονοδιάγραμμα ανάπτυξης παραγωγικής εγκατάστασης προϊόντος/υπηρεσίας

Για να αξιολογηθεί θετικά στο κριτήριο της εφικτότητας υλοποίησης του έργου εντός του χρονοδιαγράμματος, η επενδυτική πρόταση πρέπει να αποδεικνύει ότι οι προτεινόμενες ενέργειες μπορούν ρεαλιστικά να ολοκληρωθούν στον διαθέσιμο χρόνο, λαμβάνοντας υπόψη την πολυπλοκότητα του έργου και την ωριμότητά του. Συγκεκριμένα, πρέπει να αναπτυχθούν τα εξής:

- **Αναλυτικό Χρονοδιάγραμμα Υλοποίησης** (Αναφορά και αναλυτικά σε παράρτημα)
  - ο Διάγραμμα Gantt ή πίνακας με επιμέρους φάσεις, ενέργειες και χρονοδιαστήματα
  - ο Καθορισμός ορόσημων (milestones) και κρίσιμων παραδοτέων
  - ο Περιγραφή εξαρτήσεων μεταξύ ενεργειών (π.χ. προμήθειες, εγκαταστάσεις, δοκιμές)
- **Τεκμηρίωση Επιπέδου Ωριμότητας**
  - ο Ενδείξεις προόδου ή ετοιμότητας που μειώνουν τον χρόνο εκκίνησης
- **Αξιολόγηση Πολυπλοκότητας Έργου**
  - ο Πλήθος και φύση των ενεργειών (τεχνικές, κατασκευαστικές, αναπτυξιακές, συνεργασίες)
  - ο Εμπειρία της ομάδας στην υλοποίηση παρόμοιων έργων
  - ο Διαχείριση ρίσκου και εναλλακτικά πλάνα (π.χ. καθυστερήσεις, προσαρμογές)

Προσοχή: Επισημαίνεται ότι εφόσον δεν υπάρξει σχετική τεκμηρίωση ή δεν προκύπτει η εφικτότητα υλοποίησης του έργου εντός του χρονοδιαγράμματος η πρόταση θα αξιολογηθεί αρνητικά.

2.3 Απαιτήσεις Αδειοδότησης

Για να αξιολογηθεί σωστά στο κριτήριο που αφορά τις απαιτούμενες άδειες για την έναρξη υλοποίησης του επιχειρηματικού σχεδίου, η επενδυτική πρόταση πρέπει να περιλαμβάνει σαφή πληροφόρηση σχετικά με το πλαίσιο που διέπει το έργο. Συγκεκριμένα, πρέπει να αναπτυχθούν τα εξής:

- **Κατάλογος Απαιτούμενων Αδειών**
  - ο Αναφορά όλων των αδειών που απαιτούνται για την υλοποίηση και λειτουργία (π.χ. άδεια εγκατάστασης, λειτουργίας, περιβαλλοντική, οικοδομική, ειδικά καθεστώτα/άδειες ανά κλάδο)
  - ο Αναφορά σε σχετικό θεσμικό πλαίσιο (αν υπάρχει)
- **Κατάσταση Άδειας (ανά περίπτωση)**
  - ο **Εάν δεν απαιτούνται άδειες:** Υπεύθυνη δήλωση ή τεκμηρίωση ότι η δραστηριότητα είναι απαλλαγμένη από αδειοδότηση
  - ο **Εάν έχουν ήδη εκδοθεί:** Αντίγραφα των εγκεκριμένων αδειών ή των σχετικών αποφάσεων
  - ο **Εάν εκκρεμούν:**
    - Κατάσταση προόδου έκδοσης (π.χ. αίτηση κατατεθειμένη, στάδιο αξιολόγησης)
    - Εκτιμώμενος χρόνος έκδοσης
    - Αντίγραφα αιτήσεων ή αλληλογραφίας με τις αρμόδιες υπηρεσίες
- **Επιπτώσεις στην Υλοποίηση**
  - ο Ανάλυση για το αν και πώς οι άδειες επηρεάζουν την εκκίνηση ή πρόοδο του έργου
  - ο Στρατηγική διαχείρισης καθυστερήσεων ή εξαρτήσεων από τις άδειες (αν υπάρχουν)

- **Συμβατότητα με το Χρονοδιάγραμμα**
  - Πώς εντάσσεται η απόκτηση των αδειών στον γενικό προγραμματισμό
  - Αν προβλέπεται η υλοποίηση τμημάτων του έργου παράλληλα με την έκδοση των αδειών

2.4 Προοπτικές πωλήσεων των προϊόντων/υπηρεσιών του επιχειρηματικού σχεδίου

Για να αξιολογηθεί θετικά στο κριτήριο που αφορά την ύπαρξη συμφωνητικών, προσυμφώνων και στρατηγικών συνεργασιών, η επενδυτική πρόταση πρέπει να περιλαμβάνει αποδεικτικά στοιχεία που καταδεικνύουν δέσμευση ή πρόθεση συνεργασίας με τρίτα μέρη, ενισχύοντας έτσι την αξιοπιστία, τη βιωσιμότητα και τη δυνατότητα υλοποίησης του έργου. Συγκεκριμένα, πρέπει να αναφερθούν και να υποβληθούν τα εξής:

- **Συμβάσεις / Συμφωνητικά Συνεργασίας**
  - Υπογεγραμμένες συμβάσεις με υπεργολάβους για την εκτέλεση έργων ή παροχή υπηρεσιών
  - Συμφωνητικά με πελάτες (π.χ. παραγγελίες, προπωλήσεις, συμφωνίες προμήθειας)
  - Συμβάσεις με δίκτυα διανομής ή αντιπροσώπευσης στην Ελλάδα ή το εξωτερικό
- **Προσυμφωνίες / Μνημόνια Συνεργασίας (MoUs)**
  - Έγγραφα που δηλώνουν πρόθεση συνεργασίας με εμπορικούς ή τεχνολογικούς εταίρους
  - Μνημόνια με πιθανούς πελάτες, πανεπιστήμια, ερευνητικά κέντρα, clusters, ή άλλες επιχειρήσεις
- **Εκφράσεις Ενδιαφέροντος / Letters of Intent (LoIs)**
  - Τεκμηριωμένες επιστολές πρόθεσης συνεργασίας ή ενδιαφέροντος για μελλοντικές συμφωνίες

ΟΜΑΔΑ 3: Καινοτομία Επιχειρηματικού Σχεδίου

3.1 Δίπλωμα ευρεσιτεχνίας

Για να αξιολογηθεί θετικά στο κριτήριο που αφορά την κατοχύρωση δικαιωμάτων βιομηχανικής ή διανοητικής ιδιοκτησίας, η επενδυτική πρόταση πρέπει να περιλαμβάνει συγκεκριμένα στοιχεία που τεκμηριώνουν την ύπαρξη, το στάδιο και τη νομική ισχύ των σχετικών τίτλων. Συγκεκριμένα, πρέπει να αναπτυχθούν και υποβληθούν τα εξής:

- **Αναλυτική Κατάσταση Κατοχυρωμένων Δικαιωμάτων**
  - Τίτλοι και αριθμοί **διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας** (πατεντών)
  - Είδος κατοχύρωσης:
    - **Ευρωπαϊκή** (μέσω EPO) ή **διεθνής** (π.χ. PCT, WIPO)
    - **Εθνική** (μέσω OBI ή άλλης εθνικής αρχής)
  - **Τίτλοι βιομηχανικής ιδιοκτησίας** (π.χ. βιομηχανικά σχέδια, εμπορικά σήματα)
  - **Τίτλοι διανοητικής ιδιοκτησίας** (π.χ. πνευματικά δικαιώματα για λογισμικά)
- **Πατέντες σε εκκρεμότητα**
  - Απόδειξη κατάθεσης αίτησης για δίπλωμα ευρεσιτεχνίας (π.χ. πρωτόκολλο, αριθμός αίτησης, ημερομηνία)
  - Περιγραφή του σταδίου αξιολόγησης από την αρμόδια υπηρεσία
- **Κατοχύρωση από τον φορέα ή τους εταίρους του σχήματος**
  - Τεκμηρίωση ότι τα δικαιώματα ανήκουν στην εταιρεία ή στους βασικούς εταίρους του έργου
  - Συμβάσεις παραχώρησης/χρήσης αν η πατέντα ανήκει σε τρίτο (π.χ. πανεπιστήμιο, ερευνητικό ίδρυμα)
- **Αντιστοίχιση με το Επιχειρηματικό Σχέδιο**

- Πώς τα δικαιώματα αυτά προστατεύουν την τεχνολογία/προϊόν/υπηρεσία του επενδυτικού σχεδίου
- Επιπτώσεις στην εμπορική αξιοποίηση και στην ανταγωνιστικότητα της επιχείρησης

3.2 Εθνικό Μητρώο Νεοφυών Επιχειρήσεων

Για να αξιολογηθεί σωστά το κριτήριο Εγγραφή στο Εθνικό Μητρώο Νεοφυών Επιχειρήσεων, η επενδυτική πρόταση πρέπει να περιλαμβάνει σαφή τεκμηρίωση της κατάστασης του φορέα ως προς την εγγραφή του στο μητρώο. Συγκεκριμένα, πρέπει να αναφερθούν και υποβληθούν τα εξής:

- **Απόδειξη Εγγραφής στο Elevate Greece**
  - Βεβαίωση / έγγραφο εγγραφής της επιχείρησης στο **ΕΘΝΙΚΟ Μητρώο Νεοφυών Επιχειρήσεων (Elevate Greece)** ή
  - Στιγμιότυπο από την επίσημη ιστοσελίδα όπου φαίνεται η εγγραφή της εταιρείας

3.3 Διάκριση προϊόντος ή υπηρεσίας του επιχειρηματικού σχεδίου σε διαγωνισμούς Καινοτομίας

Για να αξιολογηθεί επαρκώς στο κριτήριο Συμμετοχές και διακρίσεις του προϊόντος/υπηρεσίας σε διαγωνισμούς καινοτομίας, η επενδυτική πρόταση πρέπει να περιλαμβάνει τεκμήρια που αποδεικνύουν την προβολή, την αναγνώριση ή την ανταγωνιστικότητα της καινοτομίας σε σχετικές διοργανώσεις. Συγκεκριμένα, πρέπει να αναφερθούν και υποβληθούν τα εξής:

- **Διακρίσεις σε Διαγωνισμούς Καινοτομίας (1ο/2ο/3ο βραβείο)**
  - Αντίγραφα των **βεβαιώσεων διάκρισης ή ανακοινώσεις απονομής βραβείων**
  - Αναφορά του διοργανωτή (π.χ. Εθνικός φορέας, πανεπιστήμιο, διεθνής οργανισμός)
  - Περιγραφή του διαγωνισμού (κλίμακα, συμμετοχές, κύρος, θεματολογία)
- **Απλή Συμμετοχή σε Διαγωνισμούς/Προκλήσεις Καινοτομίας**
  - Αποδείξεις συμμετοχής (βεβαίωση, email αποδοχής, λίστα συμμετεχόντων)
  - Πληροφορίες για το προϊόν/υπηρεσία που συμμετείχε
  - Τεκμηρίωση της παρουσίας (π.χ. poster, pitch deck, παρουσίαση σε επιτροπή)
- **Ειδικές Προκλήσεις ή Hackathons**
  - Συμμετοχή σε startup bootcamps, hackathons ή innovation labs
  - Αναφορά αποτελέσματος ή αξιολόγησης από την επιτροπή

3.4 Συμμετοχή για τον σχεδιασμό προϊόντος/υπηρεσίας σε δράσεις έρευνας

Για να αξιολογηθεί θετικά στο κριτήριο Προέλευση προϊόντος/υπηρεσίας από ερευνητικές δράσεις ή διδακτορική διατριβή, η επενδυτική πρόταση πρέπει να περιλαμβάνει αποδεικτικά στοιχεία που τεκμηριώνουν την επιστημονική ή ερευνητική βάση του προϊόντος/υπηρεσίας. Συγκεκριμένα, πρέπει να αναφερθούν και υποβληθούν τα εξής:

- **Συμμετοχή σε Χρηματοδοτούμενα Ερευνητικά Προγράμματα**
  - Αναφορά στο όνομα του προγράμματος (π.χ. **Horizon Europe, Ερευνώ – Δημιουργώ – Καινοτομώ, Δράσεις ΕΣΠΑ π.χ. «Πρόσκληση για ερευνητικά έργα στους τομείς αγροδιατροφής, δημιουργικής βιομηχανίας, ΤΠΕ, υγείας και βιοτεχνολογίας» στο πλαίσιο Ε.Π. Ήπειρος 2014–2020, κ.λπ.**)
  - Περιγραφή του ρόλου της επιχείρησης ή του εταίρου στο έργο
  - Συμβατικά έγγραφα συμμετοχής ή επιχορήγησης
  - Σύνδεση του αποτελέσματος (προϊόν/υπηρεσία) με το έργο – τεχνικά παραδοτέα ή αποτελέσματα που σχετίζονται
- **Προϊόν/Υπηρεσία ως Απόρροια Διδακτορικής Διατριβής**
  - Βεβαίωση τίτλου διδακτορικού

- Περίληψη ή κεφάλαια της διατριβής που αποδεικνύουν τη συσχέτιση με την τεχνολογική ή επιχειρηματική καινοτομία
- Αναφορά σε επιβλέποντα, ίδρυμα, και εφαρμοσμένο αντικείμενο
- **Σχέση με την Επιχείρηση ή τους Εταίρους του Σχήματος**
  - Διευκρίνιση αν η ερευνητική δράση πραγματοποιήθηκε από τον φορέα ή από μέλος της ομάδας (π.χ. συνιδρυτής, ερευνητής)

3.5 Τεχνολογική καινοτομία

Για να αξιολογηθεί θετικά μια επενδυτική πρόταση στο κριτήριο Τεχνολογική καινοτομία στο προϊόν/υπηρεσία, ο υποψήφιος φορέας πρέπει να υποβάλει σαφή τεκμηρίωση που να αποδεικνύει τον βαθμό καινοτομίας και τεχνολογικής πρωτοτυπίας. Συγκεκριμένα, πρέπει να αναπτυχθούν τα εξής:

- **Για Πλήρως Τεκμηριωμένη Τεχνολογική Καινοτομία:**
  - Αναλυτική περιγραφή της **τεχνολογίας** που χρησιμοποιείται (λογισμικό, hardware, AI, IoT, βιοτεχνολογία κ.λπ.)
  - Τεκμηρίωση του **καινοτόμου χαρακτήρα**:
    - Συγκριτική ανάλυση με υπάρχουσες λύσεις στην αγορά
    - Πίνακας διαφοροποίησης ή τεχνολογικό πλεονέκτημα
  - Αναφορά σε Πατέντες, πνευματικά δικαιώματα ή τεχνικές εκθέσεις που αποδεικνύουν μοναδικότητα
  - Πρωτότυπα, πιλοτικά αποτελέσματα, δοκιμές ή MVP (Minimum Viable Product)
  - Επιστημονικά άρθρα, έρευνες ή δημοσιεύσεις που υποστηρίζουν την τεχνολογία
- **Για Μερικώς Τεκμηριωμένη Καινοτομία:**
  - Περιγραφή τεχνολογίας ή καινοτομίας χωρίς επαρκή τεκμηρίωση ή συγκριτικά δεδομένα
  - Ελάχιστες ενδείξεις εφαρμοσιμότητας ή μοναδικότητας
- **Για Μη Τεκμηριωμένη Καινοτομία:**
  - Ασαφής ή γενικόλογη αναφορά σε "καινοτομία" χωρίς συγκεκριμένα τεχνικά ή λειτουργικά στοιχεία

ΟΜΑΔΑ 4: Βιωσιμότητα Επιχείρησης

4.1 Εκδήλωση ενδιαφέροντος χρηματοδότησης

Για να αξιολογηθεί θετικά στο κριτήριο Βεβαιώσεις εκδήλωσης ενδιαφέροντος από VCs ή άλλους επενδυτικούς οργανισμούς για χρηματοδότηση της επένδυσης ή έγκριση δανειοδότησης από Τράπεζες, η επενδυτική πρόταση πρέπει να περιλαμβάνει τεκμηρίωση που να αποδεικνύει την ύπαρξη ενδιαφέροντος από εξωτερικούς χρηματοδότες. Συγκεκριμένα, πρέπει να αναφερθούν και υποβληθούν τα εξής:

- **Για Εκδήλωση Ενδιαφέροντος από VCs ή Άλλους Επενδυτικούς Οργανισμούς:**
  - Βεβαιώσεις Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος:
    - Επιστολές ή email από επενδυτικούς οργανισμούς (VCs, angel investors, private equity, κ.λπ.) που να δηλώνουν το ενδιαφέρον τους για χρηματοδότηση.
    - Τεκμηρίωση ή υπογεγραμμένα συμφωνητικά ή MOU (Memorandum of Understanding) που να δηλώνουν την πρόθεση συνεργασίας ή επένδυσης.
    - Περιγραφή του ύψους της προτεινόμενης χρηματοδότησης και των όρων συμφωνίας.
    - Αντιστοίχως, αναφορά σε συγκεκριμένα επενδυτικά εργαλεία (π.χ. equity, convertible notes, SAFE Agreement).
- **Για Έγκριση ή Προέγκριση Δανειοδότησης από Τράπεζες:**
  - Βεβαιώσεις Έγκρισης Δανειοδότησης:

- Επιστολές από τράπεζες ή χρηματοδοτικούς φορείς που επιβεβαιώνουν την έγκριση ή την προέγκριση του δανείου για την επένδυση.
- Στοιχεία σχετικά με το ποσό του δανείου, τους όρους του, καθώς και την πρόοδο στη διαδικασία έγκρισης (π.χ. υπογεγραμμένα συμφωνητικά ή συμφωνίες δανειοδότησης).
- Αναφορά στις εγγυήσεις που τυχόν απαιτούνται και στις ασφαλιστικές δικλείδες της δανειοδότησης.

4.2 Προβλέψεις εσόδων- εξόδων της επιχείρησης

Για να αξιολογηθεί θετικά στο κριτήριο Τεκμηρίωση των δαπανών και των οικονομικών προβλέψεων (έσοδα-έξοδα), η επενδυτική πρόταση πρέπει να περιλαμβάνει μια πλήρη και λεπτομερή παρουσίαση των οικονομικών δεδομένων, που να υποστηρίζει την δυνατότητα υλοποίησης και τη βιωσιμότητα του επιχειρηματικού σχεδίου. Η πλήρη ανάπτυξη αυτών των στοιχείων θα γίνει σε πίνακα/ες σε παράρτημα. Συγκεκριμένα, πρέπει να αναλυθούν και υποβληθούν τα εξής:

- **Για Πλήρη Τεκμηρίωση:**
  - **Αναλυτικός Προϋπολογισμός:**
    - Κατηγοριοποίηση των δαπανών (επενδυτικά έξοδα, λειτουργικά έξοδα, μισθοδοσία, αγορά πρώτων υλών, κ.λπ.).
    - Περιγραφή των επιμέρους δαπανών με τεκμηρίωση (π.χ. προσφορές από προμηθευτές, προσδιορισμός κόστους εξοπλισμού ή υπηρεσιών).
  - **Προβλέψεις Οικονομικών Στοιχείων:**
    - **Προβλέψεις εσόδων και εξόδων** για την περίοδο υλοποίησης του έργου και τα πρώτα τρία έτη λειτουργίας.
    - Σαφή ανάλυση της πηγής των εσόδων (π.χ. πωλήσεις προϊόντων/υπηρεσιών, συνδρομές, διαφήμιση).
    - Λεπτομερής εκτίμηση του **κέρδους και της ρευστότητας**, αναλύοντας πώς θα εξελιχθούν τα οικονομικά στοιχεία με την πάροδο του χρόνου.
    - Δεδομένα για τον **αναμενόμενο κύκλο εργασιών, το καθαρό κέρδος, τις χρηματοροές, και την ανάλυση κινδύνου.**
  - Σχέδιο Χρηματοδότησης:
    - Περιγραφή της χρηματοδότησης που απαιτείται για την υλοποίηση του έργου (ιδία κεφάλαια, τραπεζικό δάνειο, VC κ.λπ.).
    - Ανάλυση του τρόπου και της χρονικής κατανομής των χρηματοδοτικών πόρων.
- **Για Μερική Τεκμηρίωση:**
  - **Ενδεικτικός Προϋπολογισμός:**
    - Απλή καταγραφή των βασικών δαπανών και εσόδων χωρίς λεπτομέρειες για τη δικαιολόγησή τους.
    - Κατά προσέγγιση εκτίμηση των οικονομικών στοιχείων για την περίοδο υλοποίησης και τα τρία έτη λειτουργίας.
  - **Προβλέψεις Οικονομικών Στοιχείων:**
    - Σύντομη περιγραφή των προβλέψεων, χωρίς λεπτομερή στοιχεία ή συγκεκριμένα νούμερα.
    - Περιορισμένη ανάλυση εσόδων και εξόδων χωρίς ακριβείς εκτιμήσεις για τα επόμενα χρόνια.
- **Για Μικρή Τεκμηρίωση:**
  - **Ασαφή Στοιχεία Προϋπολογισμού:**
    - Γενική αναφορά στις δαπάνες και έσοδα χωρίς επαρκή τεκμηρίωση ή εξηγήσεις.

- Έλλειψη χρονοδιαγράμματος ή λεπτομερούς διάρθρωσης των δαπανών.
- **Ανέφικτες ή Πολύ Γενικές Οικονομικές Προβλέψεις:**
  - Έλλειψη συγκεκριμένων εκτιμήσεων ή πολύ επιφανειακή παρουσίαση για την περίοδο υλοποίησης ή λειτουργίας.

4.3 Εσωτερικός συντελεστής απόδοσης (IRR)

Εξετάζεται ο εσωτερικός συντελεστής απόδοσης (IRR) επί του συνόλου των επενδυόμενων κεφαλαίων, με βάση τις εισροές και εκροές της επένδυσης κατά την περίοδο υλοποίησης και τα πρώτα τρία έτη λειτουργίας μετά την ολοκλήρωσή της. Η πλήρη ανάπτυξη αυτών των στοιχείων θα γίνει σε πίνακα σύμφωνα με το ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΧV ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΒΑΘΜΟΥ ΑΠΟΔΟΣΗΣ (IRR) ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ. Συγκεκριμένα, πρέπει να αναφερθούν τα αποτελέσματα της ανάλυσης:

Η βαθμολογία για τον **IRR** κατηγοριοποιείται ως εξής:

- **IRR ≥ 10%:**
  - Ο εσωτερικός συντελεστής απόδοσης είναι **μεγαλύτερος ή ίσος με 10%**, υποδεικνύοντας **υψηλή αποδοτικότητα** της επένδυσης.
  - Η επένδυση φαίνεται να έχει **ισχυρές προοπτικές ανάπτυξης** και υψηλή ικανότητα δημιουργίας κερδών.
- **7% ≤ IRR < 10%:**
  - Ο IRR κυμαίνεται **μεταξύ 7% και 10%**, υποδεικνύοντας **ικανοποιητική απόδοση** της επένδυσης, αλλά με περιθώριο βελτίωσης.
  - Η επένδυση φαίνεται να είναι **σταθερή και ασφαλής**, αλλά όχι υπερβολικά κερδοφόρα.
- **5% ≤ IRR < 7%:**
  - Ο IRR κυμαίνεται **μεταξύ 5% και 7%**, δείχνοντας **μέτρια απόδοση**.
  - Η επένδυση ενδέχεται να έχει **χαμηλότερη απόδοση** από αυτή που θεωρείται αποδεκτή για υψηλού ρίσκου επενδύσεις.
- **3% ≤ IRR < 5%:**
  - Ο IRR κυμαίνεται **μεταξύ 3% και 5%**, υποδεικνύοντας **χαμηλή απόδοση** της επένδυσης.
  - Η απόδοση της επένδυσης είναι **υποτονική** και ενδέχεται να μην καλύπτει επαρκώς τον κίνδυνο.
- **IRR < 3%:**
  - Ο IRR είναι **μικρότερος από 3%**, υποδεικνύοντας **πολύ χαμηλή απόδοση**.
  - Η επένδυση ενδέχεται να είναι **οριακά βιώσιμη** ή να μην έχει επαρκές δυναμικό για να προσελκύσει επιπλέον χρηματοδότηση.

ΟΜΑΔΑ 5: Χαρακτηριστικά Εταίρων

5.1 Εταιρική σύνθεση

Για να αξιολογηθεί θετικά η εταιρική σύνθεση μιας επενδυτικής πρότασης στο κριτήριο Εταιρική σύνθεση ως προς την κάλυψη όλου του εύρους του αντικειμένου του επιχειρηματικού σχεδίου, ο Δικαιούχος πρέπει να παρουσιάσει σαφή και αναλυτικά στοιχεία σχετικά με τη σύνθεση της ομάδας και τις δεξιότητες των εταίρων, οι οποίες πρέπει να καλύπτουν πλήρως τις ανάγκες του επιχειρηματικού σχεδίου. Συγκεκριμένα, θα πρέπει να αναλυθούν και να υποβληθούν τα εξής:

Υποβάλλονται συνημμένα τα **Βιογραφικά Σημειώματα όλων των εταίρων:**

- Παρουσίαση των σπουδών.
- Θέσεων εργασίας, χρονικής διάρκειας κάθε θέσης, αρμοδιοτήτων και καθηκόντων.
- Αναφορά σε επιπλέον εξειδικευμένα σεμινάρια, πιστοποιήσεις, ή εκπαιδευτικά προγράμματα που μπορεί να έχουν παρακολουθήσει οι εταίροι, αν συνδέονται με την επιχειρηματική δραστηριότητα.

- ο Δημοσιεύσεις κλπ

Προσδιορίζεται ο **εταίρος με την υψηλότερη συνάφεια τίτλου σπουδών** με το επιχειρηματικό σχέδιο, τα προσόντα του οποίου θα αξιολογηθούν στα επόμενα δύο ερωτήματα.

Αναλύονται τα κάτωθι:

- **Για Ένωση Εταίρων με Συμπληρωματικές Ειδικεύσεις/Δεξιότητες:**
  - ο **Ανάλυση των ειδικοτήτων και των ρόλων των εταίρων:**
    - Παρουσίαση των επαγγελματικών προφίλ κάθε εταίρου και των δεξιοτήτων του.
    - Περιγραφή του τρόπου με τον οποίο οι διαφορετικές δεξιότητες (π.χ. τεχνικές, εμπορικές, χρηματοοικονομικές) καλύπτουν το εύρος των αναγκών του επιχειρηματικού σχεδίου.
    - Ανάλυση των συμπληρωματικών ικανοτήτων που προσφέρουν οι εταίροι για την επίτευξη του συνολικού στόχου της επιχείρησης.
    - Παρουσίαση της στρατηγικής συνεργασίας μεταξύ των εταίρων για την αποτελεσματική υλοποίηση του επιχειρηματικού σχεδίου.
  - ο **Για Ένωση Εταίρων με την Ίδια Ειδίκευση/Δεξιότητα:**
    - ο **Ανάλυση της εξειδίκευσης και των κοινών δεξιοτήτων των εταίρων:**
      - Παρουσίαση των ικανοτήτων και της εξειδίκευσης κάθε εταίρου, εφόσον είναι παρόμοιες.
      - Εξήγηση του τρόπου με τον οποίο η συνεργασία μεταξύ των εταίρων με κοινή εξειδίκευση μπορεί να ενισχύσει την ανάπτυξη και την εκτέλεση του επιχειρηματικού σχεδίου.
      - Παρουσίαση της στρατηγικής και της δομής της ομάδας, με στόχο την αποτελεσματική κατανομή εργασίας και ευθυνών.
  - **Για Έναν Μοναδικό Εταίρο:**
    - ο **Ανάλυση της εμπειρίας και της εξειδίκευσης του μοναδικού εταίρου:**
      - Παρουσίαση του επαγγελματικού προφίλ του μοναδικού εταίρου, με έμφαση στις δεξιότητες και εμπειρίες που καλύπτουν το μεγαλύτερο μέρος του επιχειρηματικού σχεδίου.
      - Ανάλυση των εξωτερικών συνεργασιών ή υποστήριξης που μπορεί να λάβει ο μοναδικός εταίρος για την κάλυψη των αναγκών του επιχειρηματικού σχεδίου (π.χ. συνεργασίες με εξωτερικούς συμβούλους ή επιχειρηματικούς εταίρους).
      - Εξηγήσεις για το πώς ο μοναδικός εταίρος θα διαχειριστεί τις διάφορες πτυχές της επιχείρησης και θα εξασφαλίσει την επιτυχημένη υλοποίηση του επιχειρηματικού σχεδίου.

5.2 Συνάφεια τίτλου σπουδών με το επιχειρηματικό σχέδιο

Για να αξιολογηθεί θετικά η συναφής εκπαίδευση των εταίρων με τη δραστηριότητα της επιχείρησης στο πλαίσιο μιας επενδυτικής πρότασης, ο υποψήφιος πρέπει να υποβάλει συγκεκριμένα στοιχεία που θα αποδεικνύουν ότι οι σπουδές του εταίρου/των εταίρων σχετίζονται άμεσα με το αντικείμενο της επιχείρησης. Συγκεκριμένα, θα πρέπει να αναλυθούν τα εξής:

Σε περιπτώσεις **περισσότερων εταίρων λαμβάνεται υπόψη ο εταίρος με την υψηλότερη βαθμολογία** ως προς τη συνάφεια των σπουδών του, όπως προσδιορίστηκε ανωτέρω.

- **Συσχετισμός Σπουδών με το Επιχειρηματικό Σχέδιο:**
  - ο Ανάδειξη της συνάφειας των σπουδών με το αντικείμενο της επιχείρησης (π.χ. σπουδές στον τομέα της τεχνολογίας, της διοίκησης επιχειρήσεων, του μάρκετινγκ, της υγείας κ.λπ.).

- ο Ειδικά παραδείγματα ή έργα από τις σπουδές ή τη σταδιοδρομία του εταίρου που σχετίζονται άμεσα με την επιχείρηση.

5.3 Τίτλοι σπουδών εταίρου/ων

Για να αξιολογηθεί θετικά το κριτήριο, θα πρέπει να υποβληθούν τα κάτωθι δικαιολογητικά που αποδεικνύουν το επίπεδο σπουδών των εταίρων, εστιάζοντας στον εταίρο με το υψηλότερο ακαδημαϊκό προσόν. Συγκεκριμένα, θα πρέπει να αναφερθούν και να υποβληθούν τα εξής:

- **Αντίγραφα τίτλων σπουδών όλων των εταίρων:**
  - ο **Διδακτορικό δίπλωμα (PhD)**, εφόσον υπάρχει. Ανώτερη βαθμολογία. Αντιπροσωπεύει εξειδικευμένη γνώση και ικανότητα στην έρευνα και ανάπτυξη.
  - ο **Μεταπτυχιακό δίπλωμα ειδίκευσης (MSc, MBA κ.λπ.)**. Πολύ καλή βαθμολογία. Αντικατοπτρίζει επιπλέον εξειδίκευση πέραν του βασικού τίτλου.
  - ο **Πτυχίο Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος** (Πανεπιστήμιο ή ΤΕΙ). Ικανοποιητική βαθμολογία. Καλύπτει τη βασική απαίτηση για ανώτατη εκπαίδευση.

Σε περίπτωση τίτλων από **το εξωτερικό**, απαιτείται αναγνώριση από **ΔΟΑΤΑΠ** ή αρμόδιο φορέα.

Σε περιπτώσεις **περισσότερων εταίρων λαμβάνεται υπόψη ο εταίρος με την υψηλότερη βαθμολογία** ως προς τη συνάφεια των σπουδών του, όπως προσδιορίστηκε ανωτέρω.

5.4 Επαγγελματική εμπειρία εταίρου/ εταίρων

Για να αξιολογηθεί θετικά στο κριτήριο εξετάζεται και βαθμολογείται η συνολική επαγγελματική εμπειρία του εταίρου/των εταίρων. Θα πρέπει να υποβάλει τεκμηριωμένα στοιχεία που αποδεικνύουν τη διάρκεια και τη φύση της επαγγελματικής του δραστηριότητας. Συγκεκριμένα, θα πρέπει να αναφερθούν και να υποβληθούν τα εξής:

Τι πρέπει να αναφερθεί:

- **Η εμπειρία** κάθε εταίρου με αναφορά στα συνολικά έτη αποδεδειγμένης επαγγελματικής εμπειρίας

Σε περίπτωση ύπαρξης **περισσότερων του ενός εταίρου λαμβάνεται υπόψη ο εταίρος με την υψηλότερη βαθμολογία** ως προς την επαγγελματική του εμπειρία.

Τι πρέπει να υποβάλει:

- **Βεβαιώσεις ή αποδεικτικά εμπειρίας** από εργοδότες ή συνεργασίες, όπως:
  - ο Βεβαιώσεις απασχόλησης ή προϋπηρεσίας.
  - ο Συμβάσεις έργου ή εξαρτημένης εργασίας.
  - ο Αποδείξεις ασφαλιστικών εισφορών (π.χ. ΕΦΚΑ για ελεύθερους επαγγελματίες).
- **Ατομικά δελτία ή βεβαιώσεις μητρώου** για ελεύθερους επαγγελματίες ή επιχειρηματίες (π.χ. έναρξη δραστηριότητας από ΔΟΥ, στοιχεία Μητρώου ΓΕΜΗ).

Παράρτημα

Χρονοδιάγραμμα

Διάγραμμα Gantt ή πίνακας με επιμέρους φάσεις, ενέργειες και χρονοδιαστήματα.

Πίνακες Οικονομοτεχνικής Μελέτης

Πίνακες με τα οικονομικά στοιχεία του επενδυτικού σχεδίου με κατ' ελάχιστον αναλυτική παρουσίαση του μοντέλου εσόδων- εξόδων και τον υπολογισμό του IRR για την διάρκεια υλοποίησης και τα πρώτα τρία έτη λειτουργίας μετά την ολοκλήρωση της επένδυσης.

Ο Νόμιμος Εκπρόσωπος του Φορέα

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ: ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ

Επισημάνσεις:

- Όλα τα απαιτούμενα δικαιολογητικά κατατίθενται στην ελληνική γλώσσα. Για ξενόγλωσσα έγγραφα, θα πρέπει να υποβληθούν τα πρωτότυπα καθώς και επίσημη μετάφρασή τους είτε από την αρμόδια κατά νόμο αρχή του Υπουργείου Εξωτερικών ή την Πρεσβεία ή το Προξενείο της ξένης χώρας στην Ελλάδα ή από δικηγόρο.
- Σημειώνεται ότι στα ανωτέρω αντίγραφα που θα υποβληθούν θα πρέπει να είναι εμφανή τα στοιχεία κατάθεσης – σφραγίδα Περιφερειακής Ενότητας, πρωτοδικείου, ηλεκτρονική σήμανση από ΓΕΜΗ.
- Όλα τα δικαιολογητικά και στοιχεία που υποβάλλονται στο ΟΠΣΚΕ ηλεκτρονικά θα πρέπει να είναι στην επιτρεπόμενη μορφή αρχείων: .pdf, .jpg, .png, μεγέθους έως 10 mb με δυνατότητα επισύναψης μέχρι 5 αρχείων για κάθε διακριτό δικαιολογητικό. Οι ανωτέρω περιορισμοί είναι υποχρεωτικοί και αποτρεπτικοί για την υποβολή της αίτησης. Συμπιεσμένα αρχεία δεν είναι αποδεκτά για λόγους ασφαλείας. Για τη διευκόλυνση των ενδιαφερομένων προτείνεται τα αρχεία να είναι αυτά ακριβώς που εξάγονται από τα πληροφοριακά συστήματα (TaxisNet, κ.ο.κ.).
- Οι υπεύθυνες δήλωση του Ν.1599/1986 (άρθρο 8), πρέπει να είναι σύμφωνα με τα υποδείγματα της πρόσκλησης και υπογεγραμμένες ψηφιακά από το νόμιμο εκπρόσωπο του Φορέα (εκτός και αν ορίζεται διαφορετικά στον κάτωθι πίνακα). Για την υποβολή της Υπεύθυνης Δήλωσης μπορεί να χρησιμοποιηθεί η σχετική ηλεκτρονική υπηρεσία που παρέχεται μέσω της ιστοσελίδας www.gov.gr.

Υποδράση 1: Δημιουργία Startup & Spin-off επιχειρήσεων στην Ήπειρο

1.	03.07. Τεχνική Περιγραφή του Προτεινόμενου Έργου Τεχνική Περιγραφή Πρότασης, ψηφιακά υπογεγραμμένη σύμφωνα με το ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ: ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΕΝΤΥΠΟΥ Β – ΤΕΧΝΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΠΡΟΤΑΣΗΣ.
2.	02.02. Δικαιολογητικά Νόμιμης Υπόστασης - Νόμιμης Λειτουργίας Σχέδιο καταστατικού επιχείρησης υπογεγραμμένο από όλα τα μέλη του, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα από το ισχύον θεσμικό πλαίσιο. Σε περίπτωση Spin off επιχείρησης θα προσκομίζεται επιπλέον το σχέδιο σύμβασης τεχνοβλαστού και η απόφαση έγκρισης ίδρυσης τεχνοβλαστού του αρμόδιου οργάνου.
3.	02.05. Πιστοποιητικό Εκπροσώπησης Υπεύθυνη Δήλωση με γνήσιο υπογραφής ή ψηφιακή υπογραφή ή από gov.gr από κάθε εταίρο / μέτοχο / μέλος της υπό σύσταση επιχείρησης για τον ορισμό του εκπροσώπου/μέλους του υπό σύσταση φορέα αναφορικά με την υποβολή του αιτήματος χρηματοδότησης και των απαιτούμενων στοιχείων / δικαιολογητικών στο ΟΠΣΚΕ. Στην περίπτωση συμμετοχής νομικού προσώπου ως εταίρου / μετόχου, η Υπεύθυνη Δήλωση υπογράφεται από τον νόμιμο εκπρόσωπο αυτού. <i>Θα πρέπει να υποβληθεί μία Υπεύθυνη Δήλωση από κάθε μέλος /εταίρο του υπό σύσταση Φορέα προς τον ΕΦΕΠΑΕ όπου θα ορίζει το μέλος του φορέα – υπογράφοντα την πρόταση και τα λοιπά δικαιολογητικά.</i>

4.	<p>09.02 Υπεύθυνες Δηλώσεις / Δήλωση ΜΜΕ σύμφωνα με τα οριζόμενα στην πρόσκληση</p> <p>Υπεύθυνες Δηλώσεις Υπόδειγμα Α σύμφωνα με το ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI: ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΑ ΥΠΕΥΘΥΝΩΝ ΔΗΛΩΣΕΩΝ. Η δήλωση να φέρει ψηφιακή υπογραφή του εκπροσώπου της επιχείρησης.</p>
5.	<p>09.02 Υπεύθυνες Δηλώσεις / Δήλωση ΜΜΕ σύμφωνα με τα οριζόμενα στην πρόσκληση</p> <p>Δήλωση Στοιχείων Επιχείρησης σχετικά με την ιδιότητά της ως Μικρομεσαία Επιχείρηση (ΜΜΕ) – σύμφωνα με το Υπόδειγμα στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V: ΟΡΙΣΜΟΣ ΜΜΕ ΚΑΙ ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΔΗΛΩΣΗΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΗΝ ΙΔΙΟΤΗΤΑ ΜΜΕ ΜΙΑΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ.</p> <p>Η δήλωση να φέρει ψηφιακή υπογραφή του Νόμιμου Εκπροσώπου της επιχείρησης. Περίοδος αναφοράς είναι του έτους υποβολής. Σε περίπτωση ύπαρξης συνδεδεμένων επιχειρήσεων ως έτος αναφοράς θα χρησιμοποιείται το 2024.</p> <p>Εάν υπάρχει μεταβολή των στοιχείων, η οποία ενδέχεται να επιφέρει αλλαγή της κατηγορίας της αιτούσας επιχείρησης (πολύ μικρή, μικρή, μεσαία ή μεγάλη επιχείρηση), να συμπληρωθεί και να επισυναφθεί δήλωση και για την προηγούμενη διαχειριστική χρήση.</p> <p>Σε περίπτωση ύπαρξης συνδεδεμένων ή/και συνεργαζόμενων επιχειρήσεων σύμφωνα με τον ορισμό των ΜΜΕ του Παραρτήματος Ι του Κανονισμού (ΕΚ) 651/2014 της Επιτροπής, για καθεμία απ’ αυτές τις επιχειρήσεις θα υποβάλλονται:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Πρόσφατο κωδικοποιημένο καταστατικό (δημοσιευμένο στο ΓΕΜΗ), δικαιολογητικά σχετικά με την νόμιμη εκπροσώπηση και διαχείριση ανάλογα με τη νομική μορφή της επιχείρησης. • Τα απαιτούμενα δικαιολογητικά σχετικά με την ισχύουσα εταιρική/μετοχική σύνθεση. • Τα οικονομικά στοιχεία (Ε3 & έντυπο Ν για απλογραφικά ή ισολογισμοί - αποτελέσματα χρήσης για διπλογραφικά για τις τρεις τελευταίες κλεισμένες διαχειριστικές χρήσεις). • Καταστάσεις Επιθεώρησης Εργασίας Ε4 (πίνακας προσωπικού) και τυχόν τροποποιήσεων, για τις τρεις τελευταίες κλεισμένες διαχειριστικές χρήσεις. Αποδεικτικό Υποβολής δήλωσης Αποδοχών & Συντάξεων μαζί με συγκεντρωτική Κατάσταση τέλους έτους στην οποία θα αποτυπώνεται αναλυτικά ο κάθε εργαζόμενος με τον αριθμό των ημερών που απασχολήθηκε ή εναλλακτικά η ετήσια μισθοδοτική κατάσταση με το σύνολο των εργαζομένων και των ημερών απασχόλησης. • Για τη κάθε συνδεδεμένη επιχείρηση εκτύπωση προσωποποιημένης πληροφόρησης. <p>Τα δικαιολογητικά για τις συνδεδεμένες ή/και συνεργαζόμενες επιχειρήσεις θα πρέπει να υποβάλλονται, ως προς τα φορολογικά τους έτη κατ’ αντιστοιχία με τα υποβληθέντα επίσημα φορολογικά έντυπα της αιτούσας προς χρηματοδότηση επιχείρησης.</p> <p>Σημειώνεται ότι για τις συνδεδεμένες ή/και συνεργαζόμενες επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται εκτός Ελλάδας θα υποβάλλονται τα αντίστοιχα ισοδύναμα δικαιολογητικά/έγγραφα που ισχύουν στην εκάστοτε χώρα δραστηριότητας.</p> <p>Σε περίπτωση που η εκπροσώπηση ασκείται από κοινού από δύο ή περισσότερα πρόσωπα και όχι χωριστά, η δήλωση υπογράφεται από όλους όσους έχουν την ιδιότητα.</p>
6.	<p>09.04. Υπεύθυνη Δήλωση Σώρευσης</p>

	Υπεύθυνη Δήλωση Ν. 1599/86 από τον νόμιμο εκπρόσωπο του Δικαιούχου στην οποία θα δηλώνονται οι επιχειρηρήσεις καθεστώτος de minimis που έχει λάβει κατά το παρελθόν η ενιαία επιχείρηση, σύμφωνα με το υπόδειγμα Γ στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI: ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΑ ΥΠΕΥΘΥΝΩΝ ΔΗΛΩΣΕΩΝ. Η δήλωση να φέρει ψηφιακή υπογραφή του εκπροσώπου της επιχείρησης.
7.	<p>03.02 Δικαιολογητικά Τεκμηρίωσης Βαθμολογίας:</p> <p><u>Για την αξιολόγηση του κριτηρίου “2.4 Προοπτικές πωλήσεων των προϊόντων/υπηρεσιών του επιχειρηματικού σχεδίου”, ενδεικτικά:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Υπογεγραμμένες συμβάσεις με υπερβολάβους για την εκτέλεση έργων ή παροχή υπηρεσιών - Συμφωνητικά με πελάτες (π.χ. παραγγελίες, προπωλήσεις, συμφωνίες προμήθειας) - Συμβάσεις με δίκτυα διανομής ή αντιπροσώπευσης στην Ελλάδα ή το εξωτερικό - Έγγραφα που δηλώνουν πρόθεση συνεργασίας με εμπορικούς ή τεχνολογικούς εταίρους - Μνημόνια με πιθανούς πελάτες, πανεπιστήμια, ερευνητικά κέντρα, clusters, ή άλλες επιχειρήσεις - Τεκμηριωμένες επιστολές πρόθεσης συνεργασίας ή ενδιαφέροντος για μελλοντικές συμφωνίες
8.	<p>03.02 Δικαιολογητικά Τεκμηρίωσης Βαθμολογίας:</p> <p><u>Για την αξιολόγηση του κριτηρίου “3.1 Δίπλωμα ευρεσιτεχνίας”, ενδεικτικά:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Τίτλοι διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας (πατεντών) - Τίτλοι βιομηχανικής ιδιοκτησίας (π.χ. βιομηχανικά σχέδια, εμπορικά σήματα) - Τίτλοι διανοητικής ιδιοκτησίας (π.χ. πνευματικά δικαιώματα για λογισμικά) - Απόδειξη κατάθεσης αίτησης για δίπλωμα ευρεσιτεχνίας - Συμβάσεις παραχώρησης/χρήσης αν η πατέντα ανήκει σε τρίτο (π.χ. πανεπιστήμιο, ερευνητικό ίδρυμα)
9.	<p>03.02 Δικαιολογητικά Τεκμηρίωσης Βαθμολογίας:</p> <p><u>Για την αξιολόγηση του κριτηρίου “3.3 Διάκριση προϊόντος ή υπηρεσίας του επιχειρηματικού σχεδίου σε διαγωνισμούς Καινοτομίας”, ενδεικτικά:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Αντίγραφα των βεβαιώσεων διάκρισης ή ανακοινώσεις απονομής βραβείων - Αναφορά του διοργανωτή (π.χ. Εθνικός φορέας, πανεπιστήμιο, διεθνής οργανισμός) - Αποδείξεις συμμετοχής (βεβαίωση, email αποδοχής, λίστα συμμετεχόντων) - Τεκμηρίωση της παρουσίας (π.χ. poster, pitch deck, παρουσίαση σε επιτροπή) - Αποδεικτικό συμμετοχή σε startup bootcamps, hackathons ή innovation labs - Αναφορά αποτελέσματος ή αξιολόγησης από την επιτροπή
10.	<p>03.02 Δικαιολογητικά Τεκμηρίωσης Βαθμολογίας:</p> <p><u>Για την αξιολόγηση του κριτηρίου “3.4 Συμμετοχή για τον σχεδιασμό προϊόντος/υπηρεσίας σε δράσεις έρευνας”, ενδεικτικά:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Απόφαση επιχορήγησης και ολοκλήρωσης ερευνητικού σχεδίου - Βεβαίωση τίτλου διδακτορικού

11.	<p>03.02 Δικαιολογητικά Τεκμηρίωσης Βαθμολογίας:</p> <p><u>Για την αξιολόγηση του κριτηρίου “4.1 Εκδήλωση ενδιαφέροντος χρηματοδότησης”, ενδεικτικά:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Επιστολές ή email από επενδυτικούς οργανισμούς (VCs, angel investors, private equity, κ.λπ.) που να δηλώνουν το ενδιαφέρον τους για χρηματοδότηση. - Υπογεγραμμένα συμφωνητικά ή MOU (Memorandum of Understanding) που να δηλώνουν την πρόθεση συνεργασίας ή επένδυσης. - Επιστολές από τράπεζες ή χρηματοδοτικούς φορείς που επιβεβαιώνουν την έγκριση ή την προέγκριση του δανείου για την επένδυση.
12.	<p>03.02 Δικαιολογητικά Τεκμηρίωσης Βαθμολογίας:</p> <p><u>Για την αξιολόγηση του κριτηρίου 4.3 “Εσωτερικός συντελεστής απόδοσης (IRR)”</u></p> <p>Αρχείο υπολογισμού εσωτερικού βαθμού απόδοσης (IRR) σύμφωνα με το ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ XV ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΒΑΘΜΟΥ ΑΠΟΔΟΣΗΣ (IRR) ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ</p>
13.	<p>03.02 Δικαιολογητικά Τεκμηρίωσης Βαθμολογίας:</p> <p><u>Για την αξιολόγηση του κριτηρίου “5.1 Εταιρική σύνθεση”:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Βιογραφικά Σημειώματα όλων των Εταίρων
14.	<p>03.05. Δικαιολογητικά Τεκμηρίωσης Σπουδών</p> <p><u>Για την αξιολόγηση του κριτηρίου “5.3 Τίτλοι σπουδών εταίρου/ων”:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Αντίγραφο τίτλου σπουδών (αντίγραφο τίτλου σπουδών από σχολή της ημεδαπής ή βεβαίωση ισοτιμίας και αντιστοιχίας για σχολές της αλλοδαπής, βεβαίωση αναγνώρισης των επαγγελματικών προσόντων, άδεια άσκησης επαγγέλματος, όπου απαιτείται κ.α.).
15.	<p>03.04. Δικαιολογητικά Τεκμηρίωσης Επαγγελματικής Εμπειρίας</p> <p><u>Για την αξιολόγηση του κριτηρίου “5.4 Επαγγελματική εμπειρία εταίρου/ εταίρων”, ενδεικτικά:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Βεβαιώσεις απασχόλησης ή προϋπηρεσίας - Συμβάσεις έργου ή εξαρτημένης εργασίας - Αποδείξεις ασφαλιστικών εισφορών (π.χ. ΕΦΚΑ για ελεύθερους επαγγελματίες) - Ατομικά δελτία ή βεβαιώσεις μητρώου για ελεύθερους επαγγελματίες ή επιχειρηματίες (π.χ. έναρξη δραστηριότητας από ΔΟΥ, στοιχεία Μητρώου ΓΕΜΗ)
16.	<p>01.07. Δικαιολογητικά Τεκμηρίωσης Εύλογου του Κόστους</p> <p><u>02 Δαπάνες εξοπλισμού, μεταφορικών μέσων & οργάνων</u></p> <p>Δύο (2) προσφορές, από ανεξάρτητους μεταξύ τους προμηθευτές, για κάθε δαπάνη καθαρής αξίας άνω των 20.000 €.</p> <p>Σε περίπτωση μη δυνατότητας προσκόμισης δεύτερης προσφοράς (π.χ. ειδικές κατασκευές, αποκλειστικός προμηθευτής) προσκομίζεται μία με σχετική αιτιολόγηση.</p> <p><u>04 Δαπάνες για Παροχή Υπηρεσιών</u></p>

	<p>Δύο (2) προσφορές, από ανεξάρτητους μεταξύ τους παρόχους υπηρεσιών, για κάθε δαπάνη καθαρής αξίας άνω των 20.000 €.</p> <p><u>06 Δαπάνες λογισμικού</u></p> <p>Δύο (2) προσφορές, από ανεξάρτητους μεταξύ τους παρόχους υπηρεσιών, για κάθε δαπάνη καθαρής αξίας άνω των 20.000 €.</p>
17.	<p>01.04. Δικαιολογητικά Εξασφάλισης Ιδιωτικής Συμμετοχής Επενδυτικού Σχεδίου</p> <p>Για την απόδειξη των διαθέσιμων κεφαλαίων και την αξιολόγηση του επενδυτικού σχεδίου, σύμφωνα με τα εγκεκριμένα κριτήρια, απαιτείται η υποβολή των παρακάτω, ανάλογα με την περίπτωση κάλυψης που συμπληρώνεται στην αίτηση χρηματοδότησης:</p> <p><u>Ίδια κεφάλαια</u></p> <p>Τραπεζικές βεβαιώσεις στις οποίες αναφέρονται τα διαθέσιμα υπόλοιπα των λογαριασμών των εταίρων/μετόχων την τελευταία ημέρα του μήνα που προηγείται του μήνα υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης και τα μέσα διαθέσιμα υπόλοιπα του προηγούμενου ημερολογιακού μήνα πριν από το μήνα υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης. Το ποσό που γίνεται αποδεκτό είναι το μικρότερο από τα δύο παραπάνω.</p> <p>Η τεκμηρίωση της ίδιας συμμετοχής μπορεί να γίνει και με μέσα υπόλοιπα τραπεζικών λογαριασμών από τράπεζες του εξωτερικού, αρκεί να πρόκειται για χρηματοπιστωτικό ίδρυμα το οποίο λειτουργεί νόμιμα στην χώρα εγκατάστασής του.</p> <p>Εξαιρούνται τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα Ρωσικών και Λευκορωσικών συμφερόντων κατά το πνεύμα των ΚΑΝΟΝΙΣΜΩΝ (ΕΕ) αριθ. 833/2014 ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ της 31ης Ιουλίου 2014 & αριθ. 765/2006 ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ της 18ης Μαΐου 2006, καθώς και μεταγενέστερων περιοριστικών μέτρων της Ευρωπαϊκής Ένωσης κατά της Ρωσίας, μεταξύ των οποίων κυρώσεις κατά ατόμων, οικονομικές κυρώσεις και διπλωματικά μέτρα για λόγους που σχετίζονται με την Ουκρανία (Πηγή: Επίσημος Ιστότοπος του Συμβουλίου της Ε.Ε. και του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, https://www.consilium.europa.eu/el/policies), που έχουν ως αποτέλεσμα τον αποκλεισμό των σχετικών χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων από το σύστημα διατραπεζικών συναλλαγών SWIFT.</p> <p><u>Δάνειο</u></p> <p>Πρόθεση, προέγκριση ή έγκριση ή σύμβαση δανείου από χρηματοπιστωτικό ίδρυμα, μέλος του συστήματος ΔΙΑΣ.</p> <p>Στο σχετικό έγγραφο που θα υποβληθεί θα πρέπει να αναφέρονται οι βασικοί όροι της δανειοδότησης, όπως:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Αντικείμενο και προϋπολογισμός της δανειοδοτούμενης επένδυσης - Το ύψος του εγκεκριμένου δανείου - Η διάρκεια και ο χρόνος αποπληρωμής του - Το επιτόκιο - Οι απαιτούμενες εξασφαλίσεις για την χορήγησή του. Ειδικότερα στην περίπτωση έγκρισης δεν θα πρέπει να αναφέρεται στο σχετικό δικαιολογητικό ότι χορηγείται στο πλαίσιο του προγράμματος με εκχώρηση της επιχορήγησης. Επίσης στην περίπτωση που στις εξασφαλίσεις του δανείου εμπεριέχεται ενεχυρίαση μετρητών (της επιχείρησης) και ο φορέας του επενδυτικού σχεδίου αιτείται τη χρηματοδότηση τμήματος του επενδυτικού

	<p>σχεδίου και με ίδια κεφάλαια (βάσει βεβαιώσεων μέσου υπολοίπου), προκειμένου να αποδεικνύεται η επάρκεια των τελευταίων, αυτά θα πρέπει να υπερβαίνουν το απαιτούμενο ποσό τουλάχιστον κατά το ποσό της ενεχυρίασης/εξασφάλισης.</p> <p>Επισημαίνεται ότι υποβαλλόμενο δικαιολογητικό θα πρέπει να φέρει ημερομηνία προγενέστερη της ημερομηνίας υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης</p>
18.	<p>01.15. Λοιπά Δικαιολογητικά</p> <p>Λοιπά τεκμήρια που κρίνει ο Δικαιούχος ότι θα βοηθήσουν την αξιολόγηση της πρότασης πχ business plan.</p>

Υποδράση 2: Ενίσχυση νέων Startup & Spin-off επιχειρήσεων στην Ήπειρο

1.	<p>03.07. Τεχνική Περιγραφή του Προτεινόμενου Έργου</p> <p>Τεχνική Περιγραφή Πρότασης, ψηφιακά υπογεγραμμένη σύμφωνα με το ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ: ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΕΝΤΥΠΟΥ Β – ΤΕΧΝΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΠΡΟΤΑΣΗΣ.</p>
2.	<p>02.02 Δικαιολογητικά Νόμιμης Υπόστασης - Νόμιμης Λειτουργίας</p> <p><u>Επιχειρήσεις με νομική μορφή Α.Ε./Μ.Α.Ε.:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ισχύον Κωδικοποιημένο Καταστατικό που να φέρει ένδειξη κατάθεσης στην αρμόδια υπηρεσία. 2. Συγκρότηση ΔΣ & Ορισμού Νόμιμου Εκπροσώπου που να φέρει ένδειξη κατάθεσης στην αρμόδια υπηρεσία ΓΕΜΗ. 3. Απόφαση Πρόσφατης Γενικής Συνέλευσης από την οποία προκύπτει η ισχύουσα μετοχική σύνθεση ή Μετοχολόγιο με σφραγίδα και υπογραφή του νόμιμου εκπροσώπου. <p><u>Επιχειρήσεις με νομική μορφή Ε.Π.Ε./Μ.Ε.Π.Ε./Ο.Ε./Ε.Ε./Ι.Κ.Ε./Μ.Ι.Κ.Ε.:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ισχύον Κωδικοποιημένο Καταστατικό που να φέρει ένδειξη κατάθεσης στην αρμόδια υπηρεσία. 2. Πράξη εκπροσώπησης σε περίπτωση που η εκπροσώπηση δεν προκύπτει από το ανωτέρω καταστατικό. <p><u>Για Κοινωνικές Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις του Ν. 4430/2016:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ισχύον Καταστατικό σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν.4384/2016 και τυχόν τροποποιήσεις. 2. Πρόσφατη Βεβαίωση καταχώρησης και μεταβολών του φορέα στο ΓΕΜΗ (Γενικό Πιστοποιητικό) τελευταίου διμήνου. 3. Πιστοποιητικό εγγραφής στο Γενικό Μητρώο Φορέων Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας. 4. Αντίγραφο του βιβλίου μελών του Φορέα ή Πρόσφατη Βεβαίωση σύνθεσης μελών από το Γενικό Μητρώο Φορέων Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας σε περίπτωση που υπάρχουν μεταβολές.

	<p>5. Βεβαίωση σύνθεσης οργάνου διοίκησης από το Γενικό Μητρώο Φορέων Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας.</p> <p>6. Πρακτικό νόμιμης εκπροσώπησης της διοικούσας επιτροπής.</p> <p><u>Για λοιπές νομικές μορφές:</u></p> <p>Τα απαιτούμενα νομιμοποιητικά έγγραφα σύστασης και εκπροσώπησης που προβλέπονται με βάση το εκάστοτε νομοθετικό πλαίσιο.</p> <p>Σε περίπτωση τεχνοβλαστού πλέον των ανωτέρω προσκομίζεται η σύμβαση και η απόφαση ίδρυσης τεχνοβλαστού αρμόδιου οργάνου.</p>
3.	<p>07.04 Στοιχεία οικονομικής δραστηριότητας</p> <p><u>A. Επιχειρήσεις με τήρηση απλογραφικών βιβλίων:</u></p> <p>Υποβληθέντα έντυπα Ε3 με αριθμό δήλωσης.</p> <p><u>B. Επιχειρήσεις με τήρηση διπλογραφικών βιβλίων:</u></p> <p>Υποβληθέντα έντυπα Ε3 με αριθμό δήλωσης και Λογιστικές καταστάσεις (Ισολογισμοί αποτελέσματα χρήσης/Κατάσταση Μεταβολών Καθαρής Θέσης περιόδου/πίνακας ταμειακών ροών – προσάρτημα - έκθεση διαχείρισης – πιστοποιητικό ορκωτού λογιστή (όπου υπάρχει).</p> <p>Το σύνολο των ως άνω οικονομικών στοιχείων υποβάλλονται από όλες τις επιχειρήσεις για τις δύο (2) πλήρεις κλεισμένες διαχειριστικές χρήσεις που προηγούνται της ημερομηνίας ηλεκτρονικής υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης για τις οποίες έχουν υποβληθεί τα επίσημα φορολογικά έντυπα. Εφόσον τα στοιχεία των δύο προηγούμενων διαχειριστικών χρήσεων επιφέρουν αλλαγή της ιδιότητας της αιτούσας επιχείρησης (πολύ μικρή, μικρή, μεσαία ή μεγάλη επιχείρηση), επισυνάπτονται τα ως άνω δικαιολογητικά και για το προηγούμενο έτος αυτών ή για όσα έτη απαιτούνται.</p>
4.	<p>01.12 Τεκμηρίωση του αριθμού των ΕΜΕ</p> <p>Η τεκμηρίωση του αριθμού των ΕΜΕ, τόσο για σκοπούς πληρότητας της αίτησης όσο και πλήρωσης των τυπικών προϋποθέσεων συμμετοχής, θα πραγματοποιηθεί βάσει των δηλωθέντων στοιχείων που τηρούνται για την επιχείρηση στο πληροφοριακό σύστημα ΕΡΓΑΝΗ και θα αναζητηθούν από τις αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων (Π.Σ. ΕΡΓΑΝΗ) και του ΕΦΚΑ- ΝΑΤ. Δεν απαιτείται επισύναψη δικαιολογητικών στην αίτηση.</p>
5.	<p>09.02 Υπεύθυνες Δηλώσεις / Δήλωση ΜΜΕ σύμφωνα με τα οριζόμενα στην πρόσκληση</p> <p>Υπεύθυνη Δήλωση Υπόδειγμα Β σύμφωνα με το ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI: ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΑ ΥΠΕΥΘΥΝΩΝ ΔΗΛΩΣΕΩΝ. Η δήλωση να φέρει ψηφιακή υπογραφή του Νόμιμου Εκπροσώπου.</p>
6.	<p>09.04. Υπεύθυνη Δήλωση Σώρευσης</p> <p>Υπεύθυνη Δήλωση Ν. 1599/86 από τον νόμιμο εκπρόσωπο του Δικαιούχου στην οποία θα δηλώνονται οι επιχορηγήσεις καθεστώτος de minimis που έχει λάβει κατά το παρελθόν η ενιαία επιχείρηση, σύμφωνα με το υπόδειγμα Γ στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI: ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΑ ΥΠΕΥΘΥΝΩΝ ΔΗΛΩΣΕΩΝ.</p>

	<p>Σε περίπτωση που η εκπροσώπηση ασκείται από κοινού από δύο ή περισσότερα πρόσωπα και όχι χωριστά, η δήλωση υπογράφεται από όλους όσους έχουν την ιδιότητα.</p>
7.	<p>09.02 Υπεύθυνες Δηλώσεις / Δήλωση ΜΜΕ σύμφωνα με τα οριζόμενα στην πρόσκληση</p> <p>Δήλωση Στοιχείων Επιχείρησης σχετικά με την ιδιότητά της ως Μικρομεσαία Επιχείρηση (ΜΜΕ) – σύμφωνα με το Υπόδειγμα στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V: ΟΡΙΣΜΟΣ ΜΜΕ ΚΑΙ ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΔΗΛΩΣΗΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΗΝ ΙΔΙΟΤΗΤΑ ΜΜΕ ΜΙΑΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ.</p> <p>Η δήλωση να φέρει ψηφιακή υπογραφή του Νόμιμου Εκπροσώπου της επιχείρησης. Περίοδος αναφοράς είναι το 2024.</p> <p>Εάν υπάρχει μεταβολή των στοιχείων, η οποία ενδέχεται να επιφέρει αλλαγή της κατηγορίας της αιτούσας επιχείρησης (πολύ μικρή, μικρή, μεσαία ή μεγάλη επιχείρηση), να συμπληρωθεί και να επισυναφθεί δήλωση και για την προηγούμενη διαχειριστική χρήση.</p>
8.	<p>01.03 Δικαιολογητικά για Συνδεδεμένες ή/και Συνεργαζόμενες</p> <p>Σε περίπτωση ύπαρξης συνδεδεμένων ή/και συνεργαζόμενων επιχειρήσεων σύμφωνα με τον ορισμό των ΜΜΕ του Παραρτήματος Ι του Κανονισμού (ΕΚ) 651/2014 της Επιτροπής, για καθεμία απ' αυτές τις επιχειρήσεις θα υποβάλλονται:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Πρόσφατο κωδικοποιημένο καταστατικό (δημοσιευμένο στο ΓΕΜΗ), δικαιολογητικά σχετικά με την νόμιμη εκπροσώπηση και διαχείριση ανάλογα με τη νομική μορφή της επιχείρησης. • Τα απαιτούμενα δικαιολογητικά σχετικά με την ισχύουσα εταιρική/μετοχική σύνθεση. • Τα οικονομικά στοιχεία (Ε3 & έντυπο Ν για απλογραφικά ή ισολογισμοί - αποτελέσματα χρήσης για διπλογραφικά για τις τρεις τελευταίες κλεισμένες διαχειριστικές χρήσεις). • Καταστάσεις Επιθεώρησης Εργασίας Ε4 (πίνακας προσωπικού) και τυχόν τροποποιήσεων, για τις τρεις τελευταίες κλεισμένες διαχειριστικές χρήσεις. Αποδεικτικό Υποβολής δήλωσης Αποδοχών & Συντάξεων μαζί με συγκεντρωτική Κατάσταση τέλους έτους στην οποία θα αποτυπώνεται αναλυτικά ο κάθε εργαζόμενος με τον αριθμό των ημερών που απασχολήθηκε ή εναλλακτικά η ετήσια μισθοδοτική κατάσταση με το σύνολο των εργαζομένων και των ημερών απασχόλησης. • Για τη κάθε συνδεδεμένη επιχείρηση εκτύπωση προσωποποιημένης πληροφόρησης. <p>Τα δικαιολογητικά για τις συνδεδεμένες ή/και συνεργαζόμενες επιχειρήσεις θα πρέπει να υποβάλλονται, ως προς τα φορολογικά τους έτη κατ' αντιστοιχία με τα υποβληθέντα επίσημα φορολογικά έντυπα της αιτούσας προς χρηματοδότηση επιχείρησης.</p> <p>Σημειώνεται ότι για τις συνδεδεμένες ή/και συνεργαζόμενες επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται εκτός Ελλάδας θα υποβάλλονται τα αντίστοιχα ισοδύναμα δικαιολογητικά/έγγραφα που ισχύουν στην εκάστοτε χώρα δραστηριότητας.</p>
9.	<p>02.06. Στοιχεία Πραγματικών Δικαιούχων</p> <p><u>Ισχύει για τους υπόχρεους εγγραφής στο Κεντρικό Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων του άρθρου 20 του Ν.4557/18</u></p> <p>Αποδεικτικό Καταχώρισης στο Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων και σχετική εκτύπωση των στοιχείων και πληροφοριών από το εν λόγω Μητρώο, στην οποία δηλώνονται τα στοιχεία των</p>

	πραγματικών δικαιούχων του δικαιούχου (κατ' ελάχιστον, όνομα, επώνυμο και αριθμός μητρώου ΦΠΑ ή ΑΦΜ).
10.	<p>01.01 Άδεια Λειτουργίας σε Ισχύ ή οποιοδήποτε σχετικό έγγραφο σύμφωνα με τα οριζόμενα στην πρόσκληση</p> <p>Κατάλληλο έγγραφο αδειοδότησης, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία για την ενισχυόμενη δραστηριότητά τους στην εγκατάσταση της επιχείρησης στην οποία θα υλοποιηθεί η πράξη (π.χ. άδεια λειτουργίας, υπεύθυνη δήλωση έναρξης λειτουργίας, απαλλακτικό άδειας λειτουργίας, γνωστοποίηση έναρξης λειτουργίας κλπ.). Οι επιχειρήσεις με δραστηριότητες για την άσκηση των οποίων δεν απαιτείται άδεια λειτουργίας, θα πρέπει να υποβάλουν Υπεύθυνη Δήλωση του Νόμιμου Εκπροσώπου, όπου θα βεβαιώνεται ότι δεν απαιτείται η έκδοση άδειας λειτουργίας με σχετική τεκμηρίωση ή έγγραφο απαλλαγής από την σχετική υποχρέωση, από τον αρμόδιο Φορέα.</p>
11.	<p>03.02 Δικαιολογητικά Τεκμηρίωσης Βαθμολογίας:</p> <p><u>Για την αξιολόγηση του κριτηρίου “2.4 Προοπτικές πωλήσεων των προϊόντων/υπηρεσιών του επιχειρηματικού σχεδίου”, ενδεικτικά:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Υπογεγραμμένες συμβάσεις με υπερβολάβους για την εκτέλεση έργων ή παροχή υπηρεσιών - Συμφωνητικά με πελάτες (π.χ. παραγγελίες, προπωλήσεις, συμφωνίες προμήθειας) - Συμβάσεις με δίκτυα διανομής ή αντιπροσώπευσης στην Ελλάδα ή το εξωτερικό - Έγγραφα που δηλώνουν πρόθεση συνεργασίας με εμπορικούς ή τεχνολογικούς εταίρους - Μνημόνια με πιθανούς πελάτες, πανεπιστήμια, ερευνητικά κέντρα, clusters, ή άλλες επιχειρήσεις - Τεκμηριωμένες επιστολές πρόθεσης συνεργασίας ή ενδιαφέροντος για μελλοντικές συμφωνίες
12.	<p>03.02 Δικαιολογητικά Τεκμηρίωσης Βαθμολογίας:</p> <p><u>Για την αξιολόγηση του κριτηρίου “3.1 Δίπλωμα ευρεσιτεχνίας”, ενδεικτικά:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Τίτλοι διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας (πατεντών) - Τίτλοι βιομηχανικής ιδιοκτησίας (π.χ. βιομηχανικά σχέδια, εμπορικά σήματα) - Τίτλοι διανοητικής ιδιοκτησίας (π.χ. πνευματικά δικαιώματα για λογισμικά) - Απόδειξη κατάθεσης αίτησης για δίπλωμα ευρεσιτεχνίας - Συμβάσεις παραχώρησης/χρήσης αν η πατέντα ανήκει σε τρίτο (π.χ. πανεπιστήμιο, ερευνητικό ίδρυμα)
13.	<p>03.02 Δικαιολογητικά Τεκμηρίωσης Βαθμολογίας:</p> <p><u>Για την αξιολόγηση του κριτηρίου “3.2 Εθνικό Μητρώο Νεοφυών Επιχειρήσεων”, ενδεικτικά:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Βεβαίωση / έγγραφο εγγραφής της επιχείρησης στο Εθνικό Μητρώο Νεοφυών Επιχειρήσεων (Elevate Greece) ή - Στιγμιότυπο από την επίσημη ιστοσελίδα όπου φαίνεται η εγγραφή της εταιρείας
14.	<p>03.02 Δικαιολογητικά Τεκμηρίωσης Βαθμολογίας:</p>

	<p><u>Για την αξιολόγηση του κριτηρίου “3.3 Διάκριση προϊόντος ή υπηρεσίας του επιχειρηματικού σχεδίου σε διαγωνισμούς Καινοτομίας”, ενδεικτικά:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Αντίγραφα των βεβαιώσεων διάκρισης ή ανακοινώσεις απονομής βραβείων - Αναφορά του διοργανωτή (π.χ. Εθνικός φορέας, πανεπιστήμιο, διεθνής οργανισμός) - Αποδείξεις συμμετοχής (βεβαίωση, email αποδοχής, λίστα συμμετεχόντων) - Τεκμηρίωση της παρουσίας (π.χ. poster, pitch deck, παρουσίαση σε επιτροπή) - Αποδεικτικό συμμετοχή σε startup bootcamps, hackathons ή innovation labs - Αναφορά αποτελέσματος ή αξιολόγησης από την επιτροπή
15.	<p>03.02 Δικαιολογητικά Τεκμηρίωσης Βαθμολογίας:</p> <p><u>Για την αξιολόγηση του κριτηρίου “3.4 Συμμετοχή για τον σχεδιασμό προϊόντος/υπηρεσίας σε δράσεις έρευνας”, ενδεικτικά:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Απόφαση επιχορήγησης και ολοκλήρωσης ερευνητικού σχεδίου - Βεβαίωση τίτλου διδακτορικού
16.	<p>03.02 Δικαιολογητικά Τεκμηρίωσης Βαθμολογίας:</p> <p><u>Για την αξιολόγηση του κριτηρίου “4.1 Εκδήλωση ενδιαφέροντος χρηματοδότησης”, ενδεικτικά:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Επιστολές ή email από επενδυτικούς οργανισμούς (VCs, angel investors, private equity, κ.λπ.) που να δηλώνουν το ενδιαφέρον τους για χρηματοδότηση. - Υπογεγραμμένα συμφωνητικά ή MOU (Memorandum of Understanding) που να δηλώνουν την πρόθεση συνεργασίας ή επένδυσης. - Επιστολές από τράπεζες ή χρηματοδοτικούς φορείς που επιβεβαιώνουν την έγκριση ή την προέγκριση του δανείου για την επένδυση.
17.	<p>03.02 Δικαιολογητικά Τεκμηρίωσης Βαθμολογίας:</p> <p><u>Για την αξιολόγηση του κριτηρίου 4.3 “Εσωτερικός συντελεστής απόδοσης (IRR)”</u></p> <p>Αρχείο υπολογισμού εσωτερικού βαθμού απόδοσης (IRR) σύμφωνα με το ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ XV ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΒΑΘΜΟΥ ΑΠΟΔΟΣΗΣ (IRR) ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ</p>
18.	<p>03.02 Δικαιολογητικά Τεκμηρίωσης Βαθμολογίας:</p> <p><u>Για την αξιολόγηση του κριτηρίου “5.1 Εταιρική σύνθεση”:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Βιογραφικά Σημειώματα όλων των Εταίρων
19.	<p>03.05. Δικαιολογητικά Τεκμηρίωσης Σπουδών</p> <p><u>Για την αξιολόγηση του κριτηρίου “5.3 Τίτλοι σπουδών εταίρου/ων”:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Αντίγραφο τίτλου σπουδών (αντίγραφο τίτλου σπουδών από σχολή της ημεδαπής ή βεβαίωση ισοτιμίας και αντιστοιχίας για σχολές της αλλοδαπής, βεβαίωση αναγνώρισης των επαγγελματικών προσόντων, άδεια άσκησης επαγγέλματος, όπου απαιτείται κ.α.).
20.	<p>03.04. Δικαιολογητικά Τεκμηρίωσης Επαγγελματικής Εμπειρίας</p> <p><u>Για την αξιολόγηση του κριτηρίου “5.4 Επαγγελματική εμπειρία εταίρου/ εταίρων”, ενδεικτικά:</u></p>

	<ul style="list-style-type: none"> - Βεβαιώσεις απασχόλησης ή προϋπηρεσίας - Συμβάσεις έργου ή εξαρτημένης εργασίας - Αποδείξεις ασφαλιστικών εισφορών (π.χ. ΕΦΚΑ για ελεύθερους επαγγελματίες) - Ατομικά δελτία ή βεβαιώσεις μητρώου για ελεύθερους επαγγελματίες ή επιχειρηματίες (π.χ. έναρξη δραστηριότητας από ΔΟΥ, στοιχεία Μητρώου ΓΕΜΗ)
21.	<p>01.07. Δικαιολογητικά Τεκμηρίωσης Εύλογου του Κόστους</p> <p><u>02 Δαπάνες εξοπλισμού, μεταφορικών μέσων & οργάνων</u></p> <p>Δύο (2) προσφορές, από ανεξάρτητους μεταξύ τους προμηθευτές, για κάθε δαπάνη καθαρής αξίας άνω των 20.000 €.</p> <p>Σε περίπτωση μη δυνατότητας προσκόμισης δεύτερης προσφοράς (π.χ. ειδικές κατασκευές, αποκλειστικός προμηθευτής) προσκομίζεται μία με σχετική αιτιολόγηση.</p> <p><u>04 Δαπάνες για Παροχή Υπηρεσιών</u></p> <p>Δύο (2) προσφορές, από ανεξάρτητους μεταξύ τους παρόχους υπηρεσιών, για κάθε δαπάνη καθαρής αξίας άνω των 20.000 €.</p> <p><u>06 Δαπάνες λογισμικού</u></p> <p>Δύο (2) προσφορές, από ανεξάρτητους μεταξύ τους παρόχους υπηρεσιών, για κάθε δαπάνη καθαρής αξίας άνω των 20.000 €.</p>
22.	<p>01.04. Δικαιολογητικά Εξασφάλισης Ιδιωτικής Συμμετοχής Επενδυτικού Σχεδίου</p> <p>Για την απόδειξη των διαθέσιμων κεφαλαίων και την αξιολόγηση του επενδυτικού σχεδίου, σύμφωνα με τα εγκεκριμένα κριτήρια, απαιτείται η υποβολή των παρακάτω, ανάλογα με την περίπτωση κάλυψης που συμπληρώνεται στην αίτηση χρηματοδότησης:</p> <p><u>Ίδια κεφάλαια της επιχείρησης</u></p> <p>Τραπεζικές βεβαιώσεις στις οποίες αναφέρονται τα διαθέσιμα υπόλοιπα των λογαριασμών των εταίρων/μετόχων την τελευταία ημέρα του μήνα που προηγείται του μήνα υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης και τα μέσα διαθέσιμα υπόλοιπα του προηγούμενου ημερολογιακού μήνα πριν από το μήνα υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης. Το ποσό που γίνεται αποδεκτό είναι το μικρότερο από τα δύο παραπάνω.</p> <p>Βεβαίωση μέσου υπολοίπου εταιρικού/επαγγελματικού τραπεζικού λογαριασμού, στον οποίο είναι δικαιούχος η επιχείρηση, του τελευταίου ημερολογιακού μήνα πριν την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης. Αιτήσεις που υποβάλλονται το μήνα Απρίλιο θα υποβάλλουν βεβαίωση για το μήνα Μάρτιο (1η έως 31η). Αντίστοιχα, αιτήσεις που θα υποβληθούν το μήνα Μάιο θα υποβάλλουν βεβαίωση του μηνός Απριλίου κ.ο.κ.</p> <p>Η τεκμηρίωση της ίδιας συμμετοχής μπορεί να γίνει και με μέσα υπόλοιπα τραπεζικών λογαριασμών από τράπεζες του εξωτερικού, αρκεί να πρόκειται για χρηματοπιστωτικό ίδρυμα το οποίο λειτουργεί νόμιμα στην χώρα εγκατάστασής του.</p> <p>Εξαιρούνται τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα Ρωσικών και Λευκορωσικών συμφερόντων κατά το πνεύμα των ΚΑΝΟΝΙΣΜΩΝ (ΕΕ) αριθ. 833/2014 ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ της 31ης Ιουλίου 2014 & αριθ. 765/2006 ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ της 18ης Μαΐου 2006, καθώς και μεταγενέστερων περιοριστικών μέτρων της Ευρωπαϊκής Ένωσης κατά της Ρωσίας, μεταξύ των οποίων κυρώσεις κατά ατόμων,</p>

	<p>οικονομικές κυρώσεις και διπλωματικά μέτρα για λόγους που σχετίζονται με την Ουκρανία (Πηγή: Επίσημος Ιστότοπος του Συμβουλίου της Ε.Ε. και του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, https://www.consilium.europa.eu/el/policies), που έχουν ως αποτέλεσμα τον αποκλεισμό των σχετικών χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων από το σύστημα διατραπεζικών συναλλαγών SWIFT.</p> <p><u>Δάνειο</u></p> <p>Πρόθεση, προέγκριση ή έγκριση ή σύμβαση δανείου από χρηματοπιστωτικό ίδρυμα, μέλος του συστήματος ΔΙΑΣ.</p> <p>Στο σχετικό έγγραφο που θα υποβληθεί θα πρέπει να αναφέρονται οι βασικοί όροι της δανειοδότησης, όπως:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Αντικείμενο και προϋπολογισμός της δανειοδοτούμενης επένδυσης - Το ύψος του εγκεκριμένου δανείου - Η διάρκεια και ο χρόνος αποπληρωμής του - Το επιτόκιο - Οι απαιτούμενες εξασφαλίσεις για την χορήγησή του. Ειδικότερα στην περίπτωση έγκρισης δεν θα πρέπει να αναφέρεται στο σχετικό δικαιολογητικό ότι χορηγείται στο πλαίσιο του προγράμματος με εκχώρηση της επιχορήγησης. Επίσης στην περίπτωση που στις εξασφαλίσεις του δανείου εμπεριέχεται ενεχυρίαση μετρητών (της επιχείρησης) και ο φορέας του επενδυτικού σχεδίου αιτείται τη χρηματοδότηση τμήματος του επενδυτικού σχεδίου και με ίδια κεφάλαια (βάσει βεβαιώσεων μέσου υπολοίπου), προκειμένου να αποδεικνύεται η επάρκεια των τελευταίων, αυτά θα πρέπει να υπερβαίνουν το απαιτούμενο ποσό τουλάχιστον κατά το ποσό της ενεχυρίασης/εξασφάλισης. <p>Επισημαίνεται ότι υποβαλλόμενο δικαιολογητικό θα πρέπει να φέρει ημερομηνία προγενέστερη της ημερομηνίας υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης.</p>
23.	<p>08.04. Ενιαίο Πιστοποιητικό δικαστικής φερεγγυότητας</p> <p>Ενιαίο Πιστοποιητικό δικαστικής φερεγγυότητας, έκδοσης τελευταίου μηνός από την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης.</p>
24.	<p>01.15. Λοιπά Δικαιολογητικά</p> <p>Λοιπά τεκμήρια που κρίνει ο Δικαιούχος ότι θα βοηθήσουν την αξιολόγηση της πρότασης πχ business plan.</p>

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV: ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

Η αξιολόγηση πραγματοποιείται σε δύο στάδια

ΣΤΑΔΙΟ Α΄ Έλεγχος πληρότητας και επιλεξιμότητας						
	ΟΜΑΔΑ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ	ΚΡΙΤΗΡΙΟ	ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗ	ΤΙΜΗ	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ	
1	Έλεγχος Πληρότητας	Πληρότητα αίτησης χρηματοδότησης	Τα επισυναπτόμενα δικαιολογητικά της αίτησης χρηματοδότησης κρίνονται πλήρη και ορθά σύμφωνα με τα οριζόμενα στην πρόσκληση.	Ναι / Όχι		
2	Έλεγχος Επιλεξιμότητας	Δικαιούχος που εμπίπτει στην πρόσκληση	Η επιχείρηση πληροί της προϋποθέσεις για να χαρακτηριστεί Startup ή Spin-off. Επιπρόσθετα: <u>Νέα Επιχείρηση</u> Ο φορέας που υποβάλλει την πρόταση εμπίπτει στις κατηγορίες δυνητικών δικαιούχων που ορίζονται στην πρόσκληση. <u>Υπό σύσταση Επιχείρηση</u> Σύμφωνα με την Υπεύθυνη Δήλωση του Νομίμου Εκπροσώπου, ο Δικαιούχος δεσμεύεται για την πλήρωση των όρων και τυπικών προϋποθέσεων συμμετοχής που αναφέρονται στην Πρόσκληση της Δράσης.	Ναι / Όχι		
3			Επιλεξιμότητα περιοχής	Ο δικαιούχος δραστηριοποιείται ή θα δραστηριοποιηθεί στην ελληνική επικράτεια και θα πραγματοποιήσει επένδυση αποκλειστικά εντός της Περιφέρειας που ορίζεται στην πρόσκληση.	Ναι / Όχι	
4			Νόμιμη λειτουργία	Η επιχείρηση να λειτουργεί ή να δεσμεύεται ότι θα λειτουργεί νόμιμα διαθέτοντας το κατάλληλο έγγραφο αδειοδότησης στον/στους ΚΑΔ επένδυσης, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία (π.χ. άδεια λειτουργίας, Υπεύθυνη δήλωση έναρξης λειτουργίας, απαλλακτικό άδειας λειτουργίας, γνωστοποίηση έναρξης λειτουργίας κλπ.). Σε περίπτωση που, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, δεν απαιτείται άδεια	Ναι / Όχι	

			λειτουργίας θα πρέπει να υποβάλουν Υπεύθυνη Δήλωση του Νόμιμου Εκπροσώπου όπου θα βεβαιώνεται ότι δεν απαιτείται η έκδοση άδειας λειτουργίας με σχετική τεκμηρίωση.		
5		Συνάφεια αντικειμένου	<p><u>Νέα Επιχείρηση</u></p> <p>Ο δικαιούχος διαθέτει τουλάχιστον ένα από τους επιλέξιμους ΚΑΔ της πρόσκλησης, πριν από την ημερομηνία προκήρυξης της Δράσης.</p> <p><u>Υπό σύσταση Επιχείρηση</u></p> <p>Ο υπό σύσταση Δικαιούχος έχει δεσμευτεί ότι θα διαθέτει ένα τουλάχιστον επιλέξιμο ΚΑΔ επένδυσης πριν την πρώτη εκταμίευση συμπεριλαμβανομένης της προκαταβολής.</p>	Ναι / Όχι	
6		Εκπλήρωση προϋποθέσεων του αρ. 73 του Καν. 1060/2021	<ul style="list-style-type: none"> - Ο δικαιούχος δεσμεύεται να τηρήσει τους Εθνικούς και Ενωσιακούς Κανόνες κατά την εκτέλεση της πράξης, εξασφαλίζοντας την διαφάνεια, την αποτροπή κάθε διάκρισης, την πρόσβαση από άτομα με αναπηρίες, διασφαλίζοντας την ισότητα των φύλων, και λαμβάνοντας υπόψη τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, την αρχή της βιώσιμης ανάπτυξης, και την ενωσιακή πολιτική στον τομέα του περιβάλλοντος, σύμφωνα με το άρθρο 11 και το άρθρο 191 παράγραφος 1 ΣΛΕΕ. - Ότι διαθέτει τους απαραίτητους χρηματοδοτικούς πόρους και μηχανισμούς για να καλύψει τα έξοδα λειτουργίας και συντήρησης για πράξεις που περιλαμβάνουν επενδύσεις σε υποδομές ή παραγωγικές επενδύσεις, ώστε να διασφαλίσει την οικονομική τους βιωσιμότητα. - Η πράξη δεν περιλαμβάνει δραστηριότητες οι οποίες αποτελούσαν τμήμα πράξης που υπόκειται σε μετεγκατάσταση σύμφωνα με το άρθρο 66 ή οι οποίες θα συνιστούσαν μεταφορά παραγωγικής δραστηριότητας σύμφωνα με το άρθρο 65 παράγραφος 1 στοιχείο - Η Πράξη εμπίπτει στο στόχο πολιτικής, στην προτεραιότητα, στους ειδικούς Στόχους, στα πεδία παρέμβασης στους τύπους των δράσεων καθώς και στους όρους της εκάστοτε πρόσκλησης. 	Ναι / Όχι	

7	Εκπλήρωση προϋποθέσεων του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/2831	Πληρούνται το σύνολο των προϋποθέσεων εφαρμογής του Καν. (ΕΕ) De Minimis (ΚΑΝ. (ΕΕ) 2023/2831, ΚΑΝ. (ΕΕ) 1407/2013 όποιος εφαρμόζεται κατά περίπτωση) σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρούσα Πρόσκληση.	Ναι / Όχι	
8	Εγγραφή στο Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων	Η επιχείρηση έχει εγγραφεί ή δεσμεύεται ότι θα εγγραφεί στο Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων του άρθρου 20 του ν.4557/2018 (Α' 139), ως ισχύει;	Ναι / Όχι / Δεν Απαιτείται	
9	Εκπλήρωση λοιπών προϋποθέσεων του Κεφαλαίου 4 της πρόσκλησης	<p>Εξετάζεται εάν για τον Φορέα που υποβάλλει την πρόταση ισχύουν οι λοιπές προϋποθέσεις του Κεφαλαίου 4 της πρόσκλησης:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Έχει υποβληθεί μια και μοναδική αίτηση χρηματοδότησης ανά Α.Φ.Μ, ή Ο υπό σύσταση Δικαιούχος έχει δεσμευτεί ότι κάθε επιλέξιμο φυσικό / νομικό πρόσωπο συμμετέχει στην υποβολή μίας και μόνο αίτησης χρηματοδότησης επιχειρηματικού σχεδίου, επί ποινής απόρριψης όλων των τυχόν υποβληθεισών αιτήσεων. - Δέσμευση ότι: <ul style="list-style-type: none"> - Ο δυνητικός δικαιούχος δεσμεύεται ότι τηρεί τη νομοθεσία περί υγείας και ασφάλειας των εργαζομένων και πρόληψης του επαγγελματικού κινδύνου. - Ο Δικαιούχος (Φορέας) τηρεί ή δεσμεύεται ότι θα τηρεί Απλογραφικά ή Διπλογραφικά βιβλία σύμφωνα με τα οριζόμενα στην πρόσκληση; - Η επιχείρηση έχει ή δεσμεύεται ότι θα έχει την ιδιότητα της ΜμΕ σύμφωνα με το Παράρτημα – ΟΡΙΣΜΟΣ ΜμΕ με τη Σύσταση της ΕΕ 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής της 6ης Μαΐου 2003, λαμβανομένων υπόψη των όρων για τη διατήρηση της ιδιότητας αυτής - Η επιχείρηση να διαθέτει ή να δεσμευτεί με υπεύθυνη δήλωση του Νόμιμου Εκπροσώπου ότι μέχρι την ολοκλήρωση της επένδυσης (και ανάλογα με το είδος και τη φύση της προτεινόμενης Πράξης) θα μεριμνήσουν για τις κατάλληλες υποδομές και υπηρεσίες με σκοπό την ελαχιστοποίηση των εμποδίων και τη διευκόλυνση της πρόσβασης σε αυτές, όπου αυτό είναι απαραίτητο και αναγκαίο, ατόμων με αναπηρία, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην νομοθεσία - Η επιχείρηση δεσμεύεται ότι οι δαπάνες που περιλαμβάνονται στη συγκεκριμένη αίτηση χρηματοδότησης δεν έχουν χρηματοδοτηθεί, ενταχθεί και δεν θα υποβληθούν προς έγκριση χρηματοδότησης σε άλλο πρόγραμμα που χρηματοδοτείται από εθνικούς ή κοινοτικούς πόρους. 	Ναι / Όχι	

			<p>-Ο δυνητικός δικαιούχος δεσμεύεται ότι δεν εντάσσεται ή δεν θα ενταχθεί σε ήδη οργανωμένο ομοιόμορφο δίκτυο διανομής προϊόντων ή παροχής υπηρεσιών.</p> <p>-Ο δυνητικός δικαιούχος δεν είναι δημόσια επιχείρηση, δημόσιος φορέας, δημόσιος οργανισμός ή θυγατρική αυτών, Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου (ΝΠΔΔ) ή εξωχώρια (offshore) επιχείρηση.</p> <p>-Ο Δικαιούχος έχει δεσμευτεί ότι δεν συστεγάζεται ούτε θα συστεγάζεται με άλλη επιχείρηση.</p> <p>-Ο Δικαιούχος έχει δεσμευτεί ότι ο τόπος υλοποίησης της επένδυσης δεν ταυτίζεται ή δεν θα ταυτίζεται με την κατοικία (είτε κύρια είτε δευτερεύουσα) οποιουδήποτε δικαιούχου μέλους του.</p> <p><u>Επιπρόσθετα για Νέα Επιχείρηση</u></p> <p>-Δέσμευση ότι:</p> <p>-Η επιχείρηση δεν βρίσκεται υπό πτώχευση, εκκαθάριση ή αναγκαστική διαχείριση.</p> <p>-Δεν εκκρεμεί κατά της επιχείρησης διαταγή ανάκτησης, κατόπιν προηγούμενης απόφασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, με την οποία μια ενίσχυση χορηγούμενη από το ίδιο κράτος μέλος κηρύσσεται παράνομη και ασυμβίβαστη με την εσωτερική αγορά. (Νεοσύστατες)</p> <p>-Δεν συντρέχουν λόγοι αποκλεισμού των άρθρων 39, παρ. 1-4 και 40 του ν. 4488/2017 (Α' 137), σύμφωνα με το οποίο μια επιχείρηση αποκλείεται από την ένταξη σε πρόγραμμα ή την υπαγωγή σε καθεστώς ενίσχυσης, που χρηματοδοτούνται από ενωσιακούς ή εθνικούς πόρους, εάν έχουν επιβληθεί σε βάρος της, μέσα σε χρονικό διάστημα δύο (2) ετών πριν από την ημερομηνία λήξης της προθεσμίας υποβολής αίτησης πρόστιμα και έχουν αποκτήσει τελεσίδικη και δεσμευτική ισχύ για παραβάσεις εργατικής νομοθεσίας και ειδικότερα για α) παράβαση «υψηλής» ή «πολύ υψηλής» σοβαρότητας (3 πρόστιμα/ 3 έλεγχοι) ή αδήλωτη εργασία (2 πρόστιμα/ 2 έλεγχοι).</p>		
10		Χρηματοδοτικό σχέδιο	Εξετάζεται εάν το χρηματοδοτικό σχέδιο είναι σύμφωνο με τα όσα αναφέρονται στην πρόσκληση.	Ναι / Όχι	
11		Διάστημα υλοποίησης	Εξετάζεται εάν η περίοδος υλοποίησης της πρότασης είναι σύμφωνα με τα όσα αναφέρονται στην πρόσκληση.	Ναι / Όχι	
<p>Προϋποθέσεις: Απαιτείται θετική αξιολόγηση (ΝΑΙ) σε όλα τα παραπάνω κριτήρια, για να ξεκινήσει το Στάδιο Β' της αξιολόγησης.</p>				<p>ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ</p>	

ΣΤΑΔΙΟ Β' Αξιολόγηση των προτάσεων ανά ομάδα κριτηρίων							
	ΟΜΑΔΑ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ	ΚΡΙΤΗΡΙΟ	ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗ	ΤΙΜΗ		ΣΤΑΘ ΜΙΣΗ	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ
1.1		Περιγραφή Επενδυτικού Σχεδίου	Εξετάζεται και αξιολογείται εάν το επιχειρηματικό μοντέλο ή/και η τεχνολογία επιτρέπουν την ταχεία κλιμάκωση του μεγέθους των πωλήσεων καθώς και η σαφήνεια και πληρότητα της περιγραφής του επιχειρηματικού σχεδίου, λαμβάνοντας υπόψη: -Παρουσίαση του Επιχειρηματικού Σχεδίου -Ανάλυση της Επιχειρηματικής Ιδέας -Παραγόμενα Προϊόντα / Υπηρεσίες -Αγορά Στόχος -Μοντέλο εσόδων και Στρατηγική ανάπτυξης	Πολύ καλή	10	30%	
				Καλή	7		
				Μέτρια	4		
				Ανεπαρκής	0		
1.2	1 ^η ΟΜΑΔΑ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ - Επιχειρηματικό Σχέδιο	Αγορά Στόχος	Εξετάζεται η αγορά του κλάδου που θα δραστηριοποιηθεί η επιχείρηση.	Παγκόσμια αγορά	10	30%	
				Ευρωπαϊκή αγορά	8		
				Εθνική αγορά	5		
				Δεν τεκμηριώνεται	0		
1.3		Βαθμός πρωτοτυπίας	Εξετάζεται και αξιολογείται η πρωτοτυπία του επιχειρηματικού σχεδίου της νεοφυούς επιχείρησης σε σχέση με την αγορά στόχο.	Νέο προϊόν /υπηρεσία	10	20%	
				Διαφοροποιημένο προϊόν/υπηρεσία	6		
				Υφιστάμενο προϊόν/υπηρεσία	2		

				Δεν προσδιορίζεται προϊόν/υπηρεσία	0		
1.4	Ολοκληρωμένος χαρακτήρας της επένδυσης	Εξετάζεται ο ολοκληρωμένος ή μη χαρακτήρας της προτεινόμενης επένδυσης.	Πλήρης και λειτουργική επένδυση	10	10%		
			Μερικώς ολοκληρωμένη και λειτουργική	5			
			Μη ολοκληρωμένη επένδυση και μη λειτουργική ή δεν τεκμηριώνεται	0			
1.5	Ενέργειες προώθησης προϊόντος/υπηρεσίας	Αξιολογούνται οι σχεδιαζόμενες ενέργειες προώθησης, οι πρακτικές και πολιτικές marketing της επιχείρησης (π.χ. προώθηση, διαφήμιση) σε σχέση με τις δαπάνες του επενδυτικού σχεδίου.	Στοχευμένες	10	10%		
			Επαρκείς	5			
			Δεν τεκμηριώνονται	0			
Προϋποθέσεις: 1. Ελάχιστο αποδεκτό μερικό αποτέλεσμα θετικό στα κριτήρια 1.2, 1.3 και 1.4. 2. Ελάχιστο αποδεκτό μερικό αποτέλεσμα 1ης Ομάδας: 3,5				ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ 1ης ΟΜΑΔΑΣ			
2.1	2^η ΟΜΑΔΑ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ - Ωριμότητα Επιχειρηματικού Σχεδίου	Επίπεδο ωριμότητας προϊόντος /υπηρεσίας	Εξετάζεται το επίπεδο ωριμότητας του καινοτόμου προϊόντος/υπηρεσίας από το βασικό θεωρητικό σχεδιασμό μέχρι και την ετοιμότητα παραγωγής ή παροχής.	Προϊόν/ Υπηρεσία έτοιμο για παραγωγή ή παροχή	10	30%	
				Ώριμος σχεδιασμός προϊόντος ή υπηρεσίας	6		

				Βασικός θεωρητικός σχεδιασμός προϊόντος ή υπηρεσίας	2		
				Δεν τεκμηριώνεται	0		
2.2	Χρονοδιάγραμμα ανάπτυξης παραγωγικής εγκατάστασης προϊόντος/υπηρεσίας	Υπάρχει ρεαλιστικότητα ως προς το χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσης της πράξης.		Εφικτό	10	30%	
			Οριακά εφικτό	5			
			Ανέφικτο/ δεν τεκμηριώνεται	0			
2.3	Απαιτήσεις αδειοδότησης	Εξετάζονται οι άδειες που απαιτούνται για την έναρξη υλοποίησης του επιχειρηματικού σχεδίου.		Δεν απαιτείται καμιά άδεια ή ύπαρξη όλων των αδειών	10	20%	
			Απαιτείται άδεια εγκατάστασης ή/και περιβαλλοντική ή/και οικοδομική άδεια, η οποία δεν έχει ακόμη εκδοθεί	5			
			Δεν τεκμηριώνεται	0			
2.4	Προοπτικές πωλήσεων των προϊόντων/ υπηρεσιών	Εξετάζεται η ύπαρξη Συμφωνητικών ή και Προσυμφώνων πώλησης με υπεργολάβους, πελάτες,		Συμβάσεις με συνεργάτες / πελάτες	10	20%	
			ΜοUs και Lols	6			

		του επιχειρηματικού σχεδίου	δίκτυα διανομής, αντιπροσώπους, λοιπές στρατηγικές συμμαχίες.	Κανένα από τα προηγούμενα ή δεν τεκμηριώνεται	0		
Προϋποθέσεις: 1. Ελάχιστο αποδεκτό μερικό αποτέλεσμα θετικό στο κριτήριο 2..2. 2. Ελάχιστο αποδεκτό μερικό αποτέλεσμα 2ης Ομάδας: 2				ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ 2ης ΟΜΑΔΑΣ			
3.1		Υπαρξη κατοχυρωμένης ευρεσιτεχνίας/πατέντας που σχετίζεται με το επιχειρηματικό σχέδιο	Εξετάζεται η ύπαρξη ή μη κατοχυρωμένου διπλώματος ευρεσιτεχνίας (πατέντα)/ αναγνωρισμένου τίτλου βιομηχανικής ή διανοητικής ιδιοκτησίας από τον Φορέα ή τον/τους εταίρο/ους του Σχήματος.	Ευρωπαϊκής ή τρίτης χώρας	10	20%	
				Εθνική	8		
				Πατέντα υπό έκδοση	5		
				Δεν διαθέτει	0		
3.2	3^η ΟΜΑΔΑ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ - Καινοτομία Επιχειρηματικού Σχεδίου	Εθνικό Μητρώο Νεοφυών Επιχειρήσεων	Εξετάζεται εάν ο Φορέας είναι εγγεγραμμένος στο Εθνικό Μητρώο Νεοφυών Επιχειρήσεων	Εγγεγραμμένος	10	20%	
				Μη εγγεγραμμένος ή υπό σύσταση επιχείρηση	0		
3.3		Διακρίσεις - Βραβεύσεις σε διαγωνισμούς	Εξετάζονται οι αιτήσεις/συμμετοχές και διακρίσεις του προϊόντος/υπηρεσίας σε διαγωνισμούς καινοτομίας, hackathons κλπ.	Έχει διακριθεί (1ο/2ο/3ο βραβείο)	10	20%	
				Απλή συμμετοχή	5		
				Κανένα εκ των ανωτέρω	0		
3.4		Συμμετοχή για τον σχεδιασμό	Εξετάζεται εάν το προϊόν/υπηρεσία έχει προκύψει από συμμετοχή του Φορέα ή του εταίρου/ων σε δράσεις χρηματοδότησης ερευνητικών επενδύσεων πχ	Συμμετοχή του εταίρου/ων σε δράσεις χρηματοδότησης	10	20%	

		προϊόντος/υπηρεσίας σε δράσεις έρευνας	Ορίζοντας, Ερευνώ Καινοτομώ, λοιπές προσκλήσεις ΕΣΠΑ όπως «Πρόσκληση υποβολής προτάσεων χρηματοδοτικής ενίσχυσης επιχειρήσεων για ερευνητικά έργα στους τομείς αγροδιατροφής, δημιουργικής βιομηχανίας, ΤΠΕ, υγείας και βιοτεχνολογίας στο πλαίσιο του ΕΠ Ήπειρος 2014 – 2020» κλπ. ή από διδακτορική διατριβή.	ερευνητικών επενδύσεων			
				Διδακτορική Διατριβή	7		
				Κανένα εκ των ανωτέρω	0		
3.5		Τεχνολογική καινοτομία	Εξετάζεται εάν υπάρχει τεχνολογική καινοτομία στο προϊόν/υπηρεσία ή/και υπάρχει ένα καινοτόμο επιχειρηματικό μοντέλο πάνω σε πρόσφατη (νέα) τεχνολογία.	Πλήρως τεκμηριωμένη τεχνολογική καινοτομία	10	20%	
				Μερικώς τεκμηριωμένη τεχνολογική καινοτομία	5		
				Μη τεκμηριωμένη τεχνολογική καινοτομία	0		
Προϋποθέσεις: Ελάχιστο αποδεκτό μερικό αποτέλεσμα 3 ^{ης} Ομάδας: 1				ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ 3ης ΟΜΑΔΑΣ			
4.1	4^η ΟΜΑΔΑ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ – Βιωσιμότητα Επιχείρησης	Εκδήλωση ενδιαφέροντος χρηματοδότησης	Προσκομίζονται και εξετάζονται βεβαιώσεις εκδήλωσης ενδιαφέροντος από VCs, ή άλλους επενδυτικούς οργανισμούς για χρηματοδότηση της επένδυσης ή βεβαιώσεις έγκρισης δανειοδότησης από Τράπεζες.	Εκδήλωση ενδιαφέροντος από VCs ή άλλους επενδυτικούς οργανισμούς	10	30%	
				Έγκριση/προέγκριση δανειοδότησης από Τράπεζες	6		
				Κανένα εκ των ανωτέρω	0		

4.2	Προβλέψεις εσόδων - εξόδων της επιχείρησης	Εξετάζονται η τεκμηρίωση των δαπανών που προβλέπονται στο επιχειρηματικό σχέδιο καθώς και οι προβλέψεις των οικονομικών της επιχείρησης (έσοδα-έξοδα) για την περίοδο υλοποίησης του επιχειρηματικού σχεδίου καθώς και για τρία έτη από την ολοκλήρωσή του.	Πλήρης τεκμηρίωση	10	40%	
			Μερική τεκμηρίωση	6		
			Μικρή τεκμηρίωση	4		
			Δεν υπάρχει τεκμηρίωση	0		
4.3	Εσωτερικός συντελεστής απόδοσης (IRR)	Εξετάζεται ο εσωτερικός συντελεστής απόδοσης (IRR) επί του συνόλου των επενδυόμενων κεφαλαίων με βάση τις εισροές – εκροές της επένδυσης με βάση τις προβλέψεις για τα πρώτα τρία έτη λειτουργίας μετά την ολοκλήρωση της επένδυσης.	IRR ≥ 10%	10	30%	
			7% ≤ IRR < 10%	7		
			5% ≤ IRR < 7%	5		
			3% ≤ IRR < 5%	3		
			IRR < 3%	0		
<p>Προϋποθέσεις:</p> <ol style="list-style-type: none"> Ελάχιστο αποδεκτό μερικό αποτέλεσμα θετικό στο κριτήριο 4..2. Ελάχιστο αποδεκτό μερικό αποτέλεσμα 4ης Ομάδας: 2 			ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ 4ης ΟΜΑΔΑΣ			
5.1	Εταιρική σύνθεση	<p>Εξετάζεται και βαθμολογείται η εταιρική σύνθεση ως προς την κάλυψη όλου του εύρους του αντικειμένου του επιχειρηματικού σχεδίου.</p> <p>Λαμβάνονται υπόψη όλοι οι εταίροι που συμμετέχουν στην επιχείρηση, με ποσοστό ίσο ή μεγαλύτερο του 20%.</p>	Ένωση εταίρων με συμπληρωματικές ειδικεύσεις/δεξιότητες	10	40%	
			Ένωση εταίρων με την ίδια ειδίκευση/δεξιότητα	8		
			Ένας μοναδικός εταίρος	5		

5.2	5^Η ΟΜΑΔΑ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ – Χαρακτηριστικά Εταίρων	Συνάφεια τίτλου/ων σπουδών με το επιχειρηματικό σχέδιο	Εξετάζεται και βαθμολογείται η τυχόν συνάφεια των σπουδών του εταίρου/εταίρων με την δραστηριότητα της επιχείρησης. Λαμβάνεται υπόψη ο εταίρος με την υψηλότερη βαθμολογία, από τους εταίρους που συμμετέχουν στην επιχείρηση με ποσοστό ίσο ή μεγαλύτερο του 20%.	Ναι	10	30%	
				Όχι	0		
5.3		Τίτλοι σπουδών εταίρου/ων	Βαθμολογούνται οι δηλωθέντες τίτλοι σπουδών του/ων εταίρου/ων. Λαμβάνεται υπόψη ο εταίρος με την υψηλότερη βαθμολογία, από τους εταίρους που συμμετέχουν στην επιχείρηση με ποσοστό ίσο ή μεγαλύτερο του 20%.	Υπαρξη διδακτορικού διπλώματος	10	20%	
				Υπαρξη μεταπτυχιακού διπλώματος ειδίκευσης	6		
			Υπαρξη πτυχίου Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος Πανεπιστημιακού και Τεχνολογικού τομέα	4			
			Κανένα εκ των ανωτέρω	0			
5.4		Επαγγελματική εμπειρία εταίρου/εταίρων	Εξετάζεται και βαθμολογείται η συνολική επαγγελματική εμπειρία του εταίρου/των εταίρων κατά την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης. Λαμβάνεται υπόψη ο εταίρος με την υψηλότερη βαθμολογία, από τους εταίρους που συμμετέχουν στην επιχείρηση με ποσοστό ίσο ή μεγαλύτερο του 20%.	>5 έτη	10	10%	
				3-5 έτη	6		
				1-3 έτη	3		
				<1 έτη	0		
Προϋποθέσεις: Ελάχιστο αποδεκτό μερικό αποτέλεσμα 5 ^{ης} Ομάδας; 2,5				ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ 5ης ΟΜΑΔΑΣ			

	ΕΛΑΧΙΣΤΗ ΤΙΜΗ	ΤΙΜΗ	ΣΤΑΘΜΙΣΗ	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ
ΜΕΡΙΚΟ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ 1 ^{ης} ΟΜΑΔΑΣ	3,5		25%	
ΜΕΡΙΚΟ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ 2 ^{ης} ΟΜΑΔΑΣ	2		10%	
ΜΕΡΙΚΟ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ 3 ^{ης} ΟΜΑΔΑΣ	1		25%	
ΜΕΡΙΚΟ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ 4 ^{ης} ΟΜΑΔΑΣ	2		20%	
ΜΕΡΙΚΟ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ 5 ^{ης} ΟΜΑΔΑΣ	2,5		20%	
ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ				
Προϋποθέσεις: Ελάχιστο αποδεκτό αποτέλεσμα πρότασης: 3				

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V: ΟΡΙΣΜΟΣ ΜΜΕ ΚΑΙ ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΔΗΛΩΣΗΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΗΝ ΙΔΙΟΤΗΤΑ ΜΜΕ ΜΙΑΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 651/2014 της Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014

ΟΡΙΣΜΟΣ ΜΜΕ

Άρθρο 1 Επιχείρηση

Επιχείρηση θεωρείται κάθε οντότητα, ανεξάρτητα από τη νομική της μορφή, που ασκεί οικονομική δραστηριότητα. Σε αυτές περιλαμβάνονται ειδικότερα αυτοαπασχολούμενα άτομα και οικογενειακές επιχειρήσεις που ασκούν βιοτεχνική ή άλλη δραστηριότητα, καθώς και προσωπικές εταιρείες ή ενώσεις προσώπων που ασκούν τακτικά μια οικονομική δραστηριότητα.

Άρθρο 2 Αριθμός απασχολούμενων και οικονομικά όρια προσδιορίζοντας τις κατηγορίες επιχειρήσεων

1. Η κατηγορία των πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων («ΜΜΕ») αποτελείται από επιχειρήσεις που απασχολούν λιγότερους από 250 εργαζομένους και των οποίων ο ετήσιος κύκλος εργασιών δεν υπερβαίνει τα 50 εκατ. ευρώ και/ή το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού δεν υπερβαίνει τα 43 εκατ. ευρώ.

2. Στην κατηγορία των ΜΜΕ, ως μικρή επιχείρηση ορίζεται η επιχείρηση η οποία απασχολεί λιγότερους από 50 εργαζομένους και της οποίας ο ετήσιος κύκλος εργασιών και/ή το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού δεν υπερβαίνει τα 10 εκατ. ευρώ.

3. Στην κατηγορία των ΜΜΕ, ως πολύ μικρή επιχείρηση ορίζεται η επιχείρηση η οποία απασχολεί λιγότερους από 10 εργαζομένους και της οποίας ο ετήσιος κύκλος εργασιών και/ή το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού δεν υπερβαίνει τα 2 εκατ. ευρώ.

Άρθρο 3 Τύποι επιχειρήσεων που λαμβάνονται υπόψη για τον υπολογισμό του αριθμού απασχολούμενων και των χρηματικών ποσών

1. «Ανεξάρτητη επιχείρηση» είναι κάθε επιχείρηση που δεν χαρακτηρίζεται ως συνεργαζόμενη επιχείρηση κατά την έννοια της παραγράφου 2 ή ως συνδεδεμένη επιχείρηση κατά την έννοια της παραγράφου 3.

2. «Συνεργαζόμενες επιχειρήσεις» είναι όλες οι επιχειρήσεις που δεν χαρακτηρίζονται ως συνδεδεμένες κατά την έννοια της παραγράφου 3 και μεταξύ των οποίων υπάρχει η ακόλουθη σχέση: μια επιχείρηση (ανάντη επιχείρηση) κατέχει, μόνη ή από κοινού με μία ή περισσότερες συνδεδεμένες επιχειρήσεις κατά την έννοια της παραγράφου 3, το 25 % ή περισσότερο του κεφαλαίου ή των δικαιωμάτων ψήφου μιας άλλης επιχείρησης (κατάντη επιχείρησης). Ωστόσο, μια επιχείρηση μπορεί να χαρακτηριστεί ως ανεξάρτητη, μη έχουσα δηλαδή συνεργαζόμενες επιχειρήσεις, ακόμη και εάν το όριο του 25 % καλύπτεται ή υπερκαλύπτεται, εφόσον το ποσοστό αυτό ελέγχεται από τις ακόλουθες κατηγορίες επενδυτών και υπό την προϋπόθεση ότι αυτοί δεν είναι, μεμονωμένα ή από κοινού, συνδεδεμένοι κατά την έννοια της παραγράφου 3 με την εν λόγω επιχείρηση:

α) δημόσιες εταιρείες συμμετοχών, εταιρείες επιχειρηματικού κεφαλαίου, φυσικά πρόσωπα ή ομάδες φυσικών προσώπων που ασκούν συστηματικά δραστηριότητες σε επενδύσεις επιχειρηματικού κεφαλαίου και επενδύουν ίδια κεφάλαια σε μη εισηγμένες στο χρηματιστήριο επιχειρήσεις (business angels), εφόσον το σύνολο της επένδυσης αυτής σε μία επιχείρηση δεν υπερβαίνει τα 1 250 000 ευρώ·

β) πανεπιστήμια ή ερευνητικά κέντρα μη κερδοσκοπικού σκοπού·

γ) Θεσμικοί επενδυτές, συμπεριλαμβανομένων των ταμείων περιφερειακής ανάπτυξης·

δ) αυτόνομες τοπικές αρχές με ετήσιο προϋπολογισμό μικρότερο από 10 εκατ. ευρώ και με λιγότερους από 5 000 κατοίκους.

3.«Συνδεδεμένες επιχειρήσεις» είναι οι επιχειρήσεις που διατηρούν μεταξύ τους μία από τις ακόλουθες σχέσεις:

α) μια επιχείρηση κατέχει την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου των μετόχων ή των εταίρων άλλης επιχείρησης·

β) μια επιχείρηση έχει το δικαίωμα να διορίζει ή να παύει την πλειοψηφία των μελών του διοικητικού, διαχειριστικού ή εποπτικού οργάνου άλλης επιχείρησης·

γ) μια επιχείρηση έχει το δικαίωμα να ασκεί κυριαρχική επιρροή σε άλλη επιχείρηση βάσει σύμβασης που έχει συνάψει με αυτήν ή δυνάμει ρήτρας του καταστατικού της τελευταίας·

δ) μια επιχείρηση που είναι μέτοχος ή εταίρος άλλης επιχείρησης ελέγχει μόνη της, βάσει συμφωνίας που έχει συνάψει με άλλους μετόχους ή εταίρους της εν λόγω επιχείρησης, την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου των μετόχων ή των εταίρων αυτής της επιχείρησης.

Τεκμαίρεται ότι δεν υπάρχει κυριαρχική επιρροή, εφόσον οι επενδυτές που αναφέρονται στην παράγραφο 2 δεύτερο εδάφιο δεν υπεισέρχονται άμεσα ή έμμεσα στη διαχείριση της εξεταζόμενης επιχείρησης, με την επιφύλαξη των δικαιωμάτων που έχουν με την ιδιότητά τους ως μετόχων ή εταίρων. Συνδεδεμένες θεωρούνται επίσης οι επιχειρήσεις που διατηρούν μια από τις σχέσεις που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο μέσω μιας ή περισσότερων άλλων επιχειρήσεων ή μέσω οποιουδήποτε από τους επενδυτές που αναφέρονται στην παράγραφο 2.

Οι επιχειρήσεις που διατηρούν μια από τις εν λόγω σχέσεις μέσω φυσικού προσώπου ή ομάδας φυσικών προσώπων που ενεργούν από κοινού θεωρούνται επίσης συνδεδεμένες επιχειρήσεις, εφόσον ασκούν το σύνολο ή τμήμα των δραστηριοτήτων τους στην ίδια αγορά ή σε όμορες αγορές. Ως «όμορη αγορά» νοείται η αγορά προϊόντος ή υπηρεσίας που βρίσκεται αμέσως ανάντη ή κατόντη της σχετικής αγοράς.

4.Εκτός από τις περιπτώσεις που ορίζονται στην παράγραφο 2 δεύτερο εδάφιο, μια επιχείρηση δεν μπορεί να θεωρηθεί ΜΜΕ εάν το 25 % ή περισσότερο του κεφαλαίου της ή των δικαιωμάτων ψήφου της ελέγχεται, άμεσα ή έμμεσα, από έναν ή περισσότερους δημόσιους φορείς, μεμονωμένα ή από κοινού.

5.Μια επιχείρηση μπορεί να υποβάλει δήλωση σχετικά με την ιδιότητά της ως ανεξάρτητης, συνεργαζόμενης ή συνδεδεμένης επιχείρησης, καθώς και σχετικά με τα στοιχεία που αφορούν τα αριθμητικά όρια που αναφέρονται στο άρθρο 2. Η δήλωση αυτή μπορεί να υποβληθεί ακόμη και εάν η διασπορά κεφαλαίου δεν επιτρέπει να καθοριστεί επακριβώς ποιος το κατέχει, οπότε η επιχείρηση δηλώνει υπεύθυνα ότι μπορεί εύλογα να υποθέσει ότι δεν ανήκει, κατά ποσοστό 25 % ή περισσότερο, σε μια επιχείρηση ή, από κοινού, σε περισσότερες επιχειρήσεις που είναι συνδεδεμένες μεταξύ τους. Οι δηλώσεις αυτές πραγματοποιούνται με την επιφύλαξη των ελέγχων και εξακριβώσεων που προβλέπονται από τις εθνικές ή ενωσιακές διατάξεις.

Άρθρο 4 Στοιχεία για τον υπολογισμό του αριθμού απασχολούμενων και των χρηματικών ποσών και περίοδος αναφοράς

1. Τα στοιχεία που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό του αριθμού απασχολούμενων και των χρηματικών ποσών είναι εκείνα που αφορούν την τελευταία κλεισμένη διαχειριστική χρήση και υπολογίζονται σε ετήσια βάση. Λαμβάνονται υπόψη κατά την ημερομηνία κλεισίματος των

λογαριασμών. Το ύψος του κύκλου εργασιών υπολογίζεται χωρίς τον φόρο προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ) και χωρίς άλλους έμμεσους φόρους.

2. Όταν, κατά την ημερομηνία κλεισίματος των λογαριασμών και σε ετήσια βάση, μια επιχείρηση βρίσκεται πάνω ή κάτω από τα όρια τα σχετικά με τον αριθμό απασχολούμενων ή τα χρηματικά όρια που αναφέρονται στο άρθρο 2, η κατάσταση αυτή έχει ως αποτέλεσμα την απόκτηση ή την απώλεια της ιδιότητας της μεσαίας, μικρής ή πολύ μικρής επιχείρησης μόνον εάν η υπέρβαση των εν λόγω ορίων επαναληφθεί επί δύο διαδοχικά οικονομικά έτη.

3. Στην περίπτωση νεοσύστατων επιχειρήσεων, οι λογαριασμοί των οποίων δεν έχουν κλείσει ακόμη, τα στοιχεία που λαμβάνονται υπόψη πρέπει να προκύπτουν από καλόπιστες εκτιμήσεις που πραγματοποιούνται κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους.

Άρθρο 5 Ο αριθμός απασχολούμενων

Ο αριθμός απασχολούμενων ατόμων αντιστοιχεί στον αριθμό ετήσιων μονάδων εργασίας (ΕΜΕ), δηλαδή στον αριθμό εργαζομένων πλήρους απασχόλησης που εργάστηκαν στην εξεταζόμενη επιχείρηση ή για λογαριασμό αυτής επί ολόκληρο το υπόψη έτος. Τα άτομα που δεν εργάστηκαν ολόκληρο το έτος, οι εργαζόμενοι μερικής απασχόλησης, ανεξάρτητα από τη διάρκεια, και οι εργαζόμενοι σε εποχική βάση αντιστοιχούν σε κλάσματα των ΕΜΕ. Στον αριθμό απασχολούμενων περιλαμβάνονται:

α) οι μισθωτοί·

β) τα άτομα που εργάζονται για την επιχείρηση, έχουν σχέση εξάρτησης προς αυτήν και εξομοιώνονται με μισθωτούς με βάση το εθνικό δίκαιο·

γ) οι ιδιοκτήτες επιχειρηματίες·

δ) οι εταίροι που ασκούν τακτική δραστηριότητα εντός της επιχείρησης και προσπορίζονται οικονομικά οφέλη από την επιχείρηση.

Οι μαθητευόμενοι ή οι σπουδαστές που βρίσκονται σε επαγγελματική κατάρτιση στο πλαίσιο σύμβασης μαθητείας ή επαγγελματικής κατάρτισης δεν συνυπολογίζονται στον αριθμό απασχολούμενων. Η διάρκεια των αδειών μητρότητας ή των γονικών αδειών δεν συνυπολογίζεται.

Άρθρο 6 Καθορισμός των στοιχείων της επιχείρησης

1. Στην περίπτωση ανεξάρτητης επιχείρησης, ο καθορισμός των στοιχείων, συμπεριλαμβανομένου του αριθμού απασχολούμενων, πραγματοποιείται αποκλειστικά με βάση τους λογαριασμούς αυτής της επιχείρησης.

2. Στην περίπτωση επιχείρησης που συνεργάζεται ή συνδέεται με άλλες επιχειρήσεις, ο καθορισμός των στοιχείων, συμπεριλαμβανομένου του αριθμού απασχολούμενων, γίνεται με βάση τους λογαριασμούς και τα λοιπά στοιχεία της επιχείρησης, ή — εφόσον υπάρχουν— τους ενοποιημένους λογαριασμούς της επιχείρησης ή τους ενοποιημένους λογαριασμούς στους οποίους περιλαμβάνεται και η εξεταζόμενη επιχείρηση βάσει ενοποίησης. Στα στοιχεία που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο προστίθενται τα στοιχεία των επιχειρήσεων που ενδεχομένως συνεργάζονται με την εξεταζόμενη επιχείρηση, οι οποίες βρίσκονται αμέσως ανάντη ή κατόντη της εν λόγω επιχείρησης. Τα στοιχεία συγκεντρώνονται κατ' αναλογία προς το ποσοστό συμμετοχής στο κεφάλαιο ή στα δικαιώματα ψήφου (το υψηλότερο από τα δύο αυτά ποσοστά). Σε περίπτωση διασταυρωμένης συμμετοχής, λαμβάνεται υπόψη το υψηλότερο των ποσοστών αυτών. Στα στοιχεία που αναφέρονται στο πρώτο και το δεύτερο εδάφιο προστίθεται το 100 % των στοιχείων των επιχειρήσεων που ενδεχομένως συνδέονται άμεσα ή έμμεσα με την εξεταζόμενη επιχείρηση και τα οποία δεν περιλαμβάνονται ήδη στους λογαριασμούς βάσει ενοποίησης.

3. Για την εφαρμογή της παραγράφου 2, τα στοιχεία των επιχειρήσεων που συνεργάζονται με την εξεταζόμενη επιχείρηση προκύπτουν από τους λογαριασμούς και τα λοιπά στοιχεία τους, ενοποιημένα εφόσον υπάρχουν. Σε αυτά προστίθεται το 100 % των στοιχείων των επιχειρήσεων που συνδέονται με αυτές τις συνεργαζόμενες επιχειρήσεις, εκτός εάν τα στοιχεία τους περιλαμβάνονται ήδη βάσει ενοποίησης. Για την εφαρμογή επίσης της παραγράφου 2, τα στοιχεία των επιχειρήσεων που συνδέονται με την εξεταζόμενη επιχείρηση προκύπτουν από τους λογαριασμούς και τα λοιπά στοιχεία τους, ενοποιημένα εφόσον υπάρχουν. Στα στοιχεία αυτά προστίθενται κατ' αναλογία τα στοιχεία των επιχειρήσεων που ενδεχομένως συνεργάζονται με τις συνδεδεμένες αυτές επιχειρήσεις, οι οποίες βρίσκονται αμέσως ανάντη ή κατόντη αυτών, εάν δεν περιλαμβάνονται ήδη στους ενοποιημένους λογαριασμούς σε αναλογία τουλάχιστον ισοδύναμη με το ποσοστό που ορίζεται στην παράγραφο 2 δεύτερο εδάφιο.

4. Όταν ο αριθμός απασχολούμενων δεδομένης επιχείρησης δεν προκύπτει από τους ενοποιημένους λογαριασμούς, υπολογίζεται συγκεντρώνοντας κατ' αναλογία τα στοιχεία από τις επιχειρήσεις που συνεργάζονται με την εν λόγω επιχείρηση, και προσθέτοντας τα στοιχεία από τις επιχειρήσεις που συνδέονται μαζί της. 26.6.2014 L 187/72 Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης EL

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΔΗΛΩΣΗΣ
ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΙΔΙΟΤΗΤΑ ΜΜΕ

Ακριβή στοιχεία της επιχείρησης

Επωνυμία ή εταιρική επωνυμία: .....

Διεύθυνση της εταιρικής έδρας: .....

Αριθ. μητρώου ή ΦΠΑ ⁽¹⁾: .....

Όνοματεπώνυμο και τίτλος του ή των κύριων διευθυντικών στελεχών ⁽²⁾
.....

Τύπος της επιχείρησης (βλέπε επεξηγητικό σημείωμα)

Σημειώστε με ένα σταυρό την περίπτωση ή τις περιπτώσεις στις οποίες υπάγεται η αιτούσα επιχείρηση:

Ανεξάρτητη επιχείρηση. Στην περίπτωση αυτή, τα στοιχεία που αναγράφονται παρακάτω προκύπτουν από τους λογαριασμούς της επιχείρησης και μόνον.

Να συμπληρωθεί μόνο η δήλωση χωρίς παραρτήματα.

Συνεργαζόμενη επιχείρηση. Να συμπληρωθεί και να επισυναφθεί το Παράρτημα (και τα τυχόν συμπληρωματικά δελτία). Στη συνέχεια να συμπληρωθεί η δήλωση και το αποτέλεσμα των υπολογισμών να μεταφερθεί στον πίνακα που παρατίθεται παρακάτω.

Συνδεδεμένη επιχείρηση το αποτέλεσμα των υπολογισμών να μεταφερθεί στον πίνακα που παρατίθεται παρακάτω

Στοιχεία για τον προσδιορισμό της κατηγορίας επιχείρησης

Τα στοιχεία υπολογίζονται σύμφωνα με Παράρτημα Ι του ΕΚ 651/2024, όπως ισχύει σχετικά με τον ορισμό των ΜΜΕ.

Περίοδος αναφοράς (*):

Αριθμός απασχολουμένων (ΕΜΕ)	Κύκλος εργασιών (**)	Σύνολο ισολογισμού (**)

(*) Όλα τα στοιχεία πρέπει να αφορούν την τελευταία κλεισμένη διαχειριστική χρήση και να υπολογίζονται σε ετήσια βάση.

Στην περίπτωση νεοσύστατων επιχειρήσεων, τα στοιχεία που λαμβάνονται υπόψη πρέπει να προκύπτουν από αξιόπιστες εκτιμήσεις που πραγματοποιούνται κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους.

(**) σε χιλιάδες ευρώ.

Προσοχή: Σε σχέση με την προηγούμενη διαχειριστική χρήση, υπάρχει μεταβολή των στοιχείων η οποία ενδέχεται να επιφέρει αλλαγή της κατηγορίας της αιτούσας επιχείρησης (πολύ μικρή, μικρή, μεσαία ή μεγάλη επιχείρηση);

Όχι

Ναι [σ' αυτή την περίπτωση, να συμπληρωθεί και να επισυναφθεί δήλωση σχετικά με την προηγούμενη διαχειριστική χρήση ⁽³⁾]

Υπογραφή

Όνομα και ιδιότητα του προσυπογράφοντος, που είναι εξουσιοδοτημένος να εκπροσωπεί την επιχείρηση:

.....

Δηλώνω υπεύθυνα ότι τα στοιχεία της παρούσης δήλωσης καθώς και των ενδεχόμενων παρατημάτων της είναι ακριβή.

.....(τόπος), ... (ημερομηνία)

Υπογραφή:

⁽¹⁾ Να προσδιοριστεί από τα κράτη μέλη σύμφωνα με τις ανάγκες τους.

⁽²⁾ Πρόεδρος («Chief Executive»), Γενικός Διευθυντής ή αντίστοιχη θέση.

⁽³⁾ Άρθρο 4, παράγραφος 2 του Παραρτήματος Ι του ΕΚ 651/2014.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΤΗΣ ΔΗΛΩΣΗΣ

ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΓΙΑ ΣΥΝΕΡΓΑΖΟΜΕΝΗ ή ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ

Επισυναπτόμενα παραρτήματα

Παράρτημα Α εάν η επιχείρηση έχει τουλάχιστον μία συνεργαζόμενη επιχείρηση (και ενδεχόμενα συμπληρωματικά δελτία)

Παράρτημα Β εάν η επιχείρηση έχει τουλάχιστον μία συνδεδεμένη επιχείρηση (και ενδεχόμενα συμπληρωματικά δελτία)

Υπολογισμός των στοιχείων για συνεργαζόμενη ή συνδεδεμένη επιχείρηση ⁽¹⁾ (βλέπε επεξηγηματικό σημείωμα)

Περίοδος αναφοράς ⁽²⁾:

	Αριθμός απασχολουμένων (ΕΜΕ)	Κύκλος εργασιών (*)	Σύνολο ισολογισμού (*)
1. Στοιχεία ⁽²⁾ της αιτούσας επιχείρησης ή των ενοποιημένων λογαριασμών (μεταφορά από τον πίνακα Β(1) του παραρτήματος Β ⁽³⁾)			
2. Κατ' αναλογία συγκεντρωτικά στοιχεία ⁽²⁾ όλων των (ενδεχομένων) συνεργαζόμενων επιχειρήσεων (μεταφορά από τον πίνακα Α του παραρτήματος Α)			
3. Άθροισμα στοιχείων ⁽²⁾ όλων των (ενδεχομένων) συνδεδεμένων επιχειρήσεων που δεν περιλαμβάνονται βάσει ενοποίησης στη γραμμή [μεταφορά από τον πίνακα Β(2) του παραρτήματος Β]			
Σύνολο ⁽⁴⁾			

(*) σε χιλιάδες ευρώ.

⁽¹⁾ Άρθρο 6, παράγραφοι 2 και 3 του Παραρτήματος Ι του ΕΚ 651/2014.

(²) Όλα τα στοιχεία πρέπει να αφορούν την τελευταία κλεισμένη διαχειριστική χρήση και να υπολογίζονται σε ετήσια βάση. Στην περίπτωση νεοσύστατων επιχειρήσεων, τα στοιχεία που λαμβάνονται υπόψη πρέπει να προκύπτουν από αξιόπιστες εκτιμήσεις που πραγματοποιούνται κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους (άρθρο 4).

(³) Τα στοιχεία της επιχείρησης, συμπεριλαμβανομένου του αριθμού των εργαζομένων, υπολογίζονται με βάση τους λογαριασμούς και άλλα στοιχεία της επιχείρησης, ή – εφόσον υπάρχουν – τους ενοποιημένους λογαριασμούς της επιχείρησης ή τους ενοποιημένους λογαριασμούς στους οποίους περιλαμβάνεται η επιχείρηση βάσει ενοποίησης.

(⁴) Τα αποτελέσματα της γραμμής «Σύνολο» πρέπει να μεταφέρονται στον πίνακα της δήλωσης σχετικά με τα «**Στοιχεία για τον προσδιορισμό της κατηγορίας της επιχείρησης**».

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α

Συνεργαζόμενη επιχείρηση

Για κάθε επιχείρηση για την οποία συμπληρώνεται «δελτίο εταιρικής σχέσης» [ένα δελτίο για κάθε επιχείρηση συνεργαζόμενη με την αιτούσα επιχείρηση και για τις συνεργαζόμενες επιχειρήσεις των ενδεχόμενων συνδεδεμένων επιχειρήσεων, των οποίων τα στοιχεία δεν περιλαμβάνονται ακόμη στους ενοποιημένους λογαριασμούς ⁽¹⁾], τα στοιχεία του σχετικού «πίνακα εταιρικής σχέσης» πρέπει να μεταφέρονται στον ακόλουθο συγκεφαλαιωτικό πίνακα:

Πίνακας Α

Συνεργαζόμενη επιχείρηση (επωνυμία/ ακριβή στοιχεία	Αριθμός απασχολούμενων (ΕΜΕ)	Κύκλος εργασιών (*)	Σύνολο ισολογισμού (*)
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			
7.			
Σύνολο			

(*) σε χιλιάδες ευρώ.

⁽¹⁾ Ακόμη και εάν τα στοιχεία σχετικά με μία επιχείρηση περιλαμβάνονται στους ενοποιημένους λογαριασμούς σε ποσοστό χαμηλότερο από εκείνο που ορίζεται στο άρθρο 6 παράγραφος 2, πρέπει παρόλα αυτά να εφαρμόζεται το ποσοστό που ορίζεται στο εν λόγω άρθρο (ορισμός, άρθρο 6 παράγραφος 3 εδάφιο 2).

Σημείωση: Τα στοιχεία αυτά είναι το αποτέλεσμα υπολογισμού κατ' αναλογία που πραγματοποιείται στο «δελτίο εταιρικής σχέσης» που συμπληρώνεται για κάθε άμεσα ή έμμεσα συνεργαζόμενη επιχείρηση.

Τα στοιχεία της γραμμής «**Σύνολο**» του παραπάνω πίνακα πρέπει να μεταφέρονται στη γραμμή 2 (σχετικά με τις συνεργαζόμενες επιχειρήσεις) του πίνακα του παραρτήματος της δήλωσης.

ΔΕΛΤΙΟ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΣΧΕΣΗΣ

1. Ακριβή στοιχεία της συνεργαζόμενης επιχείρησης

Επωνυμία ή εταιρική επωνυμία: .....

Διεύθυνση της εταιρικής έδρας: .....

Αριθμός μητρώου ή ΦΠΑ ⁽¹⁾: .....

Όνοματεπώνυμο και τίτλος του ή των κύριων διευθυντικών στελεχών ⁽²⁾: .....

2. Ακαθάριστα στοιχεία της εν λόγω συνεργαζόμενης επιχείρησης

Περίοδος αναφοράς:			
	Αριθμός απασχολούμενων (ΕΜΕ)	Κύκλος εργασιών (* (*)	Σύνολο ισολογισμού (* (*)
Ακαθάριστα στοιχεία			

(*) σε χιλιάδες ευρώ.

Σημείωση: Αυτά τα ακαθάριστα στοιχεία προκύπτουν από τους λογαριασμούς και άλλα στοιχεία της συνεργαζόμενης επιχείρησης, ή, εφόσον υπάρχουν, από τους ενοποιημένους λογαριασμούς, στα οποία προστίθεται το 100% των στοιχείων των συνδεδεμένων με αυτήν επιχειρήσεων, εκτός εάν τα δεδομένα των συνδεδεμένων επιχειρήσεων περιλαμβάνονται ήδη βάσει ενοποίησης στα λογιστικά στοιχεία της συνεργαζόμενης επιχείρησης ⁽³⁾. Εάν χρειάζεται, πρέπει να προστίθενται τα δελτία σύνδεσης για τις επιχειρήσεις που δεν περιλαμβάνονται βάσει ενοποίησης.

3. Υπολογισμός κατ' αναλογία

α) Ακριβής αναφορά του ποσοστού συμμετοχής ⁽⁴⁾ που κατέχει η επιχείρηση που συμπληρώνει τη δήλωση (ή από τη συνδεδεμένη επιχείρηση μέσω της οποίας δημιουργείται η σχέση με τη συνεργαζόμενη επιχείρηση), στη συνεργαζόμενη επιχείρηση που αποτελεί το αντικείμενο του παρόντος δελτίου:

.....
.....

Αναφορά και του ποσοστού συμμετοχής ⁽⁴⁾ που κατέχει η συνεργαζόμενη επιχείρηση που αποτελεί το αντικείμενο του παρόντος δελτίου στην επιχείρηση που καταρτίζει η δήλωση (ή στη συνδεδεμένη επιχείρηση):

.....
.....

β) Πρέπει να επιλεγεί το υψηλότερο ποσοστό από τα δύο προηγούμενα ποσοστά και να συμπεριληφθεί στα ακαθάριστα στοιχεία που αναφέρονται στο προηγούμενο πλαίσιο. Τα αποτελέσματα του κατ' αναλογία υπολογισμού θα μεταφέρονται στον παρακάτω πίνακα:

«Πίνακας εταιρικής σχέσης»

Ποσοστό: ...	Αριθμός απασχολούμενων (ΕΜΕ)	Κύκλος εργασιών (*)	Σύνολο ισολογισμού (*)
Αποτελέσματα αναλογία κατ'			

(*) σε χιλιάδες ευρώ.

Τα στοιχεία αυτά πρέπει να μεταφέρονται στον πίνακα Α του παραρτήματος Α.

(¹) Να προσδιοριστεί από τα κράτη μέλη σύμφωνα με τις ανάγκες τους.

(²) Πρόεδρος («Chief Executive»), Γενικός Διευθυντής ή αντίστοιχη θέση.

(³) Ορισμός, άρθρο 6 παράγραφος 3 εδάφιο 1.

(⁴) Όσον αφορά τη συμμετοχή στο κεφάλαιο ή στα δικαιώματα ψήφου, λαμβάνεται υπόψη το υψηλότερο ποσοστό. Στο ποσοστό αυτό πρέπει να προστεθεί το ποσοστό συμμετοχής στην ίδια επιχείρηση που ανήκει σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις (ορισμός, άρθρο 3 παράγραφος 2 εδάφιο 1).

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β

Συνδεδεμένες επιχειρήσεις

Α. Προσδιορισμός της περίπτωσης στην οποία υπάγεται η αιτούσα επιχείρηση

- Περίπτωση 1:** Η αιτούσα επιχείρηση καταρτίζει ενοποιημένους λογαριασμούς ή περιλαμβάνεται βάσει ενοποίησης στους ενοποιημένους λογαριασμούς άλλης συνδεδεμένης επιχείρησης [πίνακας Β(1)].
- Περίπτωση 2:** Η αιτούσα επιχείρηση ή μία ή περισσότερες επιχειρήσεις δεν καταρτίζουν ενοποιημένους λογαριασμούς ή δεν περιλαμβάνονται βάσει ενοποίησης [πίνακας Β(2)].

Σημαντική σημείωση: Τα στοιχεία των επιχειρήσεων που είναι συνδεδεμένες με την αιτούσα επιχείρηση προκύπτουν από τους λογαριασμούς τους και άλλα στοιχεία, ή, εφόσον υπάρχουν, από τους ενοποιημένους λογαριασμούς. Στα στοιχεία αυτά συγκεντρώνονται κατ' αναλογία τα στοιχεία των ενδεχόμενων συνεργαζόμενων επιχειρήσεων με τις εν λόγω συνδεδεμένες επιχειρήσεις, που βρίσκονται ακριβώς ανάντη ή κατόντη της αιτούσας επιχείρησης, εφόσον δεν περιλαμβάνονται ήδη βάσει ενοποίησης ⁽¹⁾.

Β. Μέθοδοι υπολογισμού ανάλογα με την περίπτωση

Περίπτωση 1: Ως βάση υπολογισμού χρησιμοποιούνται οι ενοποιημένοι λογαριασμοί. Να συμπληρωθεί ο παρακάτω πίνακας Β(1)

Πίνακας Β (1)

	Αριθμός απασχολούμενων (ΕΜΕ) (*)	Κύκλος εργασιών (**)	Σύνολο ισολογισμού (**)
Σύνολο			

(*) Όταν στους ενοποιημένους λογαριασμούς δεν φαίνεται ο αριθμός εργαζομένων, ο αριθμός τους υπολογίζεται με την άθροιση του αριθμού εργαζομένων όλων των επιχειρήσεων με τις οποίες συνδέεται η αιτούσα επιχείρηση.

(**) σε χιλιάδες ευρώ.

Τα στοιχεία της γραμμής «Σύνολο» του παραπάνω πίνακα πρέπει να μεταφέρονται στη γραμμή 1 του πίνακα του παραρτήματος της δήλωσης.

Προσδιορισμός των επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται βάσει ενοποίησης

Συνεργαζόμενη επιχείρηση (επωνυμία/ ακριβή στοιχεία)	Διεύθυνση της εταιρικής έδρας	Αριθμός μητρώου ή ΦΠΑ (*)	Όνοματεπώνυμο και τίτλος του ή των βασικών διευθυνόντων (**)
A.			
B.			
Γ.			
Δ.			
Ε.			

(*) Να προσδιοριστεί από τα κράτη μέλη σύμφωνα με τις ανάγκες τους.

(**) Πρόεδρος (Chief Executive), Γενικός Διευθυντής ή αντίστοιχη θέση.

Σημαντική σημείωση: Οι συνεργαζόμενες επιχειρήσεις μιας παρόμοιας συνδεδεμένης επιχείρησης, που δεν περιλαμβάνονται ήδη βάσει ενοποίησης, πρέπει να αντιμετωπίζονται ως άμεσοι εταίροι της αιτούσας επιχείρησης. Τα στοιχεία τους και ένα «δελτίο εταιρικής σχέσης» πρέπει συνεπώς να προστίθενται στο Παράρτημα Α.

Περίπτωση 2: Για κάθε συνδεδεμένη επιχείρηση (συμπεριλαμβανομένων των σχέσεων μέσω άλλων συνδεδεμένων επιχειρήσεων), πρέπει να συμπληρώνεται ένα «δελτίο σύνδεσης» και να γίνεται απλή άθροιση των λογαριασμών όλων των συνδεδεμένων επιχειρήσεων συμπληρώνοντας τον πίνακα Β(2) παρακάτω.

(¹) Ορισμός, άρθρο 6 παράγραφος 2 εδάφιο 2.

Πίνακας Β (2)

Επιχείρηση αριθ.:	Αριθμός απασχολουμένων (ΕΜΕ)	Κύκλος εργασιών (**)	Σύνολο ισολογισμού (**)
1. (*)			
2. (*)			
3. (*)			
4. (*)			
5. (*)			
Σύνολο			

(*) να προστίθεται ένα «δελτίο σύνδεσης» ανά επιχείρηση.

(**) σε χιλιάδες ευρώ.

Τα στοιχεία της γραμμής «Σύνολο» του παραπάνω πίνακα πρέπει να μεταφέρονται στη γραμμή 3 (σχετικά με τις συνδεδεμένες επιχειρήσεις) του πίνακα του παραρτήματος της δήλωσης.

ΔΕΛΤΙΟ ΣΥΝΔΕΣΗΣ

(μόνο για τη συνδεδεμένη επιχείρηση που δεν περιλαμβάνεται βάσει ενοποίησης στον πίνακα Β)

1. Ακριβή στοιχεία της επιχείρησης

Επωνυμία ή εταιρική επωνυμία: .....

Διεύθυνση της εταιρικής έδρας : .....

Αριθ. μητρώου ή ΦΠΑ ⁽¹⁾ : .....

Όνοματεπώνυμο και τίτλος του ή των κύριων διευθυντικών στελεχών ⁽²⁾: .....

2. Στοιχεία της εν λόγω επιχείρησης

Περίοδος αναφοράς:			
	Αριθμός απασχολούμενων(EM E)	Κύκλος εργασιών (* (*)	Σύνολο ισολογισμού (*)
Σύνολο			

(*) σε χιλιάδες ευρώ.

⁽¹⁾ Να προσδιοριστεί από τα κράτη μέλη σύμφωνα με τις ανάγκες τους.

⁽²⁾ Πρόεδρος («Chief Executive»), Γενικός Διευθυντής ή αντίστοιχη θέση.

⁽³⁾ Ακόμη και εάν τα στοιχεία σχετικά με μία επιχείρηση περιλαμβάνονται στους ενοποιημένους λογαριασμούς σε ποσοστό χαμηλότερο από εκείνο που ορίζεται στο άρθρο 6 παράγραφος 2, πρέπει παρόλα αυτά να εφαρμόζεται το ποσοστό που ορίζεται στο εν λόγω άρθρο (ορισμός, άρθρο 6 παράγραφος 3 εδάφιο 2).

Τα στοιχεία αυτά πρέπει να μεταφέρονται στον πίνακα Β(2) του Παραρτήματος Β.

Σημαντική σημείωση: Τα στοιχεία των επιχειρήσεων που είναι συνδεδεμένες με την αιτούσα επιχείρηση προκύπτουν από τους λογαριασμούς τους και άλλα στοιχεία, ή, εφόσον υπάρχουν, από τους ενοποιημένους λογαριασμούς. Στα στοιχεία αυτά συγκεντρώνονται κατ' αναλογία τα στοιχεία των ενδεχόμενων συνεργαζόμενων επιχειρήσεων με τις εν λόγω συνδεδεμένες επιχειρήσεις, που βρίσκονται ακριβώς ανάντη ή κατόντη της αιτούσας επιχείρησης, εφόσον δεν περιλαμβάνονται ήδη βάσει ενοποίησης ⁽³⁾.

Παρόμοιες συνεργαζόμενες επιχειρήσεις πρέπει να αντιμετωπίζονται ως άμεσοι εταίροι της αιτούσας επιχείρησης. Τα στοιχεία τους και ένα «δελτίο εταιρικής σχέσης» πρέπει συνεπώς να προστίθενται στο Παράρτημα Α.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI: ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΑ ΥΠΕΥΘΥΝΩΝ ΔΗΛΩΣΕΩΝ

Α. ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΥΔ ΕΤΑΙΡΟΥ ΥΠΟ ΣΥΣΤΑΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΟΔΡΑΣΗ 1: ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ STARTUP & SPIN-OFF ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΣΤΗΝ ΉΠΕΙΡΟ

ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΔΗΛΩΣΗ⁴

(άρθρο 8 Ν.1599/1986)

Η ακρίβεια των στοιχείων που υποβάλλονται με αυτή τη δήλωση μπορεί να ελεγχθεί με βάση το αρχείο άλλων υπηρεσιών (άρθρο 8 παρ. 4 Ν. 1599/1986)

ΠΡΟΣ ⁽¹⁾ :	ΕΦΕΠΑΕ						
Ο – Η Όνομα:				Επώνυμο:			
Όνομα και Επώνυμο Πατέρα:							
Όνομα και Επώνυμο Μητέρας:							
Ημερομηνία γέννησης ⁽²⁾ :							
Τόπος Γέννησης:							
Αριθμός Δελτίου Ταυτότητας:				Τηλ:			
Τόπος Κατοικίας:		Οδός:		Αριθ:		TK:	
Δ/ση Ηλεκτρ. Ταχυδρομείου (Email):							
Με ατομική μου ευθύνη και γνωρίζοντας τις κυρώσεις ⁽³⁾ , που προβλέπονται από τις διατάξεις της παρ. 6 του άρθρου 22 του Ν.1599/1986 και ως εταίρος υπό σύστασης επιχείρησης δηλώνω ότι:							
<ol style="list-style-type: none"> Όλα τα αναφερόμενα στην πρόταση με τίτλο «.....» και κωδικό ΟΠΣΚΕ ..... και όλα τα υποβαλλόμενα δικαιολογητικά που περιλαμβάνονται στον ηλεκτρονικό φάκελο της Αίτησης Χρηματοδότησης για την έγκριση της χρηματοδότησης του έργου από το Πρόγραμμα Ήπειρος του ΕΣΠΑ 2021-2027 μέσω της πρόσκλησης «Ήπειρος Καινοτομίας: Δημιουργία και Ενίσχυση Startup & Spin-off επιχειρήσεων», είναι αληθή και ακριβή. Γνωρίζω ότι σε περίπτωση διαπίστωσης ανακρίβειών στη δήλωσή μου μετά την ένταξη του έργου, η πράξη θα απενταχθεί και θα κληθώ να επιστρέψω εντόκως τη ληφθείσα δημόσια χρηματοδότηση. Παρέχω τη ρητή συγκατάθεσή μου, σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2016/679 και το εφαρμοστέο εθνικό δίκαιο, ώστε οι φορείς υλοποίησης των Δράσεων κρατικών ενισχύσεων και ήσσονος σημασίας, καθώς και τα αρμόδια όργανα αυτών, να αντλούν μέσω διαλειτουργικότητας με την ΑΑΔΕ και λοιπούς αρμόδιους φορείς, όλα τα αναγκαία στοιχεία (οικονομικά, φορολογικά, στοιχεία προσωπικού, ηλεκτρονικά τιμολόγια από φορείς του Δημοσίου και Αναθέτουσες Αρχές κ.ά.), με σκοπό την επιβεβαίωση της ορθότητας και πληρότητας των δηλούμενων δεδομένων, για τις ανάγκες αξιολόγησης, ελέγχου και καταβολής της ενίσχυσης. 							

⁴ Η Υ.Δ θα πρέπει να προσαρμοστεί ανάλογα με τα στοιχεία της επιχείρησης/δυνητικού δικαιούχου και να υπογραφεί από τον εκπρόσωπο της υπό σύσταση επιχείρησης.

4. Έχω λάβει σαφή γνώση του περιεχομένου της Πρόσκλησης «Ήπειρος Καινοτομίας: Δημιουργία και Ενίσχυση Startup & Spin-off επιχειρήσεων».
5. Το ΑΦΜ μου είναι το ..... και έχω υποβάλλει μόνο μία πρόταση στην παρούσα Δράση τόσο εγώ όσο και οι εταίροι της υπό σύσταση επιχείρησης.
6. Εφόσον η αίτηση στην οποία συνυποβάλλεται η παρούσα, εγκριθεί, θα συσταθεί επιχείρηση ιδιοκτησίας ή εταιρικής/μετοχικής σύνθεσης όπως αυτή αποτυπώνεται στην ηλεκτρονική φόρμα υποβολής του ΟΠΣΚΕ, στην οποία θα είμαι ..... (νόμιμος εκπρόσωπος/εταίρος/μέτοχος).
7. Η νομική μορφή της επιχείρησης που θα συσταθεί θα είναι ..... (Ο.Ε., Α.Ε. κ.ο.κ.), ως προς το μέγεθος της θα περιλαμβάνεται στις μικρές ή πολύ μικρές επιχειρήσεις, όπως ορίζονται στη Σύσταση 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής της 6ης Μαΐου 2003 και στο Παράρτημα Ι του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 651/2014 της Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014, σχετικά με τον ορισμό των πολύ μικρών, των μικρών και των μεσαίων επιχειρήσεων και θα τηρεί ..... (απλογραφικά ή διπλογραφικά λογιστικά βιβλία) του ΚΦΑΣ.
8. Η επιχείρηση που θα συσταθεί θα δραστηριοποιηθεί, μέχρι την χρονική στιγμή καταβολής της ενίσχυσης, (συμπεριλαμβανομένης της προκαταβολής) καθώς και θα πραγματοποιήσει τις αντίστοιχες δαπάνες στην Περιφέρεια Ηπείρου.
9. Η επιχείρηση που θα συσταθεί θα δραστηριοποιηθεί σε έναν τουλάχιστον από τους επιλέξιμους τομείς δραστηριότητας (ΚΑΔ) που αναφέρονται στο Παράρτημα της Πρόσκλησης και θα διαθέτει τον επιλέξιμο ΚΑΔ επένδυσης πριν την πρώτη εκταμίευση συμπεριλαμβανομένης της προκαταβολής.
10. Η επιχείρηση που θα συσταθεί θα λειτουργεί νόμιμα και θα τηρεί τη νομοθεσία περί υγείας και ασφάλειας των εργαζομένων και πρόληψης του επαγγελματικού κινδύνου.
11. Η επιχείρηση που θα συσταθεί θα εγγραφεί στο Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων του άρθρου 20 του Ν.4557/2018 (Α' 139) , ως ισχύει, πριν την υποβολή του 1ου Αιτήματος Επαλήθευσης, εφόσον περιλαμβάνεται στους υπόχρεους εγγραφής στο Μητρώο.
12. **(επιλέξτε κατά περίπτωση)** Η επιχείρηση που θα συσταθεί θα αποκτήσει έγγραφο αδειοδότησης, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία για την ενισχυόμενη δραστηριότητά τους (ενισχυόμενο ΚΑΔ) (π.χ. άδεια λειτουργίας, γνωστοποίηση έναρξης λειτουργίας κλπ.).
ή
Για την επιχείρηση που θα συσταθεί δεν απαιτείται η έκδοση άδειας λειτουργίας, λόγω ..... (σχετική τεκμηρίωση).
13. Το συγκεκριμένο επιχειρηματικό σχέδιο ή μέρος αυτού καθώς και οι δαπάνες μισθοδοσίας του κάθε ωφελούμενου που περιλαμβάνει δεν έχουν χρηματοδοτηθεί στα πλαίσια άλλης δράσης που χρηματοδοτείται από εθνικούς ή ενωσιακούς πόρους, δεν αποτελούν εγκεκριμένες δαπάνες επιχειρηματικού σχεδίου σε άλλη δράση που χρηματοδοτείται από εθνικούς ή ενωσιακούς πόρους και εφόσον λάβει χώρα έγκριση και για το διάστημα εκείνο που αποτελούν εγκεκριμένες δαπάνες του προς υλοποίηση επιχειρηματικού σχεδίου, δεν θα υποβληθούν προς ένταξη ή πιστοποίηση σε επενδυτικό σχέδιο άλλης δράσης που χρηματοδοτείται από εθνικούς ή ενωσιακούς πόρους.
14. Δεν πραγματοποιήθηκαν δαπάνες που αφορούν στο έργο πριν από το χρόνο έναρξης επιλεξιμότητας των δαπανών, όπως ορίζεται στην Πρόσκληση.
15. Είμαι ενημερωμένος και η πρόταση που υποβάλω είναι εναρμονισμένη και υπακούει στους περιορισμούς και πληροί όλες τις προϋποθέσεις του Κανονισμού 2831/2023 (De Minimis).
16. Η επιχείρηση που θα συσταθεί θα υλοποιήσει την πράξη με τρόπο που θα διασφαλίζει τον σεβασμό των θεμελιωδών δικαιωμάτων και τη συμμόρφωση με τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, την ισότητα των φύλων και την ενσωμάτωση της διάστασης του φύλου, την αποτροπή κάθε διάκρισης λόγω φύλου, φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής, θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού, τη διαφάνεια, την προσβασιμότητα για τα άτομα με αναπηρία, την τήρηση της αρχής της βιώσιμης ανάπτυξης και της ενωσιακής πολιτικής στον τομέα του περιβάλλοντος.
17. Η επιχείρηση που θα συσταθεί θα διαθέτει τους απαραίτητους χρηματοδοτικούς πόρους και μηχανισμούς για να καλύψει τα έξοδα λειτουργίας και συντήρησης για πράξεις που περιλαμβάνουν επενδύσεις σε υποδομές ή παραγωγικές επενδύσεις, ώστε να διασφαλίσει την οικονομική τους βιωσιμότητα.

18. Η προτεινόμενη πράξη δεν περιλαμβάνει δραστηριότητες οι οποίες αποτελούσαν τμήμα πράξης που υπόκειται σε μετεγκατάσταση σύμφωνα με το άρθρο 66 ή οι οποίες θα συνιστούσαν μεταφορά παραγωγικής δραστηριότητας σύμφωνα με το άρθρο 65 παράγραφος 1 στοιχείο α) και εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του ΕΤΠΑ και εντάσσεται σε έναν τύπο παρέμβασης.
19. Η επιχείρηση που θα συσταθεί δεν θα συστεγαστεί με άλλη επιχείρηση και δε θα δημιουργήσει υποκατάστημα.
- ή
- Η επιχείρηση θα λειτουργήσει στο ..... που αποτελεί οργανωμένο χώρο φιλοξενίας επιχειρήσεων και δε θα δημιουργήσει υποκατάστημα.
- Στην περίπτωση που διαπιστωθεί ότι δεν τηρείται ο όρος, θα ανακαλείται η εγκριτική απόφαση και στην περίπτωση καταβολής ποσού στον Δικαιούχο, αυτό επιστρέφεται με τη διαδικασία αχρεωστήτως καταβληθέντων.
20. Η επιχείρηση που θα συσταθεί δεν θα ενταχθεί σε ήδη οργανωμένο ομοιόμορφο δίκτυο διανομής προϊόντων ή παροχής υπηρεσιών η οποία εκμεταλλεύεται κατόπιν σχετικών συμβάσεων άδειες εκμετάλλευσης δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας, που αφορούν συνήθως εμπορικά σήματα ή διακριτικούς τίτλους και τεχνογνωσία για την χρήση και τη διανομή αγαθών ή υπηρεσιών (π.χ. franchising, shop in shop, δίκτυο πρακτόρευσης), και λειτουργεί με μία από τις επιλέξιμες από το πρόγραμμα νομικές μορφές.
21. Η επιχείρηση που θα συσταθεί δεν θα είναι εξωχώρια (offshore) η επιχείρηση.
22. Η επιχείρηση που θα συσταθεί θα διασφαλίζει τους κατά περίπτωση εφαρμοσμένους όρους ενωσιακού και εθνικού δικαίου που διέπουν την υλοποίηση του έργου, ειδικότερα αναφορικά:
- με την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα όπως ορίζεται στο Ν.4624/2019 (Α'137) "Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, μέτρα εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και ενσωμάτωση στην εθνική νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/680 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 και άλλες διατάξεις".
  - με την τήρηση των κανόνων περί δημοσίων συμβάσεων από όποιους φορείς θεωρούνται Αναθέτουσα Αρχή κατά την έννοια του Ν.4412/2016).
  - με την αειφόρο ανάπτυξη, τη μη διάκριση και την προσβασιμότητα Ατόμων με Αναπηρίες.
23. Η επιχείρηση που θα συσταθεί θα εξασφαλίσει άμεσα την προσβασιμότητα στους χώρους εργασίας ατόμων με αναπηρία σε περίπτωση που θα απασχολήσουν άτομα με αναπηρία και ότι μέχρι την ολοκλήρωση του έργου θα μεριμνήσουν για τις κατάλληλες υποδομές και υπηρεσίες με σκοπό την ελαχιστοποίηση των εμποδίων και τη διευκόλυνση της πρόσβασης σε αυτές, όπου αυτό είναι απαραίτητο και αναγκαίο, ατόμων με αναπηρία, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 73 του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/1060. Ως υποδομές νοούνται τόσο οι κτιριακές υποδομές, όσο και οι ηλεκτρονικές εφαρμογές που απευθύνονται στο πελατειακό κοινό (π.χ. ιστοσελίδες και λοιπές ηλεκτρονικές εφαρμογές, όπως ηλεκτρονικά σημεία πληροφόρησης ή/και εξυπηρέτησης κ.λπ.) σύμφωνα με τις οδηγίες της ΕΣΑμεΑ".
24. Γνωρίζω ότι διόρθωση ή τροποποίηση ή συμπλήρωση τυχόν ελλειπόντων στοιχείων, έστω και συμπληρωματικών, δεν επιτρέπεται μετά την ολοκλήρωση της ηλεκτρονικής υποβολής της αίτησης και δεν θεραπεύεται σε οποιοδήποτε μεταγενέστερο στάδιο.
25. Αποδέχομαι οποιοδήποτε σχετικό έλεγχο για την εξακρίβωση των δηλωθέντων από τις αρμόδιες εθνικές ή ενωσιακές αρχές.
26. Αποδέχομαι τη διασταύρωση των στοιχείων που δηλώνονται στην αίτηση χρηματοδότησης με τα στοιχεία που παρέχονται από το πληροφοριακό σύστημα TAXIS, τη βάση δεδομένων της ΑΑΔΕ και τα συστήματα των ασφαλιστικών οργανισμών καθώς και λοιπά πληροφοριακά συστήματα της Δημόσιας Διοίκησης ή εποπτευόμενων από αυτήν Φορέων.
27. Αποδέχομαι ότι τα μηνύματα που θα αποστέλλονται μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και ειδικότερα στη ηλεκτρονική διεύθυνση που έχω δηλώσει / επιβεβαιώσω κατά την εγγραφή ως χρήστης του ΟΠΣΚΕ, η οποία μπορεί να επικαιροποιείται / επιβεβαιώνεται εκ νέου στο προφίλ επικοινωνίας (όπου εμφανίζεται), καθώς και στην ηλεκτρονική διεύθυνση που έχει δηλώσει / επιβεβαιώσω κατά την εγγραφή ως χρήστης του ΟΠΣΚΕ

ο Συντονιστής, όπως αυτή τυχόν έχει επικαιροποιηθεί και ισχύει, επέχουν θέση κοινοποίησης και συνεπάγονται την έναρξη όλων των εννόμων συνεπειών και προθεσμιών. Αποτελεί αποκλειστική ευθύνη μου η παρακολούθηση της εν λόγω ηλεκτρονικής δ/νσης και η ενημέρωση του φορέα υλοποίησης για τυχόν αλλαγές των στοιχείων επικοινωνίας μου.

28. Αποδέχομαι ότι κατά την υλοποίηση του έργου, η επικοινωνία με την ΕΥΔ Προγράμματος Ήπειρος και τον ΕΦΕΠΑΕ αναφορικά με την εξέλιξη και ολοκλήρωση της πράξης (αιτήματα τροποποίησης κλπ) δύναται να γίνεται ηλεκτρονικά (on screen) μέσω ηλεκτρονικών εντύπων, όπως αυτά θα καθοριστούν από τον ΕΦΕΠΑΕ.
29. Σε περίπτωση έγκρισης της Αίτησης Χρηματοδότησης συμφωνώ στη δημοσίευση της επωνυμίας και του ΑΦΜ της επιχείρησης, του τίτλου της πράξης και του ποσού της δημόσιας χρηματοδότησης στον κατάλογο των δικαιούχων που δημοσιεύεται ηλεκτρονικά τουλάχιστον στις διαδικτυακές πύλες [www.espa.gr](http://www.espa-erigus.gr), www.rhp.gov.gr ή με άλλο τρόπο, σύμφωνα με το άρθρο 49 παρ. 3 του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/1060.
30. Έχω λάβει γνώση για την νόμιμη επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που περιλαμβάνονται στην Αίτηση Χρηματοδότησης από την ΕΥΔ Προγράμματος Ήπειρος και τον ΕΦΕΠΑΕ και τα νομίμως εντεταλμένα όργανα αυτών, η οποία αποσκοπεί στην εφαρμογή και τήρηση των ενωσιακών και εθνικών κανόνων και διενεργείται για την εκπλήρωση καθήκοντος που εκτελείται προς το δημόσιο συμφέρον και την άσκηση δημόσιας εξουσίας και την αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης, σύμφωνα προς τα ειδικότερα οριζόμενα στο Κεφάλαιο 14 της πρόσκλησης της δράσης.

Ημερομηνία: .....20.....

Για την επιχείρηση/

Ο Εκπρόσωπος

(Στοιχεία Εκπροσώπου,

ψηφιακή υπογραφή ή από gov.gr)

(1) Αναγράφεται από τον ενδιαφερόμενο πολίτη η Αρχή ή η Υπηρεσία του δημόσιου τομέα, που απευθύνεται η αίτηση.

(2) Αναγράφεται ολογράφως.

(3) «Όποιος εν γνώσει του δηλώνει ψευδή γεγονότα ή αρνείται ή αποκρύπτει τα αληθινά με έγγραφη υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών. Εάν ο υπαίτιος αυτών των πράξεων σκόπευε να προσπορίσει στον εαυτόν του ή σε άλλον περιουσιακό όφελος βλάπτοντας τρίτον ή σκόπευε να βλάψει άλλον, τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι 10 ετών.

(4) Σε περίπτωση ανεπάρκειας χώρου η δήλωση συνεχίζεται στην πίσω όψη της και υπογράφεται από τον δηλούντα ή την δηλούσα.

**Β. ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΥΔ ΝΟΜΙΜΟΥ ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΟΔΡΑΣΗ 2: ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΝΕΩΝ
STARTUP & SPIN-OFF ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΣΤΗΝ ΉΠΕΙΡΟ**

ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΔΗΛΩΣΗ⁵

(άρθρο 8 Ν.1599/1986)

Η ακρίβεια των στοιχείων που υποβάλλονται με αυτή τη δήλωση μπορεί να ελεγχθεί με βάση το αρχείο άλλων υπηρεσιών (άρθρο 8 παρ. 4 Ν. 1599/1986)

ΠΡΟΣ ⁽¹⁾ :	ΕΦΕΠΑΕ						
Ο – Η Όνομα:				Επώνυμο:			
Όνομα και Επώνυμο Πατέρα:							
Όνομα και Επώνυμο Μητέρας:							
Ημερομηνία γέννησης ⁽²⁾ :							
Τόπος Γέννησης:							
Αριθμός Δελτίου Ταυτότητας:				Τηλ:			
Τόπος Κατοικίας:		Οδός:		Αριθ:		TK:	
Δ/νση Ηλεκτρ. Ταχυδρομείου (Email):							
<p>Με ατομική μου ευθύνη και γνωρίζοντας τις κυρώσεις⁽³⁾, που προβλέπονται από τις διατάξεις της παρ. 6 του άρθρου 22 του Ν.1599/1986 ως νόμιμος εκπρόσωπος και εκ μέρους της επιχείρησης «.....» με ΑΦΜ....., δηλώνω ότι:</p>							
<ol style="list-style-type: none"> Όλα τα αναφερόμενα στην πρόταση με τίτλο «.....» και κωδικό ΟΠΣΚΕ ..... και όλα τα υποβαλλόμενα δικαιολογητικά που περιλαμβάνονται στον ηλεκτρονικό φάκελο της Αίτησης Χρηματοδότησης για την έγκριση της χρηματοδότησης του έργου από το Πρόγραμμα Ήπειρος του ΕΣΠΑ 2021-2027 μέσω της πρόσκλησης «Ήπειρος Καινοτομίας: Δημιουργία και Ενίσχυση Startup & Spin-off επιχειρήσεων», είναι αληθή και ακριβή. Γνωρίζω ότι σε περίπτωση διαπίστωσης ανακριβειών στη δήλωσή μου μετά την έναρξη του έργου, η πράξη θα απενταχθεί και θα κληθώ να επιστρέψω εντόκως τη ληφθείσα δημόσια χρηματοδότηση. Παρέχω τη ρητή συγκατάθεσή μου, σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2016/679 και το εφαρμοστέο εθνικό δίκαιο, ώστε οι φορείς υλοποίησης των Δράσεων κρατικών ενισχύσεων και ήσσονος σημασίας, καθώς και τα αρμόδια όργανα αυτών, να αντλούν μέσω διαλειτουργικότητας με την ΑΑΔΕ και λοιπούς αρμόδιους φορείς, όλα τα αναγκαία στοιχεία (οικονομικά, φορολογικά, στοιχεία προσωπικού, ηλεκτρονικά τιμολόγια από φορείς του Δημοσίου και Αναθέτουσες Αρχές κ.ά.), με σκοπό την επιβεβαίωση της ορθότητας και πληρότητας των δηλούμενων δεδομένων, για τις ανάγκες αξιολόγησης, ελέγχου και καταβολής της ενίσχυσης. 							

⁵ Η Υ.Δ θα πρέπει να προσαρμοστεί ανάλογα με τα στοιχεία του φορέα/δυννητικού δικαιούχου και να υπογραφεί από τον νόμιμο εκπρόσωπο του φορέα (Σε περίπτωση που η εκπροσώπηση ασκείται από κοινού από δύο ή περισσότερα πρόσωπα και όχι χωριστά, υποβάλλεται από μία ΥΔ για κάθε νόμιμο εκπρόσωπο.)

4. Έχω λάβει σαφή γνώση του περιεχομένου της Πρόσκλησης «Ήπειρος Καινοτομίας: Δημιουργία και Ενίσχυση Startup & Spin-off επιχειρήσεων».
5. Η επιχείρηση με ΑΦΜ ..... έχει υποβάλλει μόνο μία πρόταση στην παρούσα Δράση.
6. Το συγκεκριμένο επιχειρηματικό σχέδιο ή μέρος αυτού καθώς και οι δαπάνες μισθοδοσίας του κάθε ωφελούμενου που περιλαμβάνει δεν έχουν χρηματοδοτηθεί στα πλαίσια άλλης δράσης που χρηματοδοτείται από εθνικούς ή ενωσιακούς πόρους, δεν αποτελούν εγκεκριμένες δαπάνες επιχειρηματικού σχεδίου σε άλλη δράση που χρηματοδοτείται από εθνικούς ή ενωσιακούς πόρους και εφόσον λάβει χώρα έγκριση και για το διάστημα εκείνο που αποτελούν εγκεκριμένες δαπάνες του προς υλοποίηση επιχειρηματικού σχεδίου, δεν θα υποβληθούν προς ένταξη ή πιστοποίηση σε επενδυτικό σχέδιο άλλης δράσης που χρηματοδοτείται από εθνικούς ή ενωσιακούς πόρους.
7. Δεν πραγματοποιήθηκαν δαπάνες που αφορούν στο έργο πριν από το χρόνο έναρξης επιλεξιμότητας των δαπανών, όπως ορίζεται στην Πρόσκληση.
8. Είμαι ενημερωμένος και η πρόταση που υποβάλω είναι εναρμονισμένη και υπακούει στους περιορισμούς και πληροί όλες τις προϋποθέσεις του Κανονισμού 2831/2023 (De Minimis).
9. Η επιχείρηση τηρεί ..... (απλογραφικά ή διπλογραφικά) λογιστικά βιβλία του ΚΦΑΣ.
10. Η επιχείρηση δεν βρίσκεται υπό πτώχευση, εκκαθάριση ή αναγκαστική διαχείριση.
11. Δεν εκκρεμεί εις βάρος της ενιαίας επιχείρησης διαδικασία ανάκτησης παράνομης κρατικής ενίσχυσης, κατόπιν απόφασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.
12. Δεν έχουν επιβληθεί πρόστιμα για τους λόγους του άρθρου 39 παρ. 1 του Ν. 4488/2017, που έχουν αποκτήσει τελεσίδικη και δεσμευτική ισχύ, για παραβάσεις εργατικής νομοθεσίας και ειδικότερα:
  - Παράβαση «υψηλής» ή «πολύ υψηλής» σοβαρότητας (3 πρόστιμα/ 3 έλεγχοι)
  - Αδήλωτη εργασία (2 πρόστιμα/ 2 έλεγχοι).
13. Η επιχείρηση λειτουργεί νόμιμα και τηρεί τη νομοθεσία περί υγείας και ασφάλειας των εργαζομένων και πρόληψης του επαγγελματικού κινδύνου.
14. **(επιλέξτε κατά περίπτωση)** Η επιχείρηση είναι υπόχρεη εγγραφής στο Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων του άρθρου 20 του Ν.4557/2018 (Α' 139), ως ισχύει.
ή
Η επιχείρηση δεν είναι υπόχρεη εγγραφής στο Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων του άρθρου 20 του Ν.4557/2018 (Α' 139), ως ισχύει, λόγω ..... (σχετική τεκμηρίωση).
15. **(επιλέξτε κατά περίπτωση)** Η επιχείρηση λειτουργεί νόμιμα διαθέτοντας το κατάλληλο έγγραφο αδειοδότησης, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία για την ενισχυόμενη δραστηριότητά τους (ενισχυόμενο ΚΑΔ)
ή
Για την λειτουργία της επιχείρησης δεν απαιτείται η έκδοση άδειας λειτουργίας ..... (σχετική τεκμηρίωση ή έγγραφο απαλλαγής από την σχετική υποχρέωση, από τον αρμόδιο Φορέα).
16. Η επιχείρηση θα υλοποιήσει την πράξη με τρόπο που θα διασφαλίζει τον σεβασμό των θεμελιωδών δικαιωμάτων και τη συμμόρφωση με τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, την ισότητα των φύλων και την ενσωμάτωση της διάστασης του φύλου, την αποτροπή κάθε διάκρισης λόγω φύλου, φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής, θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού, τη διαφάνεια, την προσβασιμότητα για τα άτομα με αναπηρία, την τήρηση της αρχής της βιώσιμης ανάπτυξης και της ενωσιακής πολιτικής στον τομέα του περιβάλλοντος
17. Η επιχείρηση διαθέτει τους απαραίτητους χρηματοδοτικούς πόρους και μηχανισμούς για να καλύψει τα έξοδα λειτουργίας και συντήρησης για πράξεις που περιλαμβάνουν επενδύσεις σε υποδομές ή παραγωγικές επενδύσεις, ώστε να διασφαλίσει την οικονομική τους βιωσιμότητα.
18. Η προτεινόμενη πράξη δεν περιλαμβάνει δραστηριότητες οι οποίες αποτελούσαν τμήμα πράξης που υπόκειται σε μετεγκατάσταση σύμφωνα με το άρθρο 66 ή οι οποίες θα συνιστούσαν μεταφορά

παραγωγικής δραστηριότητας σύμφωνα με το άρθρο 65 παράγραφος 1 στοιχείο α) και εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του ΕΤΠΑ και εντάσσεται σε έναν τύπο παρέμβασης.

19. Η επιχείρηση δεσμεύεται ότι διασφαλίζει τους κατά περίπτωση εφαρμοσμένους όρους ενωσιακού και εθνικού δικαίου που διέπουν την υλοποίηση του έργου, ειδικότερα αναφορικά:
- με την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα όπως ορίζεται στο Ν.4624/2019 (Α' 137) "Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, μέτρα εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και ενσωμάτωση στην εθνική νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/680 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 και άλλες διατάξεις".
  - με την αειφόρο ανάπτυξη, τη μη διάκριση και την προσβασιμότητα Ατόμων με Αναπηρίες.
20. Η επιχείρηση δεσμεύεται ότι θα εξασφαλίσει άμεσα την προσβασιμότητα στους χώρους εργασίας ατόμων με αναπηρία σε περίπτωση που θα απασχολήσουν άτομα με αναπηρία και ότι μέχρι την ολοκλήρωση του έργου θα μεριμνήσουν για τις κατάλληλες υποδομές και υπηρεσίες με σκοπό την ελαχιστοποίηση των εμποδίων και τη διευκόλυνση της πρόσβασης σε αυτές, όπου αυτό είναι απαραίτητο και αναγκαίο, ατόμων με αναπηρία, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 73 του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/1060. Ως υποδομές νοούνται τόσο οι κτιριακές υποδομές, όσο και οι ηλεκτρονικές εφαρμογές που απευθύνονται στο πελατειακό κοινό (π.χ. ιστοσελίδες και λοιπές ηλεκτρονικές εφαρμογές, όπως ηλεκτρονικά σημεία πληροφόρησης ή/και εξυπηρέτησης κ.λπ.) σύμφωνα με τις οδηγίες της ΕΣΑμεΑ".
21. **(επιλέξτε κατά περίπτωση):** Η επιχείρηση δεν συστεγάζεται με άλλη επιχείρηση στον χώρο που θα απασχοληθούν τα επιχορηγούμενα άτομα (έδρα ή υποκατάστημα).
- ή**
- Η επιχείρηση στον χώρο της οποίας θα απασχοληθούν τα επιχορηγούμενα άτομα (έδρα ή υποκατάστημα/άλλη εγκατάσταση) συστεγάζεται με άλλη επιχείρηση και δηλώνει ρητά ότι θα μεταφερθεί σε άλλη αυτόνομη εγκατάσταση.
- ή**
- Η επιχείρηση λειτουργεί στο ..... που αποτελεί οργανωμένο χώρο φιλοξενίας επιχειρήσεων.
- Στην περίπτωση που διαπιστωθεί ότι δεν τηρείται ο όρος, θα ανακαλείται η εγκριτική απόφαση και στην περίπτωση καταβολής ποσού στον Δικαιούχο, αυτό επιστρέφεται με τη διαδικασία αχρεωστήτως καταβληθέντων.
22. Η ενιαία επιχείρηση δεν εντάσσεται σε ήδη οργανωμένο ομοιόμορφο δίκτυο διανομής προϊόντων ή παροχής υπηρεσιών η οποία εκμεταλλεύεται κατόπιν σχετικών συμβάσεων άδειες εκμετάλλευσης δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας, που αφορούν συνήθως εμπορικά σήματα ή διακριτικούς τίτλους και τεχνολογία για την χρήση και τη διανομή αγαθών ή υπηρεσιών (π.χ. franchising, shop in shop, δίκτυο πρακτόρευσης), και λειτουργεί με μία από τις επιλέξιμες από το πρόγραμμα νομικές μορφές.
23. Δεν είναι εξωχώρια (offshore) η επιχείρηση.
24. Γνωρίζω ότι διόρθωση ή τροποποίηση ή συμπλήρωση τυχόν ελλειπόντων στοιχείων, έστω και συμπληρωματικών, δεν επιτρέπεται μετά την ολοκλήρωση της ηλεκτρονικής υποβολής της αίτησης και δεν θεραπεύεται σε οποιοδήποτε μεταγενέστερο στάδιο.
25. Αποδέχομαι οποιοδήποτε σχετικό έλεγχο για την εξακρίβωση των δηλωθέντων από τις αρμόδιες εθνικές ή ενωσιακές αρχές.
26. Αποδέχομαι τη διασταύρωση των στοιχείων που δηλώνονται στην αίτηση χρηματοδότησης με τα στοιχεία που παρέχονται από το πληροφοριακό σύστημα TAXIS, τη βάση δεδομένων της ΑΑΔΕ και τα συστήματα των ασφαλιστικών οργανισμών καθώς και λοιπά πληροφοριακά συστήματα της Δημόσιας Διοίκησης ή εποπτευόμενων από αυτήν Φορέων.
27. Αποδέχομαι ότι τα μηνύματα που θα αποστέλλονται μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και ειδικότερα στη ηλεκτρονική διεύθυνση που έχω δηλώσει / επιβεβαιώσω κατά την εγγραφή ως χρήστης του ΟΠΣΚΕ, η οποία μπορεί να επικαιροποιείται / επιβεβαιώνεται εκ νέου στο προφίλ επικοινωνίας (όπου εμφανίζεται), καθώς και στην ηλεκτρονική διεύθυνση που έχει δηλώσει / επιβεβαιώσω κατά την εγγραφή ως χρήστης του ΟΠΣΚΕ

ο Συντονιστής, όπως αυτή τυχόν έχει επικαιροποιηθεί και ισχύει, επέχουν θέση κοινοποίησης και συνεπάγονται την έναρξη όλων των εννόμων συνεπειών και προθεσμιών. Αποτελεί αποκλειστική ευθύνη μου η παρακολούθηση της εν λόγω ηλεκτρονικής δ/νσης και η ενημέρωση του φορέα υλοποίησης για τυχόν αλλαγές των στοιχείων επικοινωνίας μου.

28. Αποδέχομαι ότι κατά την υλοποίηση του έργου, η επικοινωνία με την ΕΥΔ Προγράμματος Ήπειρος και τον ΕΦΕΠΑΕ αναφορικά με την εξέλιξη και ολοκλήρωση της πράξης (αιτήματα τροποποίησης κλπ) δύναται να γίνεται ηλεκτρονικά (on screen) μέσω ηλεκτρονικών εντύπων, όπως αυτά θα καθοριστούν από τον ΕΦΕΠΑΕ.
29. Σε περίπτωση έγκρισης της Αίτησης Χρηματοδότησης συμφωνώ στη δημοσίευση της επωνυμίας και του ΑΦΜ της επιχείρησης, του τίτλου της πράξης και του ποσού της δημόσιας χρηματοδότησης στον κατάλογο των δικαιούχων που δημοσιεύεται ηλεκτρονικά τουλάχιστον στις διαδικτυακές πύλες www.espa.gr, www.rhp.gov.gr ή με άλλο τρόπο, σύμφωνα με το άρθρο 49 παρ. 3 του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/1060.
30. Έχω λάβει γνώση για την νόμιμη επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που περιλαμβάνονται στην Αίτηση Χρηματοδότησης από την ΕΥΔ Προγράμματος Ήπειρος και τον ΕΦΕΠΑΕ και τα νομίμως εντεταλμένα όργανα αυτών, η οποία αποσκοπεί στην εφαρμογή και τήρηση των ενωσιακών και εθνικών κανόνων και διενεργείται για την εκπλήρωση καθήκοντος που εκτελείται προς το δημόσιο συμφέρον και την άσκηση δημόσιας εξουσίας και την αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης, σύμφωνα προς τα ειδικότερα οριζόμενα στο Κεφάλαιο 14 της πρόσκλησης της δράσης.

Ημερομηνία: .....20.....

Για την επιχείρηση/

Ο Νόμιμος Εκπρόσωπος

(Στοιχεία Νόμιμου Εκπροσώπου,

ψηφιακή υπογραφή ή από gov.gr)

(1) Αναγράφεται από τον ενδιαφερόμενο πολίτη η Αρχή ή η Υπηρεσία του δημόσιου τομέα, που απευθύνεται η αίτηση.

(2) Αναγράφεται ολογράφως.

(3) «Όποιος εν γνώσει του δηλώνει ψευδή γεγονότα ή αρνείται ή αποκρύπτει τα αληθινά με έγγραφη υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών. Εάν ο υπαίτιος αυτών των πράξεων σκόπευε να προσπορίσει στον εαυτόν του ή σε άλλον περιουσιακό όφελος βλάπτοντας τρίτον ή σκόπευε να βλάψει άλλον, τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι 10 ετών.

(4) Σε περίπτωση ανεπάρκειας χώρου η δήλωση συνεχίζεται στην πίσω όψη της και υπογράφεται από τον δηλούντα ή την δηλούσα.

Γ. ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΥΔ ΝΟΜΙΜΟΥ ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΥ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΣΩΡΕΥΣΗ ΤΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΗΣΣΟΝΟΣ ΣΗΜΑΣΙΑΣ (DE MINIMIS) ΒΑΣΕΙ ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ (ΕΕ) 2023/2831

ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΔΗΛΩΣΗ
(άρθρο 8 Ν.1599/1986)

ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΣΩΡΕΥΣΗ ΤΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΗΣΣΟΝΟΣ ΣΗΜΑΣΙΑΣ (DE MINIMIS) ΒΑΣΕΙ ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ (ΕΕ) 2023/2831

Η ακρίβεια των στοιχείων που υποβάλλονται με αυτή τη δήλωση μπορεί να ελεγχθεί με βάση το αρχείο άλλων υπηρεσιών (άρθρο 8 παρ. 4 Ν. 1599/1986)

ΠΡΟΣ ⁽¹⁾ :	ΕΦΕΠΑΕ																		
Ο – Η Όνομα:				Επώνυμο:															
Όνομα και Επώνυμο Πατέρα:																			
Όνομα και Επώνυμο Μητέρας:																			
Ημερομηνία γέννησης (2):																			
Τόπος Γέννησης:																			
Αριθμός Δελτίου Ταυτότητας:			Τηλ:																
Τόπος Κατοικίας:			Οδός:			Αριθ:	TK:												
Αρ. Τηλεομοιοτύπου (Fax):			Δ/ση Ηλ. Ταχυδρομείου(Email):																
<p>Με ατομική μου ευθύνη και γνωρίζοντας τις κυρώσεις(3), που προβλέπονται από τις διατάξεις της παρ. 6 του άρθρου 22 του Ν.1599/1986, δηλώνω ότι:</p> <p>A. Η επιχείρηση ..... με ΑΦΜ ....., την οποία νομίμως εκπροσωπώ:</p> <p>I. Υποβάλλει την αίτηση χορήγησης .....προκειμένου να λάβει κρατική ενίσχυση η οποία είναι δυνατό να υπαχθεί στο πλαίσιο του Κανονισμού de minimis 2023/2831</p> <p>II. Δραστηριοποιείται στον τομέα/στους τομείς:.....</p> <p>III. Συνιστά «ενιαία επιχείρηση»^{iv} με τις κάτωθι επιχειρήσεις:</p> <table border="1" data-bbox="236 1574 1361 1798"> <thead> <tr> <th>A/A</th> <th>ΕΠΩΝΥΜΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ</th> <th>ΑΦΜ</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table> <p>IV. Δεν συνιστά «ενιαία επιχείρηση» με καμία άλλη επιχείρηση</p> <p>B. Η ενίσχυση ήσσονος σημασίας που πρόκειται να χορηγηθεί^{v, vii} στην ως άνω επιχείρηση^{vi, vii} βάσει της (αναφέρετε τη σχετική νομική βάση)....., αφορά δραστηριότητες της επιχείρησης που δεν εμπίπτουν:</p> <p>i) στην πρωτογενή παραγωγή προϊόντων αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας^{viii, ix},</p>								A/A	ΕΠΩΝΥΜΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ	ΑΦΜ	1.			2.			3.		
A/A	ΕΠΩΝΥΜΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ	ΑΦΜ																	
1.																			
2.																			
3.																			

- ii) στη μεταποίηση και εμπορία προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας^x, εφόσον το ποσό της ενίσχυσης καθορίζεται με βάση την τιμή ή την ποσότητα των προϊόντων που αγοράζονται ή διατίθενται στην αγορά,
- iii) στην πρωτογενή παραγωγή^{xi} γεωργικών προϊόντων^{xii},
- iv) στον τομέα της μεταποίησης^{xiii} και της εμπορίας^{xiv} γεωργικών προϊόντων, όταν το ποσό της ενίσχυσης καθορίζεται με βάση την τιμή ή την ποσότητα τέτοιων προϊόντων που πωλούνται από πρωτογενείς παραγωγούς ή διατίθενται στην αγορά από τις οικείες επιχειρήσεις ή όταν η ενίσχυση συνοδεύεται από την υποχρέωση απόδοσής της εν μέρει ή εξ ολοκλήρου σε πρωτογενείς παραγωγούς,
- v) εξαγωγές προς τρίτες χώρες ή προς κράτη μέλη, ιδίως δε ενισχύσεις που συνδέονται άμεσα με τις εξαγόμενες ποσότητες, με τη δημιουργία και λειτουργία δικτύου διανομής ή με άλλες τρέχουσες δαπάνες που σχετίζονται με την εξαγωγική δραστηριότητα,
- vi) ενισχύσεις για τις οποίες τίθεται ως όρος η χρήση εγχώριων αγαθών και υπηρεσιών αντί των εισαγόμενων.

Γ. (Σε περίπτωση που η επιχείρηση δραστηριοποιείται σε κάποιον από τους μη επιλέξιμους για ενίσχυση τομείς και επίσης σε τομέα επιλέξιμο για ενίσχυση βάσει του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/2831)

Η επιχείρηση, καθώς δραστηριοποιείται στον τομέα (στους τομείς).....ο οποίος (οι οποίοι) είναι μη επιλέξιμοι για ενίσχυση, διασφαλίζει με κατάλληλα μέσα, όπως ο λογιστικός διαχωρισμός, ότι δεν ενισχύεται η μη επιλέξιμη δραστηριότητα.

Δ. Στην επιχείρηση, συμπεριλαμβανομένων και των επιχειρήσεων που συνιστούν με αυτήν «ενιαία επιχείρηση», έχουν χορηγηθεί σε οποιαδήποτε περίοδο τριών ετών, οι κάτωθι ενισχύσεις ήσσονος σημασίας:

**ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ ΗΨΣΟΝΟΣ ΣΗΜΑΣΙΑΣ (DE MINIMIS) ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΧΟΡΗΓΗΘΕΙ ΣΤΗΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ
ΒΑΣΕΙ ΤΩΝ ΚΑΝ. (ΕΕ) 2023/2831, ΚΑΝ. (ΕΕ) 1407/2013, ΚΑΝ. (ΕΕ) 1408/2013 ΚΑΙ ΚΑΝ. (ΕΕ) 717/2014**

από ..... έως .....

(αφορά την επιχείρηση δικαιούχο της ενίσχυσης και τις επιχειρήσεις που τυχόν συνιστούν ενιαία επιχείρηση με αυτήν)

α/α	ΕΠΩΝΥΜΙΑ & ΑΦΜ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΥ	ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ & ΦΟΡΕΑΣ ΧΟΡΗΓΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ	ΕΦΑΡΜΟΣΤΕΟΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ DE MINIMIS	ΑΡΙΘ.ΠΡΩΤ. & ΗΜ/ΝΙΑ ΕΓΚΡΙΤΙΚΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ	ΕΓΚΡΙΘΕΝ ΠΟΣΟ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ^{xv}	ΚΑΤΑΒΛΗΘΕ Ν ΠΟΣΟ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ¹⁵	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΚΑΤΑΒΟΛΗΣ

Ε. Η ενίσχυση ήσσονος σημασίας που πρόκειται να χορηγηθεί στην επιχείρηση βάσει της εν λόγω ..... (αναφέρεται η σχετική νομική βάση), αθροιζόμενη με οποιαδήποτε άλλη ενίσχυση ήσσονος σημασίας που της έχει χορηγηθεί σε επίπεδο «ενιαίας επιχείρησης» υπό σημείο Δ ανωτέρω, δεν υπερβαίνει το ποσό των 300.000 ευρώ σε οποιαδήποτε περίοδο τριών ετών.

ΣΤ. Η επιχείρηση δεν έχει λάβει άλλη κρατική ενίσχυση για τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες ή για το ίδιο μέτρο χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου, η σώρευση των οποίων οδηγεί σε υπέρβαση της υψηλότερης σχετικής έντασης ενίσχυσης ή

του ποσού ενίσχυσης που έχει καθοριστεί με βάση τα συγκεκριμένα δεδομένα κάθε περίπτωσης σε κανονισμό απαλλαγής κατά κατηγορία ή απόφαση που έχει εκδώσει η Επιτροπή.

Z. Αποδέχομαι οποιονδήποτε σχετικό έλεγχο για την εξακρίβωση των δηλωθέντων στοιχείων από τις αρμόδιες εθνικές ή ενωσιακές αρχές, καθώς και τη διασταύρωση αυτών με τα στοιχεία που παρέχονται από τα πληροφοριακά συστήματα δημοσίων υπηρεσιών και ασφαλιστικών οργανισμών.

Για την επιχείρηση/
Ο Νόμιμος Εκπρόσωπος

(Στοιχεία Νόμιμου Εκπροσώπου,
ψηφιακή υπογραφή ή από gov.gr)

i) Αναγράφεται από τον ενδιαφερόμενο πολίτη ή Αρχή ή η Υπηρεσία του δημόσιου τομέα, που απευθύνεται η αίτηση.

ii) Αναγράφεται ολογράφως.

iii) Όποιος εν γνώσει του δηλώνει ψευδή γεγονότα ή αρνείται ή αποκρύπτει τα αληθινά με έγγραφη υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών. Εάν ο υπαίτιος αυτών των πράξεων σκόπευε να προσπορίσει στον εαυτόν του ή σε άλλον περιουσιακό όφελος βλάπτοντας τρίτον ή σκόπευε να βλάψει άλλον, τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι 10 ετών.

iv) Στην «ενιαία επιχείρηση» περιλαμβάνονται όλες οι επιχειρήσεις που έχουν τουλάχιστον μία από τις ακόλουθες σχέσεις μεταξύ τους:

α) μια επιχείρηση κατέχει την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου των μετόχων ή των εταίρων άλλης επιχείρησης

β) μια επιχείρηση έχει το δικαίωμα να διορίζει ή να παύει την πλειοψηφία των μελών του διοικητικού, διαχειριστικού ή εποπτικού οργάνου άλλης επιχείρησης

γ) μια επιχείρηση έχει το δικαίωμα να ασκεί δεσπόζουσα επιρροή σε άλλη επιχείρηση βάσει σύμβασης που έχει συνάψει με αυτήν ή δυνάμει ρήτρας του καταστατικού αυτής της τελευταίας

δ) μια επιχείρηση που είναι μέτοχος ή εταίρος άλλης επιχείρησης ελέγχει μόνη της, βάσει συμφωνίας που έχει συνάψει με άλλους μετόχους ή εταίρους της εν λόγω επιχείρησης, την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου των μετόχων ή εταίρων αυτής της επιχείρησης.

Οι επιχειρήσεις που έχουν οποιαδήποτε από τις σχέσεις που αναφέρονται στα στοιχεία α) έως δ) με μία ή περισσότερες άλλες επιχειρήσεις θεωρούνται, επίσης ενιαία επιχείρηση.

v) Η ενίσχυση ή σσνος σημασίας θεωρείται ότι χορηγείται κατά τον χρόνο παραχώρησης στην οικεία επιχείρηση του έννομου δικαιώματος λήψης της ενίσχυσης σύμφωνα με το εφαρμοστέο εθνικό νομικό καθεστώς (πχ. ημερομηνία έκδοσης εγκριτικής απόφασης/ΚΥΑ/σύμβασης), ανεξάρτητα από την ημερομηνία καταβολής της ενίσχυσης ή σσνος σημασίας στην επιχείρηση.

vi) Σε περίπτωση συγχωνεύσεων ή εξαγορών, όλες οι προηγούμενες ενισχύσεις ή σσνος σημασίας που έχουν ήδη χορηγηθεί σε οποιαδήποτε από τις συγχωνευόμενες επιχειρήσεις λαμβάνονται υπόψη για να προσδιοριστεί κατά πόσο η νέα ενίσχυση ή σσνος σημασίας στη νέα ή στην εξαγοράζουσα επιχείρηση υπερβαίνει το σχετικό ανώτατο όριο.

vii) Αν μια επιχείρηση διασπαστεί σε δύο ή περισσότερες χωριστές επιχειρήσεις, η ενίσχυση ή σσνος σημασίας που χορηγήθηκε πριν από τη διάσπαση καταλογίζεται στην επιχείρηση που έλαβε αυτή την ενίσχυση, η οποία είναι κατά κανόνα η επιχείρηση που ανέλαβε τις δραστηριότητες για τις οποίες χρησιμοποιήθηκε η ενίσχυση ή σσνος σημασίας. Εάν ο εν λόγω καταλογισμός δεν είναι δυνατός, οι ενισχύσεις ή σσνος σημασίας πρέπει να κατανέμονται αναλογικά με βάση τη λογιστική αξία των ιδίων κεφαλαίων των νέων επιχειρήσεων κατά την πραγματική ημερομηνία της διάσπασης.

viii) Ως προϊόντα αλιείας και υδατοκαλλιέργειας νοούνται τα προϊόντα που ορίζονται στο άρθρο 5 στοιχεία α) και β) του κανονισμού (ΕΕ) 1379/2013.

ix) Ως πρωτογενής παραγωγή προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας νοούνται όλες οι εργασίες που σχετίζονται με την αλιεία, την εκτροφή ή την καλλιέργεια υδρόβιων οργανισμών, καθώς και οι δραστηριότητες εντός της εκμετάλλευσης ή επί του σκάφους που είναι αναγκαίες για την προετοιμασία προϊόντος ζωικής ή φυτικής προέλευσης για την πρώτη του πώληση,

συμπεριλαμβανομένων της κοπής, του τεμαχισμού σε φιλέτα ή της κατάψυξης, καθώς και η πρώτη πώληση σε μεταπωλητές ή μεταποιητές.

χ) Ως μεταποίηση και εμπορία προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας νοούνται όλες οι δραστηριότητες, συμπεριλαμβανομένου του χειρισμού, της κατεργασίας και του μετασχηματισμού, που πραγματοποιούνται μετά την εκφόρτωση —ή τη συγκομιδή, στην περίπτωση της υδατοκαλλιέργειας— από τις οποίες προκύπτει ένα μεταποιημένο προϊόν, καθώς και η διανομή του.

xi) Ως πρωτογενής γεωργική παραγωγή νοείται η παραγωγή προϊόντων του εδάφους και της κτηνοτροφίας που απαριθμούνται στο παράρτημα Ι της Συνθήκης, χωρίς να εκτελούνται περαιτέρω εργασίες που μεταβάλλουν τη φύση αυτών των προϊόντων.

xii) Γεωργικά προϊόντα είναι τα προϊόντα που απαριθμούνται στο παράρτημα Ι της Συνθήκης, με εξαίρεση τα προϊόντα αλιείας και υδατοκαλλιέργειας που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού (ΕΕ) 1379/2013.

xiii) Ως μεταποίηση γεωργικών προϊόντων νοείται κάθε επέμβαση επί γεωργικού προϊόντος από την οποία προκύπτει επίσης γεωργικό προϊόν, με εξαίρεση τις εργασίες εντός της γεωργικής εκμετάλλευσης που είναι απαραίτητες για την προετοιμασία προϊόντος ζωικής ή φυτικής προέλευσης για την πρώτη του πώληση.

xiv) Ως εμπορία γεωργικών προϊόντων νοείται η κατοχή ή η έκθεση με σκοπό την πώληση, την προσφορά προς πώληση, την παράδοση ή οποιονδήποτε άλλον τρόπο διάθεσης στην αγορά, με εξαίρεση την πρώτη πώληση από μέρους πρωτογενούς παραγωγού σε μεταπωλητές ή μεταποιητικές επιχειρήσεις και κάθε δραστηριότητα η οποία προετοιμάζει το προϊόν για μια τέτοια πρώτη πώληση· η πώληση από μέρους πρωτογενούς παραγωγού προς τελικούς καταναλωτές λογίζεται ως εμπορία αν πραγματοποιείται σε χωριστό και ειδικό για τον σκοπό αυτό χώρο.

xv) Οι ενισχύσεις εκφράζονται ως επιχορήγηση σε μετρητά. Σε όλες τις περιπτώσεις χρησιμοποιούνται ακαθάριστα ποσά, δηλαδή πριν αφαιρεθεί ο οποιοσδήποτε φόρος ή άλλη επιβάρυνση. Εάν η ενίσχυση χορηγείται με μορφή άλλη από την επιχορήγηση, ως ποσό της ενίσχυσης λογίζεται το ακαθάριστο ισοδύναμο επιχορήγησής της. Οι ενισχύσεις που καταβάλλονται σε δόσεις ανάγονται στην αξία τους κατά το χρόνο της χορήγησής τους. Το επιτόκιο που χρησιμοποιείται για την αναγωγή είναι το προεξοφλητικό επιτόκιο που ισχύει κατά τον χρόνο χορήγησης της ενίσχυσης.

Δ. ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΥΔ ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΟΥ

ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΔΗΛΩΣΗ

(άρθρο 8 Ν.1599/1986)

Η ακρίβεια των στοιχείων που υποβάλλονται με αυτή τη δήλωση μπορεί να ελεγχθεί με βάση το αρχείο άλλων υπηρεσιών (άρθρο 8 παρ. 4 Ν. 1599/1986)

ΠΡΟΣ ⁽¹⁾ :	ΕΦΕΠΑΕ						
Ο – Η Όνομα:				Επώνυμο:			
Όνομα και Επώνυμο Πατέρα:							
Όνομα και Επώνυμο Μητέρας:							
Ημερομηνία γέννησης ⁽²⁾ :							
Τόπος γέννησης:							
Αριθμός Δελτίου Ταυτότητας:				Τηλ:			
Τόπος Κατοικίας:		Οδός:		Αριθ:		ΤΚ:	
Δ/ση Ηλεκτρ. Ταχυδρομείου (Email):							
Με ατομική μου ευθύνη και γνωρίζοντας τις κυρώσεις ⁽³⁾ , που προβλέπονται από τις διατάξεις της παρ. 6 του άρθρου 22 του Ν.1599/1986 δηλώνω ότι:							
1. Παρέχω τη συγκατάθεσή μου για την περαιτέρω επεξεργασία από τις αρμόδιες υπηρεσίες (ΕΦΕΠΑΕ / ΔΑ Προγράμματος Ήπειρος) των προσωπικών δεδομένων μου, συμπεριλαμβανομένων και των ευαίσθητων, που τηρούνται για τις ανάγκες υλοποίησης του προγράμματος, για το σκοπό εξαγωγής στατιστικών δεδομένων στο πλαίσιο της διενέργειας ερευνών και της εκπόνησης μελετών για την αξιολόγηση του προγράμματος.							
2. Θα συμμετέχω, μετά την ολοκλήρωση της συμμετοχής μου στο πρόγραμμα σε έρευνα για την αξιολόγηση του προγράμματος.							

Ημερομηνία: .....20.....

Ο

(Στοιχεία ωφελούμενου,
ψηφιακή υπογραφή ή από gov.gr)

(1) Αναγράφεται από τον ενδιαφερόμενο πολίτη η Αρχή ή η Υπηρεσία του δημόσιου τομέα, που απευθύνεται η αίτηση.

(2) Αναγράφεται ολογράφως.

(3) «Όποιος εν γνώσει του δηλώνει ψευδή γεγονότα ή αρνείται ή αποκρύπτει τα αληθινά με έγγραφη υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών. Εάν ο υπαίτιος αυτών των πράξεων σκόπευε να προσπορίσει στον εαυτόν του ή σε άλλον περιουσιακό όφελος βλάπτοντας τρίτον ή σκόπευε να βλάψει άλλον, τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι 10 ετών.

(4) Σε περίπτωση ανεπάρκειας χώρου η δήλωση συνεχίζεται στην πίσω όψη της και υπογράφεται από τον δηλούντα ή την δηλούσα.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VII: ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ ΔΑΠΑΝΩΝ – ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΑ ΠΑΡΑΣΤΑΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΦΥΣΙΚΟΥ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ

Για την τεκμηρίωση των δαπανών που βαρύνουν το έργο κατά την επαλήθευση δαπανών (Αίτημα Ενδιάμεσης Επαλήθευσης / Τελικό Αίτημα Επαλήθευσης απαιτείται η υποβολή των:

Γενικά Δικαιολογητικά

- 09.05. Υπεύθυνη Δήλωση περί γνήσιων αντιγράφων: Υπεύθυνη δήλωση Ν. 1599/86 του νόμιμου εκπροσώπου της επιχείρησης με το γνήσιο της υπογραφής ή με ψηφιακή υπογραφή ή από το www.gov.gr, στην οποία θα αναφέρεται ότι:
  - i. όλα τα υποβληθέντα παραστατικά και δικαιολογητικά που συνοδεύουν το αίτημα επαλήθευσης είναι ακριβή αντίγραφα των πρωτοτύπων
  - ii. τα πρωτότυπα δικαιολογητικά και τυχόν στοιχεία τεκμηρίωσης βρίσκονται στην διάθεση της ΕΥΔ προγράμματος Ήπειρος και του ΕΦΕΠΑΕ
  - iii. οι υποβαλλόμενες δαπάνες δεν αντιστοιχούν σε δαπάνες που έχουν χρηματοδοτηθεί από άλλο εθνικό ή κοινοτικό πρόγραμμα.
- 07.03. Στοιχεία Ενεργών Δραστηριοτήτων (ΚΑΔ): Κατάσταση Ενεργών δραστηριοτήτων (ΚΑΔ) της κάθε επιχείρησης μέσω της ιστοσελίδας www.gsis.gr (πρόσφατη εκτύπωση) σε κάθε αίτημα ελέγχου
- 02.01. Γενικό Πιστοποιητικό ΓΕΜΗ: Βεβαίωση περί μη περαιτέρω τροποποίησης του καταστατικού (Γενικό Πιστοποιητικό ΓΕΜΗ).
- 02.04. Μετοχική Σύμβαση: (Για τις Ανώνυμες Επιχειρήσεις) Αντίγραφο από το βιβλίο μετόχων ή το τελευταίο πρακτικό Γ.Σ. με υπογραφή και σφραγίδα από νόμιμο εκπρόσωπο.
- 02.05. Πιστοποιητικό Εκπροσώπησης: (Για τις Ανώνυμες Επιχειρήσεις) Πιστοποιητικό ισχύουσας Νόμιμης Εκπροσώπησης από ΓΕΜΗ.
- 04.18. Σύμβαση Δανείου / Σύμβαση Εκχώρησης: Σύμβαση εκχώρησης επιχορήγησης και στοιχεία εκταμίευσης, εφόσον εκχωρήθηκε η Δημόσια Χρηματοδότηση.
- 01.01. Άδεια Λειτουργίας σε Ισχύ ή οποιοδήποτε σχετικό έγγραφο σύμφωνα με τα οριζόμενα στην πρόσκληση: Αδειοδοτικό έγγραφο, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία και την ενισχυόμενη, στο πλαίσιο της υλοποιηθείσας επένδυσης δραστηριότητα (π.χ. άδεια λειτουργίας, Υπεύθυνη δήλωση έναρξης λειτουργίας απαλλακτικό άδειας λειτουργίας, γνωστοποίηση έναρξης λειτουργίας κλπ.), εφόσον δεν είχε υποβληθεί στην Αίτηση Χρηματοδότησης.
- 02.03. Ιδιοκτησιακό Καθεστώς τόπου υλοποίησης της επένδυσης: Αντίγραφο τίτλου ιδιοκτησίας και μεταγραφή αυτού στο υποθηκοφυλακείο/κτηματολόγιο. Σε περίπτωση που η επιχείρηση λειτουργεί σε μη ιδιόκτητο χώρο τότε πρέπει να προσκομιστεί μισθωτήριο συμβόλαιο ή σύσταση επικαρπίας ή η παραχώρηση χρήσης.
- 05.01. Δικαιολογητικά Τήρησης όρων Δημοσιότητας: Φωτογραφία της αναρτημένης αφίσας σε μέγεθος Α3, β) Εκτυπώσεις της ιστοσελίδας/ιστότοπου κοινωνικής δικτύωσης της επιχείρησης (εφόσον υπάρχουν) από τις οποίες θα προκύπτει συμμόρφωση με τις υποχρεώσεις δημοσιότητας στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Χ: ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ (υποβάλλεται μόνο στο πρώτο Αίτημα Ενδιάμεσης Επαλήθευσης).
- 04.12. Κινήσεις λογαριασμών (Extrait): Αναλυτική Κίνηση του λογαριασμού (extrait).
- 04.13. Λογιστικές Καταχωρήσεις: Λογιστικές εγγραφές ανάλογα με τον τύπο τήρησης βιβλίων της κάθε επιχείρησης με σφραγίδα και υπογραφή του νόμιμου εκπροσώπου ή/και του λογιστή της επιχείρησης:

Για Γ' κατηγορίας βιβλία: Εγγραφές στο γενικό ημερολόγιο καταχώρησης και εξόφλησης των παραστατικών δαπανών και μισθοδοσίας (καθαρών αποδοχών, ασφαλιστικών εισφορών και ΦΜΥ). Ημερολογιακές εγγραφές παραστατικών τιμολόγησης και εξόφλησης των δαπανών. Αναλυτικό καθολικό (καρτέλα) προμηθευτή (λογαριασμός 50) για τα έτη που διενεργήθηκαν και εξοφλήθηκαν οι δαπάνες.

Για Β' κατηγορίας βιβλία: Εκτύπωση του βιβλίου εσόδων - εξόδων για τους μήνες που διενεργήθηκαν οι δαπάνες.

- 04.14. Μητρώο παγίων: Αντίγραφο του μητρώου παγίων της επιχείρησης με σφραγίδα και υπογραφή του Νομίμου εκπροσώπου ή/και του λογιστή της επιχείρησης Υποβάλλεται μόνο στα Αιτήματα Ενδιάμεσης Επαλήθευσης που υπάρχουν μεταβολές.
- 01.08. Λοιπά Απαιτούμενα Συνοδευτικά Έγγραφα: Έκθεση πεπραγμένων (παραδοτέο) αναφορικά με την πρόοδο υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου με αναφορά στις επιμέρους εργασίες των φυσικών προσώπων που χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο της πράξης.
- 02.06. Στοιχεία Πραγματικών Δικαιούχων: Ισχύει για τις υποσύσταση επιχειρήσεις που είναι υπόχρεες εγγραφής στο Κεντρικό Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων του άρθρου 20 του Ν.4557/18. Αποδεικτικό Καταχώρισης στο Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων και σχετική εκτύπωση των στοιχείων και πληροφοριών από το εν λόγω Μητρώο, στην οποία δηλώνονται τα στοιχεία των πραγματικών δικαιούχων του δικαιούχου (κατ' ελάχιστον, όνομα, επώνυμο και αριθμός μητρώου ΦΠΑ ή ΑΦΜ. Υποβάλλεται στο 1^ο Αίτημα Πιστοποίησης.
- 01.08. Λοιπά Απαιτούμενα Συνοδευτικά Έγγραφα: Τυχόν έγγραφο/α που επιβάλλονται να προσκομισθούν σύμφωνα με τους ειδικούς όρους της απόφασης ένταξης.

Κατηγορία Δαπάνης: 01. Δαπάνες Προσωπικού

Επιλεξιμότητα εργαζόμενου (υποβάλλεται μόνο στο πρώτο Αίτημα Ενδιάμεσης Επαλήθευσης μετά την πρόσληψη του ωφελούμενου)

- 09.03. Υπεύθυνη Δήλωση για την Καταβολή Ενίσχυσης: Υπεύθυνη Δήλωση του ωφελούμενου σύμφωνα με το ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI: ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΑ ΥΠΕΥΘΥΝΩΝ ΔΗΛΩΣΕΩΝ / ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ Δ.
- 04.01. Δικαιολογητικά Τεκμηρίωσης για Δαπάνες προσωπικού: Αντίγραφο δελτίου ταυτοποίησης (π.χ. αστυνομική ταυτότητα, διαβατήριο, άδεια διαμονής και εργασίας κλπ) από το οποίο να προκύπτει ότι είναι Έλληνας πολίτης ή πολίτης άλλου κράτους μέλους της Ε.Ε. ή είναι ομογενής/πολίτης τρίτων χωρών που έχει δικαίωμα διαμονής και απασχόλησης στη χώρα μας.

Επιλεξιμότητα δαπανών προσωπικού με σχέση εξαρτημένης εργασίας

- 04.01. Δικαιολογητικά Τεκμηρίωσης για Δαπάνες προσωπικού: Έντυπο Ε3 ΠΣ ΕΡΓΑΝΗ - Αναγγελία νέας πρόσληψης (υποβάλλεται μόνο στο πρώτο Αίτημα Ενδιάμεσης Επαλήθευσης μετά την πρόσληψη του ωφελούμενου).
- 04.01. Δικαιολογητικά Τεκμηρίωσης για Δαπάνες προσωπικού: Έντυπο Ε4 ΠΣ ΕΡΓΑΝΗ - (ετήσιος πίνακας και συμπληρωματικοί πίνακες) της επιχείρησης (για την έδρα και τυχόν υποκαταστήματα) για το διάστημα επιχορήγησης.
- 04.01. Δικαιολογητικά Τεκμηρίωσης για Δαπάνες προσωπικού: Μηνιαίες συγκεντρωτικές μισθοδοτικές καταστάσεις (με σφραγίδα και υπογραφή από το νόμιμο εκπρόσωπο ή/και τον λογιστή της επιχείρησης), για το διάστημα κατά το οποίο επιδοτείται η θέση απασχόλησης, από τις οποίες θα προκύπτουν οι μικτές αποδοχές, οι ασφαλιστικές και φορολογικές κρατήσεις, οι λοιπές κρατήσεις, το καθαρό πληρωτέο ποσό και οι μέρες εργασίας/ασφάλισης.

- 04.19. Δικαιολογητικά Τεκμηρίωσης Οικονομικού Αντικείμενου: Παραστατικά πληρωμής καθαρών αποδοχών της μισθοδοσίας σε τραπεζικό λογαριασμό του εργαζομένου.
- 04.19. Δικαιολογητικά Τεκμηρίωσης Οικονομικού Αντικείμενου: Αναλυτικές Περιοδικές Δηλώσεις (ΑΠΔ), συνοδευόμενες από το αποδεικτικό υποβολής, για το επιδοτούμενο διάστημα και αποδεικτικά εξόφλησης ασφαλιστικών εισφορών εργαζομένου και εργοδότη.
Για την τεκμηρίωση της εξόφλησης των ασφαλιστικών εισφορών προσκομίζεται Κίνηση Τρεχουσών Εισφορών από την ηλεκτρονική πλατφόρμα του ΕΦΚΑ και ασφαλιστική ενημερότητα περί εκκαθαρισμένων απαιτήσεων σε ισχύ κατά την υποβολή του αιτήματος Επαλήθευσης. Σε περίπτωση που η επιχείρηση έχει ρυθμίσει τις ασφαλιστικές οφειλές της για το επιδοτούμενο διάστημα και η ρύθμιση δεν έχει ολοκληρωθεί, θα πρέπει να υποβληθούν επιπλέον δικαιολογητικά από τα οποία θα προκύπτει ότι η ρύθμιση εξυπηρετείται κανονικά (π.χ. Εκτύπωση ηλεκτρονικής καρτέλας οφειλέτη με ανάλυση χρεώσεων από την ηλεκτρονική πλατφόρμα του ΕΦΚΑ, όπου εμφανίζεται η ανάλυση των οφειλών και των πληρωμένων δόσεων για το επιχορηγούμενο διάστημα της θέσης απασχόλησης.
- 04.19. Δικαιολογητικά Τεκμηρίωσης Οικονομικού Αντικείμενου: Εφόσον η επιχορηγούμενη θέση εργασίας επιβαρύνεται με ΦΜΥ, εκτύπωση μηνιαίου φορολογικού λογαριασμού από την ηλεκτρονική πλατφόρμα www.myaede.gr για την αιτούμενη περίοδο και αποδεικτικά εξόφλησης ΦΜΥ. Για την τεκμηρίωση της εξόφλησης ΦΜΥ προσκομίζεται φορολογική ενημερότητα για κάθε νόμιμη χρήση σε ισχύ κατά την υποβολή του αιτήματος Επαλήθευσης. Σε περίπτωση που η επιχείρηση έχει ρυθμίσει τις φορολογικές οφειλές της για το επιδοτούμενο διάστημα και η ρύθμιση δεν έχει ολοκληρωθεί, θα πρέπει να υποβληθούν επιπλέον δικαιολογητικά από τα οποία θα προκύπτει ότι η ρύθμιση εξυπηρετείται κανονικά (π.χ. Εκτύπωση καρτέλας (printscreen) «Στοιχείων ρύθμισης και πληρωμών» από το my AADE).

Προσωπικό με σύμβαση μίσθωσης έργου

- 04.01. Δικαιολογητικά Τεκμηρίωσης για Δαπάνες προσωπικού: Σύμβαση μίσθωσης έργου, σε συνέχεια ανοικτής διαδικασίας σύμφωνα με την παρ. 7α του άρθρου 15 της ΥΑΕΚΕΔ.
(α) Στη σύμβαση προσδιορίζεται το συγκεκριμένο έργο που θα εκτελεστεί προσδιοριζόμενο σε σχέση με την συγχρηματοδοτούμενη πράξη, ο χρόνος εκτέλεσης και παράδοσης του, το συνολικό ποσό της αμοιβής του αντισυμβαλλόμενου φυσικού προσώπου, ο τόπος εκτέλεσης του έργου, καθώς και ότι το έργο συνδέεται αποκλειστικά με τις ανάγκες της συγχρηματοδοτούμενης πράξης για την οποία συνάπτεται.
(β) Το φυσικό πρόσωπο εργάζεται κάτω από τις οδηγίες του Δικαιούχου στις εγκαταστάσεις του Δικαιούχου, ή/ και στον τόπο εκτέλεσης του έργου, αν είναι διαφορετικός. Η διάρκεια της σύμβασης δύναται να συμπίπτει ή να είναι μικρότερη από τη διάρκεια της συγχρηματοδοτούμενης πράξης.
(γ) Το αποτέλεσμα της εργασίας ανήκει στον Δικαιούχο.
(δ) Η αμοιβή του φυσικού προσώπου, καθορίζεται με βάση τις χρονικές απαιτήσεις για την ολοκλήρωση του παρεχόμενου έργου και δεν είναι σημαντικά διαφορετική από αυτή που έχει ο Δικαιούχος για το προσωπικό του το οποίο εκτελεί παρόμοια καθήκοντα ή αν δεν έχει τέτοιο προσωπικό, από αυτή που απαντάται στην αγορά για παρόμοια απασχόληση, προσόντα και εμπειρία. Η αμοιβή του φυσικού προσώπου πρέπει να συνδέεται άρρηκτα με τα στάδια υλοποίησης του έργου του. Ρήτρα καταβολής της αμοιβής τμηματικά κατά μήνα ή άλλο χρονικό όριο χωρίς συνάρτηση με την πρόοδο του έργου είναι μη επιλέξιμη.

(ε) το χρονοδιάγραμμα, με αναφορά σε τυχόν ενδιάμεσους χρόνους των επί μέρους παραδοτέων, ο τρόπος παραλαβής και εξόφλησης (τμηματικής ή εν όλω) της σύμβασης σε συνάρτηση με το ή τα παραδοτέα ή και στάδια της σύμβασης.

(στ) Το αντικείμενο της σύμβασης δεν καλύπτει πάγιες και διαρκείς ανάγκες του Δικαιούχου. Απασχόληση του φυσικού προσώπου σε αντικείμενο άσχετο με εκείνο που περιγράφεται στη σύμβαση καθιστά τις δαπάνες της σύμβασης μη επιλέξιμες στο σύνολό τους.

- **04.01. Δικαιολογητικά Τεκμηρίωσης για Δαπάνες προσωπικού:** Στην περίπτωση που το φυσικό πρόσωπο απασχολείται σε μία ή περισσότερες συγχρηματοδοτούμενες πράξεις, μηνιαία συνολικά απολογιστικά φύλλα χρονοχρέωσης (global timesheets), στα οποία θα αποτυπώνονται σε επίπεδο φυσικού προσώπου οι πραγματικές ώρες απασχόλησής του ανά ημέρα στην κάθε πράξη. Τα απολογιστικά φύλλα χρονοχρέωσης είναι υπογεγραμμένα από τον απασχολούμενο και τον υπεύθυνο της διοίκησης του Δικαιούχου. Άδεια του αρμόδιου κατά περίπτωση οργάνου, για τις περιπτώσεις προσωπικού του δημόσιου και ευρύτερου δημόσιου τομέα, όπου απαιτείται.
- **04.01. Δικαιολογητικά Τεκμηρίωσης για Δαπάνες προσωπικού:** Βεβαίωση παραλαβής του έργου στην αντίστοιχη περίοδο.
- **04.19. Δικαιολογητικά Τεκμηρίωσης Οικονομικού Αντικειμένου:** Τα σχετικά παραστατικά δαπανών (τιμολόγια ή λογιστικά έγγραφα ισοδύναμης αποδεικτικής ισχύος) και οι αντίστοιχες εξοφλήσεις, σύμφωνα με την ισχύουσα εθνική νομοθεσία.
- **08.03. Αποδεικτικό Φορολογικής Ενημερότητας:** Φορολογική ενημερότητα του Δικαιούχου με ημερομηνία έκδοσης το μήνα υποβολής του αιτήματος επαλήθευσης για είσπραξη χρημάτων από φορείς της Κεντρικής Διοίκησης (πραγματικό κόστος), εφόσον ο Δικαιούχος δεν υπόκειται σε ρύθμιση.
- **08.02. Αποδεικτικό Ασφαλιστικής Ενημερότητας:** Ασφαλιστική ενημερότητα του Δικαιούχου με ημερομηνία έκδοσης το μήνα υποβολής του αιτήματος επαλήθευσης για είσπραξη εκκαθαρισμένων απαιτήσεων από το Δημόσιο (πραγματικό κόστος), εφόσον ο Δικαιούχος δεν υπόκειται σε ρύθμιση.

Κατηγορία Δαπάνης: 02. Δαπάνες Εξοπλισμού, Μεταφορικών Μέσων & Οργάνων

- **12.01. Δικαιολογητικά Παραστατικών:** Παραστατικά τιμολόγησης (σε περίπτωση προμηθευτή εξωτερικού Invoice & Proforma invoice) και, εφόσον απαιτείται, παραστατικά στοιχεία διακίνησης και εγκατάστασης και λοιπά σχετικά παραστατικά (Δελτία αποστολής, CMR, Packing List, Bill of Lading, Documento di Trasporto, παραστατικά εκτελωνισμού και οποιοδήποτε άλλο παραστατικό μεταφοράς απαιτείται κατά περίπτωση, ανάλογα με τον τόπο προέλευσης και τον τρόπο μεταφοράς).
- **04.02. Δικαιολογητικά Τεκμηρίωσης για Δαπάνες Εξοπλισμού, Μεταφορικών Μέσων & Οργάνων:** Απαλλακτικό ΦΠΑ για τις περιπτώσεις απαλλαγής.
- **04.19. Δικαιολογητικά Τεκμηρίωσης Οικονομικού Αντικειμένου:** Παραστατικά εξόφλησης.
- **04.15. Βεβαιώσεις Καινούργιου:** Βεβαίωση προμηθευτή για το καινούργιο, αμεταχειριστο και περί μη παρακράτησης κυριότητας του εξοπλισμού που περιλαμβάνεται στα παραστατικά της επένδυσης. Στην βεβαίωση θα πρέπει να γίνεται αναλυτική αναφορά στον εξοπλισμό και να αναγράφονται τα Serial Number, όπου αυτά υφίστανται και δεν αναγράφονται στα παραστατικά τιμολόγησης. Επίσης θα πρέπει να φέρει σφραγίδα και υπογραφή του προμηθευτή.
- **04.02. Δικαιολογητικά Τεκμηρίωσης για Δαπάνες Εξοπλισμού, Μεταφορικών Μέσων & Οργάνων:** Αντίγραφο πιστοποιητικού CE (Ευρωπαϊκής Ένωσης) ή δήλωση συμμόρφωσης για τον ηλεκτρομηχανολογικό εξοπλισμό.

- 04.02. Δικαιολογητικά Τεκμηρίωσης για Δαπάνες Εξοπλισμού, Μεταφορικών Μέσων & Οργάνων: Αντίγραφα συμφωνητικών και η υποβεβλημένη κατάσταση συμφωνητικών παραγράφου 16 άρθρου 8 Ν.1882/1990 σύμφωνα με τη κείμενη νομοθεσία, εφόσον αυτά συντάχθηκαν.
- 04.16. Συμβάσεις Χρηματοδοτικής Μίσθωσης: Αντίγραφο σύμβασης χρηματοδοτικής μίσθωσης αυτοκινήτου.

Κατηγορία Δαπάνης: 03. Δαπάνες για Κτήρια, Γήπεδα, Εγκαταστάσεις & Περιβάλλοντα Χώρο

- 12.01. Δικαιολογητικά Παραστατικών: Παραστατικά τιμολόγησης και, εφόσον απαιτείται, αποδεικτικά στοιχεία διακίνησης, και λοιπά σχετικά παραστατικά. Στα παραστατικά θα πρέπει να περιγράφεται αναλυτικά η προμήθεια υλικών ή η εκτέλεση των εργασιών και τα επί μέρους κόστη. Σε αντίθετη περίπτωση θα πρέπει να συνοδεύονται από ανάλυση κόστους εργασιών του προμηθευτή.
- 04.19. Δικαιολογητικά Τεκμηρίωσης Οικονομικού Αντικείμενου: Παραστατικά εξόφλησης.
- 04.19. Δικαιολογητικά Τεκμηρίωσης για Δαπάνες για Κτήρια, Γήπεδα, Εγκαταστάσεις & Περιβάλλοντα Χώρο: Άδεια δόμησης ή έγκριση εργασιών μικρής κλίμακας ή όποια άλλη μορφή έγκρισης εργασιών απαιτείται από τις πολεοδομικές διατάξεις ή ηλεκτρονική βεβαίωση αρμόδιου μηχανικού ότι δεν απαιτείται κάποιου είδους έγκριση. Επιπλέον, τακτοποίηση / νομιμοποίηση χώρου σε ισχύ, εφόσον συντρέχει τέτοια περίπτωση.
- 04.19. Δικαιολογητικά Τεκμηρίωσης για Δαπάνες για Κτήρια, Γήπεδα, Εγκαταστάσεις & Περιβάλλοντα Χώρο: Τα εγκεκριμένα από την Πολεοδομία σχέδια (τοπογραφικό διάγραμμα, διάγραμμα κάλυψης/δόμησης, κατόψεις, τομές, όψεις) όπου απαιτούνται. Κατά την ενδιάμεση επαλήθευση δύναται να υποβληθούν τα σχέδια που συνοδεύουν την αίτηση έκδοσης πολεοδομικής άδειας, όπου απαιτείται.
- 04.19. Δικαιολογητικά Τεκμηρίωσης για Δαπάνες για Κτήρια, Γήπεδα, Εγκαταστάσεις & Περιβάλλοντα Χώρο: Αντίγραφα συμφωνητικών και η υποβεβλημένη κατάσταση συμφωνητικών παραγράφου 16 άρθρου 8 Ν.1882/1990 σύμφωνα με τη κείμενη νομοθεσία, εφόσον αυτά συντάχθηκαν.
- 04.19. Δικαιολογητικά Τεκμηρίωσης για Δαπάνες για Κτήρια, Γήπεδα, Εγκαταστάσεις & Περιβάλλοντα Χώρο: Τεχνική έκθεση με περιγραφή των εργασιών που πραγματοποιήθηκαν, συνοδευόμενη από αναλυτικές επιμετρήσεις και υπογεγραμμένη από αρμόδιο μηχανικό. Στην έκθεση θα πρέπει να πραγματοποιείται και αναφορά στον τρόπο διασφάλισης της προσβασιμότητας των ΑμεΑ, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην αντίστοιχη εθνική νομοθεσία (Ν.4067/2012 ως ισχύει - άρθρα 26 και 27, σχετικές Υπουργικές Αποφάσεις και ερμηνευτικές εγκύκλιοι ΥΠΕΚΑ κλπ.).

Κατηγορία Δαπάνης: 04. Δαπάνες για Παροχή Υπηρεσιών

- 12.01. Δικαιολογητικά Παραστατικών: Παραστατικά τιμολόγησης, στα οποία θα πρέπει να περιγράφονται οι υπηρεσίες που παρασχέθηκαν (σε περίπτωση παρόχου εξωτερικού Invoice & Proforma invoice). Σε περίπτωση που οι υπηρεσίες δεν περιγράφονται θα πρέπει να συνοδεύονται από ανάλυση εργασιών του παρόχου).
- 04.19. Δικαιολογητικά Τεκμηρίωσης Οικονομικού Αντικείμενου: Παραστατικά εξόφλησης.
- 04.04. Δικαιολογητικά Τεκμηρίωσης για Δαπάνες για Παροχή Υπηρεσιών: Αντίγραφα συμφωνητικών και η υποβεβλημένη κατάσταση συμφωνητικών παραγράφου 16 άρθρου 8 Ν.1882/1990 σύμφωνα με τη κείμενη νομοθεσία, εφόσον αυτά συντάχθηκαν.

- 04.04. Δικαιολογητικά Τεκμηρίωσης για Δαπάνες για Παροχή Υπηρεσιών: Σε περιπτώσεις λογισμικού υπό καθεστώς υπηρεσίας, εκτύπωση από το λογαριασμό του χρήστη από την οποία θα προκύπτει ο χρήστης του λογισμικού, η ημερομηνία ενεργοποίησης της υπηρεσίας και η διάρκεια παραχώρησης της άδεια χρήσης. Σε περιπτώσεις εξοπλισμού υπό καθεστώς υπηρεσίας, εκτύπωση από το διαχειριστή της υπηρεσίας από την οποία θα προκύπτει ο χρήστης και το είδος της υπηρεσίας, καθώς και η ημερομηνία ενεργοποίησης της.
- 04.04. Δικαιολογητικά Τεκμηρίωσης για Δαπάνες για Παροχή Υπηρεσιών: Αντίγραφα μελετών, ερευνών, εγχειριδίων, αποτελεσμάτων δοκιμών κλπ. ανάλογα και με τη φύση της υπηρεσίας (π.χ. μελέτες διαχειριστικών συστημάτων, μελέτες ανάπτυξης προϊόντων/υπηρεσιών, μελέτες σχεδιασμού συσκευασίας – ετικέτας – εταιρικής ταυτότητας κλπ).
- 04.04. Δικαιολογητικά Τεκμηρίωσης για Δαπάνες για Παροχή Υπηρεσιών: Για δαπάνες πιστοποίησης/κατοχύρωσης: Αντίγραφο πιστοποιητικού από διαπιστευμένο φορέα.

Κατηγορία Δαπάνης: 05. Λειτουργικές Δαπάνες

- 04.19. Δικαιολογητικά Τεκμηρίωσης Οικονομικού Αντικείμενου: Παραστατικά εξόφλησης.
- 04.05. Δικαιολογητικά Τεκμηρίωσης για Λειτουργικές Δαπάνες: Απόδειξη υποβολής Δήλωσης πληροφοριακών στοιχείων μισθώσεων στο TaxisNet.
- 04.05. Δικαιολογητικά Τεκμηρίωσης για Λειτουργικές Δαπάνες: Σύμβαση/αποδεικτικά φιλοξενίας επιχείρησης σε οργανωμένους χώρους φιλοξενίας επιχειρήσεων.
- 04.05. Δικαιολογητικά Τεκμηρίωσης για Λειτουργικές Δαπάνες: υπεύθυνη δήλωση του δικαιούχου περί μη συζυγικής ή συγγενικής σχέσης α ή β βαθμού με τον ιδιοκτήτη.

Κατηγορία Δαπάνης: 06. Δαπάνες Λογισμικού

- 12.01. Δικαιολογητικά Παραστατικών: Παραστατικά τιμολόγησης (σε περίπτωση προμηθευτή εξωτερικού Invoice & Proforma invoice).
- 04.19. Δικαιολογητικά Τεκμηρίωσης Οικονομικού Αντικείμενου: Παραστατικά εξόφλησης.
- 04.06. Δικαιολογητικά Τεκμηρίωσης για Δαπάνες Λογισμικού: Αντίγραφα συμφωνητικών και η υποβεβλημένη κατάσταση συμφωνητικών παραγράφου 16 άρθρου 8 Ν.1882/1990 σύμφωνα με τη κείμενη νομοθεσία, εφόσον αυτά συντάχθηκαν.
- 04.06. Δικαιολογητικά Τεκμηρίωσης για Δαπάνες Λογισμικού: Άδειες χρήσης λογισμικού/εφαρμογών ή οι αντίστοιχες βεβαιώσεις των κατασκευαστών για την άδεια χρήσης με αναφορά στη διάρκεια χρήσης του λογισμικού και τον αριθμό των χρηστών.
- 04.06. Δικαιολογητικά Τεκμηρίωσης για Δαπάνες Λογισμικού: Εκτυπώσεις (printscreen) από τη χρήση του λογισμικού.
- 04.06. Δικαιολογητικά Τεκμηρίωσης για Δαπάνες Λογισμικού: Σε περίπτωση λογισμικού/εφαρμογών που απευθύνεται σε πελατειακό κοινό, δικαιολογητικά από τα οποία τεκμηριώνεται η λήψη μέριμνας για την εξυπηρέτηση των αναγκών ατόμων με αναπηρία.
- 04.06. Δικαιολογητικά Τεκμηρίωσης για Δαπάνες Λογισμικού: Για δαπάνες εγκατάστασης/ παραμετροποίησης /εκπαίδευσης λογισμικού: α) Τεχνική έκθεση με αναφορά στις εργασίες εγκατάστασης, παραμετροποίησης με αναφορά στο κόστος αυτών, β) Φύλλα εκπαίδευσης ή/και σχετική βεβαίωση του προμηθευτή
- 04.06. Δικαιολογητικά Τεκμηρίωσης για Δαπάνες Λογισμικού: Σε περίπτωση ιδιοκατασκευής (custom made) λογισμικού: Ανάλυση κόστους και τεχνική έκθεση με τις λειτουργίες της εφαρμογής καθώς και Αντίγραφο συμφωνητικού και η υποβεβλημένη κατάσταση συμφωνητικών παραγράφου 16 άρθρου 8 Ν.1882/1990.

Κατηγορία Δαπάνης: 07. Δαπάνες Προβολής, Προώθησης & Δικτύωσης

- 12.01. Δικαιολογητικά Παραστατικών: Παραστατικά τιμολόγησης (σε περίπτωση προμηθευτή εξωτερικού Invoice & Proforma invoice).
- 04.19. Δικαιολογητικά Τεκμηρίωσης Οικονομικού Αντικείμενου: Παραστατικά εξόφλησης.
- 04.07. Δικαιολογητικά Τεκμηρίωσης για Δαπάνες Προβολής, Προώθησης & Δικτύωσης: Αντίγραφα συμφωνητικών και η υποβληθείσα κατάσταση συμφωνητικών παραγράφου 16 άρθρου 8 Ν.1882/1990 σύμφωνα με τη κείμενη νομοθεσία, εφόσον αυτά συντάχθηκαν.
- 04.07. Δικαιολογητικά Τεκμηρίωσης για Δαπάνες Προβολής, Προώθησης & Δικτύωσης: Φωτογραφίες μακετών / υποδειγμάτων (για δαπάνες ανάπτυξης προϊόντων/υπηρεσιών και σχεδιασμού, brand).
- 04.07. Δικαιολογητικά Τεκμηρίωσης για Δαπάνες Προβολής, Προώθησης & Δικτύωσης: Για τη δαπάνη Συμμετοχής ΜΜΕ σε εμπορικές εκθέσεις: Αποδεικτικά συμμετοχής στην έκθεση (πχ κατάλογος εκθετών, σχετικό φωτογραφικό υλικό κλπ) ή/και βεβαίωση συμμετοχής από τον διοργανωτή της έκθεσης κλπ), τυχόν αποδεικτικά μεταφοράς (αποστολής/επιστροφής) εκθεμάτων και φωτογραφίες με την παρουσία της επιχείρησης στην έκθεση.
- 04.07. Δικαιολογητικά Τεκμηρίωσης για Δαπάνες Προβολής, Προώθησης & Δικτύωσης: Για δαπάνες δημοσιότητας: α) Αποδεικτικά των διαφημιστικών καταχωρήσεων κατά τη διάρκεια υλοποίησης της δαπάνης β) Ανάλυση καμπάνιας προβολής (google ads), από την οποία θα προκύπτει το χρονικό διάστημα και το αντικείμενο της προβολής, οι λέξεις κλειδιά που χρησιμοποιήθηκαν, καθώς και το συνολικό κόστος της κάθε διαφήμισης.
- 04.07. Δικαιολογητικά Τεκμηρίωσης για Δαπάνες Προβολής, Προώθησης & Δικτύωσης: Για τη δαπάνη αναβάθμισης ή δημιουργία νέας ιστοσελίδας- Βεβαίωση του κατασκευαστή της ιστοσελίδας, με αναφορά στην ηλεκτρονική διεύθυνση της ιστοσελίδας, ότι για την κατασκευή της λήφθηκε υπόψη το διεθνές πρότυπο Web Content Accessibility Guidelines (WCAG), έκδοση 2.0 σε επίπεδο AA και έγινε έλεγχος τήρησης του περιεχομένου της σύμφωνα με τα εργαλεία του W3C, που θα συνοδεύεται από εκτυπώσεις (Αναφορές) με θετικά αποτελέσματα περί τήρησης προδιαγραφών ΑΜΕΑ, από τα εργαλεία ελέγχου όπως αυτά περιγράφονται από τον οργανισμό W3C (<http://www.w3.org/WAI/eval/preliminary.html>) τα οποία αφορούν ελέγχους σχετικά με HTML & WCAG 2.0 AA.
- 04.07. Δικαιολογητικά Τεκμηρίωσης για Δαπάνες Προβολής, Προώθησης & Δικτύωσης: Για τη δαπάνη αναβάθμισης ιστοσελίδας: Τεχνική έκθεση με αναφορά στις ενέργειες/ λειτουργικότητες που προστέθηκαν στην ιστοσελίδα.

Κατηγορία Δαπάνης: 08. Δαπάνες Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας

- 12.01. Δικαιολογητικά Παραστατικών: Παραστατικά τιμολόγησης (σε περίπτωση προμηθευτή εξωτερικού Invoice & Proforma invoice).
- 04.19. Δικαιολογητικά Τεκμηρίωσης Οικονομικού Αντικείμενου: Παραστατικά εξόφλησης.
- 04.06. Δικαιολογητικά Τεκμηρίωσης για Δαπάνες Λογισμικού: Αντίγραφα συμφωνητικών και η υποβληθείσα κατάσταση συμφωνητικών παραγράφου 16 άρθρου 8 Ν.1882/1990 σύμφωνα με τη κείμενη νομοθεσία, εφόσον αυτά συντάχθηκαν.
- 04.08. Δικαιολογητικά Τεκμηρίωσης για Δαπάνες Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας: Αποδεικτικά απόκτησης των διπλωμάτων.

Γενικοί όροι και επισημάνσεις που αφορούν στις προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούνται προκειμένου να είναι δυνατή η επιβεβαίωση της εξόφλησης των υποβαλλόμενων δαπανών.

- Το σύνολο των δαπανών του έργου θα πρέπει να έχει πραγματοποιηθεί κατά τη διάρκεια του χρονικού πλαισίου, που προσδιορίζεται στην εγκριτική απόφαση.

- Για όλα τα είδη των πραγματοποιούμενων δαπανών, η υλοποίηση του φυσικού αντικειμένου επιβεβαιώνεται από τις καταγεγραμμένες περιγραφές και ποσότητες στα αντίστοιχα παραστατικά. Για το λόγο αυτό, κατά την έκδοση των παραστατικών θα πρέπει να αναγράφονται αναλυτικά τα επιμέρους στοιχεία του φυσικού αντικειμένου και οι ποσότητες (ή η διάρκεια των υπηρεσιών) που τιμολογούνται και να είναι σε συμφωνία με τον τρόπο παρουσίασης του φυσικού αντικειμένου στην εγκριτική απόφαση. Επιπλέον, σε όλα τα παραστατικά θα πρέπει να αναφέρεται η επωνυμία και το ΑΦΜ του προμηθευτή, ενώ θα πρέπει να είναι εμφανείς ή να μπορούν να εξαχθούν σαφώς οι καθαρές αξίες χωρίς ΦΠΑ.
- Ο εξοπλισμός πρέπει, μέχρι την ολοκλήρωση της επένδυσης, να βρίσκεται εγκατεστημένος και σε πλήρη λειτουργία και να συμβαδίζει με τα αναγραφόμενα στα αντίστοιχα παραστατικά και στην αντίστοιχη βεβαίωση του προμηθευτή για το καινούργιο, αμεταχείριστο και περί μη παρακράτησης της κυριότητας. Επίσης, να συνάδει με το δηλούμενο προς ενίσχυση ΚΑΔ κατά την ολοκλήρωση της επένδυσης.
- Για τις περιπτώσεις εξοπλισμού, να αναγράφονται στα παραστατικά ή στα συνοδευτικά αυτών έγγραφα οι αντίστοιχοι κωδικοί αριθμοί σειράς (Serial Number). Δεν απαιτείται η αναγραφή Serial Number σε είδη λοιπού εξοπλισμού υποστήριξης για την παροχή της υπηρεσίας.
- Τα ιδιωτικά συμφωνητικά, εφόσον απαιτούνται θα πρέπει να:
  - α) έχουν υποβληθεί σε κατάσταση συμφωνητικών παραγράφου 16 άρθρου 8 Ν.1882/1990
  - β) είναι εξοφλημένα στο σύνολο τους για τις αιτηθείσες δαπάνες, ανεξαρτήτως του ισχύοντος εγκεκριμένου ποσού για αυτές. Σε περιπτώσεις κατά τις οποίες το ποσό που θα υποβληθεί για τις αιτηθείσες δαπάνες είναι μικρότερο ή μεγαλύτερο από το αναφερόμενο στο ιδιωτικό συμφωνητικό και δεν υπάρχει άλλη απαίτηση από τα δύο μέρη, τότε θα προσκομίζεται λύση του συμφωνητικού ή Υ.Δ και από τα δύο συμβαλλόμενα μέρη, στις οποίες θα αναγράφεται ότι δεν υπάρχει άλλη οικονομική ή οποιασδήποτε μορφής απαίτηση για τις εν λόγω δαπάνες.
- Για τον υπολογισμό των ΕΜΕ και τον έλεγχο η ΔΑ/ΕΦΕΠΑΕ δύναται να λαμβάνει και να κάνει χρήση δεδομένων που αφορούν σε απασχόληση εργαζομένων από το πληροφοριακό σύστημα του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων «ΕΡΓΑΝΗ».
- Οι Δικαιούχοι θα πρέπει να τηρούν τα στοιχεία του οικονομικού αντικειμένου κατά τέτοιο τρόπο, ώστε να διασφαλίζεται η επαρκής διαδρομή ελέγχου (να είναι σαφής και διαχωρίσιμη κάθε δαπάνη μέχρι επιπέδου Κατηγορίας Δαπανών για κάθε παραστατικό που εκδίδεται από πλευράς προμηθευτών).
- Οι δαπάνες του έργου είναι επιλέξιμες εφόσον, μεταξύ άλλων, συμμορφώνονται προς τις απαιτήσεις της εφαρμοστέας φορολογικής και εργατικής νομοθεσίας.
- Τα στοιχεία που θα πρέπει να τηρούνται από τους Δικαιούχους των πράξεων συνοδεύονται υποχρεωτικά από τα προβλεπόμενα από την ισχύουσα κάθε φορά ελληνική φορολογική νομοθεσία, φορολογικά και λογιστικά έγγραφα κατά περίπτωση (π.χ. καρτέλες προμηθευτών, εξοφλητικές αποδείξεις όπου απαιτείται, extrait, ΤΠΥ, παραστατικά τιμολόγηση ή/και διακίνησης, παραστατικά μεταφοράς από εξωτερικό, κλπ.) για την τεκμηρίωση της ορθής υλοποίησης του οικονομικού αντικειμένου.
- Απαραίτητα παραστατικά θεωρούνται τα εξοφλημένα τιμολόγια πώλησης, παροχής υπηρεσιών και λοιπά παραστατικά τιμολόγησης του προμηθευτή προς τον δικαιούχο. Σε περίπτωση προκαταβολών σε προμηθευτές θα πρέπει να υποβάλλονται αποδεικτικά στοιχεία καταβολής των προκαταβολών.
- Είναι δυνατή η πιστοποίηση δαπανών κατά την Ενδιάμεση Επαλήθευση με τη μορφή προκαταβολών προς τους προμηθευτές, με την προϋπόθεση ότι τα παραστατικά των δαπανών

(για τα οποία έχουν δοθεί προκαταβολές) θα έχουν εξοφληθεί πλήρως κατά την ολοκλήρωση του έργου και ότι οι προκαταβολές αυτές δεν θα ξεπερνούν το 50% του εγκεκριμένου επιχορηγούμενου οικονομικού αντικειμένου. Στις περιπτώσεις αυτές, απαιτούνται έγγραφα στα οποία καταγράφονται οι όροι συναλλαγής (πχ. Προτιμολόγιο, Προσφορά, Έντυπο παραγγελίας, Ιδιωτικό Συμφωνητικό κλπ).

- Τα όργανα ελέγχου κατά την πιστοποίηση του Φυσικού και Οικονομικού Αντικειμένου μπορούν να ζητήσουν, με αιτιολόγηση της αναγκαιότητας, οποιοδήποτε στοιχείο κρίνουν απαραίτητο, για την απόδειξη της καλής εκτέλεσης του έργου και την πλήρη συμμόρφωση με τους όρους της αντίστοιχης απόφασης ένταξης.
- Ο ΕΦΕΠΑΕ έχει το δικαίωμα περικοπής δαπανών κατά την πιστοποίηση τους, αν αυτές κριθούν ότι δεν αφορούν στο έργο ή κριθούν υπερβολικές ως προς το κόστος τους.
- Οι Δικαιούχοι υποχρεούνται να διευκολύνουν το έργο των οργάνων ελέγχου, παρέχοντας κάθε δυνατό στοιχείο, πληροφορία ή διευκρίνιση υποβοηθώντας την ορθή και ακριβή ολοκλήρωση του ελέγχου και να παρίστανται κατά την επιτόπια επαλήθευση (τουλάχιστον ο Υπεύθυνος Έργου).

ΦΥΛΛΑ ΧΡΟΝΟΧΡΕΩΣΗΣ

- Η δήλωση δαπανών προσωπικού που συμμετέχει στο έργο με **σύμβαση μίσθωσης έργου**, συνοδεύεται, από μηνιαία συνολικά απολογιστικά φύλλα χρονοχρέωσης (global time sheet). Στο φύλλο χρονοχρέωσης αποτυπώνεται, σε επίπεδο φυσικού προσώπου, ο πραγματικός χρόνος απασχόλησής του ανά ημέρα στο Δικαιούχο στο πλαίσιο του παραγωγικού και του τυχόν πρόσθετου/ χρόνου απασχόλησης του (π.χ. ώρες απασχόλησης σε δραστηριότητες στο Δικαιούχο, ώρες απασχόλησης σε έργα του ΕΣΠΑ, έργα που χρηματοδοτούνται απ' ευθείας από την Ευρωπαϊκή Ένωση, λοιπά έργα, κλπ).
- Το φύλλο χρονοχρέωσης περιλαμβάνει επίσης τον ετήσιο παραγωγικό χρόνο του φυσικού προσώπου καθώς και το συνολικό χρόνο που το φυσικό πρόσωπο έχει διαθέσει σε έργα μέχρι την ημερομηνία αναφοράς του μηνιαίου συνολικού φύλλου χρονοχρέωσης, ώστε να δίνεται η δυνατότητα παρακολούθησης του μέγιστου ορίου ωρών που μπορεί το φυσικό πρόσωπο να διαθέσει σε έργα (1.720 ώρες ή συμβατικός χρόνος ή πρόσθετος χρόνος). Τα μηνιαία αναλυτικά απολογιστικά φύλλα χρονοχρέωσης υπογράφονται από τον απασχολούμενο και τον εκπρόσωπο της εταιρείας.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VIII: ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΤΗΣ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗΣ

Βάσει των διατάξεων του άρθρου 61 του Ν. 4914/2022, παρ.2 & 3 (ΦΕΚ 61/τΑ/21-03-2022) το ποσό που καταβάλλεται στους Δικαιούχους για την υλοποίηση των πράξεων που συγχρηματοδοτούνται από τα Προγράμματα και το ΣΣ ΚΑΠ, δεν υπόκειται σε παρακράτηση ή κατάσχεση στα χέρια του Δημοσίου ή τρίτων κατά παρέκκλιση κάθε άλλης αντίθετης γενικής ή ειδικής διάταξης, δεν συμψηφίζεται με βεβαιωμένα χρέη στη Φορολογική Διοίκηση και το Δημόσιο εν γένει, τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης και τα νομικά τους πρόσωπα, τα ασφαλιστικά ταμεία και τα πιστωτικά ιδρύματα και δεν εισπράττεται οποιαδήποτε άλλη ειδική επιβάρυνση ή άλλο τέλος ισοδύναμου αποτελέσματος, το οποίο θα είχε ως αποτέλεσμα τη μείωση του ποσού που οφείλεται στους Δικαιούχους.

Για την καταβολή της επιχορήγησης απαιτούνται:

- **09.03. Υπεύθυνη Δήλωση για την Καταβολή Ενίσχυσης:** υπογεγραμμένη ψηφιακά ή από το www.gov.gr από το νόμιμο εκπρόσωπο του Φορέα, στην οποία θα αναφέρονται:
  - i. ότι η δημόσια επιχορήγηση του προγράμματος δεν έχει εκχωρηθεί. Εφόσον έχει γίνει εκχώρηση υποβάλλεται υποχρεωτικώς η Σύμβαση εκχώρησης επιχορήγησης έναντι δανείου και βεβαίωση εκταμίευσης αυτού.
  - ii. ότι δεν έχουν μεταβληθεί / τροποποιηθεί τα στοιχεία της επιχείρησης σε σχέση με τα αναφερόμενα στο ΟΠΣΚΕ.
Σε περίπτωση που έχουν τροποποιηθεί τα στοιχεία της επιχείρησης τότε γίνεται σχετική αναφορά στην ΥΔ και υποβάλλονται επιπρόσθετα στοιχεία τεκμηρίωσης των τροποποιήσεων (ανάλογα με τη νομική μορφή και το είδος της τροποποίησης: Τελευταίο ισχύον καταστατικό κατατεθειμένο στην αρμόδια υπηρεσία / Πρόσφατο πρακτικό ΓΣ με σφραγίδα και υπογραφή της επιχείρησης / Απόφαση εκλογής ΔΣ κατατεθειμένο στην αρμόδια υπηρεσία / Αναλυτικό πιστοποιητικό εκπροσώπησης / τροποποίηση υποβολής δήλωσης πραγματικών δικαιούχων / Ψηφιακή βεβαίωση μητρώου επιχειρήσεων μέσω της ψηφιακής πύλης myAADE κλπ).
  - iii. ότι τα στοιχεία της εκπροσώπησης, αλλά και της εταιρικής/μετοχικής σύνθεσης της εταιρείας, δεν έχουν τροποποιηθεί και είναι σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο ΟΠΣΚΕ.
  - iv. ότι η ενίσχυση ή σσνος σημασίας που πρόκειται να λάβει η επιχείρηση, αθροιζόμενη με άλλες ενισχύσεις ή σσνος σημασίας που έχει λάβει (καθώς και οι τυχόν συνδεδεμένες με αυτήν επιχειρήσεις με τις οποίες συναποτελούν ενιαία επιχείρηση) δεν υπερβαίνει το ποσό των 300.000 ευρώ μέσα σε μία τριετία (υπολογιζόμενη σε κυλιόμενη ημερολογιακή βάση) πριν από τον χρόνο χορήγησης του ένομου δικαιώματος λήψης της ενίσχυσης.
  - v. ότι δεν εκκρεμεί εις βάρος της επιχείρησης εντολή ανάκτησης προηγούμενης παράνομης και ασυμβίβαστης με την εσωτερική αγορά κρατικής ενίσχυσης, κατόπιν απόφασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ή του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
  - vi. ότι οι δαπάνες για τις οποίες η επιχείρηση λαμβάνει επιχορήγηση δεν έχουν χρηματοδοτηθεί, δεν έχουν ενταχθεί και δεν θα υποβληθούν σε άλλο πρόγραμμα που χρηματοδοτείται από εθνικούς ή ενωσιακούς πόρους.
  - vii. ότι το IBAN του λογαριασμού στον οποίο η επιχείρηση επιθυμεί να κατατεθεί το ποσό της επιχορήγησης είναι ..... της τράπεζας ..... και πρόκειται για εταιρικό/επαγγελματικό λογαριασμό της επιχείρησης.

- 03.01. Βεβαιώσεις Τράπεζας: Έγγραφο τράπεζας με το IBAN του τραπεζικού λογαριασμού του Δικαιούχου (πχ. εκτύπωση από το e-banking) που θα χρησιμοποιηθεί για την πίστωση της δόσης, στο οποίο θα αναφέρεται και η επωνυμία του Δικαιούχου.
- 08.03. Αποδεικτικό Φορολογικής Ενημερότητας: για είσπραξη χρημάτων από φορείς Κεντρικής Διοίκησης σε ισχύ. Διευκρινίζεται ότι δε θα πρέπει να υπάρχει όρος παρακράτησης, βάσει της παραγράφου 3 του άρθρου 61 του Ν. 4914/2022.
- 08.02. Αποδεικτικό Ασφαλιστικής Ενημερότητας: για είσπραξη εκκαθαρισμένων απαιτήσεων από το Δημόσιο σε ισχύ. Διευκρινίζεται ότι δε θα πρέπει να υπάρχει όρος παρακράτησης, βάσει της παραγράφου 3 του άρθρου 61 του Ν. 4914/2022.
- 02.06. Στοιχεία πραγματικών Δικαιούχων: Αποδεικτικό Καταχώρησης στο Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων του άρθρου 20 του Ν.4557/2018 (Α' 139), όπως ισχύει, εφόσον ο Δικαιούχος περιλαμβάνεται στους υπόχρεους εγγραφής στο Μητρώο και δεν έχει υποβληθεί προγενέστερο πχ στην Αίτηση Χρηματοδότησης.

Για τη λήψη προκαταβολής εφαρμόζονται τα ειδικότερα προβλεπόμενα στην Πρόσκληση. Πέρα των ανωτέρω δικαιολογητικών προσκομίζεται επιπλέον:

- 03.01. Βεβαιώσεις Τράπεζας: Ισόποση εγγυητική επιστολή

Για την καταβολή της τελικής δόσης προσκομίζονται επιπλέον:

- 09.03. Υπεύθυνη Δήλωση για την Καταβολή Ενίσχυσης: υπογεγραμμένη ψηφιακά ή από το www.gov.gr από το νόμιμο εκπρόσωπο του Φορέα, στην οποία θα αναφέρονται ότι η Επιχείρηση δεν τελεί σε κατάσταση πτώχευσης, ότι δεν έχει υποβληθεί αίτηση για πτώχευση, ότι δε βρίσκεται σε θέση εκκαθάρισης, ότι δε βρίσκεται σε θέση αναγκαστικής διαχείρισης
- 02.01. Γενικό Πιστοποιητικό ΓΕΜΗ: Προσκομίζεται επιπλέον Γενικό Πιστοποιητικό από το Γ.Ε.ΜΗ έκδοσης τελευταίου εξαμήνου.
- 08.04. Ενιαίο Πιστοποιητικό Δικαστικής Φερεγγυότητας: τελευταίου διμήνου ή
- 08.01. Άλλα Πιστοποιητικά Φερεγγυότητας – Επιχειρηματικότητας: Για τις ατομικές επιχειρήσεις αρκεί η προσκόμιση πρωτότυπου πιστοποιητικού, έκδοσης τελευταίου εξαμήνου, μη πτώχευσης και μη κατάθεσης αίτησης πτώχευσης από Πρωτοδικείο.

Για τη βέβαιη εξυπηρέτηση των Δικαιούχων συνιστάται το πιστοποιητικό να διατηρεί την ισχύ τους για τουλάχιστον 15 ημέρες από την ημερομηνία προσκόμισης του.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΧ: ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΙΚΗ ΛΙΣΤΑ ΣΤΗΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΚΑΙ ΕΠΙΛΟΓΗ ΤΩΝ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΗ ΤΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ ΒΑΣΕΙ ΤΟΥ ΧΑΡΤΗ ΘΕΜΕΛΙΩΔΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ ΤΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ ΜΕ ΤΟΝ ΧΑΡΤΗ ΘΕΜΕΛΙΩΔΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

ΘΕΜΑΤΑ	ΑΡΘΡΑ	ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ
Τίτλος Ι «ΑΞΙΟΠΡΕΠΕΙΑ»	1. Ανθρώπινη αξιοπρέπεια	Εγείρονται κίνδυνοι για: <ul style="list-style-type: none"> • την ανθρώπινη αξιοπρέπεια, το δικαίωμα στη ζωή και την σωματική και διανοητική ακεραιότητα του προσώπου (εμπλεκόμενων, εργαζόμενων, ωφελούμενων); • βασανιστήρια ή απάνθρωπη ή εξευτελιστική μεταχείριση ή τιμωρία; • αναγκαστική εργασία ή εμπορία ανθρώπινων όντων; • (βιο)ηθικά ζητήματα (κλωνοποίηση, μετατροπή του ανθρώπινου σώματος ή μερών του σε πηγή κέρδους, γενετική έρευνα/δοκιμή, χρήση γενετικών πληροφοριών);
	2. Δικαίωμα στη ζωή κάθε προσώπου	
	3. Δικαίωμα στην ακεραιότητα του προσώπου	
	4. Απαγόρευση των βασανιστηρίων και των απάνθρωπων ή εξευτελιστικών ποινών ή μεταχείρισης	
	5. Απαγόρευση της δουλείας και της αναγκαστικής εργασίας	
Τίτλος ΙΙ «ΕΛΕΥΘΕΡΙΕΣ»	6. Δικαίωμα στην ελευθερία και την ασφάλεια	<ul style="list-style-type: none"> • Θίγονται τα δικαιώματα της ελευθερίας και της ασφάλειας του ατόμου; • Γίνεται σεβαστή η ιδιωτική ζωή του ατόμου (συμπεριλαμβανομένων της κατοικίας και επικοινωνίας του);
	7. Σεβασμός της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής	
	8. Προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα	Σε περίπτωση συλλογής προσωπικών δεδομένων, διασφαλίζεται: <ul style="list-style-type: none"> • η ασφάλεια των δραστηριοτήτων επεξεργασίας δεδομένων σε τεχνικό και οργανωτικό επίπεδο; • ότι η παρέμβαση καθίσταται σχετικά με την προστασία των δεδομένων αναλογική και αναγκαία; • ότι υπάρχουν κατάλληλοι/ειδικοί μηχανισμοί ελέγχου και εποπτείας;
	9. Δικαίωμα γάμου και δημιουργία οικογένειας	Θίγονται τα δικαιώματα <ul style="list-style-type: none"> • της σκέψης, συνείδησης, θρησκείας; • της έκφρασης και πληροφόρησης; • της τέχνης και επιστήμης; • της εκπαίδευσης ; • της εργασίας και της ελευθερίας του επαγγέλματος ; • του συνέρχεστε και του συνεταιρίζεσθαι ; • του γάμου και δημιουργίας οικογένειας ή τη νομική, οικονομική και κοινωνική προστασία της οικογένειας; • Γίνεται σεβαστή η ελεύθερη κυκλοφορία του ατόμου στο εσωτερικό της ΕΕ ;
	10. Ελευθερία σκέψης, συνείδησης και θρησκείας	
	11. Ελευθερία έκφρασης και πληροφόρησης	
	12. Ελευθερία του συνέρχεστε και του συνεταιρίζεσθαι	
	13. Ελευθερία της τέχνης και της επιστήμης	
	14. Δικαίωμα εκπαίδευσης	
	15. Ελευθερία του επαγγέλματος και δικαίωμα προς εργασία	
	16. Επιχειρηματική ελευθερία	
	17. Δικαίωμα Ιδιοκτησίας	<ul style="list-style-type: none"> • Θίγεται η επιχειρηματική ελευθερία ή επιβάλλονται πρόσθετες απαιτήσεις οι οποίες αυξάνουν το κόστος των συναλλαγών για τους εμπλεκόμενους οικονομικούς φορείς; • Θίγονται τα δικαιώματα ιδιοκτησίας (γη, κινητά αγαθά, υλικά/άυλα στοιχεία ενεργητικού) ή περιορίζεται η αγορά, πώληση ή χρήση των δικαιωμάτων ιδιοκτησίας; • Εάν ναι, προκύπτει πλήρης απώλεια ιδιοκτησίας; Δικαιολογείται από την υλοποίηση της δράσης; Διασφαλίζεται η αποζημίωσή της μέσω μηχανισμών;
	18. Δικαίωμα Ασύλου	Θίγεται το δικαίωμα ασύλου και υπάρχουν εγγυήσεις για την απαγόρευση απελάσεων ή έκδοσης ατόμων προς κράτη όπου διατρέχουν κίνδυνο να τους επιβληθεί η ποινή του θανάτου ή να υποβληθούν σε βασανιστήρια ή εξευτελιστική μεταχείριση;
19. Προστασία σε περίπτωση απομάκρυνσης, απέλασης και έκδοσης		
Τίτλος ΙΙΙ «ΙΣΟΤΗΤΑ»	20. Ισότητα έναντι του Νόμου	Διασφαλίζονται οι αρχές της <ul style="list-style-type: none"> • ισότητας έναντι του νόμου, • απαγόρευσης των διακρίσεων, • ίσης μεταχείρισης, • ισότητας των φύλων,
	21. Απαγόρευση Διακρίσεων	
	22. Πολιτιστική, θρησκευτική και γλωσσική πολυμορφία	
	23. Ισότητα γυναικών και ανδρών	

		<ul style="list-style-type: none"> • ίσων ευκαιριών για όλους;
	24. Δικαιώματα του παιδιού	Θίγεται η αρχή του υπέρτατου συμφέροντος του παιδιού; Προάγεται η προστασία των δικαιωμάτων του παιδιού, λαμβάνοντας υπόψη τις αρχές και τα δικαιώματα της Σύμβασης Δικαιωμάτων του Παιδιού των Ηνωμένων Εθνών;
	25. Δικαιώματα των ηλικιωμένων	Διασφαλίζονται τα δικαιώματα των ηλικιωμένων ;
	26. Ένταξη των ατόμων με αναπηρίες	Διασφαλίζεται ο σεβασμός των δικαιωμάτων των ατόμων με αναπηρίες, σύμφωνα με τη σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες;
Τίτλος IV «ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗ»	27. Δικαίωμα των εργαζομένων στην ενημέρωση και τη διαβούλευση στο πλαίσιο της επιχείρησης	Γίνονται σεβαστά τα δικαιώματα των εργαζομένων, όπως : <ul style="list-style-type: none"> • ενημέρωση και διαβούλευση στο πλαίσιο της επιχείρησης, • συλλογική διαπραγμάτευση και συλλογικών δράσεων • πρόσβαση στις υπηρεσίες εύρεσης εργασίας • προστασία σε περίπτωση αδικαιολόγητης απόλυσης, • δίκαιων και πρόσφορων συνθηκών εργασίας,
	28. Δικαίωμα διαπραγμάτευσης και συλλογικών δράσεων	
	29. Δικαίωμα πρόσβασης στις υπηρεσίες εύρεσης εργασίας	
	30. Προστασία σε περιπτώσεις αδικαιολόγητης απόλυσης	
	31. Δίκαιες και πρόσφορες συνθήκες εργασίας	
	32. Απαγόρευση της εργασίας των παιδιών και προστασία των νέων στην εργασία	<ul style="list-style-type: none"> • απαγόρευση εργασίας παιδιών και προστασία των νέων στην εργασία, • πρόσβαση στις παροχές κοινωνικής • ασφάλισης και κοινωνικών υπηρεσιών (υγεία, γενικού οικονομικού ενδιαφέροντος);
	33. Οικογενειακή και επαγγελματική ζωή	
	34. Κοινωνική ασφάλιση και κοινωνική αρωγή	
	35. Προστασία της υγείας	
	36. Πρόσβαση στις υπηρεσίες γενικού οικονομικού ενδιαφέροντος	
37. Προστασία του περιβάλλοντος	Διασφαλίζεται η επίτευξη υψηλού επιπέδου περιβαλλοντικής προστασίας και η βελτίωση της ποιότητας του περιβάλλοντος σύμφωνα με την αρχή της αειφόρου ανάπτυξης ;	
38. Προστασία του καταναλωτή	Υπάρχει συμμόρφωση ως προς την προστασία του καταναλωτή;	
Τίτλος V «ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ»	39. Δικαίωμα του εκλέγειν και εκλέγεσθαι στις εκλογές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου	
	40. Δικαίωμα του εκλέγειν και εκλέγεσθαι στις δημοτικές και κοινοτικές εκλογές	
	41. Δικαίωμα χρηστής διοίκησης	Τα εμπλεκόμενα πρόσωπα δικαιούνται αμερόληπτη, δίκαιη και εντός ευλόγου προθεσμίας την εξέταση υποθέσεων τους από τα θεσμικά και λοιπά όργανα και ιδίως διασφαλίζεται τα δικαιώματα της <ul style="list-style-type: none"> • προηγούμενης ακρόασης πριν τη λήψη μέτρου σε βάρους τους; • πρόσβασης στα σχετικά έγγραφα ή στο φάκελο όπου διατηρούνται, τηρουμένων των νόμιμων συμφερόντων της εμπιστευτικότητας και του επαγγελματικού και επιχειρηματικού απορρήτου; • Υποχρεώνεται η διοίκηση να αιτιολογεί τις αποφάσεις της ;
	42. Δικαίωμα πρόσβασης στα έγγραφα	
	43. Ευρωπαϊός Διαμεσολαβητής	
	44. Δικαίωμα αναφοράς	
	45. Ελευθερία κυκλοφορίας και διαμονής	Θίγεται το δικαίωμα της ελεύθερης κυκλοφορίας των πολιτών στο έδαφος των Κ-Μ (συμπεριλαμβανομένων και των υπηκόων τρίτων χωρών που διαμένουν νόμιμα στο έδαφος κράτους μέλους και τους χορηγείται η ελευθερία κυκλοφορίας και διαμονής);
46. Διπλωματική και προξενική προστασία		
Τίτλος VI «ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ»	47. Δικαίωμα πραγματικής προσφυγής και αμερόληπτου δικαστηρίου	<ul style="list-style-type: none"> • Θίγεται το δικαίωμα της προσφυγής των πολιτών στη δικαιοσύνη;

	48. Τεκμήριο αθωότητας και δικαιώματα της υπεράσπισης	<ul style="list-style-type: none"> • Προβλέπεται το δικαίωμα πραγματικής προσφυγής ενώπιον δικαστηρίου, στην περίπτωση που θίγονται δικαιώματα και ελευθερίες;
	49. Αρχές της νομιμότητας και της αναλογικότητας αξιοποιώνων πράξεων και ποινών	
	50. Δικαίωμα του προσώπου να μην δικάζεται ή να μην τιμωρείται ποινικά δύο φορές για την ίδια αξιόποινη πράξη	

* Τα δικαιώματα 39, 40, 43, 46, 48, 49 και 50 δεν συνδέονται με πράξεις που χρηματοδοτούνται από το ΕΣΠΑ 2021-2027. Διασφαλίζονται ωστόσο από το εθνικό θεσμικό πλαίσιο. Το δικαίωμα 46 συνδέεται με το Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας και το Μέσο Χρηματοδοτικής Στήριξης για τη Διαχείριση των Συνόρων και την Πολιτική Θεωρήσεων

** Τα δικαιώματα τα σχετικά με την ανθρώπινη αξιοπρέπεια (1 έως 5) είναι απόλυτα δικαιώματα που δεν υπόκεινται σε κανένα περιορισμό. Στα απόλυτα δικαιώματα περιλαμβάνονται επίσης και το 49 και το 50. Τα δικαιώματα 1 έως 5 δεν νοείται ότι μπορούν να παραβιαστούν από τις πράξεις Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2021-2027 ούτε και από τα άλλα Ταμεία του Καν. 1060/2021

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Χ: ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

Σύμφωνα με τον Οδηγό Επικοινωνίας του ΕΣΠΑ 2021-2027 όλοι οι Δικαιούχοι έχουν τις κάτωθι υποχρεώσεις: (https://www.espa.gr/el/Pages/Communication_Guide.aspx)

- i. Να παρέχει στον επίσημο ιστότοπο που διατηρεί, εάν διατηρεί, και στους ιστότοπους κοινωνικής δικτύωσης του Δικαιούχου σύντομη περιγραφή της πράξης, ανάλογη προς το επίπεδο της στήριξης, που περιλαμβάνει τους στόχους και τα αποτελέσματά της και αναφορά της χρηματοδοτικής στήριξης από την Ένωση (βλέπε *συνημμένο υπόδειγμα της πρόσκλησης ή κάτωθι υπόδειγμα παρουσίασης έργου την ιστοσελίδα του Φορέα*)
- ii. Να παρέχει δήλωση όπου επισημαίνεται η στήριξη από την Ένωση κατά τρόπο εμφανή επί εγγράφων και υλικού επικοινωνίας σχετικά με την υλοποίηση της πράξης, που προορίζονται για το κοινό ή για τους συμμετέχοντες (βλέπε *συνημμένο υπόδειγμα της πρόσκλησης ή κάτωθι υπόδειγμα εγγράφου επικοινωνίας που πρέπει να χρησιμοποιείται για θέματα που αφορούν το έργο*)
- iii. Να αναρτά ανθεκτική πλάκα ή πινακίδα, σε σημείο εύκολα ορατό από το κοινό, αμέσως μόλις ξεκινήσει η φυσική υλοποίηση πράξεων που περιλαμβάνουν φυσικές επενδύσεις ή μόλις εγκατασταθεί εξοπλισμός που έχει αγοραστεί, σε πράξεις που στηρίζονται από το ΕΤΠΑ των οποίων το συνολικό κόστος υπερβαίνει τα 500.000 ευρώ, Οι ανθεκτικές πλάκες ή πινακίδες, σχεδιάζονται σύμφωνα με τα τεχνικά χαρακτηριστικά που καθορίζονται στο Παράρτημα ΙΧ του Καν. (ΕΕ) 2021/1060 και παρουσιάζουν το έμβλημα της Ένωσης (βλέπε *συνημμένο υπόδειγμα της πρόσκλησης ή δημιουργία μέσω της κάτωθι σχετικής εφαρμογής*)
- iv. Να τοποθετεί αφίσα ελάχιστου μεγέθους Α3 ή ισοδύναμη ηλεκτρονική εικόνα, σε τοποθεσία που είναι σαφώς ορατή στο κοινό, με πληροφόρηση σχετικά με την πράξη και επισήμανσης της στήριξης από τα ταμεία, σε πράξεις που δεν εμπίπτουν στην υποχρέωση πινακίδων ή πλακών. (βλέπε *συνημμένο υπόδειγμα της πρόσκλησης ή δημιουργία μέσω της κάτωθι σχετικής εφαρμογής*)
- v. Να κάνουν αναφορά στη χρηματοδότηση του έργου από εθνικούς και ενωσιακούς πόρους μέσω της παρούσας Πρόσκλησης, χρησιμοποιώντας το κατάλληλο λεκτικό, αλλά και τα σχετικά λογότυπα που θα τους υποδειχθούν από τον ΕΦΕΠΑΕ ή/ και την ΔΑ, σε κάθε είδους ενέργεια δημοσιότητας που αφορά στο έργο (π.χ. ανακοινώσεις στον έντυπο και ηλεκτρονικό τύπο, παρουσιάσεις σε ημερίδες και συνέδρια, επιστημονικές εργασίες σε εθνικά και διεθνή περιοδικά, εκδηλώσεις), καθώς και με την ανάρτηση στον δικτυακό τόπο τους με τη συγχρηματοδότηση του έργου από το ΕΤΠΑ και την υλοποίησή του στο πλαίσιο του Προγράμματος Ήπειρος 2021-2027

Οι υποχρεώσεις των Δικαιούχων αναφέρονται στην ιστοσελίδα της ΕΥΔ στην καρτέλα: [Υποχρεώσεις Δημοσιότητας Ε.Υ.Δ. Προγράμματος «Ήπειρος»](#).

Για την δημιουργία των αφίσας, πλάκας έχει αναρτηθεί στην επίσημη ιστοσελίδα του ΕΣΠΑ, www.espa.gr, σχετική εφαρμογή μαζί με ένα εγχειρίδιο χρήσης με οδηγίες για τη διευκόλυνση των Δικαιούχων των έργων, καθώς και οι τεχνικές προδιαγραφές για τη σηματοδότηση.

Προσοχή: Αν χρησιμοποιηθεί η εφαρμογή επισημαίνεται ότι στο πεδίο Λογότυπα/Φορείς θα πρέπει να μεταφορτωθεί το λογότυπο του Προγράμματος Ήπειρος 2021-2027.

https://www.espa-epirus.gr/files/document/filename/logo_ep2021.zip

Υποδείγματα επεξεργάσιμων προτύπων:

Στα συνημμένα αρχεία της πρόσκλησης, στον διαδικτυακό τόπο της ΕΥΔ Προγράμματος Ήπειρος μπορείτε να βρείτε τα κάτωθι υποδείγματα που αφορούν την πρόσκληση σε επεξεργάσιμη μορφή:

Web_template

Τίτλος Έργου
Κείμενο Πληροφόρησης

Επιχείρηση
Κείμενο Πληροφόρησης

Περιγραφή
Κείμενο Πληροφόρησης

Στόχοι
Κείμενο Πληροφόρησης

Αποτελέσματα
Κείμενο Πληροφόρησης

Πλάκα

Τίτλος Έργου
Κείμενο Πληροφόρησης

Ιστοσελίδα έργου:
(υπάρχει ή όχι)

Φορείς
Κείμενο Πληροφόρησης

Περιγραφή
Κείμενο Πληροφόρησης

Αφίσα

Ανταγωνιστική και Εξυπνη Ευρώπη

Ιστοσελίδα έργου
(url ή QRCode εφόσον υπάρχει ιστοσελίδα)

Διάρκεια:
Κείμενο Πληροφόρησης

Συνολικές προϋπολογισμός
Κείμενο Πληροφόρησης

Επιλέξιμος προϋπολογισμός
Κείμενο Πληροφόρησης

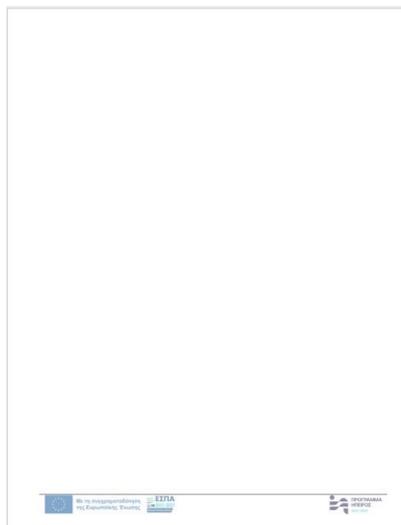
Τίτλος Έργου
Κείμενο Πληροφόρησης

Φορείς
Κείμενο Πληροφόρησης

Περιγραφή
Κείμενο Πληροφόρησης

Έγγραφο

Επισημαίνεται και ισχύει για κάθε μορφή επικοινωνίας και σε όλα τα είδη των πράξεων και δράσεων ενταγμένων στο ΕΣΠΑ, ότι:

- Στην περίπτωση που ο Δικαιούχος, αποφασίσει να λάβει μέτρα προβολής και επικοινωνίας για την πράξη που ενδεχομένως δεν έχουν αναφερθεί ρητά στον Οδηγό Επικοινωνίας του ΕΣΠΑ 2021-2027, τα μέτρα αυτά θα πρέπει να διασφαλίζουν την αναφορά στην συμβολή της ΕΕ, σύμφωνα με τις οδηγίες σήμανσης για το ΕΣΠΑ 2021-2027.
- Σε περίπτωση που οποιοσδήποτε εμπλεκόμενος Φορέας αποφασίσει να υλοποιήσει διαφημιστικές ή ενημερωτικές δραστηριότητες σχετικές με συγχρηματοδοτούμενες πράξεις, ακόμα κι αν τις καλύπτει με δική του χρηματοδότηση, οφείλει να τηρήσει τις ίδιες υποχρεώσεις σε ότι αφορά τη σηματοδότηση και τις εκφωνήσεις των μηνυμάτων (βλ. σχετικό Κεφάλαιο Οδηγού Επικοινωνίας του ΕΣΠΑ 2021-2027).

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ XI: ΔΕΙΚΤΕΣ

Οι δείκτες που χαρακτηρίζουν τη δράση είναι οι ακόλουθοι:

Δείκτες Εκρών	
RCO01: Υποστηριζόμενες επιχειρήσεις (από τις οποίες: πολύ μικρές, μικρές, μεσαίες, μεγάλες)	
Μονάδα Μέτρησης	Επιχειρήσεις
Περιγραφή	<p>Ο δείκτης μετρά όλες τις επιχειρήσεις που λαμβάνουν χρηματική ή σε είδος στήριξη από το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής.</p> <p>Η επιχείρηση είναι ο μικρότερος συνδυασμός νομικών μονάδων που συνιστούν μια οργανωτική μονάδα παραγωγής αγαθών και υπηρεσιών, η οποία επωφελείται από κάποιο βαθμό αυτονομίας στη λήψη αποφάσεων, ειδικά για την κατανομή των τρεχόντων πόρων της. Μια επιχείρηση εκτελεί μία ή περισσότερες δραστηριότητες σε μία ή περισσότερες τοποθεσίες. Μια επιχείρηση μπορεί να είναι μια μοναδική νομική μονάδα. Οι νομικές μονάδες περιλαμβάνουν νομικά πρόσωπα των οποίων η ύπαρξη αναγνωρίζεται από το νόμο ανεξάρτητα από τα φυσικά πρόσωπα ή τα ιδρύματα που μπορούν να τα κατέχουν ή είναι μέλη τους, όπως γενικές εταιρικές σχέσεις, ιδιωτικές ετερόρρυθμες εταιρείες, εταιρείες περιορισμένης ευθύνης, ανώνυμες εταιρείες κ.λπ. Οι νομικές μονάδες περιλαμβάνουν επίσης φυσικά πρόσωπα που ασκούν ατομική οικονομική δραστηριότητα, όπως ο ιδιοκτήτης και ο διαχειριστής καταστήματος ή συνεργείου, δικηγόρος ή αυτοαπασχολούμενος βιοτέχνης - χειροτέχνης. (ESTAT στις παραπομπές, με βάση τον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 696/93 του Συμβουλίου, τμήμα III Α της 15.03.1993)</p> <p>Για τους σκοπούς του παρόντος δείκτη, οι επιχειρήσεις είναι κερδοσκοπικοί οργανισμοί που παράγουν αγαθά και υπηρεσίες για την ικανοποίηση των αναγκών της αγοράς. Για τον στόχο πολιτικής 4 (Ευρώπη πιο κοντά στους πολίτες της), ο δείκτης περιλαμβάνει επίσης τις κοινωνικές επιχειρήσεις που ορίζονται από την Επιτροπή (Γενική Διεύθυνση Εσωτερικής Αγοράς, Βιομηχανίας, Επιχειρηματικότητας και ΜΜΕ) ως εξής: "μία κοινωνική επιχείρηση λειτουργεί εντός της κοινωνικής οικονομίας και ο κύριος στόχος της είναι να έχει κοινωνικό αντίκτυπο και όχι να αποκομίσει κέρδος για τους ιδιοκτήτες ή τους μετόχους του. Λειτουργεί παρέχοντας αγαθά και υπηρεσίες για την αγορά με επιχειρηματικό και καινοτόμο τρόπο και χρησιμοποιεί τα κέρδη της κυρίως για την επίτευξη κοινωνικών στόχων".</p> <p>Ταξινόμηση επιχειρήσεων με κωδικοποίηση:</p> <p>Πολύ μικρές επιχειρήσεις (≤10 εργαζόμενοι και ετήσιος κύκλος εργασιών ≤2 εκατ. ευρώ, ή ισολογισμός ≤2 εκατ. ευρώ) RCO01a</p> <p>Μικρές επιχειρήσεις (10-49 εργαζόμενοι και ετήσιος κύκλος εργασιών >2 εκατ. ευρώ - ≤10 εκατ. ευρώ ή ισολογισμός από 2 εκατ. ευρώ - ≤10 εκατ. ευρώ) RCO01b</p> <p>Μεσαίες επιχειρήσεις (50-249 εργαζόμενοι και ετήσιος κύκλος εργασιών >10 - ≤50 εκατ. ευρώ ή ισολογισμός σε ευρώ από 10 εκατ. ευρώ - ≤43 εκατ. ευρώ) RCO01c</p> <p>Μεγάλες επιχειρήσεις (>250 εργαζόμενοι και κύκλος εργασιών >50 εκατ. ή ισολογισμός >43 εκατ. ευρώ) RCO01d (ESTAT βάσει της σύστασης 2003/361/ΕΚ, παράρτημα, άρθρα 2-3)</p> <p>Το μέγεθος της υποστηριζόμενης επιχείρησης μετράτε κατά τη στιγμή της εφαρμογής.</p>
Οδηγίες συμπλήρωσης	<p>Ο δείκτης μετρά όλες τις επιχειρήσεις που ενισχύονται στο πλαίσιο της πρότασης, συμπεριλαμβανομένων και των ατομικών επιχειρήσεων.</p> <p>Συμπληρώνεται τιμή στόχος: 1 ανά επιχείρηση.</p> <p>Στο πλαίσιο της δράσης RCO01 = RCO02 = 1.</p>
RCO02: Επιχειρήσεις που υποστηρίζονται με επιχορηγήσεις	
Μονάδα Μέτρησης	Επιχειρήσεις
Περιγραφή	<p>Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν χρηματική στήριξη υπό μορφή επιχορηγήσεων. Στο δείκτη περιλαμβάνονται και οι επιχειρήσεις που λαμβάνουν επιστρεπτές ενισχύσεις.</p> <p>Η επιχείρηση είναι ο μικρότερος συνδυασμός νομικών μονάδων που συνιστούν μια οργανωτική μονάδα παραγωγής αγαθών και υπηρεσιών, η οποία επωφελείται από κάποιο βαθμό αυτονομίας στη λήψη αποφάσεων, ειδικά για την κατανομή των τρεχόντων πόρων της. Μια επιχείρηση εκτελεί μία ή περισσότερες δραστηριότητες σε μία ή περισσότερες τοποθεσίες. Μια επιχείρηση μπορεί να είναι μια μοναδική νομική μονάδα. Οι νομικές μονάδες περιλαμβάνουν νομικά πρόσωπα των οποίων η ύπαρξη αναγνωρίζεται από το νόμο ανεξάρτητα από τα φυσικά πρόσωπα ή τα ιδρύματα που μπορούν να τα κατέχουν ή είναι μέλη τους, όπως γενικές εταιρικές σχέσεις, ιδιωτικές ετερόρρυθμες εταιρείες, εταιρείες</p>

	<p>περιορισμένης ευθύνης, ανώνυμες εταιρείες κ.λπ. Οι νομικές μονάδες περιλαμβάνουν επίσης φυσικά πρόσωπα που ασκούν ατομική οικονομική δραστηριότητα, όπως ο ιδιοκτήτης και ο διαχειριστής καταστήματος ή συνεργείου, δικηγόρος ή αυτοαπασχολούμενος βιοτέχνης-χειροτέχνης. (ESTAT στις παραπομπές, με βάση τον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 696/93 του Συμβουλίου, τμήμα ΙΙΙ Α της 15.03.1993)</p> <p>Για τους σκοπούς του παρόντος δείκτη, οι επιχειρήσεις είναι κερδοσκοπικοί οργανισμοί που παράγουν αγαθά και υπηρεσίες για την ικανοποίηση των αναγκών της αγοράς. Για τον στόχο πολιτικής 4 (Ευρώπη πιο κοντά στους πολίτες της), ο δείκτης περιλαμβάνει επίσης τις κοινωνικές επιχειρήσεις που ορίζονται από την Επιτροπή (Γενική Διεύθυνση Εσωτερικής Αγοράς, Βιομηχανίας, Επιχειρηματικότητας και ΜΜΕ) ως εξής: "μία κοινωνική επιχείρηση λειτουργεί εντός της κοινωνικής οικονομίας και ο κύριος στόχος της είναι να έχει κοινωνικό αντίκτυπο και όχι να αποκομίσει κέρδος για τους ιδιοκτήτες ή τους μετόχους του. Λειτουργεί παρέχοντας αγαθά και υπηρεσίες για την αγορά με επιχειρηματικό και καινοτόμο τρόπο και χρησιμοποιεί τα κέρδη της κυρίως για την επίτευξη κοινωνικών στόχων". Ο Δείκτης αποτελεί υποσύνολο του Δείκτη RCO01 «Υποστηριζόμενες επιχειρήσεις (από τις οποίες: πολύ μικρές, μικρές, μεσαίες, μεγάλες)».</p>
<p>Οδηγίες συμπλήρωσης</p>	<p>Ο δείκτης μετρά όλες τις επιχειρήσεις που ενισχύονται με επιχορηγήσεις.</p> <p>Συμπληρώνεται τιμή στόχος: 1 ανά επιχείρηση</p> <p>Στο πλαίσιο της δράσης RCO01 = RCO02 = 1.</p>
Δείκτες Αποτελέσματος	
RCR01: Θέσεις εργασίας που δημιουργήθηκαν στις υποστηριζόμενες οντότητες	
<p>Μονάδα Μέτρησης</p>	<p>Ισοδύναμα Ανθρωποέτη</p>
<p>Περιγραφή</p>	<p>Αριθμός μεικτών θέσεων εργασίας εκφρασμένες σε μέσα ετήσια ισοδύναμα πλήρους απασχόλησης (ΙΠΑ) που δημιουργήθηκαν σε συνάφεια με τη δραστηριότητα που υποστηρίζεται από το έργο. Οι νέες θέσεις πρέπει να καλυφθούν και μπορεί να είναι πλήρους απασχόλησης, μερικής απασχόλησης ή επαναλαμβανόμενες εποχιακά. Οι υφιστάμενες κενές θέσεις εργασίας δεν υπολογίζονται. Επιπλέον, οι νεοσυσταθείσες θέσεις θεωρείται ότι θα διατηρηθούν περισσότερο από ένα έτος μετά την ολοκλήρωση του έργου.</p> <p>Ο δείκτης υπολογίζεται ως η διαφορά μεταξύ των ετήσιων ΙΠΑ που συμπληρώθηκαν πριν από την έναρξη του έργου και ενός έτους μετά την ολοκλήρωση του έργου, σύμφωνα με την δραστηριότητα που υποστηρίζεται.</p> <p>Ως ετήσια ΙΠΑ ορίζεται ο λόγος των ωρών εργασίας που πραγματοποιήθηκαν ουσιαστικά κατά τη διάρκεια ενός ημερολογιακού έτους διαιρούμενος με τον συνολικό αριθμό ωρών συμβατικής εργασίας κατά την ίδια περίοδο από ένα άτομο ή μια ομάδα. Κατά συνθήκη, ένα άτομο δεν μπορεί να εκτελεί περισσότερα από ένα ετήσιο ΙΠΑ σε ετήσια βάση. Ο αριθμός των ωρών εργασίας που πραγματοποιήθηκαν συμβατικά καθορίζεται με βάση τις κανονιστικές/ νόμιμες ώρες εργασίας σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία. Ένα άτομο πλήρους απασχόλησης θα ταυτοποιείται σε σχέση με το καθεστώς απασχόλησής του και το είδος της σύμβασης (πλήρους ή μερικής απασχόλησης).</p> <p>Το πρότυπο ΙΠΑ που θα χρησιμοποιηθεί είναι οι Ετήσιες Μονάδες Εργασίας (ΕΜΕ). Ένας εργαζόμενος πλήρους απασχόλησης λογίζεται ως 1 ΕΜΕ (λαμβάνοντας υπόψη ότι ως χρόνος πλήρους απασχόλησης ορίζονται οι 8 ώρες εργασίας ανά ημέρα και οι 5 ημέρες εργασίας ανά εβδομάδα, δηλ. 40 ώρες εργασίας ανά εβδομάδα).</p> <p>Μεικτές θέσεις εργασίας: Μεικτές θεωρούνται όλες οι θέσεις εργασίας που δημιουργούνται ανεξαρτήτως του αν ο εργαζόμενος προέρχεται από το εσωτερικό του οργανισμού (π.χ. εσωτερική μετακίνηση) ή έξω από τον οργανισμό, αρκεί να συνεισφέρει άμεσα στην αύξηση των συνολικών θέσεων εργασίας. Στην περίπτωση εσωτερικής μετακίνησης απαραίτητη προϋπόθεση για να θεωρηθεί η θέση που καλύφθηκε με τη μετακίνηση ως νέα θέση εργασίας, είναι να καλυφθεί και εκείνη η θέση από όπου μετακινήθηκε ο εργαζόμενος. Ο δείκτης θα πρέπει να χρησιμοποιείται αν η αύξηση στην απασχόληση μπορεί εύλογα να αποδοθεί στην ενίσχυση.</p>
<p>Οδηγίες συμπλήρωσης</p>	<p>Ο δείκτης μετρά όλες τις Νέες Θέσεις Εργασίας (σε ΕΜΕ) που ενισχύονται στο πλαίσιο της πρόσκλησης και θα διατηρηθούν για ένα έτος μετά την ολοκλήρωση του έργου.</p>
RCR02: Ιδιωτικές επενδύσεις οι οποίες συμπληρώνουν τη δημόσια στήριξη (εκ της οποίας: που αντιστοιχούν σε δημόσια στήριξη (από τις οποίες: επιχορηγήσεις, χρηματοδοτικά μέσα)	

Μονάδα Μέτρησης	Ευρώ
Περιγραφή	<p>Συνολική ιδιωτική συνεισφορά συγχρηματοδότηση των υποστηριζόμενων έργων όταν η μορφή στήριξης είναι επιχορήγηση ή βασίζεται σε χρηματοδοτικά μέσα. Ο δείκτης καλύπτει επίσης το μη επιλέξιμο μέρος του κόστους του έργου, συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ. Για τις κρατικές επιχειρήσεις, ο δείκτης καλύπτει τις συνεισφορές συγχρηματοδότησης από τον προϋπολογισμό τους.</p> <p>Ο δείκτης θα πρέπει να υπολογίζεται με βάση την ιδιωτική συγχρηματοδότηση που προβλέπεται στις συμφωνίες χρηματοδότησης των υποστηριζόμενων έργων.</p> <p>Στην περίπτωση των χρηματοδοτικών μέσων, προορίζεται να καλύψει τόσο την ιδιωτική χρηματοδότηση από τον διαμεσολαβητή (διαχειριστής κεφαλαίων) όσο και από τον τελικό αποδέκτη.</p>
Οδηγίες συμπλήρωσης	Στον δείκτη αποτυπώνεται η συνολική ιδιωτική συνεισφορά των επιχειρήσεων συμπεριλαμβανομένου τυχόν μη επιλέξιμου μέρους του κόστους του έργου και του ΦΠΑ.
RCR03: Μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ) που εισάγουν καινοτομίες προϊόντων ή διαδικασιών	
Μονάδα Μέτρησης	Επιχειρήσεις
Περιγραφή	<p>Αριθμός ΜΜΕ που εισάγουν καινοτομία προϊόντων ή διαδικασιών λόγω της παρεχόμενης στήριξης. Ο δείκτης καλύπτει επίσης τις πολύ μικρές επιχειρήσεις. Η καινοτομία προϊόντων είναι η εισαγωγή στην αγορά ενός νέου ή σημαντικά βελτιωμένου αγαθού ή υπηρεσίας όσον αφορά τις δυνατότητες, τη φιλικότητα προς τον χρήστη, τα εξαρτήματα ή τα υποσυστήματα. Η καινοτομία διεργασιών είναι η εφαρμογή μιας νέας ή σημαντικά βελτιωμένης παραγωγικής διαδικασίας, μεθόδου διανομής ή υποστηρικτικής δραστηριότητας.</p> <p>Οι καινοτομίες προϊόντων ή διαδικασιών πρέπει να είναι νέες για την επιχείρηση που υποστηρίζεται, αλλά δεν χρειάζεται να είναι νέες στην αγορά. Τα όρια της αγοράς (γεωγραφικά ή άλλα) ορίζονται από τη Διαχειριστική Αρχή με βάση την επιχειρηματική δραστηριότητα της επιχείρησης που λαμβάνει στήριξη.</p> <p>Οι καινοτομίες θα μπορούσαν αρχικά να είχαν αναπτυχθεί από τις υποστηριζόμενες επιχειρήσεις ή από άλλες επιχειρήσεις ή οργανισμούς (βλέπε COM 2014 στις παραπομπές).</p> <p>Η επιχείρηση είναι ο μικρότερος συνδυασμός νομικών μονάδων που συνιστούν μια οργανωτική μονάδα παραγωγής αγαθών και υπηρεσιών, η οποία επωφελείται από κάποιο βαθμό αυτονομίας στη λήψη αποφάσεων, ειδικά για την κατανομή των τρεχόντων πόρων της. Μια επιχείρηση εκτελεί μία ή περισσότερες δραστηριότητες σε μία ή περισσότερες τοποθεσίες. Μια επιχείρηση μπορεί να είναι μια μοναδική νομική μονάδα. Οι νομικές μονάδες περιλαμβάνουν νομικά πρόσωπα των οποίων η ύπαρξη αναγνωρίζεται από το νόμο ανεξάρτητα από τα φυσικά πρόσωπα ή τα ιδρύματα που μπορούν να τα κατέχουν ή είναι μέλη τους, όπως γενικές εταιρικές σχέσεις, ιδιωτικές ετερόρρυθμες εταιρείες, εταιρείες περιορισμένης ευθύνης, ανώνυμες εταιρείες κ.λπ. Οι νομικές μονάδες περιλαμβάνουν επίσης φυσικά πρόσωπα που ασκούν ατομική οικονομική δραστηριότητα, όπως ο ιδιοκτήτης και ο διαχειριστής καταστήματος ή συνεργείου, δικηγόρος ή αυτοαπασχολούμενος βιοτέχνης- χειροτέχνης.</p> <p>Για τους σκοπούς του παρόντος δείκτη, οι επιχειρήσεις είναι κερδοσκοπικοί οργανισμοί που παράγουν αγαθά και υπηρεσίες για την ικανοποίηση των αναγκών της αγοράς. Για τον στόχο πολιτικής 4 (Ευρώπη πιο κοντά στους πολίτες της), ο δείκτης περιλαμβάνει επίσης τις κοινωνικές επιχειρήσεις που ορίζονται από την Επιτροπή (Γενική Διεύθυνση Εσωτερικής Αγοράς, Βιομηχανίας, Επιχειρηματικότητας και ΜΜΕ) ως εξής: "μία κοινωνική επιχείρηση λειτουργεί εντός της κοινωνικής οικονομίας και ο κύριος στόχος της είναι να έχει κοινωνικό αντίκτυπο και όχι να αποκομίσει κέρδος για τους ιδιοκτήτες ή τους μετόχους του. Λειτουργεί παρέχοντας αγαθά και υπηρεσίες για την αγορά με επιχειρηματικό και καινοτόμο τρόπο και χρησιμοποιεί τα κέρδη της κυρίως για την επίτευξη κοινωνικών στόχων".</p> <p>Η κατηγορία των πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων («ΜΜΕ») αποτελείται από επιχειρήσεις που απασχολούν λιγότερους από 250 εργαζομένους και των οποίων ο ετήσιος κύκλος εργασιών δεν υπερβαίνει τα 50 εκατ. ευρώ και/ή το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού δεν υπερβαίνει τα 43 εκατ. ευρώ. (Σύσταση της Επιτροπής 2003/361/ΕΚ, παράρτημα, άρθρα 2-3).</p> <p>Για τον ορισμό των ΜΜΕ επισυνάπτεται στο παρόν Δελτίο Ταυτότητας Δείκτη αναλυτική παρουσίαση σύμφωνα με τη Σύσταση της Επιτροπής 2003/361/ΕΚ, στην οποία συμπεριλαμβάνονται και επιμέρους παραδείγματα.</p> <p>Το μέγεθος της υποστηριζόμενης επιχείρησης μετράται κατά τη στιγμή της εφαρμογής.</p>
Οδηγίες συμπλήρωσης	<p>Ο δείκτης μετρά όλες τις επιχειρήσεις που ενισχύονται στο πλαίσιο της πρόσκλησης.</p> <p>Συμπληρώνεται τιμή στόχος: 1 ανά επιχείρηση</p> <p>Στο πλαίσιο της δράσης RCR03 = 1.</p>

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΧΙΙ: ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΚΑΙ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΥΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΥΣ

Εισαγωγή

Το παρόν έχει ως στόχο την παροχή οδηγιών προς τις διαχειριστικές αρχές και τους Δικαιούχους προκειμένου να συλλέξουν, να καταγράψουν και να αποθηκεύσουν ηλεκτρονικά δεδομένα για τους πραγματικούς Δικαιούχους μεταξύ των αποδεκτών ενωσιακής χρηματοδότησης. Τα δεδομένα αυτά δύνανται να αξιοποιούνται για την πρόληψη, τον εντοπισμό, τη διόρθωση και την αναφορά των παρατυπιών, συμπεριλαμβανομένων των περιπτώσεων απάτης για τη διασφάλιση της νομιμότητας και κανονικότητας των δαπανών που υποβάλλονται στην Ε. Επιτροπή.

Με βάση τις παρούσες οδηγίες, η συλλογή των στοιχείων και η καταχώρισή τους στο ΟΠΣ (συμπεριλαμβανομένων των Βεβαιώσεων Υποβολής Δήλωσης Πραγματικών Δικαιούχων που παράγονται από το Κεντρικό Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων) γίνεται με πρωτοβουλία των υπόχρεων φορέων.

Η Ε. Επιτροπή με ενημερωτικό σημείωμα (CPRE_23-0003-00, 10/02/2023) που έθεσε υπόψη τής Ομάδας Εμπειρογνομόνων του Καν. 2021/1060 (Κανονισμός Κοινών Διατάξεων, ΚΚΔ), σχετικά με τη «Συλλογή δεδομένων που σχετίζονται με πραγματικούς Δικαιούχους», ανοίγει τον δρόμο για πρόσβαση των διαχειριστικών αρχών στο Κεντρικό Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων. Όταν αυτό καταστεί εφικτό, οι παρούσες οδηγίες θα τροποποιηθούν.

Η έννοια του πραγματικού Δικαιούχου

Ως «πραγματικός Δικαιούχος (beneficial owner)» θεωρείται το ή τα φυσικά πρόσωπα, στα οποία τελικά ανήκει ο πελάτης, νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα, ή τα οποία ελέγχουν αυτόν, καθώς και το ή τα φυσικά πρόσωπα για λογαριασμό των οποίων διεξάγεται συναλλαγή ή δραστηριότητα (άρθρο 3 παρ.17, Ν.4557/2018).

Η έννοια του πραγματικού Δικαιούχου εισάγεται στην ελληνική νομοθεσία με τον Ν.4557/2018 (ΦΕΚ Α' 139) «Πρόληψη και καταστολή της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας (ενσωμάτωση της Οδηγίας 2015/849/ΕΕ) και άλλες διατάξεις», με τον οποίο ενσωματώθηκε στο εθνικό μας δίκαιο η Οδηγία (ΕΕ) 2015/849 σχετικά με την πρόληψη της χρησιμοποίησης του χρηματοπιστωτικού συστήματος για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή για τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας.

Βάσει του Ν.4557/2018, με τις προδιαγραφές και τους σκοπούς που καθορίζονται από τη Γενική Γραμματεία Οικονομικής Πολιτικής του Υπουργείου Οικονομικών, δημιουργείται και τηρείται στη Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης (ΓΓΠΣΔΔ) του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης το «Κεντρικό Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων» (ΚΜΠΔ).

Η διάθεση των διαδικτυακών υπηρεσιών πρόσβασης στο Μητρώο διενεργείται μέσω της διαδικτυακής εφαρμογής με την περιγραφή «Κεντρικό Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων» που είναι αναρτημένη στην αρχική ιστοσελίδα της ΓΓΠΣΔΔ (<https://www.gsis.gr>), στη διαδρομή Αρχική > Πολίτες και Επιχειρήσεις > Επιχειρήσεις > Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων. Το ΚΜΠΔ συνδέεται ηλεκτρονικά με τον ΑΦΜ κάθε νομικού προσώπου ή νομικής οντότητας για το οποίο η Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων διαθέτει τα απαραίτητα στοιχεία από το φορολογικό μητρώο.

Στο ΚΜΠΔ όλα τα νομικά πρόσωπα και όλες οι νομικές οντότητες που έχουν έδρα στην Ελλάδα ή ασκούν επιχειρηματική δραστηριότητα που φορολογείται στην Ελλάδα υποχρεούνται να καταχωρίζουν τα εκ του νόμου απαιτούμενα στοιχεία των πραγματικών Δικαιούχων τους. Σκοπός του ΚΜΠΔ είναι η άμεση

πρόσβαση σε πληροφορίες σχετικά με τον πραγματικό Δικαιούχο, στο πλαίσιο της διαφάνειας των εταιρικών οντοτήτων και των παρεμφερών νομικών μορφωμάτων, με στόχο την πρόληψη και την καταπολέμηση της χρησιμοποίησής τους για ξέπλυμα χρήματος και χρηματοδότηση της τρομοκρατίας.

Θεσμικό Πλαίσιο

- Κανονισμός (ΕΕ) 2021/1060 (ΚΚΔ):
  - άρθρο 69, παρ. 2
  - άρθρο 72, παρ. 1, στοιχείο ε)
  - ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ XVII (πεδία δεδομένων 3, 23 (β) και 69 (β) για τα χρηματοδοτικά μέσα
- Οδηγία (ΕΕ) 2015/849
- Νόμος 4557/2018 όπως ισχύει, καθώς και οι σχετικές κατ' εξουσιοδότηση ΥΑ

Από πού προκύπτει η απαίτηση καταχώρισης στοιχείων για τους πραγματικούς Δικαιούχους πράξεων που στηρίζονται από Προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021-2027

Σύμφωνα με τον ΚΚΔ, προοίμιο (74), προκειμένου να ενισχυθεί η προστασία του προϋπολογισμού της Ένωσης από παρατυπίες, συμπεριλαμβανομένης της απάτης, είναι αναγκαίο να καταστεί δυνατός ο εντοπισμός των πραγματικών Δικαιούχων που είναι φυσικά πρόσωπα τα οποία τελικά επωφελούνται από παρατυπίες, συμπεριλαμβανομένης της απάτης.

Το ανωτέρω αιτιολογικό μεταφέρεται στο άρθρο 69 παρ.2 του ΚΚΔ, σύμφωνα με το οποίο «Τα ΚΜ διασφαλίζουν τη νομιμότητα και την κανονικότητα των δαπανών [...] και λαμβάνουν όλα τα αναγκαία μέτρα για την πρόληψη, τον εντοπισμό, τη διόρθωση και την αναφορά των παρατυπιών, συμπεριλαμβανομένων των περιπτώσεων απάτης. **Τα εν λόγω μέτρα περιλαμβάνουν τη συλλογή πληροφοριών για τους πραγματικούς Δικαιούχους μεταξύ των αποδεκτών ενωσιακής χρηματοδότησης σύμφωνα με το Παράρτημα XVII.** Οι κανόνες που αφορούν τη συλλογή και την επεξεργασία των εν λόγω δεδομένων συμμορφώνονται με τους ισχύοντες κανόνες για την προστασία των δεδομένων. Η Επιτροπή, η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης και το Ελεγκτικό Συνέδριο έχουν την αναγκαία πρόσβαση στις εν λόγω πληροφορίες».

Ποια στοιχεία απαιτούνται να καταχωρίζονται

Τα στοιχεία που απαιτούνται να συλλέγονται για τους πραγματικούς Δικαιούχους αναφέρονται στο Παράρτημα XVII του ΚΚΔ και ειδικότερα στα πεδία δεδομένων 3, 23 και 69 για τα χρηματοδοτικά μέσα.

Η καταχώριση των σχετικών δεδομένων γίνεται:

- α) κατά την ένταξη της πράξης όπου καταχωρίζονται τα στοιχεία όλων των πραγματικών Δικαιούχων του Δικαιούχου (πεδίο δεδομένων 3 του Παραρτήματος XVII του ΚΚΔ). Στους Δικαιούχους περιλαμβάνονται και όσοι φορείς πραγματοποιούν δαπάνες στο πλαίσιο της πράξης οι οποίες αντιμετωπίζονται ως δαπάνες που πραγματοποιούνται από τον Δικαιούχο,
- β) κατά την ανάληψη νομικής δέσμευσης **-για διαδικασίες σύναψης δημόσιων συμβάσεων που υπερβαίνουν τα κατώτατα όρια της Ένωσης-** όπου καταχωρίζονται τα στοιχεία όλων των πραγματικών Δικαιούχων του αναδόχου (πεδίο δεδομένων 23 (β) του Παραρτήματος XVII του ΚΚΔ).
- γ) Για τα **χρηματοδοτικά μέσα** καταχωρίζονται πληροφορίες για τους πραγματικούς Δικαιούχους του τελικού αποδέκτη (πεδίο δεδομένων 69 (β) του Παραρτήματος XVII του ΚΚΔ).

Οι πράξεις που υλοποιούνται εφαρμόζοντας επιλογές απλοποιημένου κόστους, βάσει των απαντήσεων που έχει δώσει η Ε. Επιτροπή (διαδρομή RegioWiki Extranet Home > Questions and Answers > List of Q&As > Useful Resources > Export Q&A Catalogue), δεν εξαιρούνται από τη νομική υποχρέωση της διαχειριστικής αρχής να καταγράφει και να αποθηκεύει ηλεκτρονικά τα δεδομένα που απαιτούνται για τους πραγματικούς

διαχειριστική αρχή ή ο ΕΦ διασφαλίζει την πλήρη και έγκαιρη καταχώριση των στοιχείων από τον Δικαιούχο.

Για τις περιπτώσεις οντοτήτων που έχουν υποχρέωση εγγραφής στο Κεντρικό Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων του άρθρου 20 του Ν.4557/2018 όπως ισχύει, επισυνάπτεται στο ΟΠΣ και στο ΟΠΣΚΕ σχετική εκτύπωση των στοιχείων και πληροφοριών από το εν λόγω Μητρώο, στην οποία δηλώνονται τα προαναφερθέντα στοιχεία των πραγματικών Δικαιούχων του Δικαιούχου ή των αναδόχων (κατ' ελάχιστον, όνομα, επώνυμο, ημερομηνία γέννησης και αριθμός μητρώου ΦΠΑ ή ΑΦΜ), όπως αυτοί ορίζονται στο άρθρο 3 σημείο 6 της Οδηγίας (ΕΕ) 2015/849 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, το οποίο ενσωματώθηκε στην παρ. 17 του άρθρου 3 του Ν.4557/18 (βλ. Παράρτημα - Βεβαίωση Υποβολής Δήλωσης Πραγματικών Δικαιούχων).

Σημειώνεται ότι εάν εξαντληθούν όλα τα δυνατά μέσα και δεν προσδιοριστεί κανένα πρόσωπο ως πραγματικός Δικαιούχος, το ή τα φυσικά πρόσωπα που κατέχουν θέση ανώτατου διοικητικού στελέχους διευθύνοντας την εταιρεία δύνανται να θεωρούνται ως πραγματικοί Δικαιούχοι.

Επισημαίνεται ότι σε περίπτωση επικαιροποίησης των στοιχείων των πραγματικών Δικαιούχων, οι Δικαιούχοι οφείλουν να καταχωρίζουν στο ΟΠΣ ή το ΟΠΣΚΕ τα επικαιροποιημένα στοιχεία εντός των προβλεπόμενων προθεσμιών όπως αυτές ορίζονται κατά περίπτωση στον Ν.4557/2018 όπως ισχύει, καθώς και στις σχετικές κατ' εξουσιοδότηση ΥΑ.

Στοιχεία πραγματικών Δικαιούχων στο ΟΠΣΚΕ

Τα στοιχεία των πραγματικών Δικαιούχων για τα υπόχρεα νομικά πρόσωπα/οντότητες καταγράφονται αρχικά στο ΟΠΣΚΕ κατά την υποβολή της Αίτησης Χρηματοδότησης σε ξεχωριστή καρτέλα. Τα στοιχεία περιλαμβάνουν τις πληροφορίες:

- Δικαιούχος
- Όνομα
- Επώνυμο
- Ημερομηνία γέννησης
- ΑΦΜ/ΤΙΝ
- Ποσοστό
- Είδος δικαιώματος
- Είδος ελέγχου
- Ημερομηνία δήλωσης
- ΑΦΜ Νομικού Προσώπου (σύνδεσης με φυσικό)

Καθώς το ΟΠΣΚΕ έχει διασύνδεση με το TAXIS, με την ενεργοποίηση της υπηρεσίας στο ΚΕΔ, οι εν λόγω πίνακες θα συμπληρώνονται αυτόματα. Η επικαιροποίησης των στοιχείων δύνανται να πραγματοποιείται και μετά την ένταξη της πράξης εφόσον έχει προκύψει διαφοροποίηση στα αρχικά στοιχεία που έχουν δηλωθεί.

Πίνακας Ελέγχου > Αιτήσεις > Επεξεργασία

Αίτηση Χρηματοδότησης: ΑΙΧ05-0024182

Δικαιούχο/ος Ενίσχυσης: **Τυπότητα Δικαιούχου** | Ηλεκτρονική Δήλωση Μ.Ε. | Ενισχυτές Ησοσών & Μη Ησοσών | Ταυτότητα Επιχειρητικού Σχεδίου | Τύπος Κανόνων - Υπεθέλιες Δράσεις - Δικαιολογητά

Ημέρες Εκπαινώσιμης | Εκπαινώσιμης | ΚΑΔ Εκπαινώσιμης | Μέτοχοι / Στέλεχος | **Πραγματικό Δικαιούχο** | Οικονομικά Στοιχεία | Ειδικά Στοιχεία Στενδινικού Σχεδίου

EFFICIENT INGENUOUS INTEGRATED SOLUTIONS ΕΥΦΥΗΣ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Ι.Κ.Ε.

Στοιχεία Πραγματικών Δικαιούχων

Όνομα Τ.Ι.	Επίθετο Τ.Ι.	ΑΦΜ Τ.Ι.	Ημερομηνία Γέννησης Τ.Ι.	Ενίσχυσης
ΒΑΣΙΛΗΣ	ΕΥΘΥΜΙΟΥ	979155996	08-11-2000	✔

Εμφανίζονται 1 από 1 εγγραφές

Επιλογή Ενίσχυσης | Επιστροφή

© Powered with Auditor BPM

Προβολή Στοιχείων/Προσθήκη Πραγματικού Δικαιούχου

Δικαιούχοι *

EFFICIENT INGENUOUS INTEGRATED SOLUTIONS ΕΥΦΥΗΣ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Ι.Κ.Ε.

Όνομα *

ΒΑΣΙΛΗΣ

Επίθετο *

ΕΥΘΥΜΙΟΥ

Ημερομηνία Γέννησης *

08/11/2000

A.Φ.Μ.

979155996

Tax Identification Numbers (T.I.N.)

A.Φ.Μ. Νομικού Προσώπου

983011284

Tax Identification Numbers (T.I.N.) Legal Person

Είδος Δικαιούχου *

Έλεγχος μέσου ιδιοκτησίας

Είδος Ελέγχου *

Άμεσος

Ποσοστό Συμμετοχής (%) *

23,00

Ημερομηνία Δήλωσης *

13/04/2023

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ XIII: ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΣΤΑ ΑΤΟΜΑ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΑ

Πρόσβαση στις κτιριακές υποδομές και υπαίθριους χώρους οικοπέδων:

- (1) πρόβλεψη οριζόντιας προσβασιμότητας (σύνδεση πεζοδρομίου με είσοδο, προσβάσιμη είσοδος, προσβασιμότητα εσωτερικών χώρων, διαδρομές ισόπεδες ή με ράμπες, ικανοποιητικό άνοιγμα θυρών, ικανοποιητικό πλάτος διαδρόμων κ.λπ.)
- (2) πρόβλεψη κατακόρυφης προσβασιμότητας (ανελκυστήρας/ αναβατόριο, κλιμακοστάσιο κ.λπ.)
- (3) πρόβλεψη προσβάσιμων χώρων υγιεινής
- (4) πρόβλεψη χώρων αναμονής σε περίπτωση κινδύνου και διαδικασιών διαφυγής προσαρμοσμένων στις ανάγκες των ατόμων με αναπηρία
- (5) πρόβλεψη σήμανσης σε προσβάσιμες μορφές (έντονο κοντράστ-μεγάλοι χαρακτήρες, εικονίδια, γραφή Braille, ηχητική και οπτική σήμανση κ.λπ.)
- (6) πρόβλεψη προσβάσιμων εξοπλισμών (χαμηλά γκισέ, προσβάσιμες οθόνες πληροφοριών κ.λπ.)

Πρόσβαση στις υπηρεσίες

- (1) δυνατότητα χρήσης της υπηρεσίας αυτόνομα από άτομα με αναπηρία (π.χ. από άτομα σε αναπηρικό αμαξίδιο ή, άτομα τυφλά ή κωφά ή με λουιές αναπηρίες), πρόβλεψη εναλλακτικών τρόπων εξυπηρέτησης ατόμων με αναπηρία (π.χ. πρόβλεψη προσβάσιμων ετικετών σε προϊόντα, πρόβλεψη διάθεσης αναπηρικού αμαξιδίου για χρήση εντός της επιχείρησης από άτομα δυνάμενα να διανύσουν μικρές μόνο αποστάσεις, πρόβλεψη παραγγελίας μέσω προσβάσιμης ιστοσελίδας και παράδοσης εμπορευμάτων κατ' οίκον, πρόβλεψη διαδικασίας παραπόνων μέσω SMS/ e-mail/ τηλέφωνα κ.λπ.) ή/και πρόβλεψη 'ζωντανής βοήθειας και ενδιαμέσων' (πχ. διερμηνείας στη νοηματική, συνοδείας τυφλών ατόμων κ.λπ.)
- (2) πρόβλεψη προσβάσιμων, στα άτομα με αναπηρία [ως δυνητικά ωφελούμενων], διαδικασιών υποβολής αίτησης (π.χ. προσβάσιμο ηλεκτρονικό εργαλείο, εναλλακτικός τρόπος εξυπηρέτησης μέσω συγκεκριμένης υπηρεσίας κ.λπ.).

Πρόσβαση στα ηλεκτρονικά περιβάλλοντα

- (1) Σε περίπτωση ιστοτόπων και εφαρμογών για φορητές συσκευές, θα πρέπει να τηρούνται οι αρχές της προσβασιμότητας, στις οποίες περιλαμβάνονται οι εξής επιμέρους αρχές (α) αντιληπτικότητα, που σημαίνει ότι οι πληροφορίες και τα συστατικά στοιχεία της διεπαφής με τον χρήστη παρουσιάζονται στους χρήστες με τρόπους που αυτοί μπορούν να αντιληφθούν, (β) χρησιμότητα, που σημαίνει ότι τα συστατικά στοιχεία διεπαφής με τον χρήστη, καθώς και η πλοήγηση είναι εύχρηστα, (γ) κατανοησιμότητα, που σημαίνει ότι οι πληροφορίες και η λειτουργία της διεπαφής με τον χρήστη είναι κατανοητές, (δ) στιβαρότητα, που σημαίνει ότι το περιεχόμενο είναι αρκετά στιβαρό, ώστε να ερμηνεύεται αξιόπιστα από ευρύ φάσμα πρακτόρων χρηστών, συμπεριλαμβανομένων και υποστηρικτικών τεχνολογιών.

Πιο συγκεκριμένα, απαιτείται η συμμόρφωση με τα όσα ορίζονται σχετικώς στο Ευρωπαϊκό Εναρμονισμένο Πρότυπο EN 301 549 (βλ. Κεφάλαιο 9), όπως αντικαθίσταται και ισχύει κάθε φορά, γεγονός που συνεπάγεται, μεταξύ άλλων, την πλήρη συμμόρφωση με τις Οδηγίες για την Προσβασιμότητα του Περιεχομένου του Ιστού, έκδοση 2.1 (Web Content Accessibility Guidelines 2.1) του Διεθνή Οργανισμού World Wide Web Consortium (W3C), κατ' ελάχιστο στο μεσαίο επίπεδο προσβασιμότητας "AA". Επισημαίνεται ότι για τις ειδικές περιπτώσεις ιστοτόπων και εφαρμογών για

φορητές συσκευές που απευθύνονται ειδικά σε άτομα με αναπηρία, απαιτείται συμμόρφωση με τις ως άνω Οδηγίες στο ανώτατο επίπεδο προσβασιμότητας “AAA”. Επιπλέον, ειδική μέριμνα απαιτείται για τη συμμόρφωση του περιεχομένου που αναρτάται προς μετάπτωση (non-web documents) στους ιστοτόπους και στις εφαρμογές για φορητές συσκευές, για το οποίο επίσης απαιτείται συμμόρφωση με τα όσα ορίζονται σχετικώς στο Ευρωπαϊκό Εναρμονισμένο Πρότυπο EN 301 549 (βλ. Κεφάλαιο 10).

(2) Στην περίπτωση διαδικτυακών τόπων ή των διαδικτυακών εφαρμογών και υπηρεσιών που προορίζονται για χρήση κυρίως μέσω κινητών και φορητών συσκευών (πχ. wearables, tablets, έξυπνα τηλέφωνα κ.λπ.) συνιστάται να λαμβάνονται υπόψη οι Βέλτιστες Πρακτικές για Χρήση Διαδικτυακού Περιεχομένου από Κινητές Συσκευές, έκδοση 1.0 (Mobile Web Best Practices 1.0) του W3C

(3) Σε περίπτωση λογισμικού user agents, δηλαδή λογισμικού που αναλαμβάνει να συλλέξει, εξάγει και διευκολύνει την αλληλεπίδραση του χρήστη με τα περιεχόμενα του Ιστού, συνιστάται να λαμβάνονται υπόψη οι Οδηγίες Προσβασιμότητας για User Agents, έκδοση 2.0 (User Agent Accessibility Guidelines 2.0) του W3C

(4) Σε περίπτωση εργαλείων συγγραφής και διαχείρισης περιεχομένου Ιστού, συνιστάται να λαμβάνονται υπόψη οι Οδηγίες Προσβασιμότητας για Εργαλεία Συγγραφής, έκδοση 2.0 (Authoring Tool Accessibility Guidelines 2.0) του W3C

(5) Σε περίπτωση τεχνολογικών λύσεων και προϊόντων που δεν εμπίπτουν στην κατηγορία διαδικτυακών τόπων ή διαδικτυακών εφαρμογών και υπηρεσιών (π.χ. υλικό/hardware, αυτόματοι πωλητές, κιόσκια πληροφόρησης κ.λπ.) είναι απαραίτητη η σχεδιάσή τους βάσει των αρχών του «Καθολικού Σχεδιασμού» όπως αποτυπώνονται στο Ευρωπαϊκό Εναρμονισμένο Πρότυπο EN 301 549 (βλ. Κεφάλαια 4-8 και 11-13), όπως αντικαθίσταται και ισχύει κάθε φορά.

Πρόσβαση στην πληροφορία -πληροφόρηση και εκδηλώσεις

(1) Πρόβλεψη προσβάσιμων μορφών διάδοσης πληροφορίας - πληροφόρησης (όπως προσβάσιμες ιστοσελίδες ως περίπτωση E- “Πρόσβαση στα ηλεκτρονικά περιβάλλοντα”, έντυπα σε γραφή Braille, έντυπα με μεγάλους χαρακτήρες, κασέτες ή CD, DVD με πρόβλεψη υπότιτλων, πρόβλεψη διερμηνείας στη νοηματική, πρόβλεψη απλοποιημένων κειμένων, συμπλήρωση κάθε περιεχόμενου που δεν είναι κείμενο με εναλλακτική παρουσίαση του συγκεκριμένου περιεχομένου, διάθεση πληροφοριών με περισσότερα από ένα αισθητηριακά κανάλια κ.λπ.)

(2) Πρόβλεψη προσβασιμότητας πάσης φύσεως εκδηλώσεων (πρόβλεψη προσβάσιμων κτιριακών υποδομών ως περίπτωση Β - “Πρόσβαση σε κτιριακές υποδομές και υπαίθριους χώρους οικοπέδων”, προσβάσιμων εντύπων και εξοπλισμού, διερμηνείας στη νοηματική κ.λπ.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΧΙΥ ΣΗΜΕΙΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ

Τα σημεία που θα χρησιμοποιηθούν για την πληροφόρηση των δυνητικών δικαιούχων καθώς και για την τυχόν προσκόμιση δικαιολογητικών και αιτημάτων ελέγχου/ τροποποίησης κατά τη διάρκεια υλοποίησης της δράσης παρατίθενται στον πίνακα που ακολουθεί:

ΕΦΕΠΑΕ	
Φορέας	Στοιχεία Επικοινωνίας
Διαχειριστική Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων	Διεύθυνση: Μαιζώνος 122 & Γούναρη, Τ.Κ 26222, Πάτρα Τηλ: 2610-622711, 2610-622714 E-mail: pep@diaxeiristiki.gr URL: www.diaxeiristiki.gr
Επιμελητήριο Ιωαννίνων	Διεύθυνση: Οπλαρχηγού Πουτέτση 14 Τ.Κ. 45333, Ιωάννινα Τηλ: 26510 83427 E-mail: ioannina@diaxeiristiki.gr
Επιμελητήριο Άρτας	Διεύθυνση: Κοσμά Αιτωλού 8, Τ.Κ. 47100, Άρτα Τηλ: 26810 28728 E-mail: arta@diaxeiristiki.gr
Επιμελητήριο Θεσπρωτίας	Διεύθυνση: Αγίων Αποστόλων 55 Τ.Κ. 46100, Ηγουμενίτσα Τηλ: 26650 29480 E-mail: thesprotia@diaxeiristiki.gr
Επιμελητήριο Πρεβέζης	Διεύθυνση: Λεωφόρος Γ. Σεφέρη 3 Τ.Κ. 48100, Πρέβεζα Τηλ: 26820 29414 E-mail: preveza@diaxeiristiki.gr

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΧV ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΒΑΘΜΟΥ ΑΠΟΔΟΣΗΣ (IRR) ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ

ΜΕ ΤΗΝ ΕΠΕΝΔΥΣΗ				
	ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ	1ο ΕΤΟΣ	2ο ΕΤΟΣ	3ο ΕΤΟΣ
ΕΙΣΡΟΕΣ (Α1)				
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΚΩΝ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ & ΦΟΡΩΝ (ΕΒΙΤΔΑ) ΜΕ ΤΗΝ ΕΠΕΝΔΥΣΗ				
Σύνολο (Α1)				
ΕΚΡΟΕΣ (Β1)				
Δαπάνες επένδυσης				
Δαπάνες κεφαλαίου κίνησης				
Σύνολο (Β1)				
ΤΑΜΕΙΑΚΕΣ ΡΟΕΣ (Γ1=Α1-Β1)				
ΧΩΡΙΣ ΤΗΝ ΕΠΕΝΔΥΣΗ				
	ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ	1ο ΕΤΟΣ	2ο ΕΤΟΣ	3ο ΕΤΟΣ
ΕΙΣΡΟΕΣ (Α2)				
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΚΩΝ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ & ΦΟΡΩΝ (ΕΒΙΤΔΑ) ΧΩΡΙΣ ΤΗΝ ΕΠΕΝΔΥΣΗ				
Σύνολο (Α2)				
ΕΚΡΟΕΣ (Β2)				
Δαπάνες άλλων κεφαλαίων				
Δαπάνες κεφαλαίου κίνησης				
Σύνολο (Β2)				
ΤΑΜΕΙΑΚΕΣ ΡΟΕΣ (Γ2=Α2-Β2)				
ΔΙΑΦΟΡΑ Γ1-Γ2				
ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΣ ΒΑΘΜΟΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ (IRR):				

Το αρχείο για τον υπολογισμό του IRR δίνεται σε επεξεργάσιμη μορφή στα συνημμένα της πρόσκλησης.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΧVI ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΙ ΚΩΔΙΚΟΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ (ΚΑΔ)

Ταξινόμηση ΚΑΔ σύμφωνα με την Α1003/16-1-2026 (ΦΕΚ 2187/Β/22-1-2026) Απόφαση Διοικητή ΑΑΔΕ με θέμα «Καθορισμός νέας Εθνικής Ονοματολογίας Οικονομικών Δραστηριοτήτων (ΚΑΔ 2025)».

Επισημαίνεται ότι όταν επιλέξιμοι θεωρούνται οι ΚΑΔ 4ψηφιοι NACE (πχ 10.11) συμπεριλαμβάνονται όλες οι περαιτέρω αναλύσεις (π.χ. 10.11.11, 10.11.20.01 κ.ο.κ.).

Εξαιρούνται και θεωρούνται μη επιλέξιμοι οι ΚΑΔ 20.13.14, 20.14.1, 25.12.20, 25.21.90 και οι περαιτέρω αναλύσεις αυτών. Προσοχή εφόσον για τετραψήφιο ΚΑΔ (πχ 10.42) δεν είναι όλες οι αναλύσεις του επιλέξιμοι (πχ 10.42.12) τότε εάν επιχείρηση έχει τον γενικό τετραψήφιο ΚΑΔ 10.42 δεν θα μπορεί να υποβάλλει πρόταση με αυτόν. Θα πρέπει να έχει μεγαλύτερη ανάλυση από την οποία να προκύπτει επιλέξιμος ΚΑΔ (πχ 10.41) κ.ο.κ.

ΚΩΔ.	ΟΝΟΜΑΣΙΑ
10.11	ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΚΑΙ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΚΡΕΑΤΟΣ ΠΛΗΝ ΚΡΕΑΤΟΣ ΠΟΥΛΕΡΙΚΩΝ
10.12	ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΚΑΙ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΚΡΕΑΤΟΣ ΠΟΥΛΕΡΙΚΩΝ
10.20	ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΚΑΙ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΨΑΡΙΩΝ, ΚΑΡΚΙΝΟΕΙΔΩΝ ΚΑΙ ΜΑΛΑΚΙΩΝ
10.31	ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΚΑΙ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΠΑΤΑΤΩΝ
10.32	ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΧΥΜΩΝ ΦΡΟΥΤΩΝ ΚΑΙ ΛΑΧΑΝΙΚΩΝ
10.39	ΑΛΛΗ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΚΑΙ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΦΡΟΥΤΩΝ ΚΑΙ ΛΑΧΑΝΙΚΩΝ
10.41	ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΕΛΑΙΩΝ ΚΑΙ ΛΙΠΩΝ
10.51	ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΓΑΛΑΚΤΟΚΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ
10.52	ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΠΑΓΩΤΩΝ ΚΑΙ ΑΛΛΩΝ ΕΙΔΩΝ ΒΡΩΣΙΜΟΥ ΠΑΓΟΥ
10.61	ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΑΛΕΥΡΟΜΥΛΩΝ
10.62	ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΑΜΥΛΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΑΜΥΛΟΥ
10.71	ΑΡΤΟΠΟΙΙΑ· ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΝΩΠΩΝ ΕΙΔΩΝ ΖΑΧΑΡΟΠΛΑΣΤΙΚΗΣ
10.72	ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΠΑΞΙΜΑΔΙΩΝ, ΜΠΙΣΚΟΤΩΝ, ΔΙΑΤΗΡΟΥΜΕΝΩΝ ΕΙΔΩΝ ΖΑΧΑΡΟΠΛΑΣΤΙΚΗΣ
10.73	ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΑΛΕΥΡΩΔΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ
10.82	ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΚΑΚΑΟΥ, ΣΟΚΟΛΑΤΑΣ ΚΑΙ ΖΑΧΑΡΩΤΩΝ
10.83	ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΤΣΑΓΙΟΥ ΚΑΙ ΚΑΦΕ
10.84	ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΑΡΤΥΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΚΑΡΥΚΕΥΜΑΤΩΝ
10.85	ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΕΤΟΙΜΩΝ ΓΕΥΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΦΑΓΗΤΩΝ
11.01	ΑΠΟΣΤΑΞΗ, ΑΝΑΚΑΘΑΡΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΑΝΑΜΙΞΗ ΑΛΚΟΟΛΟΥΧΩΝ ΠΟΤΩΝ
11.02	ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΟΙΝΟΥ ΑΠΟ ΣΤΑΦΥΛΙΑ
11.03	ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΜΗΛΙΤΗ ΚΑΙ ΑΛΛΩΝ ΠΟΤΩΝ ΑΠΟ ΦΡΟΥΤΑ ΠΟΥ ΥΦΙΣΤΑΝΤΑΙ ΖΥΜΩΣΗ
11.04	ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΑΛΛΩΝ ΜΗ ΑΠΟΣΤΑΓΜΕΝΩΝ ΠΟΤΩΝ ΠΟΥ ΥΦΙΣΤΑΝΤΑΙ ΖΥΜΩΣΗ
11.05	ΖΥΘΟΠΟΙΙΑ
11.07	ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΑΝΑΨΥΚΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΜΦΙΑΛΩΜΕΝΩΝ ΝΕΡΩΝ
13.10	ΠΡΟΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΚΑΙ ΝΗΜΑΤΟΠΟΙΗΣΗ ΥΦΑΝΤΙΚΩΝ ΙΝΩΝ
13.20	ΥΦΑΝΣΗ ΚΛΩΣΤΟΪΦΑΝΤΟΥΡΓΙΚΩΝ ΥΛΩΝ
13.30	ΤΕΛΕΙΟΠΟΙΗΣΗ (ΦΙΝΙΡΙΣΜΑ) ΥΦΑΝΤΟΥΡΓΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ
13.91	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΠΛΕΚΤΩΝ ΥΦΑΣΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΥΦΑΣΜΑΤΩΝ ΠΛΕΞΗΣ ΚΡΟΣΕ

13.92	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΚΛΩΣΤΟΨΦΑΝΤΟΥΡΓΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΟΙΚΙΑΚΗΣ ΧΡΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΤΟΙΜΩΝ ΕΙΔΩΝ ΕΠΙΠΛΩΣΗΣ
13.93	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΧΑΛΙΩΝ ΚΑΙ ΚΙΛΙΜΙΩΝ
13.96	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΑΛΛΩΝ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΚΛΩΣΤΟΨΦΑΝΤΟΥΡΓΙΚΩΝ ΕΙΔΩΝ
14.10	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΠΛΕΚΤΩΝ ΕΙΔΩΝ ΚΑΙ ΕΙΔΩΝ ΠΛΕΞΗΣ ΚΡΟΣΕ
14.21	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ ΕΝΔΥΜΑΤΩΝ
14.22	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΕΣΩΡΟΥΧΩΝ
14.23	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΕΝΔΥΜΑΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
14.24	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΔΕΡΜΑΤΙΝΩΝ ΚΑΙ ΓΟΥΝΙΝΩΝ ΕΝΔΥΜΑΤΩΝ
15.12	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΕΙΔΩΝ ΤΑΞΙΔΙΟΥ (ΑΠΟΣΚΕΥΩΝ), ΤΣΑΝΤΩΝ, ΕΙΔΩΝ ΣΕΛΛΟΠΟΙΙΑΣ ΚΑΙ ΣΑΓΜΑΤΟΠΟΙΙΑΣ ΑΠΟ ΟΠΟΙΟΔΗΠΟΤΕ ΥΛΙΚΟ
15.20	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΥΠΟΔΗΜΑΤΩΝ
16.11	ΠΡΙΟΝΙΣΜΑ, ΠΛΑΝΙΣΜΑ ΚΑΙ ΕΜΠΟΤΙΣΜΟΣ ΞΥΛΟΥ
16.12	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΑΤΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΤΕΛΕΙΟΠΟΙΗΣΗΣ (ΦΙΝΙΡΙΣΜΑΤΟΣ) ΞΥΛΟΥ
16.21	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΑΝΤΙΚΟΛΛΗΤΩΝ (ΚΟΝΤΡΑ-ΠΛΑΚΕ) ΚΑΙ ΑΛΛΩΝ ΠΛΑΚΩΝ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟ ΞΥΛΟ
16.22	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΣΥΝΑΡΜΟΛΟΓΟΥΜΕΝΩΝ ΔΑΠΕΔΩΝ ΠΑΡΚΕ
16.23	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΑΛΛΩΝ ΞΥΛΟΥΡΓΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΗΣ
16.24	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΞΥΛΙΝΩΝ ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΟΚΙΒΩΤΙΩΝ
16.25	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΞΥΛΙΝΩΝ ΠΟΡΤΩΝ ΚΑΙ ΠΑΡΑΘΥΡΩΝ
16.26	ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΣΤΕΡΕΩΝ ΚΑΥΣΙΜΩΝ ΑΠΟ ΦΥΤΙΚΗ ΒΙΟΜΑΖΑ
16.27	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΤΕΛΕΙΟΠΟΙΗΣΗΣ (ΦΙΝΙΡΙΣΜΑΤΟΣ) ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΑΠΟ ΞΥΛΟ
16.28	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΑΛΛΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΑΠΟ ΞΥΛΟ ΚΑΙ ΕΙΔΩΝ ΑΠΟ ΦΕΛΛΟ ΚΑΙ ΕΙΔΩΝ ΚΑΛΑΘΟΠΟΙΙΑΣ ΚΑΙ ΣΠΑΡΤΟΠΛΕΚΤΙΚΗΣ
17.12	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΧΑΡΤΙΟΥ ΚΑΙ ΧΑΡΤΟΝΙΟΥ
17.21	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΚΥΜΑΤΟΕΙΔΟΥΣ ΧΑΡΤΙΟΥ ΚΑΙ ΧΑΡΤΟΝΙΟΥ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΟΚΙΒΩΤΙΩΝ ΑΠΟ ΧΑΡΤΙ ΚΑΙ ΧΑΡΤΟΝΙ
17.22	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΧΑΡΤΙΝΩΝ ΕΙΔΩΝ ΟΙΚΙΑΚΗΣ ΧΡΗΣΗΣ, ΕΙΔΩΝ ΥΓΙΕΙΝΗΣ ΚΑΙ ΕΙΔΩΝ ΤΟΥΑΛΕΤΑΣ
17.23	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΕΙΔΩΝ ΧΑΡΤΟΠΩΛΕΙΟΥ (ΧΑΡΤΙΚΩΝ)
17.24	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΧΑΡΤΙΟΥ ΓΙΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΤΟΙΧΩΝ (ΤΑΠΕΤΣΑΡΙΑΣ)
17.25	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΑΛΛΩΝ ΕΙΔΩΝ ΑΠΟ ΧΑΡΤΙ ΚΑΙ ΧΑΡΤΟΝΙ
18.12	ΑΛΛΕΣ ΕΚΤΥΠΩΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
20.11	ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΑΕΡΙΩΝ
20.12	ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΧΡΩΣΤΙΚΩΝ ΥΛΩΝ
20.13	ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΑΛΛΩΝ ΑΝΟΡΓΑΝΩΝ ΒΑΣΙΚΩΝ ΧΗΜΙΚΩΝ ΟΥΣΙΩΝ
20.14	ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΑΛΛΩΝ ΟΡΓΑΝΙΚΩΝ ΒΑΣΙΚΩΝ ΧΗΜΙΚΩΝ ΟΥΣΙΩΝ
20.15	ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΛΙΠΑΣΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΑΖΩΤΟΥΧΩΝ ΕΝΩΣΕΩΝ
20.16	ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΠΛΑΣΤΙΚΩΝ ΣΕ ΠΡΩΤΟΓΕΝΕΙΣ ΜΟΡΦΕΣ
20.17	ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΣΥΝΘΕΤΙΚΟΥ ΕΛΑΣΤΙΚΟΥ (ΣΥΝΘΕΤΙΚΟΥ ΚΑΟΥΤΣΟΥΚ) ΣΕ ΠΡΩΤΟΓΕΝΕΙΣ ΜΟΡΦΕΣ

20.30	ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΧΡΩΜΑΤΩΝ, ΒΕΡΝΙΚΙΩΝ ΚΑΙ ΠΑΡΟΜΟΙΩΝ ΕΠΙΧΡΙΣΜΑΤΩΝ, ΜΕΛΑΝΙΩΝ ΤΥΠΟΓΡΑΦΙΑΣ ΚΑΙ ΜΑΣΤΙΧΩΝ
20.41	ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΣΑΠΟΥΝΙΩΝ ΚΑΙ ΑΠΟΡΡΥΠΑΝΤΙΚΩΝ, ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΣΤΙΛΒΩΣΗΣ
20.42	ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΑΤΩΝ ΑΡΩΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΚΑΛΛΩΠΙΣΜΟΥ
20.51	ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΥΓΡΩΝ ΒΙΟΚΑΥΣΙΜΩΝ
20.59	ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΑΛΛΩΝ ΧΗΜΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ Π.Δ.Κ.Α.
20.60	ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΣΥΝΘΕΤΙΚΩΝ ΙΝΩΝ
21.10	ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΒΑΣΙΚΩΝ ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ
21.20	ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΩΝ ΣΚΕΥΑΣΜΑΤΩΝ
22.11	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ, ΑΝΑΓΟΜΩΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΕΠΙΣΩΤΡΩΝ (ΕΛΑΣΤΙΚΑ ΟΧΗΜΑΤΩΝ) ΑΠΟ ΚΑΟΥΤΣΟΥΚ ΚΑΙ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΣΩΛΗΝΩΝ
22.12	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΑΛΛΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΑΠΟ ΕΛΑΣΤΙΚΟ (ΚΑΟΥΤΣΟΥΚ)
22.21	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΠΛΑΣΤΙΚΩΝ ΠΛΑΚΩΝ, ΦΥΛΛΩΝ, ΣΩΛΗΝΩΝ ΚΑΙ ΕΙΔΩΝ ΚΑΘΟΡΙΣΜΕΝΗΣ ΜΟΡΦΗΣ
22.22	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΠΛΑΣΤΙΚΩΝ ΕΙΔΩΝ ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑΣ
22.23	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΠΛΑΣΤΙΚΩΝ ΠΟΡΤΩΝ ΚΑΙ ΠΑΡΑΘΥΡΩΝ
22.24	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΠΛΑΣΤΙΚΩΝ ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΩΝ ΥΛΙΚΩΝ
22.25	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΑΤΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΤΕΛΕΙΟΠΟΙΗΣΗΣ (ΦΙΝΙΡΙΣΜΑΤΟΣ) ΠΛΑΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ
22.26	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΑΛΛΩΝ ΠΛΑΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ
23.11	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΕΠΙΠΕΔΟΥ ΓΥΑΛΙΟΥ
23.12	ΜΟΡΦΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ ΚΑΤΕΡΓΑΣΙΑ ΕΠΙΠΕΔΟΥ ΓΥΑΛΙΟΥ
23.13	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΚΟΙΛΟΥ ΓΥΑΛΙΟΥ
23.14	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΙΝΩΝ ΓΥΑΛΙΟΥ
23.15	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΚΑΙ ΚΑΤΕΡΓΑΣΙΑ ΑΛΛΩΝ ΕΙΔΩΝ ΓΥΑΛΙΟΥ, ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΜΕΝΟΥ ΤΟΥ ΓΥΑΛΙΟΥ ΓΙΑ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΧΡΗΣΕΙΣ
23.20	ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΠΥΡΙΜΑΧΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ
23.31	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΚΕΡΑΜΙΚΩΝ ΠΛΑΚΙΔΙΩΝ ΚΑΙ ΠΛΑΚΩΝ
23.32	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΤΟΥΒΛΩΝ, ΠΛΑΚΙΔΙΩΝ ΚΑΙ ΛΟΙΠΩΝ ΔΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΑΠΟ ΟΠΤΗ ΓΗ
23.41	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΚΕΡΑΜΙΚΩΝ ΕΙΔΩΝ ΟΙΚΙΑΚΗΣ ΧΡΗΣΗΣ ΚΑΙ ΚΕΡΑΜΙΚΩΝ ΔΙΑΚΟΣΜΗΤΙΚΩΝ ΕΙΔΩΝ
23.42	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΚΕΡΑΜΙΚΩΝ ΕΙΔΩΝ ΥΓΙΕΙΝΗΣ
23.43	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΚΕΡΑΜΙΚΩΝ ΜΟΝΩΤΩΝ ΚΑΙ ΚΕΡΑΜΙΚΩΝ ΜΟΝΩΤΙΚΩΝ ΕΞΑΡΤΗΜΑΤΩΝ
23.44	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΑΛΛΩΝ ΚΕΡΑΜΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΓΙΑ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΧΡΗΣΕΙΣ
23.45	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΑΛΛΩΝ ΚΕΡΑΜΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ
23.51	ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΤΣΙΜΕΝΤΟΥ
23.52	ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΑΣΒΕΣΤΗ ΚΑΙ ΓΥΨΟΥ
23.61	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΔΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΑΠΟ ΣΚΥΡΟΔΕΜΑ
23.62	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΔΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΑΠΟ ΓΥΨΟ
23.63	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΕΤΟΙΜΟΥ ΣΚΥΡΟΔΕΜΑΤΟΣ

23.64	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΚΟΝΙΑΜΑΤΩΝ
23.65	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΙΝΟΤΣΙΜΕΝΤΟΥ
23.66	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΑΛΛΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΑΠΟ ΣΚΥΡΟΔΕΜΑ, ΤΣΙΜΕΝΤΟ ΚΑΙ ΓΥΨΟ
23.91	ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΛΕΙΑΝΤΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ
23.99	ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΑΛΛΩΝ ΜΗ ΜΕΤΑΛΛΙΚΩΝ ΟΡΥΚΤΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ Π.Δ.Κ.Α.
24.20	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΧΑΛΥΒΔΙΝΩΝ ΣΩΛΗΝΩΝ, ΑΓΩΓΩΝ, ΚΟΙΛΩΝ ΕΙΔΩΝ ΜΕ ΚΑΘΟΡΙΣΜΕΝΗ ΜΟΡΦΗ ΚΑΙ ΣΥΝΑΦΩΝ ΕΞΑΡΤΗΜΑΤΩΝ
24.54	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΧΥΤΕΥΣΗΣ ΧΑΛΚΟΥ, ΨΕΥΔΑΡΓΥΡΟΥ ΚΑΙ ΑΛΛΩΝ ΜΗ ΣΙΔΗΡΟΥΧΩΝ ΜΕΤΑΛΛΩΝ
25.11	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΜΕΤΑΛΛΙΚΩΝ ΣΚΕΛΕΤΩΝ ΚΑΙ ΜΕΡΩΝ ΜΕΤΑΛΛΙΚΩΝ ΣΚΕΛΕΤΩΝ
25.12	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΜΕΤΑΛΛΙΚΩΝ ΠΟΡΤΩΝ ΚΑΙ ΠΑΡΑΘΥΡΩΝ
25.21	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΘΕΡΜΑΝΤΙΚΩΝ ΣΩΜΑΤΩΝ, ΑΤΜΟΓΕΝΝΗΤΡΙΩΝ ΚΑΙ ΛΕΒΗΤΩΝ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΘΕΡΜΑΝΣΗΣ
25.22	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΑΛΛΩΝ ΜΕΤΑΛΛΙΚΩΝ ΝΤΕΠΟΖΙΤΩΝ, ΔΕΞΑΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΔΟΧΕΙΩΝ
25.61	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΜΑΧΑΙΡΟΠΙΡΟΥΝΩΝ
25.62	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΚΛΕΙΔΑΡΙΩΝ ΚΑΙ ΜΕΝΤΕΣΕΔΩΝ
25.63	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΕΡΓΑΛΕΙΩΝ
25.91	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΧΑΛΥΒΔΙΝΩΝ ΒΑΡΕΛΙΩΝ ΚΑΙ ΠΑΡΟΜΟΙΩΝ ΔΟΧΕΙΩΝ
25.92	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΕΛΑΦΡΩΝ ΜΕΤΑΛΛΙΚΩΝ ΕΙΔΩΝ ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑΣ
25.93	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΕΙΔΩΝ ΑΠΟ ΣΥΡΜΑ, ΑΛΥΣΙΔΩΝ ΚΑΙ ΕΛΑΤΗΡΙΩΝ
25.94	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΣΥΝΔΕΤΗΡΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΚΟΧΛΙΟΜΗΧΑΝΩΝ
25.99	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΑΛΛΩΝ ΜΕΤΑΛΛΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ Π.Δ.Κ.Α.
26.11	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΕΞΑΡΤΗΜΑΤΩΝ
26.12	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΕΜΦΟΡΤΩΝ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΠΛΑΚΕΤΩΝ
26.20	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ
26.30	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ
26.40	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΕΙΔΩΝ ΕΥΡΕΙΑΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗΣ
26.51	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΟΡΓΑΝΩΝ ΚΑΙ ΣΥΣΚΕΥΩΝ ΜΕΤΡΗΣΗΣ, ΔΟΚΙΜΩΝ ΚΑΙ ΠΛΟΗΓΗΣΗΣ
26.60	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΑΚΤΙΝΟΛΟΓΙΚΩΝ ΚΑΙ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΩΝ ΙΑΤΡΙΚΗΣ ΚΑΙ ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΗΣ ΧΡΗΣΗΣ
26.70	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΟΠΤΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΩΝ, ΜΑΓΝΗΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΟΠΤΙΚΩΝ ΜΕΣΩΝ ΚΑΙ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ
27.11	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΗΛΕΚΤΡΟΚΙΝΗΤΗΡΩΝ, ΗΛΕΚΤΡΟΓΕΝΝΗΤΡΙΩΝ ΚΑΙ ΗΛΕΚΤΡΙΚΩΝ ΜΕΤΑΣΧΗΜΑΤΙΣΤΩΝ
27.12	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΣΥΣΚΕΥΩΝ ΔΙΑΝΟΜΗΣ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΥ ΗΛΕΚΤΡΙΚΟΥ ΡΕΥΜΑΤΟΣ
27.20	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΗΛΕΚΤΡΙΚΩΝ ΣΤΗΛΩΝ ΚΑΙ ΣΥΣΣΩΡΕΥΤΩΝ
27.31	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΚΑΛΩΔΙΩΝ ΟΠΤΙΚΩΝ ΙΝΩΝ
27.33	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΕΞΑΡΤΗΜΑΤΩΝ ΚΑΛΩΔΙΩΣΗΣ
27.40	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΦΩΤΙΣΤΙΚΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ
27.51	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΗΛΕΚΤΡΙΚΩΝ ΟΙΚΙΑΚΩΝ ΣΥΣΚΕΥΩΝ
27.90	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΑΛΛΟΥ ΗΛΕΚΤΡΙΚΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ

28.11	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΚΙΝΗΤΗΡΩΝ ΚΑΙ ΣΤΡΟΒΙΛΩΝ, ΜΕ ΕΞΑΙΡΕΣΗ ΤΟΥΣ ΚΙΝΗΤΗΡΕΣ ΑΕΡΟΣΚΑΦΩΝ, ΟΧΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΔΙΚΥΚΛΩΝ
28.12	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ ΥΔΡΑΥΛΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
28.13	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΑΛΛΩΝ ΑΝΤΛΙΩΝ ΚΑΙ ΣΥΜΠΙΕΣΤΩΝ
28.21	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΦΟΥΡΝΩΝ, ΚΛΙΒΑΝΩΝ ΚΑΙ ΜΟΝΙΜΟΥ ΟΙΚΙΑΚΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ ΘΕΡΜΑΝΣΗΣ
28.22	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ ΑΝΥΨΩΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΚΙΝΗΣΗΣ ΦΟΡΤΙΩΝ
28.23	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΜΗΧΑΝΩΝ ΚΑΙ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ ΓΡΑΦΕΙΟΥ (ΕΚΤΟΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ)
28.24	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΗΛΕΚΤΡΟΚΙΝΗΤΩΝ ΕΡΓΑΛΕΙΩΝ ΧΕΙΡΟΣ
28.25	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΚΛΙΜΑΤΙΣΤΙΚΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ ΜΗ ΟΙΚΙΑΚΗΣ ΧΡΗΣΗΣ
28.30	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ ΚΑΙ ΔΑΣΟΚΟΜΙΚΩΝ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΩΝ
28.41	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΩΝ ΜΟΡΦΟΠΟΙΗΣΗΣ ΜΕΤΑΛΛΟΥ ΚΑΙ ΕΡΓΑΛΕΙΟΜΗΧΑΝΩΝ ΓΙΑ ΜΕΤΑΛΛΟΥΡΓΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ
28.42	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΑΛΛΩΝ ΕΡΓΑΛΕΙΟΜΗΧΑΝΩΝ
28.91	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΩΝ ΓΙΑ ΤΗ ΜΕΤΑΛΛΟΥΡΓΙΑ
28.92	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΩΝ ΓΙΑ ΤΑ ΟΡΥΧΕΙΑ, ΤΑ ΛΑΤΟΜΕΙΑ ΚΑΙ ΤΙΣ ΔΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ
28.93	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΩΝ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ, ΠΟΤΩΝ ΚΑΙ ΚΑΠΝΟΥ
28.94	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΩΝ ΓΙΑ ΤΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΚΛΩΣΤΟΎΦΑΝΤΟΥΡΓΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ, ΕΝΔΥΜΑΤΩΝ Η ΔΕΡΜΑΤΙΝΩΝ ΕΙΔΩΝ
28.95	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΧΑΡΤΙΟΥ ΚΑΙ ΧΑΡΤΟΝΙΟΥ
28.96	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΩΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΠΛΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΛΑΣΤΙΚΩΝ ΕΙΔΩΝ
28.97	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΩΝ ΠΡΟΣΘΕΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ
28.99	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΑΛΛΩΝ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΩΝ ΕΙΔΙΚΗΣ ΧΡΗΣΗΣ Π.Δ.Κ.Α.
29.10	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΜΗΧΑΝΟΚΙΝΗΤΩΝ ΟΧΗΜΑΤΩΝ
29.20	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΑΜΑΞΩΜΑΤΩΝ ΓΙΑ ΜΗΧΑΝΟΚΙΝΗΤΑ ΟΧΗΜΑΤΑ· ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΡΥΜΟΥΛΚΟΥΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΗΜΙΡΥΜΟΥΛΚΟΥΜΕΝΩΝ ΟΧΗΜΑΤΩΝ
29.31	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΗΛΕΚΤΡΙΚΟΥ ΚΑΙ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΜΗΧΑΝΟΚΙΝΗΤΑ ΟΧΗΜΑΤΑ
29.32	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΑΛΛΩΝ ΜΕΡΩΝ ΚΑΙ ΕΞΑΡΤΗΜΑΤΩΝ ΓΙΑ ΜΗΧΑΝΟΚΙΝΗΤΑ ΟΧΗΜΑΤΑ
30.12	ΝΑΥΠΗΓΗΣΗ ΣΚΑΦΩΝ ΑΝΑΨΥΧΗΣ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
30.31	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΜΗ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΩΝ ΑΕΡΟΣΚΑΦΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΣΤΗΜΟΠΛΟΙΩΝ ΚΑΙ ΣΥΝΑΦΩΝ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΩΝ
30.91	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΜΟΤΟΣΙΚΛΕΤΩΝ
30.92	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΠΟΔΗΛΑΤΩΝ ΚΑΙ ΑΝΑΠΗΡΙΚΩΝ ΑΜΑΞΙΔΙΩΝ
31.00	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΕΠΙΠΛΩΝ
32.12	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΚΟΣΜΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΣΥΝΑΦΩΝ ΕΙΔΩΝ
32.13	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΚΟΣΜΗΜΑΤΩΝ ΑΠΟΜΙΜΗΣΗΣ ΚΑΙ ΣΥΝΑΦΩΝ ΕΙΔΩΝ
32.20	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΜΟΥΣΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΩΝ
32.30	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΑΘΛΗΤΙΚΩΝ ΕΙΔΩΝ
32.40	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΠΑΙΧΝΙΔΙΩΝ ΚΑΘΕ ΕΙΔΟΥΣ

32.50	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΙΑΤΡΙΚΩΝ ΚΑΙ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΜΗΘΕΙΩΝ
32.99	ΑΛΛΕΣ ΜΕΤΑΠΟΙΗΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ Π.Δ.Κ.Α.
33.12	ΕΠΙΣΚΕΥΗ ΚΑΙ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΩΝ
33.13	ΕΠΙΣΚΕΥΗ ΚΑΙ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΥ ΚΑΙ ΟΠΤΙΚΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ
33.14	ΕΠΙΣΚΕΥΗ ΚΑΙ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΗΛΕΚΤΡΙΚΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ
33.15	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΕΠΙΣΚΕΥΗΣ ΚΑΙ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ ΜΗ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΩΝ ΠΛΟΙΩΝ ΚΑΙ ΣΚΑΦΩΝ
33.18	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΕΠΙΣΚΕΥΗΣ ΚΑΙ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΩΝ ΟΧΗΜΑΤΩΝ ΜΑΧΗΣ, ΠΛΟΙΩΝ, ΣΚΑΦΩΝ, ΑΕΡΟΣΚΑΦΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΣΤΗΜΙΚΩΝ ΣΚΑΦΩΝ
33.20	ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ
35.11	ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΑΠΟ ΜΗ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΕΣ ΠΗΓΕΣ
35.12	ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΑΠΟ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΕΣ ΠΗΓΕΣ
35.13	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΜΕΤΑΔΟΣΗΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΟΥ ΡΕΥΜΑΤΟΣ
35.14	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΔΙΑΝΟΜΗΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΟΥ ΡΕΥΜΑΤΟΣ
35.16	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΟΥ ΡΕΥΜΑΤΟΣ
37.00	ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΛΥΜΑΤΩΝ
38.11	ΣΥΛΛΟΓΗ ΜΗ ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΩΝ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ
38.12	ΣΥΛΛΟΓΗ ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΩΝ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ
38.21	ΑΝΑΚΤΗΣΗ ΥΛΙΚΩΝ
38.22	ΑΝΑΚΤΗΣΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
38.23	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΑΝΑΚΤΗΣΗΣ ΑΛΛΩΝ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ
38.31	ΑΠΟΤΕΦΡΩΣΗ ΧΩΡΙΣ ΑΝΑΚΤΗΣΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
38.32	ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΗ ΤΑΦΗ Η ΜΟΝΙΜΗ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗ
38.33	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΔΙΑΘΕΣΗΣ ΑΛΛΩΝ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ
52.32	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗΣ ΓΙΑ ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ ΕΠΙΒΑΤΩΝ
53.10	ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΗΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΚΑΘΟΛΙΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ
53.20	ΑΛΛΕΣ ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΑΧΥΜΕΤΑΦΟΡΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
55.40	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗΣ ΓΙΑ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΟΣ
58.21	ΕΚΔΟΣΗ ΒΙΝΤΕΟΠΑΙΧΝΙΔΙΩΝ
58.29	ΕΚΔΟΣΗ ΑΛΛΟΥ ΛΟΓΙΣΜΙΚΟΥ
59.11	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΙΚΩΝ ΤΑΙΝΙΩΝ, ΒΙΝΤΕΟ ΚΑΙ ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ
59.12	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΣΥΝΟΔΕΥΤΙΚΕΣ ΤΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΙΚΩΝ ΤΑΙΝΙΩΝ, ΒΙΝΤΕΟ ΚΑΙ ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ
59.13	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΔΙΑΝΟΜΗΣ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΙΚΩΝ ΤΑΙΝΙΩΝ ΚΑΙ ΒΙΝΤΕΟ
59.14	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΡΟΒΟΛΗΣ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΙΚΩΝ ΤΑΙΝΙΩΝ
59.20	ΗΧΟΓΡΑΦΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΜΟΥΣΙΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ
60.20	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ, ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΩΝ ΕΚΠΟΜΠΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΝΟΜΗΣ ΒΙΝΤΕΟ
60.39	ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΔΙΑΝΟΜΗΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ

61.10	ΕΝΣΥΡΜΑΤΕΣ, ΑΣΥΡΜΑΤΕΣ ΚΑΙ ΔΟΥΡΥΦΟΡΙΚΕΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ
61.20	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΜΕΤΑΠΩΛΗΣΗΣ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΩΝ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗΣ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΩΝ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ
61.90	ΑΛΛΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ
62.10	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ
62.20	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΣΥΜΒΟΥΛΩΝ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟΥΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΥΣ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΕΣ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ
62.90	ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΤΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ
63.10	ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΥΠΟΔΟΜΗ, ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ, ΦΙΛΟΞΕΝΙΑ ΚΑΙ ΣΥΝΑΦΕΙΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
63.91	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΠΥΛΩΝ ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΗΣ ΑΝΑΖΗΤΗΣΗΣ
64.22	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΩΝ ΦΟΡΕΩΝ
64.92	ΑΛΛΕΣ ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
64.99	ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ, ΜΕ ΕΞΑΙΡΕΣΗ ΤΙΣ ΑΣΦΑΛΕΙΕΣ ΚΑΙ ΤΑ ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΙΚΑ ΤΑΜΕΙΑ Π.Δ.Κ.Α.
71.12	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΣΥΝΑΦΕΙΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΩΝ
71.20	ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΔΟΚΙΜΕΣ ΚΑΙ ΑΝΑΛΥΣΕΙΣ
72.10	ΕΡΕΥΝΑ ΚΑΙ ΠΕΙΡΑΜΑΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΣΤΙΣ ΦΥΣΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ ΚΑΙ ΤΗ ΜΗΧΑΝΙΚΗ
73.11	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΔΙΑΦΗΜΙΣΤΙΚΩΝ ΓΡΑΦΕΙΩΝ
74.11	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΚΑΙ ΣΧΕΔΙΟΥ ΜΟΔΑΣ
74.12	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΓΡΑΦΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΚΑΙ ΟΠΤΙΚΗΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ
74.13	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΧΩΡΩΝ
74.14	ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΕΙΔΙΚΕΥΜΕΝΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ
74.20	ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
77.51	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗΣ ΓΙΑ ΕΝΟΙΚΙΑΣΗ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΗ ΜΙΣΘΩΣΗ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ, ΜΗΧΑΝΟΚΙΝΗΤΩΝ ΤΡΟΧΟΣΠΙΤΩΝ ΚΑΙ ΡΥΜΟΥΛΚΟΥΜΕΝΩΝ
79.11	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΤΑΞΙΔΙΩΤΙΚΩΝ ΠΡΑΚΤΟΡΕΙΩΝ
79.12	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΓΡΑΦΕΙΩΝ ΟΡΓΑΝΩΜΕΝΩΝ ΤΑΞΙΔΙΩΝ
82.92	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑΣ
84.22	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΑΜΥΝΑΣ
85.52	ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ
86.10	ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
86.21	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΙΑΤΡΙΚΗΣ
86.22	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΕΙΔΙΚΕΥΜΕΝΩΝ ΙΑΤΡΩΝ
86.23	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΑΣΚΗΣΗΣ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΙΚΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΩΝ
86.91	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΗΣ ΑΠΕΙΚΟΝΙΣΗΣ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΙΑΤΡΙΚΩΝ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΩΝ
86.92	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΑΣΘΕΝΩΝ ΜΕ ΑΣΘΕΝΟΦΟΡΟ
86.93	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΑΠΟ ΨΥΧΟΛΟΓΟΥΣ ΚΑΙ ΨΥΧΟΘΕΡΑΠΕΥΤΕΣ, ΕΚΤΟΣ ΤΩΝ ΙΑΤΡΩΝ

86.94	ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΑΙΕΥΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
86.95	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΦΥΣΙΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ
86.96	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΗΣ, ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗΣ ΙΑΤΡΙΚΗΣ
86.99	ΆΛΛΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΑΝΘΡΩΠΙΝΗΣ ΥΓΕΙΑΣ Π.Δ.Κ.Α.
87.10	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑΚΗΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ (ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΟΥ ΝΟΣΟΚΟΜΟΥ) ΚΑΤ' ΟΙΚΟΝ
87.20	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΒΟΗΘΕΙΑΣ ΚΑΤ' ΟΙΚΟΝ ΓΙΑ ΑΤΟΜΑ ΠΟΥ ΖΟΥΝ Η ΕΧΟΥΝ ΔΙΑΓΝΩΣΤΕΙ ΜΕ ΨΥΧΙΚΗ ΑΣΘΕΝΕΙΑ Η ΧΡΗΣΗ ΟΥΣΙΩΝ
87.30	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΒΟΗΘΕΙΑΣ ΚΑΤ' ΟΙΚΟΝ ΓΙΑ ΗΛΙΚΙΩΜΕΝΟΥΣ Η ΑΤΟΜΑ ΜΕ ΣΩΜΑΤΙΚΗ ΑΝΑΠΗΡΙΑ
87.99	ΆΛΛΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΟΥ/-ΗΣ ΝΟΣΟΚΟΜΟΥ ΚΑΤ' ΟΙΚΟΝ Π.Δ.Κ.Α.
88.10	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΜΕΡΙΜΝΑΣ ΧΩΡΙΣ ΠΑΡΟΧΗ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΟΣ ΓΙΑ ΗΛΙΚΙΩΜΕΝΟΥΣ Η ΑΤΟΜΑ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΑ
90.11	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΗΣ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑΣ ΚΑΙ ΜΟΥΣΙΚΗΣ ΣΥΝΘΕΣΗΣ
90.12	ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΕΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
90.13	ΆΛΛΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗΣ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑΣ
90.20	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΑΡΑΣΤΑΤΙΚΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
90.39	ΆΛΛΕΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΤΕΧΝΕΣ ΚΑΙ ΤΙΣ ΤΕΧΝΕΣ ΤΟΥ ΘΕΑΜΑΤΟΣ
91.21	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΜΟΥΣΕΙΩΝ ΚΑΙ ΣΥΛΛΟΓΩΝ
91.30	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΔΙΑΤΗΡΗΣΗΣ, ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΚΑΙ ΆΛΛΕΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑ

* Βλέπε την παρατήρηση στην δεύτερη παράγραφο του Παραρτήματος.